ГРАД ВРАЊЕ

ИЗВЕШТАЈ
О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗОНЕ 4 У ВРАЊУ – ИНДУСТРИЈСКА ЗОНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Крагујевац, јул 2025. године

ECOlogica **URBO DOO**
Крагујевац
Саве Ковачевића 1

Тел: +381 (0) 34 331 332
Фах: +381 (0) 34 337 237
e-mail: office@ecourbo.com
http://www.ecourbo.com

НАРУЧИЛАЦ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА	**ГРАД ВРАЊЕ**	

ИЗРАДА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	**ECOlogica URBO DOO** Крагујевац Саве Ковачевића бр. 1	
ДИРЕКТОР	**Евица Рајић** директор	

РАДНИ ТИМ	**Евица Рајић,** дипл. еколог	
	Тијана Цветковић Миловановић, мастер еколог	
	Марија Бабић, мастер биолог-еколог	
	Марин Рајић, дипл. инж. електротехнике	
	Светлана Ђоковић, дипл. еколог	
	Сања Јоковић, мастер еколог	
	Невена Зубић, мастер хемичар	
	Анђела Васиљевић, дипл. еколог	

Садржај:

УВОД 16

1.0. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ 19

1.1. Правни и плански основ Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона 21
1.2. Кратак преглед садржаја и циљева плана и програма и односима са другим плановима и програмима 24
1.2.1. Кратак преглед садржаја и циљева плана 24
1.2.2. Однос са другим плановима и програмима 27
1.2.3. Постојећа и планирана намена површина 38
1.3. Преглед постојећег стања и квалитета чинилаца животне средине на подручју на које се Извештај односи . 100
1.3.1.Становништво и здравље људи 100
1.3.2.Геолошка, предеона и биолошка разноврсност, врсте, станишта и њихова функционална повезаност, подручја и друга природна добра заштићена посебним прописом којим се уређује заштита природе 100
1.3.3.Еколошка мрежа, еколошки значајна подручја и еколошки коридори 103
1.3.4. Екосистеми и екосистемске услуге 103
1.3.5. Земљиште, вода и ваздух 103
1.3.6. Клима, климатске промене 106
1.3.7. Материјална добра, материјално и нематеријално културно наслеђе археолошко и архитектонско културно наслеђе и археолошка налазишта 107
1.3.8. Изложеност становништва и животне средине великим удесима или природним катастрофама 108
1.3.9. Интеракција/однос између чиниоца из тач.1) - 8) 109
1.4. Карактеристике животне средине у областима које постоји могућност да буду изложене значајном утицају 110
1.5. Разматрана питања и проблеми животне средине у границама Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона 112
1.6. Приказ информација и података раније спроведених стратешких процена планова и програма који припадају истој хијерархијској структури у циљу избегавања двоструке процене раније утврђених, описаних и процењених значајних утицаја на живот и здравље становништва и животну средину 114
1.7. Преглед утврђених и процењених значајних могућих утицаја на спровођење плана 114
1.8.Приказ припремљених разумних варијантних решења које је орган надлежан за припрему Плана разматрао разматрао узимајући у обзир циљ, сврху и географски обухват плана, предложене мере за спречавање и/или смањење процењених значајних негативних утицаја на стање и квалитет чинилаца животне средине и живот и здравље људи 115
1.9. Резултати претходних консултација са надлежним институцијама, заинтересованим органима, организацијама и предузећима 117

2.0. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИНДИКАТОРИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА 120

2.1. Општи циљеви Стратешке процене утицаја и Посебни циљеви Стратешке процене утицаја 120
2.2. Избор индикатора 121

3.0. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗОНЕ 4 У ВРАЊУ – ИНДУСТРИЈСКА ЗОНА И ПРОГРАМА НА ЧИНИОЦЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ 125

3.1. Детаљан опис, вредновање и процену значајних утицаја спровођења плана на чиниоце животне средине .. 125
3.2. Приказ вероватних значајних утицаја разумних варијантних решења која је разматрао орган надлежан за припрему плана имајући у виду циљ, сврху и географски обухват плана 127
3.3. Поређење разумних варијантних решења и приказ разлога за избор најповољнијег решења са становишта циља, сврхе, географског обухвата плана и процењених утицаја на животну средину 129
3.4.Начин на који су при процени утицаја узети у обзир чиниоци животне средине 131
3.5.Начин на који су при процени утицаја узети у обзир карактеристике утицаја: вероватноћа, интезитет, сложеност/реверзибилност, временска димензија (трајање, учесталост, понављање), просотрна димензија (локација, географска област, број изложених становника, прекогранична природа утицаја), као и кумулативна и заједничка природа утицаја 135
3.6. Приказ методологије и тешкоћа, техничких немогућности или недостатка одређених знања са којима се орган надлежан за припрему Плана сусрео како би спровео процену разумних варијантних решења 142

4.0. ПРЕДЛОГ МЕРА ПРЕДВИЂЕНИХ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ И/ИЛИ СМАЊЕЊЕ ПРОЦЕЊЕНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ 143

4.1. Предлог мера за спречавање, смањење и/или ограничавање негативних, односно увећање позитивних утицаја на чиниоце животне средине 143
4.1.1. Заштита вода 143
4.1.2. Заштита ваздуха 148
4.1.3. Заштита земљишта 151
4.1.4. Заштита и унапређење природе, природних добара и предела 153
4.1.5. Заштита културних добара 155
4.1.6. Заштита од нејонизујућег зрачења 156
4.1.7. Бука и вибрација 159
4.1.8. Управљање отпадом 160
4.2. Приказ начина спровођења мера 165
4.3. Процена ефикасности мера 165
4.4. Мере ране идентификације и начин поступања у случају појаве неочекиваних негативних утицаја спровођења плана у циљу отклањања тих утицаја (мере за спречавање, смање и/или ограниче утврђене значајне негативне непосредне, посредне, секундарне, кумулативне, прекограничне, краткорочне, средњорочне и дугорочне, трајне и привремене утицаје на чиниоце животне средине) 166

5.0. ОДЛУКА НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА ДОНЕТА У ПОСТУПКУ ГЛАВНЕ ОЦЕНЕ ПРИХВАТЉИВОСТИ ЗА ПЛАНОВЕ КОЈИ САМОСТАЛНО ИЛИ ЗАЈЕДНО СА ДРУГИМ ПЛАНОМ И ПРОГРАМОМ, ПРОЈЕКТОМ, РАДОВИМА ИЛИ АКТИВНОСТИМА, МОГУ ДА ИМАЈУ УТИЦАЈА НА ЦИЉЕВЕ ОЧУВАЊА И ЦЕЛОВИТОСТ ПОДРУЧЈА ЕКОЛОШКЕ МРЕЖЕ 170

6.0. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ СТРАТЕШКИХ ПРОЦЕНА НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА И ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОЈЕКАТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ 171

7.0. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ТОКУ СПРОВОЂЕЊА ПЛАНА (МОНИТОРИНГ) 172

7.1.Опис циљева плана и програма 172
7.2. Индикатори за праћење стања животне средине 172
7.3. Временска динамика прикупљања података 175
7.4. Права и обавезе надлежних органа 175
7.5. Поступање у случају неочекиваних негативних утицаја 177

8.0. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА 178

8.1. Приказ примењене методологије 178
8.2. Тешкоће приликом израде Стратешке процене утицаја на животну средину 178

9.0. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА ЗА ИЗБОР ПРЕДЛОЖЕНОГ ПЛАНА 179

10.0. ЗАКЉУЧЦИ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ 181

10.1. Начин на који су проблеми, питања и циљеви заштите животне средине интегрисани у план 181
10.2. Утврђене значајне утицаје спровођења плана на животну средину 181
10.3. Предложене мере за спречавање и/или смањење негативних утицаја и начин њиховог спровођења у реализацији плана 182
10.4. Разумне варијанте које су биле предмет разматрања и разлоге за одабрано решење са становишта циља, сврхе, географског обухвата и утицаја плана на животну средину 183
10.5. Мере планиране програмом праћења свих значајних утицаја спровођења плана 184
10.6. Начин на који су мишљења и примедбе органа надлежног за заштиту животне средине, заштиту здравља и других заинтересованих органа и организација узете у обзир у плану 184
10.7. Начин на који су мишљења и примедбе јавности узета у обзир у плану 184
10.8. Начин на који су мишљења и примедбе прикупљене у оквиру прекограничних консултацијама узете у обзир у плану 185

11.0. ДРУГИ ПОДАЦИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА СТРАТЕШКУ ПРОЦЕНУ УТИЦАЈА 186

У складу са Чланом 11. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл.гласник РС”, бр. 94/24) доносим

Р Е Ш Е Њ Е

о именовању мултидисциплинарног тима за израду Извештаја о Стратешкој процени утицаја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона на животну средину.

Вођа тима: Евица Рајић, дипл. еколог

Чланови тима: Тијана Цветковић Миловановић, мастер еколог
Марин Рајић, дипл. инж. Електротехнике
Марија Бабић, мастер биолог-еколог
Светлана Ђоковић, дипл. еколог
Сања Јоковић, мастер еколог
Невена Зубић, мастер хемичар
Анђела Васиљевић, дип. еколог

Именовани су дужни да, при изради Извештаја о Стратешкој процени утицаја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – индустријска зона на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 94/24), Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр.72/09, 81/09-исправка, 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон, 9/20, 52/21 и 62/23), Закона о заштити животне средине („Сл. гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон, 43/11-УС, 14/16, 76/18, 95/18-др. закон и 94/24-др.закон), осталу секторску законску регулативу и подзаконске акте, у складу са Одлуком о изради Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона („Сл. гласник града Врања“, бр. 3/24) и Решењем о приступању изради Стратешке процене утицаја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона на животну средину („Сл. гласник града Врања“, бр. 2/24), дефинисана је обавеза израде Стратешке процене утицаја на животну средину.

Крагујевац, јануар 2025. године

ECOlogica **URBO** DOO
Директор:
Евица Рајић

ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА

Република Србија
Агенција за привредне регистре

Регистар Привредних субјеката

БД. 185524/2006

Дана, 22.11.2006 године
Београд

Агенција за привредне регистре, Регистратор који води Регистар привредних субјеката, на основу чл. 4 Закона о Агенцији за привредне регистре (Службени гласник РС 55/04) и члана 23. и 25. Закона о регистрацији привредних субјеката (Службени гласник РС 55/04, 61/05), решавајући по захтеву подносиоца регистрационе пријаве за регистрацију оснивања привредног субјекта, који је поднет од стране:

Име и презиме: Евица Рајић
ЈМБГ: 2610958787413
Адреса: Димитрија Туцовића 8/3, Крагујевац, Србија

доноси

РЕШЕЊЕ

Усваја се захтев подносиоца регистрационе пријаве, па се у Регистар привредних субјеката региструје оснивање привредног субјекта

PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC, SRETE MLADENOVIĆA 2

са следећим подацима:

Пуно пословно име: **PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC, SRETE MLADENOVIĆA 2**
Правна форма: Друштво са ограниченом одговорношћу
Седиште: Крагујевац
Опис делатности: PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU

Скраћено пословно име: **ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC**
Регистарски број/Матични број: 20222816
Претежна делатност: 74201 - ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ
Привредни субјекат је регистрован за спољно трговински промет
Привредни субјекат је регистрован за услуге у спољнотрговинском промету

Подаци о капиталу

Уписани капитал

Новчани 500,00 EUR, у динарској противвредности.

Уплаћен-унет капитал

Новчани 250,00 EUR, 9.11.2006 године, у динарској противвредности.

Подаци о оснивачима:

Име и презиме: Евица Рајић
ЈМБГ: 2610958787413
Адреса: Димитрија Туцовића 8/3, Крагујевац, Србија

Уписани капитал

Новчани 500,00 EUR, у динарској противвредности.

Уплаћен-унет капитал

Новчани 250,00 EUR, 9.11.2006 године, у динарској противвредности.

Удео 100,00 %.

Подаци о директору:

Име и презиме: Евица Рајић
ЈМБГ: 2610958787413
Адреса: Димитрија Туцовића 8/3, Крагујевац, Србија

Подаци о заступницима:

Заступник

Име и презиме: Евица Рајић
ЈМБГ: 2610958787413

Функција у привредном субјекту: Директор

Овлашћења у промету

Овлашћења у унутрашњем промету неограничена
Овлашћења у спољнотрговинском промету неограничена

Накнаду у износу од 3.600,00 динара за регистрацију напред наведених података наплаћена је од подносиоца регистрационе пријаве.

Образложење

Подносилац регистрационе пријаве поднео је регистрациону пријаву за оснивање привредног субјекта

PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC, SRETE MLADENOVIĆA 2

Решавајући по захтеву подносиоца, обзиром да су испуњени законом предвиђени услови, решено је као у диспозитиву.

Висина накнаде за регистрацију одређена је у складу са члановима 2., 3. и 4. Уредбе о висини накнаде за регистрацију и друге услуге које пружа Агенција за привредне регистре (Службени гласник РС број 109/05)

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:
Против овог решења може се изјавити жалба Министру надлежном за послове привреде у року од 8 дана од дана достављања решења, а преко Агенције за привредне регистре.

РЕГИСТРАТОР

Миладин Маглов

Република Србија
Агенција за привредне регистре

5000188041265

Регистар привредних субјеката
БД 47035/2021

Дана, 04.06.2021. године
Београд

Регистратор Регистра привредних субјеката који води Агенција за привредне регистре, на основу члана 15. став 1. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Службени гласник РС", бр. 99/2011, 83/2014, 31/2019), одлучујући о регистрационој пријави промене података код PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC, матични број: 20222816, коју је поднео/ла:

Име и презиме: Евица Рајић

доноси

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ регистрациона пријава, па се у Регистар привредних субјеката региструје промена података код:

PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC

Регистарски/матични број: 20222816

и то следећих промена:

Промена седишта привредног друштва:
Брише се:
Адреса: Саве Ковачевића 3/1 , КРАГУЈЕВАЦ , 34000 , Србија
Уписује се:
Адреса: САВЕ КОВАЧЕВИЋА 1 , КРАГУЈЕВАЦ , 34000 , Србија

О б р а з л о ж е њ е

Подносилац регистрационе пријаве поднео је дана 02.06.2021. године регистрациону пријаву промене података број БД 47035/2021 и уз пријаву је доставио документацију наведену у потврди о примљеној регистрационој пријави.

Проверавајући испуњеност услова за регистрацију промене података, прописаних одредбом члана 14. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре , Регистратор је утврдио да су испуњени услови за регистрацију, па је одлучио као у диспозитиву решења, у складу са одредбом члана 16. Закона.

Висина накнаде за вођење поступка регистрације утврђена је Одлуком о накнадама за послове регистрације и друге услуге које пружа Агенција за привредне регистре („Сл. гласник РС“, бр. 119/2013, 138/2014, 45/2015, 106/2015, 32/2016, 60/2016 и 75/2018).

УПУТСТВО О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ:
Против ове одлуке може се изјавити жалба у року од 30 дана од дана објављивања одлуке на интернет страни Агенције за привредне регистре, министру надлежном за послове привреде, а преко Агенције за привредне регистре. Административна такса за жалбу у износу од 480,00 динара и решење по жалби у износу од 550,00 динара, уплаћује се у буџет Републике Србије. Жалба се може изјавити и усмено на записник у Агенцији за привредне регистре.

РЕГИСТРАТОР

Милађин Маглов

8000074754368

ИЗВОД О РЕГИСТРАЦИЈИ ПРИВРЕДНОГ СУБЈЕКТА

Република Србија
Агенција за привредне регистре

ОСНОВНИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ПОДАТАК

Матични / Регистарски број	20222816

СТАТУС

Статус привредног субјекта	Активан

ПРАВНА ФОРМА

Правна форма	Друштво са ограниченом одговорношћу

ПОСЛОВНО ИМЕ

Пословно име	PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC
Скраћено пословно име	ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC

ПОДАЦИ О АДРЕСАМА

Адреса седишта

Општина	КРАГУЈЕВАЦ
Место	КРАГУЈЕВАЦ
Улица	САВЕ КОВАЧЕВИЋА
Број и слово	1
Спрат, број стана и слово	/ /

Адреса за пријем електронске поште

Е- пошта	office@ecourbo.com

ПОСЛОВНИ ПОДАЦИ

Подаци оснивања

Датум оснивања	9. новембар 2006

Време трајања

Време трајања привредног субјекта	Неограничено

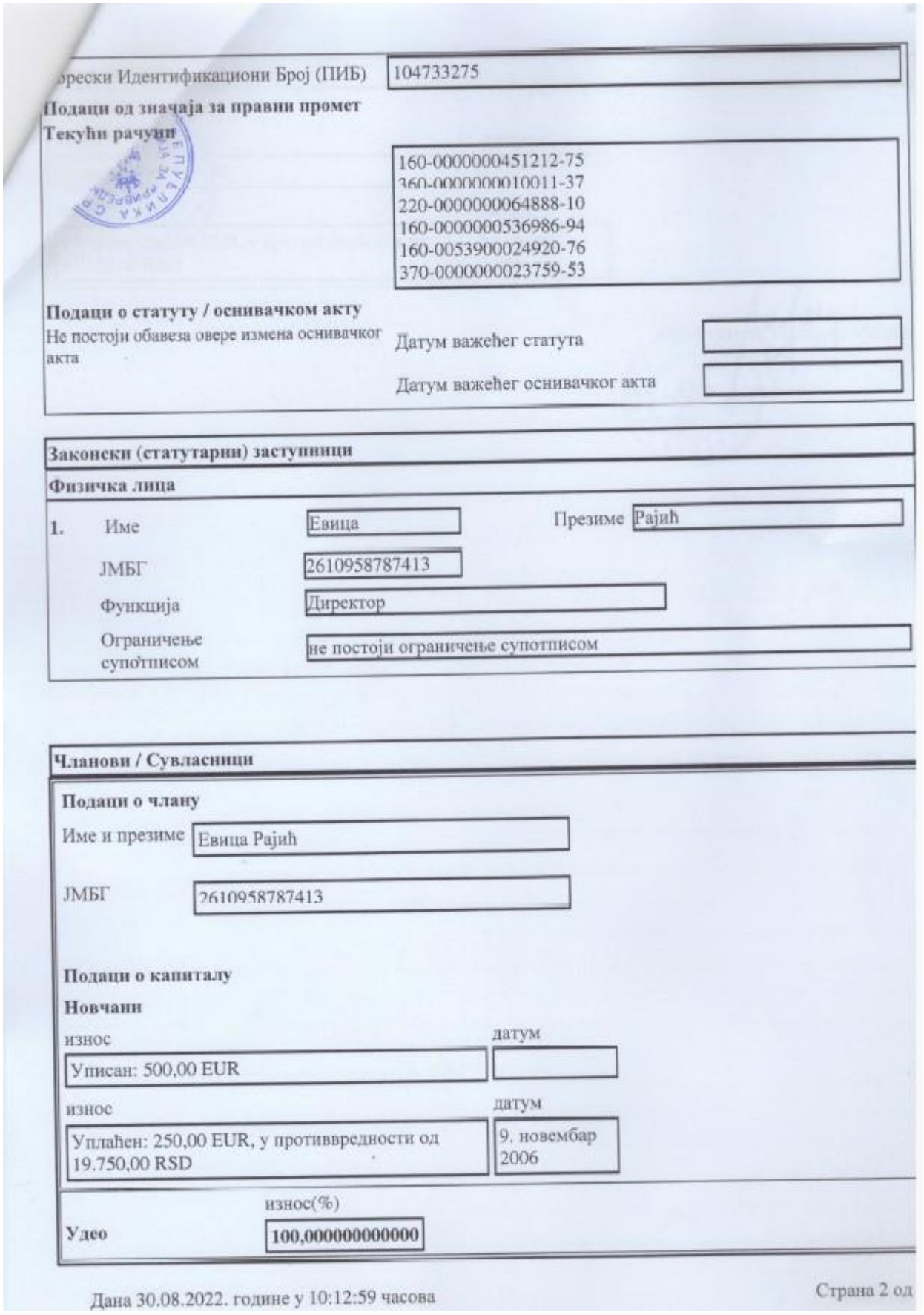
Претежна делатност

Шифра делатности	7111
Назив делатности	Архитектонска делатност

Остали идентификациони подаци

Дана 30.08.2022. године у 10:12:59 часова

Страна 1 од 3

орески Идентификациони Број (ПИБ) 104733275

Подаци од значаја за правни промет

Текући рачуни

160-0000000451212-75
360-0000000010011-37
220-0000000064888-10
160-0000000536986-94
160-0053900024920-76
370-0000000023759-53

Подаци о статуту / оснивачком акту

Не постоји обавеза овере измена оснивачког акта

Датум важећег статута

Датум важећег оснивачког акта

Законски (статутарни) заступници

Физичка лица

1. Име Евица Презиме Рајић

ЈМБГ 2610958787413

Функција Директор

Ограничење супотписом не постоји ограничење супотписом

Чланови / Сувласници

Подаци о члану

Име и презиме Евица Рајић

ЈМБГ 2610958787413

Подаци о капиталу

Новчани

износ: Уписан: 500,00 EUR — датум:

износ: Уплаћен: 250,00 EUR, у противвредности од 19.750,00 RSD — датум: 9. новембар 2006

Удео износ(%): **100,000000000000**

Дана 30.08.2022. године у 10:12:59 часова

Страна 2 од

Основни капитал друштва

Новчани

износ	датум
Уписан: 500,00 EUR	
износ	датум
Уплаћен: 250,00 EUR, у противвредности од 19.750,00 RSD	9. новембар 2006

Регистратор: Миладин Маглов

Дана 30.08.2022. године у 10:12:59 часова

Страна 3 од 3

ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

Увод

У складу са Одлуком о изради Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона („Сл. гласник града Врања“, бр. 3/24) приступило се изради Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона. У складу са Решењем о приступању изради Стратешке процене утицаја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона на животну средину, бр. 350-7/2024-08/1 од 22.01.2024.године, („Сл. гласник града Врања“, бр. 2/24), приступило се изради Стратешке процене утицаја на животну средину.

Подручје еколошке анализе, односно вредновања постојећег и планираног стања, са аспекта могућих и очекиваних промена и утицаја у простору и животној средини, представља обухват Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона и непосредно окружење са потенцијално осетљивим рецепторима животне средине на које План може утицати.

Стратешка процена утицаја на животну средину (SEA – Strategic Environmental Assessment) представља механизам којим се, у процесу планирања, обезбеђује одрживо коришћење простора, предмета еколошке анализе, са свим осетљивим рецепторима животне и друштвене средине, који већ трпе или могу трпети утицаје и потенцијалне последице постојеће и планиране намене:

- у поступку припреме планског документа и доношења Одлуке о изради Плана и Решење о приступању изради Стратешке;
- у току раног јавног увида и упознавања јавности о предмету планског документа;
- у процесу израде Нацрта Плана и јавног увида, јавне расправе и стручне контроле планског документа;
- у фази разматрања СПУ (Извештаја о СПУ) и Извештаја заинтересованих страна и заинтересоване јавности о СПУ;
- у фази усвајања Плана којим се планира уређење простора уз планирање, примену и поштовање интегралних мера заштите природе, животне и друштвене средине, односно интегралне заштите простора.

Као комплексан и целовит процес и поступак, који омогућава и обезбеђује укупно сагледавање развојних докумената са аспекта заштите животне средине, Стратешка процена утицаја даје могућност за предлагање варијантних решења, избор еколошки најприхватљивијег, са условима и мерама којима ће заштита животне средине бити остварена на оптималан и рационалан начин. Кроз процес стратешке процене утицаја, све планским документом планиране намене, садржаји и активности, се критички разматрају са становишта утицаја на животну и друштвену средину, након чега се доноси одлука о усвајању и имплементацији планског документа, под дефинисаним и прописаним условима, или се одустаје од планираних намена, пројеката и активности. Стратешка процена утицаја планског документа интегрише и био-физичке и социјално-економске сегменте животне средине, повезује, анализира и процењује планиране намене и активности и захтеве свих интересних страна и усмерава План ка решењима која су, пре свега, од интереса за животну средину, односно заштиту здравља становништва и природних вредности простора.

Поступак процене утицаја на животну средину Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона и израда Извештаја о Стратешкој процени на животну средину планског документа су дефинисани Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 94/24).

Примена Закона о стратешкој процени утицаја представља усклађивање националне законске регулативе са европском Директивом 2001/42/ЕС о „Процени утицаја одређених планова и програма на животну средину”. Циљ ове Директиве је да обезбеди висок степен заштите животне средине и да допринесе интеграцији захтева за заштитом животне средине при изради и усвајању планова и програма у циљу промоције одрживог развоја. Еколошка процена је важан инструмент за интеграцију захтева за заштитом

животне средине при изради и усвајању планова и програма за које се установи да имају или могу имати значајан утицај на животну средину.

Извештај о Стратешкој процени утицаја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона на животну средину, представља основу за:

- утврђивање обавезујућих, хијерархијски усаглашених смерница (еколошких захтева), при изради Плана;
- интегрисање мера заштите животне средине у све фазе израде Плана;
- дефинисање услова и решења заштите животне средине, као обавезујућих за поступак имплементације планског документа.

Стратешка процена утицаја на животну средину (Извештај о Стратешкој процени утицаја) се ради истовремено са израдом Нацрта Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, чиме су створени услови за благовремено интегрисање захтева везаних за заштиту природних вредности простора, заштиту животне и друштвене средине у поступак израде, излагања јавности, усвајања као и, по усвајању, у процесу имплементације Плана.

Извештај о Стратешкој процени утицаја и процена могућих стратешких утицаја на животну средину Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, обухвата:

- анализу природних карактеристика и створених вредности просторне целине у границама Плана са непосредним и ширим окружењем, од значаја за предлог интегралне заштите и одрживог коришћења;
- анализу и валоризацију заступљених екосистема, станишта, односно заступљене флоре и фауне у границама Плана и непосредном окружењу од значаја за поступак стратешке процене утицаја на животну средину;
- анализу потенцијала и ограничења у простору од значаја за поступак процене утицаја на животну и друштвену средину;
- анализу услова и смерница документације вишег реда од битног значаја и утицаја за поступак стратешке процене утицаја - хијерархијска условљеност;
- анализу услова ималаца јавних овлашћења, надлежних институција и осталих релевантних услова и захтева;
- анализу постојећег стања медијума животне средине (анализа постојеће базе података о стању животне средине), анализу тренутног („нултог“) стања животне средине и очекиваних, процењених будућих трендова, дефинисање циљева заштите животне и друштвене средине;
- дефинисање општих и посебних циљева интегралне заштите простора и животне средине за процену утицаја планског документа;
- идентификацију и утврђивање свих чинилаца простора и еколошких елемената на анализираном подручју (локално становништво, природне вредности, медијуми животне средине) који већ трпе извесне утицаје и за које је вероватно да ће на њих утицати доношење Плана;
- анализу захтева заинтересоване јавности, појединаца и осталих корисника простора у границама планског документа и зонама потенцијалог утицаја Плана;
- организовање консултација са заинтересованим странама, органима и институцијама, непосредним корисницима простора о обиму и обухвату анализе и процене утицаја Плана на животну средину;
- процену утицаја предложене стратешке одлуке планског документа за реализацију планиране намене, односно изградња соларне електране и уређење површина, при постојећим ограничењима и утицајима на природу, животну и друштвену средину;
- процену кумулативних, синергетских, директних, индиректних, локалних, иреверзибилних и других утицаја предложене стратешке одлуке за зону 4 у Врању – индустријска зона;
- дефинисање стратешких смерница и кључних мера заштите животне средине, мера потенцијалне еколошке компензације у поступку имплементације Плана;

- учешће јавности (имаоца јавних овлашћења, стручне, остале јавности, НВО и заинтересованих појединаца) у поступку стратешке процене утицаја;
- дефинисање смерница и мера заштите и мониторинга животне средине за поступак стратешке процене утицаја на животну средину планског документа и за нижи хијерархијски ниво, односно поступак процене утицаја планираног пројекта односно изградња соларне електране и уређење површина на природу, животну и друштвену средину;
- вредновање подручја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, непосредног и подручја ширег окружења са аспекта могућих ограничења, начина и услова коришћења простора и реализације планиране намене.

1.0. Полазне основе Стратешке процене

У складу са одредбама Закона о стратешкој процени утицаја („Сл.гласник РС“, бр. 94/24), полазне основе Стратешке процене обухватају:

- преглед садржаја и циљева Плана и однос са другим плановима и програмима;
- преглед постојећег стања и квалитета животне средине на подручју на које се Стратешка процена односи;
- карактеристике животне средине у областима за које постоји могућност да буду изложене значајном утицају;
- разматрана питања и проблеме заштите животне средине у Плану и приказ разлога за изостављање одређених питања и проблема из поступка процене**;**
- приказ припремљених варијантних решења која се односе на заштиту животне средине у Плану, укључујући варијантно решење нереализовања Плана и најповољније варијантно решење са становишта заштите животне средине;
- резултате претходних консултација са заинтересованим органима и организацијама битне са становишта циљева и процене могућих утицаја стратешке процене.

Стратешка процена утицаја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона на животну средину, је процес који ће обезбедити:

- приказ садржаја и циљева планског документа и однос са другим плановима, стратегијама, програмима и осталом документацијом од значаја за поступак стратешке процене утицаја планског документа на животну средину;
- анализу обавезујућих смерница, мера и услова документације вишег реда од битног значаја и утицаја за поступак стратешке процене утицаја предметног Плана на животну средину и одрживи развој - хијерархијска условљеност;
- анализу природних карактеристика и створених вредности просторне целине у границама Плана са непосредним и ширим окружењем, од значаја за предлог интегралне заштите природе, природних и створених вредности животне средине и одрживог коришћења простора;
- анализу потенцијала и ограничења у простору од значаја за поступак процене утицаја на животну и друштвену средину, односно природне вредности, стање биодиверзитета, предео и пејзаж, локално становништво и зоне становања, односно све заступљене осетљиве рецепторе;
- анализу постојећег стања и створених услова на анализираном подручју и животној средини, што обухвата анализу базе података о квалитету и стању природне и животне средине, као и очекиваних, процењених будућих трендова, дефинисање циљева заштите природе, животне и друштвене средине;
- анализу услова надлежних институција, имаоца јавних овлашћења, услова и захтева осталих релевантних органа, организација и институција;
- консултације са свим заинтересованим странама, органима, организацијама, институцијама, имаоцима јавних овлашћења, заинтересоване јавности (удружења, НВО, појединаца) о обиму и обухвату анализе и процене утицаја Плана на животну средину;
- дефинисање општих и посебних циљева интегралне заштите простора, природних вредности и животне средине, са дефинисањем индикатора за процену и мониторинг утицаја планског документа на природне вредности, животну и друштвену средину;
- идентификацију и утврђивање свих чинилаца простора и еколошких елемената на анализираном подручју, за које је вероватно да ће на њих утицати доношење Плана;
- процену утицаја кумулативних, синергетских, индиректних, локалних и других утицаја предложене стратешке одлуке за планирање на подручју Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона;

- дефинисање стратешких смерница за нижи хијерархијски ниво са кључним мерама заштите и мониторинга за поступак имплементације средину лана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона;
- учешће јавности (стручне, остале јавности, удружења, невладиних организација и заинтересованих појединаца) у поступку Стратешке процене утицаја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона на животну средину;
- дефинисање смерница и мера којима се могу превенирати, спречити, смањити, ублажити или отклонити сви значајни негативни утицаја на природу и животну средину, у раним фазама процеса планирања и одлучивања, фази Нацрта Плана и излагања јавности и фази имплементације планског документа;
- дефинисање мера еколошке компензације;
- дефинисање мера заштите и мониторинга животне средине;
- вредновање предметног подручја, непосредног и подручја ширег окружења са аспекта могућих ограничења, начина и услова коришћења простора у обухвату Плана, на еколошки прихватљив начин уз поштовање принципа одрживог развоја (еколошка валоризација простора);
- усвајање обавезујућих смерница и мера заштите животне средине у поступку израде и усвајања Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона.

Стратешка процена утицаја на животну средину се ради у циљу обезбеђивања заштите животне средине и остваривања одрживог развоја интегрисањем основних начела заштите животне средине у поступак припреме и усвајања Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона. Израда СПУ планског документа обухвата припрему Извештаја о стању животне средине, спровођење поступка консултација, усвајање Извештаја и резултата консултација у поступку одлучивања и доношења, односно усвајања Плана, као и пружање информација и података о донетој одлуци, у складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 94/24). Поступак Стратешке процене утицаја на животну средину Плана заснован је на:

- **начелу одрживог развоја,** односно разматрању и укључивању свих битних аспеката животне и друштвене средине, природних и створених вредности и медијума животне средине у анализираној просторној целини, у фази Раног јавног увида, Нацрта и фази усвајања планског документа и утврђивању услова за заштиту и очување природних вредности и животне средине, односно одрживо и рационално коришћење простора, као предуслова за остваривање циљева одрживог развоја подручја Плана и подручја на које планска решења могу утицати;
- **начелу интегралности,** што представља обавезно укључивање у План услова заштите, односно услова свих заинтересованих органа, организација и ималаца јавних овлашћења, у циљу одрживог коришћење земљишта као природног, тешко обновљивог ресурса;
- **начелу предострожности**, које укључује пажљиво планирање намене у функцији заштите и прихватљивог коришћења простора у границама Плана и његовом повезивању са окружењем, на начин да се превенирају, спрече или смање негативни утицаји на животну и друштвену средину, са свођењем на минимум ризика појаве негативних утицаја;
- **начелу хијерархије и координације** што подразумева усвајање смерница Просторног плана Републике Србије и Извештаја о СПУ ППР („Сл. гласник РС”, бр. 88/10) и Генералног урбанистичког плана Врања („Службени гласник града Врања“, бр. 3/18), Измене и допуне Генералног урбанистичког плана Врања („Службени гласник града Врања“,бр. 32/20), Друге измене и допуне Генералног урбанистичког плана Врања („Службени гласник града Врања“, бр. 29/23), као обавезујућих, што представља услов за обезбеђивање узајамне координације битне планске документације, ималаца јавних овлашћења, надлежних и заинтересованих органа, предузећа и појединаца, у поступку процене утицаја стратешког карактера, израде Стратешке процене утицаја Плана и исходовање сагласности на Извештај о Стратешкој процени, кроз консултације, обавештавања и прибављања мишљења на План и Извештај о стратешкој процени утицаја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона на животну средину;

- **начелу јавности**, као кључном делу процеса, све у циљу информисања јавности о изради Плана, планираним наменама, мерама и активностима и његовом могућем утицају на животну и друштвену средину, услове живота становништва, као и у циљу обезбеђења пуне отворености поступка припреме Нацрта Плана и доношење (усвајање) Плана, где јавност мора, пре доношења било какве одлуке, као и после усвајања Плана, имати приступ информацијама које се односе на План.

1.1. Правни и плански основ Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона

Правни основ за израду Стратешке процене утицајаПлана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона на животну средину (Извештаја о Стратешкој процени утицаја) је:

- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 94/24);
- Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон, 9/20, 52/21 и 62/23);
- Правилник о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Сл. гласник РС“, бр. 32/19);
- Одлука о изради Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона („Сл. гласник града Врања“, бр. 3/24);
- Решење о приступању изради Стратешке процене утицаја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона на животну средину, бр. 350-7/2024-08/1 од 22.01.2024.године, („Сл. гласник града Врања“, бр. 2/24).

Плански основ за израду Стратешке процене утицаја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона на животну средину (Извештаја о Стратешкој процени утицаја) је:

- Генерални урбанистички план Врања („Службени гласник града Врања“, бр. 3/18);
- Измене и допуне Генералног урбанистичког плана Врања („Службени гласник града Врања“,бр. 32/20);
- Друге измене и допуне Генералног урбанистичког плана Врања („Службени гласник града Врања“, бр. 29/23).

Просторно планска, стратешка и остала документација од значаја за поступак стратешке процене утицаја на животну средину планског документа:

- Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године („Сл. гласник РС”, бр. 88/10);
- Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године („Сл. гласник РС“, бр. 101/15);
- Национална стратегије одрживог развоја („Сл. гласник РС“, бр. 57/08);
- Програм управљања отпадом у Републици Србији за период 2022-2031. године („Сл. гласник РС“, бр. 12/22).

Остала коришћена документација, услови институција, ималаца јавних овлашћења и подаци од значаја за Извештај о СПУ Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона на животну средину на животну средину:

- Услови надлежних органа, организација и ималаца јавних овлашћења:
  - Услови заштите природе за израду Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона 03 бр. 021-1299/2 од 26.04.2024. године, Завод за зашиту природе Србије Нови Београд;

- Акт о условима чувања, одржавања, коришћења и утврђеним мерама заштите културних добара и добара која уживају претходну заштиту од значаја за израду Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона бр. 644/2-03 од 03.06.2024. године, Завод за заштиту споменика културе Ниш;
- Услови за потребе израде Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона бр. 001271962 2024 од 12.04.2024. године, Министарство заштите животне средине Београд;
- Услови и захтеви за прилагођавање Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона бр. 6128-4 од 21.05.2024. године, Министарство одбране Сектор за материјалне ресурсе Управа за инфраструктуру Београд;
- Услови 07.10.1 бр. 217-2746/24-1 од 04.04.2024. године, МУП Сектор за ванредне ситуације Одељење за ванредне ситуације у Врању;
- Услови за израду Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона бр. Д.10.22-202210/2-24 од 29.05.2024. године, Електродистрибуција Србије Дистрибутивно подручје Ниш;
- Услови за потребе израде Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона бр. 130-00-UTD-003-357/2024-002 од 10.04.2024. године, Акционарско друштво „ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ“ Београд;
- Решење о издавању водних услова бр. 3811/1 од 12.06.2024. године, ЈВП „Србијаводе“ Београд Водопривредни центар „Морава“ Ниш;
- Услови за израду Плана генералне регулације бр. 953-8352/24-1 од 29.04.2024. године, ЈП Путеви Србије Београд;
- Услови за потребе израде Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона бр. 3/2024-779 од 13.05.2024. године, Инфраструктура железнице Србије Београд;
- Услови за израду Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона бр. 452-1/24 од 03.04.2024. године, ЈП Урбанизам и изградња града Врања;
- Технички услови за пројектовање и прикључење бр.934/2 од 01.06.2024. године, Јавно предузеће „Водовод” Врање;
- Услови за израду Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона бр. 06-03-11/849/1 од 31.05.2024. године, Србијагас Сектор за развој Нови Београд;
- Услови за укрштање и паралелно вођење – израда Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона бр. Н/И-194 од 22.04.2024. године, Југоросгаз а.д. Београд;
- Обавештење бр. 922-3-58/2024 од 08.04.2024. године, Републички хидрометеоролошки завод Београд;
- Одговор на Допис бр. 864 од 09.05.2024. године, Лукоил Србија Београд;
- Услови за израду Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона бр. Д211-155251/2-2024 од 27.05.2024. године, Телеком Србија Предузеће за телекомуникације а.д.;
- Обавештење бр. 22.04. од 2024. године, А1 Србија д.о.о. Нови Београд;
- Подаци о непокретним културним добрима и осталим објектима под управом Народног музеја Врање, бр. 263 од 08.04.2024. године, ЈУ „Народни музеј Врање“;

За израду Стратешке процене утицаја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – индустријска зона животну средину (Извештаја о Стратешкој процени утицаја), вредновање планиране намене са аспекта одрживости и еколошке прихватљивости, избор најприхватљивијег решења са предлогом смерница и мера за нижи хијерархијски ниво и мера заштите животне средине, мониторинг и осталих карактеристика животне средине, коришћена је и поштована следећа законска регулатива:

- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 94/24);

- Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/09, 81/09, 64/10-одлука УС и 24/11 и 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23);
- Закон о заштити животне средине („Сл. гласник РС”, бр.135/04, 36/09, 36/09 - др. закон, 72/09 - др. закон, 43/11-одлука УС, 14/16, 95/18 - др. закон и 94/24);
- Закон о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 94/24);
- Закон о енергетици („Сл. гласник РС“, бр. 145/14, 95/18, 40/21, 35/23-др. закон, 62/23 и 94/24);
- Закон о коришћењу обновљивих извора енергије („Сл. гласник РС“, бр. 40/21 и 35/23);
- Закон о заштити природе („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10,14/16, 95/18 (др. закон) и 71/21);
- Закон о културним добрима („Сл. гласник РС”, бр. 71/94, 71/94, 52/11, 99/11-др. закон, 6/20-др. закон, 35/21-др. закон, 129/21-др. закон и 76/23 – др. закон);
- Закон о климатским променама („Сл. гласник РС“, бр. 26/21);
- Закон о заштити од нејонизујућих зрачења („Сл. гласник РС“, бр. 36/09);
- Закон о водама („Сл. гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16 и 95/18 – др. закон);
- Закон о заштити земљишта („Сл. гласник РС“, бр. 112/15);
- Закон о пољопривредном земљишту („Сл. гласник РС”, бр. 62/06, 65/08, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18 - др. закон);
- Закон о шумама („Сл. гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18);
- Закон о заштити ваздуха („Сл. гласник РС”, бр. 51/25);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 96/21);
- Закон о заштити од пожара („Сл. гласник РС”, бр. 11/09, 20/15 и 87/18 - др. закон);
- Закон о управљању отпадом („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/18 - др. закон и 35/23);
- Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Сл. гласник РС“, бр. 87/18);
- Закон о потврђивању Конвенције о доступности информација, учешћу јавности у доношењу одлука и праву на правну заштиту у питањима животне средине („Сл. гласник РС - Међународни документи“, бр. 38/09);

- Уредба о еколошкој мрежи („Сл. гласник РС“, бр. 102/10);
- Уредба о режимима заштите („Сл. гласник РС“, бр. 31/12);
- Уредба о учешћу јавности у изради одређених планова и програма у области заштите животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 117/21);
- Уредба о начину и поступку управљања отпадом од грађења и рушења („Сл. гласник РС“, бр. 93/23 и 94/23 – исправка);

- Правилник о компензацијским мерама („Сл. гласник РС“, бр. 20/10);
- Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Сл. гласник РС“, бр. 5/10, 47/11, 32/16 и 98/16);
- Правилник о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување („Сл. гласник РС“, бр. 35/10);
- Правилник о специјалним техничко-технолошким решењима која омогућавају несметану и сигурну комуникацију дивљих животиња („Сл. гласник РС“, бр. 72/10);
- Правилник о условима које морају испуњавати прихватилишта за збрињавање заштићених дивљих животиња („Сл. гласник РС“, бр. 15/12);
- Правилник о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања („Сл. гласник РС“, бр. 92/08);
- Правилник о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања („Сл. гласник РС”, бр. 23/94);
- Правилник о опасним материјама у водама („Сл. гласник СРС”, бр. 31/82);
- Правилник о утврђивању водних тела површинских и подземних вода („Сл. гласник РС”, бр. 72/23);

- Правилник о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и њиховог утицаја на реципијент исадржини извештаја о извршеним мерењима („Сл. гласник РС”, бр. 18/24);
- Правилник о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода („Сл. гласник РС”, бр. 74/11);
- Правилник о листи мера превенције стварања отпада („Сл. гласник РС”, бр. 7/19);
- Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Сл. гласник РС”, бр. 56/10, 93/19, 39/21 и 65/24);
- Правилник о обрасцима извештаја о управљању амбалажом и амбалажним отпадом („Сл. гласник РС“, бр. 21/10, 10/13, 44/18-др. закон и 14/24);
- Правилник о годишњој количини амбалажног отпада по врстама за које се обавезно обезбеђује простор за преузимање, сакупљање, разврставање и привремено складиштење („Сл. гласник РС“, бр. 70/09);
- Правилник о условима и начину сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије („Сл. гласник РС”, бр. 98/10);
- Правилник о обрасцу Документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање („Сл. гласник РС”, бр. 114/13);
- Правилник о обрасцу документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину његовог достављања и упутству за њихово попуњавање („Сл. гласник РС”, бр. 37/25 и 47/25);
- Правилник о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање („Сл. гласник РС”, бр. 7/20 и 79/21);
- Правилник о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС”, бр. 95/24;
- Правилник о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 139/22);
- Правилник о националној листи индикатора заштите животне средине („Сл. гласник РС”, бр. 37/11).

Поштовани су услови и смернице остале релевантне регулативе:

- ЕУ Директива о приступ јавности информацијама о животној средини (2003/4/ЕК);
- ЕУ Директива о учешће јавности (2003/35/ЕЗ);
- ЕУ Директива о одговорност за штету у животној средини (2004/35/СЕ);
- Оквирна директива о буци (2002/49/ЕК).

1.2. Кратак преглед садржаја и циљева плана и програма и односима са другим плановима и програмима

1.2.1. Кратак преглед садржаја и циљева плана

Садржај Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона на животну средину урађен је у складу са одредбама и методологијом Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/09, 81/09- исп., 64/10–одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13–одлука УС, 50/13–одлука УС, 98/13–одлука УС ,132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23) и Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Сл. гласник РС“, бр. 32/19).

1. О П Ш Т И Д Е О

1.1. Повод и контекст израде Плана и уводне напомене
1.2. Циљеви израде Плана
1.3. Обухват и опис границе Плана
1.4. Правни и плански основ
1.5. Постојеће стање и стечене обавезе
  1.5.1. Условљеност из планова вишег реда

Извод из Генералног урбанистичког плана Врања
Извод из Измена и допуна Генералног урбанистичког плана Врања
Извод из Друге измене и допуне Генералног урбанистичког плана Врања
1.5.2. Опис постојећег стања, начина коришћења простора и основних ограничења

2. **П Л А Н С К И Д Е О**
2.1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА
2.1.1. Концепција просторног уређења и изградње на предметном подручју
2.1.2. Просторне карактеристике предложеног решења
2.1.3. Планиране намене површина на територији Плана, компатибилне намене и намене које нису дозвољене
2.1.4. Урбанистичке зоне на територији плана
2.1.4.1. Грађевинско земљиште за јавне намене и садржаје са пописом парцела
2.1.4.1.1. Површине и објекти јавне намене
2.1.4.1.1.1. Јавни објекти и садржаји
2.1.4.1.1.2. Комунални објекти и садржаји
2.1.4.1.1.3. Комплекси за спорт и рекреацију
2.1.4.1.1.4. Саобраћајни објекти и комплекси
2.1.4.1.1.5. Парцеле јавних саобраћајних површина – улице
2.1.4.2. Грађевинско земљиште за остале намене
2.1.5. Услови за уређење слободних и зелених површина
2.1.5.1. Циљеви уређења и озелењавања
2.1.5.2. Правила за уређење зелених површина
2.1.6. Општа правила уређења простора
2.1.6.1. Правила парцелације
2.1.6.1.1. Парцеле у оквиру грађевинског земљишта за јавне објекте и омплексе
2.1.6.1.2. Парцеле у оквиру грађевинског земљишта за остале намене
2.1.6.1.3. Становање
2.1.6.1.4. Делатности
2.1.6.2. Правила регулације
2.1.6.2.1. Регулационе линије
2.1.6.2.2. Грађевинске линије
2.1.6.2.3. Нивелација
2.1.6.2.4. Минимални степен опремљености
2.1.6.2.5. Висинска регулација
2.1.6.3. Урбанистички услови за уређење и изградњу површина и објеката јавне намене и мреже саобраћајне и остале инфарструктуре
2.1.6.3.1. Услови за уређење и изградњу улица и саобраћајних површина
2.1.6.3.2. Железнички саобраћај
2.1.6.4. Услови за уређење и изградњу техничке инфраструктуре
ХИДРОТЕХНИЧКА ИНФРАСТРУКТУРА
РЕГУЛАЦИЈА ВОДОТОКОВА
ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА
СНАБДЕВАЊЕ ПРИРОДНИМ ГАСОМ - ГАСОВОДНА ИНФРАСТРУКТУРА
СИСТЕМ ДАЉИНСКОГ ГРЕЈАЊА
Остале комуналне делатности
Услови за евакуацију отпада
2.1.6.5. Услови и мере заштите културних добара и амбијенталних целина, заштита природе и животне средине
2.1.6.6. Услови и мере заштите културних добара и амбијенталних целина
2.1.6.7. Услови и мере заштите природе
2.1.6.8. Услови и мере заштите животне средине
2.1.6.8.1. Предлог мера за спречавање, смањење и/или ограничавање негативних, односно увећање позитивних утицаја на чиниоце животне средине

2.1.6.9. Услови за несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама
2.1.7. Инжењерско-геолошки услови терена и геотехничке препоруке

2.2. П Р А В И Л А Г Р А Ђ Е Њ А
2.2.1. Општа правила која се примењују на све објекте
2.2.1.1. Правила за постојеће објекте
2.2.1.1.1. Правила за доградњу
2.2.1.1.2. Правила за адаптацију
2.2.1.1.3. Правила за реконструкцију
2.2.1.1.4. Правила за санацију
2.2.1.2. Правила за изградњу објеката
2.2.1.2.1. Грађење на грађевинском земљишту за јавне намене и објекте
Правила грађења за објекте јавних служби
Правила грађења за јавне просторе
Спортско-рекреативни објекти и садржаји
Комунални објекти и површине
Саобраћајне површине и комплекси
2.2.1.2.2. Правила грађења за објекте и комплексе посебне намене
Услови Министарства одбране
2.2.1.3. Посебна правила грађења која се примењују за грађење објеката остале намене по зонама и целинама
Правила грађења за реконструкцију објеката и обнову урбаног ткива
Т И П О Л О Ш К И Л И С Т О В И

3. С П Р О В О Ђ Е Њ Е П Л А Н А
3.1. Смернице за спровођење Плана
3.1.1. Директна примена плана
3.1.2. Зоне за даљу урбанистичку разраду
Разрада кроз Планове детаљне регулације
Разрада кроз Урбанистичке пројекте
Разрада кроз Пројекте парцелације/препарцелације
3.1.3. Општа правила уређења простора, правила и услови усмеравајућег карактера и остали услови уређења простора за даљу планску разраду

3.2. Планови који се примењују до израде нових планова

4. СТЕПЕН КОМУНАЛНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИ ПОТРЕБАН ЗА ИЗДАВАЊЕ ЛОКАЦИЈСКИХ УСЛОВА И ГРАЂЕВИНСКЕ ДОЗВОЛЕ

5. ДОКУМЕНТАЦИОНА ОСНОВА

6. ГРАФИЧКИ ДЕО ПЛАНА

6.1. ГРАНИЦА ПЛАНА И ОБУХВАТ ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА Р 1:5000
6.2. ПОСТОЈЕЋА НАМЕНА ПОВРШИНА Р 1:5000
6.3. ПЛАНИРАНЕ НАМЕНЕ ПОВРШИНА – ПРЕТЕЖНЕ НАМЕНЕ Р 1:5000
6.4.1. ЕГУЛАЦИЈА И НИВЕЛАЦИОНО РЕШЕЊЕ САОБРАЋАЈА Р 1:2500
6.4.2. РЕГУЛАЦИЈА И НИВЕЛАЦИОНО РЕШЕЊЕ САОБРАЋАЈА Р 1:2500
6.4.3. ПОПРЕЧНИ ПРОФИЛИ Р 1:200
6.5.1. УРБАНИСТИЧКА РЕГУЛАЦИЈА СА Р 1:2500

	ГРАЂЕВИНСКИМ ЛИНИЈАМА	
6.5.2.	УРБАНИСТИЧКА РЕГУЛАЦИЈА СА ГРАЂЕВИНСКИМ ЛИНИЈАМА	Р 1:2500
6.6.1.	ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА	Р 1:2500
6.6.2.	ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА	Р 1:2500
6.7.1.	ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА	Р 1:2500
6.7.2.	ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА	Р 1:2500
6.8.1.	ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА	Р 1:2500
6.8.2.	ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА	Р 1:2500
6.9.	ГАСОВОДНА И ТОПЛОВОДНА ИНФРАСТРУКТУРА	Р 1:5000
6.10.1.	СИНХРОН ПЛАН	Р 1:2500
6.10.2.	СИНХРОН ПЛАН	Р 1:2500
6.11	НАЧИН СПРОВОЂЕЊА ПЛАНА	Р 1:5000

7. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Основни циљ израде Плана генералне регулације је преиспитивање постојећих намена, усклађивање са потребама Града и израда таквих решења која ће одговарати специфичним карактеристикама града Врања и реалним могућностима његове етапне урбане обнове, а потом и просторног раста и развоја у складу са важећим Законом и планом вишег реда.

Поред основног циља, кроз планска решења је потребно реализовати и следеће опште циљеве:

- преиспитивање и формирање рационалног и добро организованог простора градског грађевинског земљишта, односно грађевинског подручја уз обезбеђење квалитетних услова за становање, рад, рекреацију, спорт;
- унапређење и успостављање система зонинга пословних и услужних садржаја по заједничким просторно-функционалним карактеристикама, у циљу равномернијег развоја читавог подручја, уз активирање потенцијала за даљи развој;
- унапређење и успостављање система зонинга стамбених садржаја по заједничким просторно-функционалним карактеристикама, у циљу равномернијег развоја читавог подручја, уз активирање потенцијала за даљи развој стамбене структуре у већ развијеном грађевинском реону;
- планирање нове мреже саобраћаја и техничке инфраструктуре уз усклађивање са постојећом;
- успостављање хармоничног односа развоја града према природном и створеном окружењу, уз максимално очување и унапређење природне и животне средине;
- обезбеђивање услова за планско усмеравање изградње уз формирање адекватног односа између изграђене структуре, зеленила и слободних површина, у циљу формирања атрактивног урбаног простора;
- обезбеђивање континуитета у функционалном и просторном повезивању рекреативних простора и зеленила: надовезивањем, интегрисањем, концентрацијом, повезивањем сличних и различитих простора;
- извршити обнову и допуну постојећих и формирање нових урбаних зона, уз заштиту и обнову како градитељског наслеђа и традиције, тако и новостворених урбаних вредности;
- формирање читљиве урбане структуре града дефинисањем јасних услова регулације, изградње, реконструкције и обнове за поједине карактеристичне зоне и просторне целине;
- утврђивање смерница за даљу реализацију планских решења.

1.2.2. Однос са другим плановима и програмима

Смернице планова вишег реда и планова од значаја за Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, су обавезујуће и морају се узети у обзир при процени могућих стратешких утицаја Плана на животну средину, у складу са начелом хијерархије и

координације на свим нивоима. Еколошки извештај о могућим утицајима Плана мора да обезбеди и информације о вези са другим плановима од значаја и циљевима заштите животне средине датим у тим плановима, као и начин на који су ти циљеви узети у обзир при изради Стратешке процене утицаја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона.

Плански документи вишег реда од значаја за процену утицаја стратешког катрактера и општих циљева заштите животне средине при изради Стратешке процене утицаја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона (Извештаја о Стратешкој процени утицаја):

- Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године („Сл. гласник РС”, бр. 88/10);
- Генерални урбанистички план Врања („Сл. гласник града Врања“, бр. 3/18);
- Измене и допуне Генералног урбанистичког плана Врања („Сл. гласник града Врања“, бр. 32/20);
- Друге измене и допуне Генералног урбанистичког плана Врања („Сл. гласник града Врања“, бр. 29/23).

Просторни План Републике Србије („Сл. гласник РС”, бр. 88/10) – представља хијерархијски важан документ вишег реда од значаја, пре свега, за опште циљеве заштите простора и животне средине. Општи циљеви ППР Србије, садрже стратешка питања заштите животне средине од значаја за Републику, као и циљеве и захтеве у области заштите животне средине релевантних секторских докумената. У том контексту, као општи циљеви ППР Србије, дефинисани су:

- заштита основних чинилаца животне средине;
- одрживо коришћење природних вредности;
- унапређење управљања отпадним водама и отпадом;
- рационално коришћење минералних и енергетских ресурса;

као битни циљеви за смањивање загађења и антропогених притисака у еколошки угроженим подручјима, односно зонама и локацијама. Као посебни циљеви ППР Србије издвојени су:

- заштита ваздуха, заштита и одрживо коришћење вода и земљишта;
- заштита биодиверзитета и станишта;
- заштита и одрживо коришћење природних добара и ресурса;
- унапређење управљања отпадом (смањење количине, поновна употреба (рециклажа) и депоновање);
- веће коришћење обновљивих извора енергије (биомасе, хидроенергије, соларне, геотермалне и енергије ветра);
- смањење загађивања у урбаним, индустријским, пољопривредним и другим еколошки угроженим подручјима и
- смањење притиска од привредних, саобраћајних и комуналних активности на животну средину.

Извод из Генералног урбанистичког плана Врања, Измена и допуна Генералног урбанистичког плана Врања, Друге измене и допуне Генералног урбанистичког плана Врања

- **Извод из Генералног урбанистичког плана Врања**

1.1. Обухват Других измена и допуна Плана

Израда Друге измене и допуне Плана је у дефинисаном обухвату Генералног урбанистичког плана Врања, површине 38,24 ha кроз измену петнаест локација, од којих су све на територији катастарских општина Врање 1, Врање 2 и Бунушевац.

Површина подручја Генералног урбанистичког плана Врања је 2155,31 ha.

Друге измене и допуне Плана обухватају део грађевинског подручја, а чине га делови катастарских општина Врање 1, Врање 2 и Бунушевац, односно, седиште јединице

локалне самоуправе - део града Врања са централном зоном и насељима и потезима лоцираним по њеном ободу. Територија Друге измене и допуне Плана обухвата и зону спорта и рекреације, зону пословања и услуге, рурално становање са прикључцима на планski дефинисане саобраћајнице које су у обухвату Плана.

Граница Генералног урбанистичког плана Врања се поклапа са обухватом грађевинског подручја. Границе обухвата локација које садрже Друге измене и допуне Плана су дефинисане обухватом делова или целих катастарских парцела у делу катастарских општина Врање 1, Врање 2 и Бунушевац.

У односу на границу Генералног урбанистичког плана Врања граница Друге измене и допуне Плана остаје непромењена и дата је на графичком прилогу број 5.1. Граница Плана и обухват грађевинског подручја.

- **Анализа** површине јавне намене **уређено градско зеленило** (парковске и уређене јавне зелене површине) и **заштитно зеленило.**

У оквиру Друге измене и допуне Плана постоји систем зелених површина чију окосницу чине јавне зелене површине, које се прожимају са заштитним зеленим површинама.

Планирано је **укупно 99,61 ha** зелених површина (јавне зелене површине одн. зелене површине јавног коришћења на 23,87 ha и заштитне зелене површине на 75,74 ha). Површина зеленила у склопу других намена (препорука мин 20% у оквиру комплекса) износи **111,67 ha**.

Коефицијенти који показују квантитативни утицај зеленила, су у планском решењу задовољени.

Генерални урбанистички план Врања - површинна обухвата Плана се поклапа са територијом грађевинског подручја и износи **2155,31 ha.** Зеленило износи **110,98 ha.**

Степен озелењености (однос укупне површине зеленила према броју становника, чија је

препоручена вредност **30-50 m²/становнику**) је **20,08 m²/становнику;** рачунајући и зелене површине у оквиру других намена **16,54 m²/становнику**, вредност је **36,62 m²/становнику.**

Ниво озелењености (однос површина под зеленилом и целокупне површине града, изражен процентима) износи **5,15%** за укупну површину зеленила, рачунајући и зелене површине у оквиру других намена **3,18%,** укупно износи **8,33%.** За територију **грађевинског подручја је 8,33%.**

Друге измене и допуне Генералног урбанистичког плана Врања - површинна обухвата Плана се поклапа са територијом грађевинског подручја и износи **2155,31 ha.** Зеленило износи **99,61 ha.**

Степен озелењености (однос укупне површине зеленила према броју становника, чија је препоручена вредност **30-50 m2/становнику**) је **18,04 m²/становнику** рачунајући и зелене површине у оквиру других намена **17,04 m²/становнику**, вредност је **35,08 m²/становнику.**

Ниво озелењености (однос површина под зеленилом и целокупне површине града, изражен процентима) износи **4,64%** за укупну површину зеленила, рачунајући и зелене површине у оквиру других намена **5,23%**, укупно износи **9,87%.** За територију **грађевинског подручја је 9,87%.**

Узимајући у обзир величину града, може се узети као задовољавајуће (препоручена вредност је 10-15%).

- **Анализа** намене **спорт и рекреација**

У оквиру Друге измене и допуне Плана површине намењене спорту и рекреацији смештене су у централном делу града Врања. Планирано је **укупно 99,61 ha** за намену **спорт и рекреација**.

Генерални урбанистички план Врања - површина обухвата Плана се поклапа са територијом грађевинског подручја и износи **2155,31 ha. Спорт и рекреација** износи **23,38 ha.** За територију **грађевинског подручја је 1,08%.**

Сагледавањем збирне површине за спорт и рекреацију - активна и пасивна рекреација, аматерски и професионални спорт, такмичења на разним нивоима, и постојећег броја становника добијена вредност је 3,50 м^2/становнику. Посматрајући и површине у склопу других намена (локални и школски спортски терени, специјализовани спортски центри) је 4,50 м^2/становнику.

Оптималне вредности су 4,5 -6 м^2/становнику. Сагледавајући постојеће стање у погледу површина, као и њихове опремљености, може се закључити да је постојеће стање релативно задовољавајуће.

Друге измене и допуне Генералног урбанистичког плана Врања - површинна обухвата Плана се поклапа са територијом грађевинског подручја и износи **2155,31 ha.**

Спорт и рекреација износи **20,56 ha.** За територију **грађевинског подручја је 0,95%.**

Сагледавањем збирне површине за спорт и рекреацију - активна и пасивна рекреација, аматерски и професионални спорт, такмичења на разним нивоима, и постојећег броја становника добијена вредност је 3,72 м^2/становнику. Посматрајући и површине у склопу других намена (локални и школски спортски терени, специјализовани спортски центри) је 4,58 м^2/становнику.

Оптималне вредности су 4,5 - 6 м^2/становнику. Сагледавајући постојеће стање у погледу површина, као и њихове опремљености, може се закључити да је постојеће стање релативно задовољавајуће.

- **Анализа** намене површине **за пословно-производне зоне** и **пословно услужни садржаји**

У оквиру Друге измене и допуне Плана постоје површине за **пословно производне зоне** и **пословно услужне садржаје.**

- **пословно производне зоне**

Генерални урбанистички план Врања - површинна обухвата Плана се поклапа са територијом грађевинског подручја и износи **2155,31 ha.** Површина намене **пословно производне зоне** износи **327,19 ha**. За територију **грађевинског подручја је 15,18%.**

Друге измене и допуне Генералног урбанистичког плана Врања - површинна обухвата Плана се поклапа са територијом грађевинског подручја и износи **2155,31 ha.** Површина намене **Пословно производне зоне** износи **343,47 ha.** За територију **грађевинског подручја је 15,94%.**

У изграђене целине за привредно радне зоне улази привредно радна зона Бунушевац , привредно радне зоне уз Улице маричку, омладинских бригада и радничку и интегрисани појаси уз зону становања, а најзаступљени су појединачни комплекси намењени комерцијалним делатностима и веома мали број индустрије и производње. Изграђеност у смислу привођења планираној намени извршена је размештајем привредних делатности уважавњем постојећих радних зона и формирањем новопланираних зона у западном делу града уз улицу пролетерских бригада, уз комплекс Симпа и источни део града у насељу Суви дол.

Површина изграђене намене **Пословно-производне зоне** износи **195,90ha.** За територију **грађевинског подручја је 9,09 %.**

Планиран је концепт којим се постојеће радне зоне ревитализују реструктуирањем преосталих предузећа и осавремењавањем производних програма, а комплекси ван функције се реактивирају, тако да нове радне зоне омогуће промовисање и формирање савремене организационе форме и стварање повољног пословног окружења.

Степен комуналне опремљености на територији грађевинског подручја је задовољавајући и описан је у делу појединачних измена нових локација.

- **пословно услужни садржаји**

Генерални урбанистички план Врања - површинна обухвата Плана се поклапа са територијом грађевинског подручја и износи **2155,31ha.** Површина намене **пословно услужни садржаји** износи **102,68 ha**. За територију **грађевинског подручја је 4,76%**.

Друге измене и допуне Генералног урбанистичког плана Врања - површинна обухвата Плана се поклапа са територијом грађевинског подручја и износи **2155,31ha.** Површина намене **Пословно услужни садржаји** износи **93,73ha.** За територију **грађевинског подручја је 4,35%**.

Површина изграђене намене **Пословно-услужни садржаји** износи **11,80ha**. За територију **грађевинског подручја је 2,55 %**.

Степен комуналне опремљености као предуслов изграђености у смислу привођења планираној намени задовољавајући, као и заступљеност индустријске производње у односу на комерцијалну делатност, као две најдоминатније намене у грађевинском подручју града Врања.

Индустријско наслеђе је од изузетне важности, с обзиром да је Врање доживео успон управо захваљујући развоју ове гране привреде и представља посебну категорију веома значајног материјалног наслеђа, које захтева адекватну валоризацију од надлежних институција.

Ограничење за развој привредне делатности је системски изазвано у претходном периоду

затварањем великог броја предузећа и других привредних субјеката као и лошом приватизацијом. Последица свега је велики број незапошљених лица. Он је у великој мери компензован новим инвестицијама савременијих технологија и доступношћу нових тржишта. Непотпуна инфраструктурна опремљеност за одвијање савремених привредних делатности, присутна је у привредној зони Суви Дол.

Површине за комерцијалне делатности изван пословно-производних зона заступљене су на територији целог планског обухвата у домену пружања услуга свих врста, превасходно усмерених ка задовољавању спектра заједничких потреба становништва, од задовољења свакодневних потреба, до оних повремених и ванредних.

Заступљене су дисперзивно у планском обухвату на посебним површинама или интегрисане са претежном наменом, као посебни објекти на парцели или пратеће делатности у осталим наменама и дуж градских саобраћајница првог и другог реда.

Узимајући у обзир величину града, може се узети као задовољавајући проценат за намену привредних делатности **20,29%** (**пословно-производне зоне** и **пословно-услужне делатности**, препоручена вредност је 20 % од површине грађевинског подручја).

ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА

3.1.2.2. Подела територије Плана на урбанистичке зоне

Подручје Плана је територијално подељено на десет зона, које обухватају карактеристичне и препознатљиве делове насеља, у оквиру којих су предвиђене и међусобно усклађене различите типичне целине формиране на основу типа, начина изградње објеката и основне намене простора.

- **ТИПИЧНА УРБАНА Зона 2 - становање малих густина**

Припадају насеља породичног становања у централном, југозападном, западном, северном и источном делу Плана.

- **ТИПИЧНА УРБАНА Зона 3 - становање средњих густина**

ТУЗ 3 припадају блокови уз улице Боре Станковића, Краљевића Марка, Јована Хаџивасиљевића, Змај Јове, Васе Смајевића, Краља Стефана Првовенчаног, Мишарска, као и делови подручја ГУП-а у насељима Асамбаир, Черенац, Доње Врање и Рашка.

ТУЗ 3 припадају и потези уз улице: угао Београдска и Партизанска, Ивана Цанкара, Светогорска (бивша Виктора Бубња), угао Блажа Јовановић и браће Стошић, Маричка,

јужна страна Улице београдска, северозападна страна Улице Симе Погачаревића и западна страна Улице Јована Хаџивасиљевића.

- **ТИПИЧНА УРБАНА Зона 6 - становање - посебни типови ТИП Ц**

У посебно становање типа Ц спадају појединачни случајеви становања у зонама које имају другу намену. Поједини карактеристични примери се налазе у северном и североисточном делу подручја Плана.

- **ТИПИЧНА УРБАНА Зона 8 - индустрија и производне зоне**

ТУЗ 8 задржава постојећи индустријски комплекс уз улицу Радничка и Омладинских бригада**,** простор између државног пута IA реда A1 - аутопут (E-75) и магистралног пута-државни пут IIA реда бр. 258, простор између државног пута IA реда A1- Аутопут (E- 75) и пруге за велике брзине.

- **ТИПИЧНА УРБАНА Зона 9 - пословно производне зоне**

ТУЗ 9 задржава постојећу производну зону у насељу Бунушевац, дуж улица Булевар Николе Тесле (бивша Париске комуне), Омладинских бригада (до Државног пута IIA реда број 258-градска магистрала), Радничке, Маричке, новопројектоване саобраћајнице јужно од Улице маричке, Ливадске (бивша Црвени барјак), Партизански пут, и део насеља испод аутопута (уз Градску реку), Нерадовачки пут, градске магистрале - Државни пут IIA реда број 258, део насеља Суви Дол и део између државног пута IIA реда број 258 и новопланиране градске сабирне саобраћајнице.

- **ТИПИЧНА УРБАНА Зона 10 - пословно услужне зоне**

ТУЗ 10 су лоцирани у делу насеља Бунушевац - источно од индустријске зоне, Огледна станица, уз улицу Колубарску, Партизански пут, Радничку, Булевар патријаха Павла (бивша Булевар АВНОЈ-а), Немањину, Маричку, Петра Лековића, уз новопланирану градску саобраћајницу I реда(обилазница) од Нерадовачког пута до прозводне зоне Бунушевац и део насеља испод аутопута (уз Градску реку), уз улицу Јована Јанковића Лунге, Веселина Маслеше и Француска.

3.1.3. ГЕНЕРАЛНА УРБАНИСТИЧКА РЕШЕЊА УРЕЂЕЊА ПРОСТОРА И ИЗГРАДЊЕ

Генералним урбанистичким планом Врања дефинисана су генерална урбанистичка решења са претежним наменама површина и генералним правцима система коридора за саобраћајну и комуналну инфраструктуру. Ова решења базирана су на циљевима уређења и основним програмским елементима заснованих превасходно на претходним планским решењима ГУП-а Врања, оцени стања и стратешким документима донетим у претходном периоду.

3.1.3.1. Генерална намена површина на територији Плана

Закон о планирању и изградњи дефинише поједине изразе и њихово знашење: **Намена земљишта** јесте начин коришћења земљишта одређен планским документом; **Претежна намена земљишта** јесте начин коришћења земљишта за више различитих намена, од којих је једна преовлађујућа.

У складу са наведеним изразима, Другим изменама и допунама Плана су утврђена генерална решења намене земљишта за предложене локације, које чине претежне, односно преовлађујуће намене.
Поред поделе свих намена по припадности грађевинском подручју, исте су сврстане у две основне групе: површине јавне намене и површине осталих намена.

Саобраћај и саобраћајне површине
Циљеви

На основу анализе постојећег стања, као и планираног и очекиваног просторног и друштвено-економског развоја, циљеви које саобраћајни систем у оквиру Плана треба да задовољи су следећи:

- ефикасно повезивање основне градске уличне мреже са мрежом државних путева првог и другог реда;

- развој основне уличне мреже у смислу праћења просторног развоја насеља уз оптимално поштовање постојећих парцелација и регулације;
- обнављање и реконструкција постојеће саобраћајне мреже, што има за циљ повећање нивоа безбедности и квалитета превоза;
- организација постојеће и планиране уличне мреже са циљем измештања теретног и транзитног саобраћаја из централне градске зоне.

Основе концепта

При формирању планског концепта решења усвојена је мрежа прстенасто-радијалног типа, категорисана према планираној намени и функционалним захтевима.

Основна матрица саобраћајне мреже је урађена по препоруци-моделу из Саобраћајне студије Врања (пројектант „Енергопројект“ Београд, 2009.година), а за потребе израде ГУП-а Врања 2010-2018, и већим делом је задржана у саобраћајном решењу и овог Плана.

Основни концепт саобраћајног приступа повезивања граских саобраћајница у јединствену мрежу представља формирање три основне зоне око градског језгра, са адекватном саобраћајном мрежом и које су изводним правцима одговарајућег ранга повезане на спољно окружење:

- прву - централну зону, чини градски центар са пешачком зоном;
- друга зона је уже градско језгро оивичено градским саобраћајницама другог реда;
- трећу зону чини шири простор око градског подручја обухваћен примарним обилазним прстеном, одакле се изводним правцима првог реда остварује веза са Државним путем IA реда A1 - Аутопут (E-75) на јужној страни, а са изводима нижег ранга са осталим окружењем - сеоска насеља.

Градске саобраћајнице првог и другог реда

Градске саобраћајнице првог реда обухватају:

- Примарни /спољни/ прстен око ширег градског подручја, који обухвата: Булевар Николе Тесле (бивша париске комуне), Булевар Патријарха Павла (бивши Булевар АВНОЈ-а), део Улице колубарска, где се прстен прекида. Нова деоница креће од Улице Светозара Милетића и новом деоницом обилазно око градског подручја, користећи део Улице Петра Лековића до Трга Војске Југославије;
- Изводне правце првог реда од овог прстена ка спољном окружењу и то коридорима Улица: маричка, радничка, пролетерских бригада и косовска;
- Обилазницу, која на југозападној страни повезује /у истом рангу/ изводни правац од Косовске до Пролетерских бригада;

Градске саобраћајнице другог реда обухватају:

- Саобраћајнице унутар примарног прстена, од којих један део формира делимично ужи прстен око градског језгра: део улице Моше Пијаде, Јована Хаџивасиљевића, део Симе Погачаревића, где се прстен прекида затим, део Косовске улице, улица Јужноморавска и Васе Смајевића, Цетињска, Народних хероја, улица Краља Милана, Вука Караџића, Дубровачка, улица Краљевића Марка, Боре Станковића, Дунавска и Јована Јовановоча Лунге до укрштаја са улицом Милунке Савић (бивша Моше Пијаде).
- Саобраћајнице унутар примарног спољњег прстена: улица Француска, новом деоницом од улице Пролетерских бригада до улице Косовске, део улице Косовска, улица Благоја Паровића, где се прстен прекида. Нова деоница креће новопланираном улицом од улице Кајмакчаланске до Маричке, улица Ситничка, део улице Омладинских бригада и улице 11. конгреса.
- Везе између ова два прстена: део улуце Хиландарске, улица Омладинских бригада, део улице Краља Стефана Првовенчаног, Партизански пут, део улице Симе Погачаревића, Светосавска (бивша Виктора Бубња), део Косовске, Пере Мачкатовца, Фрушкогорска и део улице Цетињска.

Према графичком прилогу, примарни спољни и ужи секундарни прстен, превезани су саобраћајницама у рангу ГС другог реда: део улице Хиландарске, улица Омладинских

бригада, део улице Краља Стефана Првовенчаног, Партизански пут, део улице Симе Погачаревића, Светосавска (бивша Виктора Бубња), део Косовске, Фрушкогорска и део улице Цетињска.

Изводне правце другог реда према спољном окружењу, који представљају наставак наведених веза између ова два прстена, као и

- Везне полупрстенове /према графичким прилозима/;
- Сабирне и приступне везе, као допуну ове мреже саобраћајница.

Државни путеви IA и IIA реда

Кроз подручје обухваћено границом Плана пролази:

- **деоница државног пута IA реда A1**, у дужини L=7,23 km, **од стационаже км 537+219 (918+365) до стационаже км 544+448 (925+594).**
  **Референтни систем државних путева, јун 2022*

Прикључак на трасу државног пута IA реда A1, која се наслања на границу грађевинског подручја Врања (исток-југ), налази се на петљи „Врање“ на стационажи **km 920+313** (**Деоница 1919 Д**, чвор **195-158**, стационажа **km 539+167 (km 920+313)** (*петља Врање*)).
**Референтни систем државних путева, јун 2022*

Преко ње се саобраћај одвија према утврђеној расподели улазно излазних токова Партизански пут, Маричком и Радничком улицом, као изводним правцима првог реда.

Ширина коридора Аутопута A1 (E-75) према Уредби о утврђивању просторног плана подручја инфраструктурног коридора Ниш - граница Северне Републике Македоније. износи 700м. Обухвата трајно заузимање земљишта аутопута ширине око 70,00м са обостраним заштитним појасом укупне ширине 630,00м (непосредни појас заштите 150,00м и шири појас заштите 480,00м).

Кроз подручје обухваћено границом Плана пролазе и:

- **деоница државног пута IIA реда број 258**, укупне дужине **L= 7,767 km**, **део деонице 25808 чвор 25805-25806,** стационажа **78.814** *(веза са A1) у дужину L= 2,761 km,* **деоница 25809 чвор 25806-25807** Врање (веза са A1) - *петља Врање југ),* стационажа **81.051** *у дужини од L=2,235км* и **део деоница 25810 чвор 25807-25808** стационажа **90.046 (**Давидовац-веза са 233**)** *у дужини од L= 2,506 km;*
- **деоница државног пута IIA реда број 227**, укупне дужине од **L=6,270 km, део деоница 22706 чвор 22705-25807,** стационажа **73.689** *(Власе - петља Врање југ) у дужини L= 5,257 km* **и део деоница 22707 чвор 25807-22706,** стационажа **109.273** (*петља Врање југ-Доњи Стајевац) у дужини L=1,013km***.**

**Референтни систем државних путева, април 2024*

Деоница државног пута IIA реда број 258 се преко петље Врање југ укршта са деоницом државног пута IIA реда број 227 на стационажи **км 81+051 (км 73+689** стационажа за државни пут IIA реда број 227**)**.

Правила уређивања заштитих појасева инфраструктурних система

На основу Уредбе о утврђивању Просторног плана подручја инфраструктурног коридора Ниш-граница Републике Македоније даје се следећи режим коришћења простора у заштитним појасима магистралних инфраструктурних система у инфраструктурном коридору и то у:

- ***непосредном појасу заштите*** - успоставља се режим строго контролисаног коришћење простора, којим се:
  1. у начелу не дозвољава изградња нових и реконструкција постојећих објеката, изузев оних које су у функцији аутопута, пруге велике брзине, а простор ван насеља се може користити као шумско и пољопривредно земљиште, и
  2. у начелу не дозвољава изградња нових и реконструкција постојећих објеката и подизање трајних засада у непосредном појасу заштите магистралног оптичког кабла.

- ***ширем појасу заштите*** - успоставља се режим контролисаног коришћења простора, којим се дозвољава развој постојећих и нових активности које нису у колизији са функционалним и техничким захтевима планираних магистралних инфраструктурних система.

Пешачки саобраћај

Просторни размештај већине јавних функција у Врању је у константном (непрекинуто) пешачењу до 30 минута. Овај вид саобраћаја је потребно подстрекивати из многобројних разлога (смањење гужве на улицама, нема проблема паркирања, нема емисије штетних гасова, повољан утицај на организам и слично), али је потребно омогућити и његов несметан развој.

Због тога је потребно извршити побољшање и унапређење услова за кретање пешака ослобађањем јавног простора од паркираних аутомобила и планским размештајем уличних садржаја (киоска, летњих башти, уличних тезги и др.). Такође, је потребно предузети акције којима ће се јавне површине учинити привлачним и пре свега безбедним, али и прилагођеним за особе са специфичним потребама.

Саобраћајнице у склопу основне уличне мреже обавезно морају поседовати тротоаре минималне ширине 1,5м. Пешачке стазе је потребно трасирати у централној градској и околним насељским зонама, тако да повезују јавне садржаје којима гравитира највећи број грађана. Положај тротоара (пешачких стаза), њихова димензија и урбана опрема која се дуж њих поставља треба да обезбеди пуну физичку заштиту пешака од осталих учесника у саобраћају. Безбедност одвијања пешачког саобраћаја углавном зависи од примене дефинисаних мера, од којих су неке већ поменуте, а које обухватају и следеће:

- јасно раздвајање различитих видова саобраћаја уз измештање теретног и транзитног саобраћаја из зона са најинтензивнијим пешачким саобраћајем;
- обезбеђивање континуалних тротоара одговарајућих ширина;
- изградња семафоризованих пешачких прелаза у зонама пословања, као и становања са интезивним пешачким токовима на сваких 150-200 м;
- постављање заштитних ограда на тротоарима у зонама интензивног прелажења преко улице (пословно-услужне делатности, пословно-производне делатности, спортско-рекреативни центар итд.);
- изградња денивелисаних пешачких прелаза преко најфрекветнијих саобраћајница.

Пешачки саобраћај је дефинисан у графричком прилогу: Регулација и нивелационо решење саобраћаја.

Стационарни саобраћај

Проблем паркирања је најизразитији у централној градској зони. Један аспект проблема је непостојање довољно слободних површина намењених паркирању, док се са друге стране не поштују саобраћајни прописи који се тичу паркирања и на тај начин отежева одвијање саобраћаја. Према условима ЈКП „Паркинг сервис“ Врање (издати за потребе израде плана вишег реда – ГУП):

Планирају се нове локације паркинг гаража и јавних паркинга, доградња још једног нивоа на постојећој паркинг гаражи код хотела Врање и Текија. Планира се изградња јавних паркинга на локацијама: уз улице Македонска и Цара Душана (Бујковска пијаца), паркинг уз Улицу шуматовачка, код ОШ "Вук Караџић" и Трг Немањића (бивши Трг братства и јединства). Могуће је боље искоришћење паркинга код спортског центра по принципу режимско-временски двонаменско због тренутно слабе искоришћености.

Остаје у примени јавни паркинг код Бујковске пијаце. Препоручује се изградња подземне паркинг гараже на месту садашњег јавног паркинга код Дома културе у улици Хероји са Кошара (бивша 29. Новембра).

Нове локације јавног паркинга су: потез уз Улицу радничку (Железничка станица) наслања се на техничку службу ЈП „Водовод“ Врање.

Даје се могућност за нове локације паркинг гаража и паркиралишта.

Паркирање – постојеће и планиране локације, како у функцији појединих намена тако и за јавну употребу, утврђују се уз примену урбанистичких норматива за паркирање, а на основу планиране намене простора и његове припадности зони одговарајућег коефицијента приступачности.

Паркирање у функцији стамбених, комерцијалних и других садржаја треба решавати на припадајућој парцели, а за јавну употребу на уређеним отвореним паркинг површинама и јавним гаражама. Паркирање у уличним профилима треба постепено укидати што је у зависности од динамике реализације наменских и јавних паркинг површина. Ослобођене површине треба препуштати развоју пешачког и бициклистичког саобраћаја.

Систематско и потпуно регулисање паркирања у свим деловима града великих густина становања подразумева изградњу:

- ванулични паркиралишта, паркинга и гаража у складу са важећим нормативима и стандардима прописаним за ту врсту објеката;
- код избора типа надземне гараже (отворена или затворена) узети у обзир квалитет ваздуха околног простора и намене у непосредном окружењу; и
- надземне гараже не планирати у близини дечијих установа, школа, здравствених станица, унутрашњим двориштима компактних блокова и сл.

У градском језгру планира се повећање приступачности централном језгру побољшањем јавног градског саобраћаја, изградњом јавних гаража, смањењем дефицита паркирања и даљим умиривањем моторног саобраћаја ради стварања пријатнијег пешачког и социјалног амбијента и смањења саобраћајног оптерећења.

Табела бр. 1: *Биланс постојећих и планираних намена површина - упоредна тебела*

Намена површина	Постојеће стање		ГУП Врања		Измене и допуне ГУП-а Врања	
	Површина (ha)	Проц. заст. (%)	Површина (ha)	Проц. заст. (%)	Површина (ha)	Проц. заст. (%)
Површине јавне намене						
▪ Јавни објекти и садржаји	40,22	1,87	48,52	2,25	48,44	2,25
▪ Комунални, инфраструктурни и саобраћајни комплекси и објекти	30,61	1,42	39,48	1,83	38,87	1,80
▪ Спорт и рекреација	16,00	0,74	23,38	1,08	23,45	1,09
▪ Саобраћајнице	76,36	3,55	307,77	14,29	306,10	14,20
▪ Уређено градско зеленило (парковске и уређене јавне зелене површине)	3,33	0,15	27,26	1,26	26,56	1,23
Укупно:	**166,52**	**7,73**	**446,41**	**20,71**	**443,32**	**20,57**
Површине осталих намене						
▪ Рурално становање	45,17	2,10	68,15	3,16	68,15	3,16
▪ Становање малих устина	589,93	27,37	589,01	27,34	600,05	27,84
▪ Становање средњих густина	88,59	4,11	182,99	8,49	173,85	8,06
▪ Становање великих густина	16,96	0,79	35,52	1,65	35,52	1,65
▪ Становање са малом привредом	64,33	2,98	117,64	5,46	117,64	5,46
▪ Становање-посебни типови	-	-	6,47	0,30	6,47	0,30
▪ Комплексно урбано ткиво великих густина	10,14	0,47	11,07	0,51	11,07	0,51
▪ Индустрија и производне зоне	50,42	2,34	126,92	5,89	126,92	5,89

▪ Пословно-производне зоне	50,35	2,34	327,19	15,18	329,63	15,30
▪ Пословни-услужни садржаји	26,59	1,23	102,68	4,76	101,74	4,71
▪ Заштитно зеленило	-	-	85,61	3,97	84,42	3,92
Укупно:	**942,48**	**43,73**	**1653,25**	**76,71**	**1655,33**	**76,80**
▪ Верски објекти	1,38	0,06	1,38	0,06	2,29	0,11
▪ Посебна намена	34,30	1,59	36,07	1,67	36,07	1,67
Укупно:	**35,68**	**1,65**	**37,45**	**1,73**	**38,36**	**1,78**
Неизграђене површине						
▪ Речна корита и водно земљиште	32,25	1,50	18,20	0,85	18,20	0,85
▪ Слободно неизграђено земљиште и неуређено зеленило и земљиште	978,38	45,39	-	-	-	-
Укупно:	**1010,63**	**46,89**	**18,20**	**0,85**	**18,20**	**0,85**
УКУПНО ГУП:	**2155,31**	**100%**	**2155,31**	**100%**	**2155,31**	**100%**

- **Извод из Измена и допуна Генералног урбанистичког плана Врања**

Измене и допуне Плана обухватају следеће локације које су у обухвату грађевинског подручја Зоне 4:

Измена и допуна локације 17:

Простор уз улицу 11. Конгреса, на катастарским парцелама 6441, 6447/1, 6447/2 и 6446 КО Врање 1, планираног за Јавну намену J-19-Аутобуска станица Изменама и допунама Плана се проширује, тако да део Пословно услужне намене и Спорта и рекреација се мења у J-19-Аутобуска станица, и на целом обухвату додаје се могућност изградње и других објеката јавне намене: администрација и сл.

Измена и допуна локације 21:

На простору уз улицу Маричку, стамбени блокови са обе стране улице, Изменама и допунама плана мења намену Становање малих густина у намену Становање средњих густина.

Измена и допуна локације 24:

Изменама и допунама плана ранг и профил Градске саобраћајнице I реда, на потезу између улице Пролетерских бригада и Радничке улице, мења се рангом Градска сабирна саобраћајница. Градска сабирна саобраћајница има орјентациони коридор, тачна траса биће дефинисана плановима нижег реда.

Измена и допуна локације 26:

Простор на катастарској парцели 4405 КО Врање 2, намењен за Спорт и рекреацију, Изменама и допунама плана мења се у намену Пословно-производне зоне (површина остале намене).

- **Извод из Друге измене и допуне Генералног урбанистичког плана Врања**

Друге измене и допуне Генералног урбанистичког Плана Врања обухватају следеће локације које су у обухвату грађевинског подручја Зоне 4:

Измене и допуне локације 9:

Изменом и допуном Плана, потез уз Улицу радничка - северна страна (комплекс технчке службе ЈП “Водовод“ Врање - Железничка станица) катастарске парцеле 10233-део, 10234-део, 10235-део, 10236-део КО Врање 1, мења се Јавна намена Заштитно зеленило у:

- намену Пословно-услужна зона, катастарске парцеле 10234-део, 10235-део, 10236-део КО Врање 1 (површина остале намене),

- Јавна намена J-16: техничка служба ЈП "Водовод" Врање, катастарске парцеле 10234-део, 10235-део, 10236-део КО Врање 1, и
- Јавни паркинг простор: J-21, катастарске парцеле 10233-део, 10234-део, 10235-део КО Врање 1.

Измене и допуне локације 12:

Изменом и допуном Плана, потез од Улице маричка до новопројектоване саобраћајнице са јужне стране, катастарске парцеле 6309-део, 6230, 6231-део, 6229-део, 6253-део, 6305-део, 10131-део, 10132-део, 10133-део, 10134/1, 10134/2, 10260-део, 10135-део, 10136-део, 10136/3, 10136/2, 10137, 10138, 10139, 10142-део, 10143/1, 10143/2, 10143/3, 10145/6-део, 10145/7-део, 10146-део, 10147-део, 10148-део, 10145/1, 10152-део, 10145/2, 10153-део, 10145/3, 10156-део, 10161-део, 10162, 10163, 10164, 10165, 10145/4-део, 10166-део, 10167-део, 10167-део, 10168-део КО Врање 1, мења се Јавна намена Заштитно зеленило у намену Пословно-производе зоне (површина остале намене).

Измене и допуне локације 13:

Изменом и допуном Плана, потез уз Улицу маричка - јужна страна, катастарске парцеле 4404/3, 4404/4, 4404/1, 4404/2 КО и 5694/1-део Врање 2, мења се Јавна намена Спорт и рекреација: J-12 у намену Пословно-производе зоне (површина остале намене).

Измене и допуне локације 14:

Изменом и допуном Плана, потез уз Улицу омладинских бригада, катастарске парцеле 10068-део, 10069/1-део, 10069/2, 10070/1, 10071/2, 10071, 10072, 10073, 10074-део и 10075-део КО Врање 1, мења се део Јавне намене Заштитно зеленило у намену Пословно-производе зоне (површина остале намене).

1.2.3. Постојећа и планирана намена површина

1.2.3.1. Опис постојећег стања, начина коришћења простора и основних ограничења

Становање

Грађевинско подручје се поклапа са границом обухвата Плана и обухвата земљиште јавне намене и земљиште остале намене.

На територији Плана заступљени су следећи типови становања: у блоковима који имају јасно дефинисану уличну матрицу прилагођену морфологији терена, правилну парцелацију и регулисану изградњу у северном делу Плана заступљени су:

- у северном делу Плана породични стамбени објекти спратности од П до П+2;
- у централној зони Плана заступљено је породично становање спратности П+1+Пк до П+2,
- у североистоном делу Плана стихијски и бесправно изграђени стамбени и стамбено-пословни објекти, у претежној намени, пословно-производна зона и зашитно зеленило, са недефинисаном уличном мрежом и недовољном комуналном опремљеношћу.

Организација простора је, између осталог, заснована на резултатима детаљне анализе простора кроз идентификацију постојеће градске структуре на нивоу блока или реона града.

Делатности

Јавне службе, друштвене, комуналне, комерцијалне и привредне делатности

На територији Плана функционишу комерцијалне, производне привредне делатности, тачкасто просторно распоређене уз главне саобраћајнице које радијално крећу из центра града.

Привредне делатности репрезентију Јумко, Симпо, Алфа, Заваривач, Ансал Стеел-Београд, Фабрика хлеба и млека, ХИВ и мали производни погони (Нектар, Пегазус, Два

другара, Малина, Омега Спид, штампарија Минем и други, сви смештени у централном и јужном делу Плана. Комерцијалне делатности су препознате и кроз рад МАХИ компаније, ДУЊА доо, Кавим Јединства, објекте за снабдевање горивом ЛУКОИЛ и КНЕЗ Петрол и малих приватних сервиса.

У југозападном делу обухвата Плана уз градску магистралу - државни пут II А реда 258, смештен је АМСС (национално и независно удружење грађана и возача) и Комесаријат за избеглице и миграције РС.

Администрација и управа

Врање представља административни и управни центар на међуопштинском и субрегионалном нивоу. Службе су сврстане у четири главне групе: органи управе и локалне самоуправе, органи републике Србије, друштвене организације и јавне службе. У северном делу обухвата Плана смештено је Министарство унутрашњих послова - Републичка саобраћајна полиција (делокруг - државни путеви првог и другог реда).

Спорт и рекреација

У граду Врању осим спортских терена уз основне и средње школе постоји и спортско-рекреативни центар, два фудбалска стадиона, два отворена базена, тематски изграђена дечија игралишта и други садржаји.

У обухвату Плана је смештен спортско рекреативни центар ЈУМКО.

Циљеви са аспекта просторног развоја у овој области су поред основне намене бављења спортом и:

развој децентрализоване мреже објеката и услуга спорта, активне и организоване рекреације различитог ранга, који, функционално и садржајно, задовољавају потебе свих категорија становника, већа доступност објеката и развој спортско-рекреативне инфраструктуре за рекреативно бављење спортовима и стварање бољих услова за развој спорта.

Континуирани урбани развој града Врања ставља тежиште на будућем становништву, младој популацији, и њиховом правилном телесном развоју. Неопходно је иницирати формирање нових спортских клубова и развијати мрежу спортско-рекреативних објеката, уз повећање квалитета опремљености.

Комуналне делатности

Комуналне површине обухватају објекте и комплексе потребне за функционисање система комуналних услуга, одвијање делатности градских комуналних предузећа и задовољење општих и заједничких потреба грађана.

Комуналне делатности представљају површине и објекти за одлагање комуналног отпада, гробља, пијаце, резервоари, изворишта, трафостанице и остале површине и објекти који су у служби основне делатности.

У обухвату Плана од комуналних делатности постоје изворишта (неактивна, запуштена), трафостанице, комплекси потребни за функционисање и одвијање делатности комуналних преузећа попут техничких служби Јавног предузећа „Водовод“ Врање - механизација и Електродистрибуције, као и Хидрометеролошка станица.

Привредна делатност

Према одредбама Закона о регионалном развоју, град Врање припада другој групи градова и општина у Републици Србији по степену развијености, што значи да се налази у распону између 80% и 100% Републичког просека развијености.

Носиоци економског развоја у граду Врању су: Компанија Симпо, Алфа плам АД, која извози у преко 10 земаља, ХК Јумко АД, Дуванска индустрија Врање, која је у власништву БАТ-а, Хемијска индустрија Врање - Кенда Фарбен Балкан, познати произвођач доњих делова обуће, Заваривач произвођач металних конструкција, OMV - гринфилд инвестиција, Лукоил - гринфилд инвестиција и друге на територији града Врања.

Већина привредних субјеката налази се у оквиру обухвата Плана попут ХК "Јумко" АД, Симпо, Заваривач, Алфа плам АД, Хемијска индустрија Врање - Кенда Фарбен Балкан, Лукоил Србија и многа друга привредна друштва од којих су нека у стечају: Индустрија хране Дуња, Фабрика хлеба и млека АД, Полуопродукт и др.

Саобраћај

Основне карактеристике постојећег стања

Посебан значај у концепту развоја саобраћајне мреже има међународни правац Аутопут А1 (Е- 75) - државни пут IA реда А1 - државна граница са Мађарском (гранични прелаз Хоргош) - Нови Сад - Београд - Ниш - Врање - државна граница са Македонијом (гранични прелаз Прешево), коме непосредно гравитира град Врање, и са југоисточне стране тангира предметно подручје Плана. Кроз подручје обухваћено границом Плана пролазе и деоница државног пута IIA реда број 258 и деоница државног пута IIA реда број 227.

При формирању планског концепта решења саобраћаја, у Генералном урбанистичком плану Врања, Изменама и допунама Генералног урбанистичког плана Врања и Другим изменама и допунама Генералног урбанистичког плана Врања, усвојена је мрежа прстенасто-радијалног типа, категорисана према планираној намени и функционалним захтевима.

На основу овога су формиране три основне зоне око градског језгра, које треба опслужити прихватљивом саобраћајном мрежом и које су изводним правцима одговарајућег ранга повезане на спољно окружење:

- Прву, централну зону, чини градски центар са пешачком зоном;
- Другу зону чини уже градско језгро оивичено градским саобраћајницама другог реда;
- трећу зону чини шири простор око градског језгра, проширено примарним обилазним прстеном, одакле се изводним правцима првог реда остварује веза са Државним путем IA реда А1 на јужној страни, а са изводима нешто нижег ранга са осталим окружењем и која се делом налази у оквиру обухвата Плана.

Саобраћајнице су делимично изведене према планској документацији, а већим делом су изведене у профилу мањем од планираног, што је карактеристично за сва насеља у граду па и за ову зону.

На основу утврђених, основних, карактеристика постојећег стања саобраћаја, а према усвојеним методама прогноза и стопама раста треба повећати капацитете транспорта у свим сегментима функционисања саобраћајног система.

Оквирни закључак анализе постојећег стања и мера интервенције је следеће:

Није могуће једнострано посматрање и побољшање функционисања саобраћајног система у планском периоду, због великог броја ограничавајућих елемената, већ је неопходан свеобухватни приступ планском решењу, који подразумева:

- правилно категорисање постојеће и планиране мреже градских саобраћајница и прикључака на окружење;
- правилну расподелу саобраћајних потреба /просторна, видовна и временска/;
- прерасподелу саобраћајних токова у складу са планираном мрежом и регулисаним укрштањима;
- дефинисање паркинг капацитета у складу са потребама, могућностима реализације и општим саобраћајним концептом, и најважније,
- омогућити спровођење планираних мера и режима функционисања комплетног саобраћајног система.

Јавни превоз

Највећи превозник је "Јединство-Кавим" из Врања, који према подацима има 219 запослених и 130 аутобуса, са око 650 полазака дневно у приградском, међуградском и међународном саобраћају .

Према подацима "Јединство-Кавим" Врање на територији Града Врања је:

- број регистрованих линија у градском саобраћају: 2
- број регистрованих линија у приградском саобраћају: 24
- укупан број станица и стајалишта у градском и приградском саобраћају: 167
- број активних возила у градском и приградском саобраћају: 55
- број превезених путника у градском аутобуском саобраћају је 223.252
- број превезених путика у приградском аутобуском саобраћају је 1.974.174.

Железнички саобраћај

Кроз подручје Плана пролази једноколосечна електрифицирана магистрална пруга Е70/Е85 Београд-Младеновац-Лапово-Ниш-Прешево-државна граница.

Магистрална пруга и железничка станица захватају око 31ha, а сам станични објекат постоји више од једног века и намењен је путничком и теретном саобраћају са свим инфраструктурним капацитетима и индустријским колосецима за компанију Симпо (нису у употреби уназад пар година). Изражени лоши технолошки параметри железничке инфраструктуре представљају општу карактеристику ове мреже у читавој земљи, са просечном брзином од 47 км/h. Низак степен развоја јужног региона и тешки услови трасирања на овом подручју, не омогућавају веће брзине од 47 км/h.

Слабој искоришћености овог вида превоза доприноси и удаљеност (око три километара) од градског језгра и аутобуског терминала, што додатно указује на неопходне мере интервенције за развој железничког саобраћаја овог подручја.

Табела бр. 2: *Делатности на територији Плана*

Саобраћајне површине и комплекси	Два објекта	▪ Железничка станица ▪ Аутомото савез Србије
Администрација и јавне службе	Три објекта	▪ Републичка саобраћајна полиција ▪ Хидрометеоролошка станица ▪ Комесаријат за избеглице и миграције РС - Центар за азил у Врању
Спортски и рекреациони центри	Један објекат	▪ Спортско-рекреативни центар Јумко
Комуналне делатности	Три објекта	▪ Техничка служба ЈП („Водовод“ Врање - механизација) ▪ Техничка служба Електродистрибуција Врање

Табела бр. 3: *Биланс постојећих намена на територији Плана*

Постојећа намена	Површина (ha)	Процентуална заступљеност (%)
▪ Јавни објекти и садржаји	2,27	0,65
▪ Комунални, инфраструктурни и саобраћајни комплекси и објекти	1,92	0,55
▪ Спорт и рекреација	4,13	1,19
▪ Саобраћајнице	25,32	7,30
▪ Становање малих густина	14,65	4,22
▪ Пословно-производне зоне	13,68	3,94
▪ Пословно-услужни садржаји	14,87	4,28
▪ Индустрија и производне зоне	55,87	16,10
▪ Речна корита и водно земљиште	4,36	1,25
▪ Слободно неизграђено земљиште и неуређено зеленило и земљиште	209,93	60,50

У К У П Н О	**347,00**	**100%**

Закључци анализе постојећег стања

Становање

- Урбана обнова као скуп планских, градитељских и других мера којима се обнавља, уређује или реконструише изграђени део града или градског насеља, и тако дефинисана, представља стратешко опредељење у развоју града Врања. Из овог произилази и очување традиционалних вредности, као и принципи одрживог развоја кроз социјални и културни аспект становања;
- Проширење разноврсности понуде типова становања кроз проширење типолошке класификације становања (старим особама, односно младим брачним паровима, запосленима који део времена проводе у пословној зони, вишегенерацијским породицама, хендикепираним лицима, социјалним категоријама и другим категоријама становништва) као успостављање тржишних механизама из домена стамбене изградње;
- Обликовање појединих стамбених целина, претежно простора намењеног вишепородичном становању, кроз препоруку да се формирају нове, хармоничне целине, потези и амбијенти;
- Модернизација и повећање стамбеног фонда;
- Размештање планираних делатности и дела радних места у оквиру површина за становање са циљем остваривања мешовитих намена, као и функционално унапређење зоне становања;
- Примењивати, на свим нивоима, услове који хендикепираним лицима омогућавају кретање, сналажење и боравак у простору;
- Проширењем типолошке класификације становања одговориће се на разноврсне захтеве корисника, а у циљу подршке развоју тржишне привреде;
- Оживљавање идентитета историјског градотељског наслеђа и традиционалних облика становања.

Јавне службе

- Унапређење и развој постојећег система централних активности уз поштовање актуелних трендова развоја;
- Дефинисање јавног интереса;
- Ефикаснији развој терцијарног сектора (у првом плану, пословање и комерцијалне делатности), а у складу са потребама грађана, јавним и општим вредностима локалне заједнице;
- У домену јавних служби, обезбедити доступност и приступачност свим грађанима без обзира на врсту службе и категорију корисника.

Саобраћај

- Поједине функционалне градске целине треба повезати са центром брзом градском саобраћајницом, а међусобне комуникације између градских целина обезбедити новопланираним саобраћајницама (на пример, повезани градски прстенови);
- Потребно је издвојити и заштитити додатне просторе (у виду одморишта или нових аутобуских стајалишта) ради економичнијег коришћења локалног саобраћаја, као основног чиниоца просторне организације насеља;
- Регулисање мирујућег саобраћаја применом савременим мера (изградња довољног броја паркиралишта у партеру и приземним или вишеспратним

гаражама, подземним гаражама, изградња јавних паркинга, наплата паркирања, уклањање паркинг места са коловоза ...);
- У граду треба у потпуности рехабилитовати пешачки и бициклистички саобраћај;
- Јавни градски превоз мора доживети потпуну афирмацију и постати главно превозно средство за моторно кретање градом, ради повећања укупне мобилности становника и побољшање нивоа услуга;
- Реконструкција постојеће саобраћајне мреже у циљу остваривања саобраћајног профила који је могуће извести у простору.

Привреда

- Створити услове за преструктуирање привреде форсирањем средњих и малих адаптибилних предузећа са профитабилном производњом најпропулзивнијих индустријских грана;
- Створити услове за развој терцијарних делатности, посебно трговине, као и услуга разних врста (угоститељство).

Рекреација

- Обезбеђивање континуитета у функционалном и просторном повезивању рекреативних простора: надовезивањем, интегрисањем, концентрацијом, повезивањем сличних и различитих простора;
- Обезбеђење нових, иновативнијих, простора за рекреацију;
- Увећати понуду разноврснијим рекреативним садржајима, на свим нивоима организације рекреативних простора и садржаја у граду;
- Приступачност рекреативних простора на пешачким дистанцама.
- Обезбеђивање непрекидности у функционалном и просторном повезивању рекреативних простора: надовезивањем, интегрисањем, концентрацијом, повезивањем сличних и различитих простора;

Комуналне услуге

- Модернизација и проширење капацитета комуналних услуга увођењем нових комуналних услуга;
- Повећање квалитета услуга;
- Повећање доступности, односно, приступачности за све категорије корисника;
- У области управљања отпадом развити систем примарне селекције отпада, као и успоставити систем управљања посебним токовима отпада (отпадним гумама, истрошеним батеријама и акумулаторима, отпадним уљима, отпадним возилима, отпадом од електричних и електронских производа).

Техничка инфраструктура

- Модернизација и проширење мрежа инфраструктурних система;
- Повећање квалитета услуга у домену искоришћености инфраструктурних система;
- Проширење разноврсности понуде увођењем нових инфраструктурних система;
- Одрживост у планирању, реализацији и експлоатацији.

СТАЛНА ОГРАНИЧЕЊА ПРОСТОРА

Ограничења у погледу развојних могућности се јављају кроз два вида:

- просторно-физичко ограничење и
- економско ограничење.

У просторно-физичком смислу могућности интервенција у простору су ограничене постојећом изградњом на предметном простору (формиране урбане матрице и већ створене структуре пословања).

На простору обухвата Плана не постоје евидентирана непокретна културна добра, али постоји део зоне контролисане градње око објекта посебне намене, тј. Војног комплекса са зоном забрањене градње.

Даљи развој планираних намена отежан је због недовољне саобраћајне и комуналне инфраструктурне опремљености.

Економско ограничење се огледа у недовољном приливу новца који може да се искористи за већа улагања у изградњу стамбених објеката и недостајуће инфраструктуре.

1.2.3.2. Планирана намена површина

Предложени **концепт развоја грађевинског подручја у обухвату Плана**, полазећи од анализе постојећег стања, условљености из планова вишег реда и важећег Закона о планирању и изградњи, је заснован на усклађивању затечених, започетих, реализованих и планираних промена на овом простору.

Условљеност из плана вишег реда (Генерални урбанистички план Врања, Измене и допуне Генераног урбанистичког плана Врања и Друге измене и допуне Генералног урбанистичког плана Врања) у погледу концепта саобраћајног решења Планом се мења и у терминологији.

У текстуалном и графичком делу Плана, тремин „саобраћајница“ мења се у термин „улица“. Термин „саобраћајна површина“ се задржава у текстуалном и графичком делу као ознака за површину јавног пута.

Измена се усклађује са Законом о путевима („Службени гласник РС“, број 41/18, 95/18-др.закон и 92/23-др.закон), Правилником о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу („Службени гласник РС“, број 22/15) и Правилником о класификацији намене земљишта и планских симбола у документима просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС“, број 105/20).

Планиране интервенције подразумевају одређене промене у регулацији саобраћаја и промена намена појединих површина у обухвату Плана, условљених претежно изменама у плановима вишег реда.

Део простора спорадично је заузет бесправном стамбеном изградњом и стамбено-пословним објектима, поједини комплекси су делимично изграђени или неизграђени и инфраструктурно нопремљени. Затечени, непланski изграђени објекти и комплекси, који могу да се ускладе са условима ЈКП-а и другим надлежним институцијама, овим се концептом задржавају, уз неопходне интервенције на објектима и слободним површинама, како би се постигла боља и правилна организација простора, саобраћајна повезаност и комунална опремљеност. Задржавају се и већ јасно дефинисане трасе улица, које условљавају диспозицију регулационих и грађевинских линија и намећу будућу структуру градње на овом простору.

Постојеће парцеле са објектима породичног становања, који се планираним концептом задржавају, неће мењати свој статус. Интервенције треба усмерити ка даљем унапређењу овог простора кроз адаптацију, санацију, реконструкцију и доградњу постојећих објеката (до Законом дефинисаних урбанистичких параметара за одређени тип изградње), подстакнути изградњу нових објеката на новоформираним грађевинским парцелама, уређење слободних површина, изградњу и уређење јавних паркова, уређење парцела јавних служби (Водовод, Електродистрибуција), изградња планираних објеката. увођење нових делатности, изградњу нових и реконструкцију постојећих саобраћајница.

Планом је предвиђено активирање слободних, неизграђених, површина на следећим локацијама:

- Подручје уз коридор државног пута IIA реда број 258, на коме је предвиђена изградња пословно производних зона;
- Активирање неизграђеног грађевинског подручја зоне уз новопланирану обилазницу (јужни део Плана) на којој се планира изградња пословно производних садржаја;
- Проширење постојеће пословно производне зоне;
- Активирање неизграђених парцела у оквиру стамбених зона, на којима је планирано вишепородично становање,

- Изградња прикључка Улице омладинских бригада на градску магистралу-државни пут IIA реда број 258;
- Изградња фудбалског стадиона у спортско рекреативном комплексу (угао улица Омладинска и 11. Конгреса);
- Нове уређене зелене површине уз могућност реализације одређених спортско-рекреативних садржаја у насељу Рашка и потеза око Комесаријата за избеглице и миграције.

Табела бр. 4: Биланс постојећих и планираних намена површина - упоредна тебела

Намена површина	Постојеће стање		План	
	Површина (ha)	Проценат заступље ности (%)	Површина (ha)	Проценат заступље ности (%)
Површине јавне намене				
Јавни објекти и садржаји	2,27	0,65	10,85	3,12
Комунални, инфраструктурни и саобраћајни комплекси и објекти	1,92	0,55	2,39	0,67
Спорт и рекреација	4,13	1,18	6,39	1,84
Улице и заштитни појаси	25,32	7,28	78,17	22,44
Уређено градско зеленило - јавне зелене површине	-	-	0,13	0,04
Укупно:	**33,64**	**9,66**	**97,93**	**28,11**
Површине остале намене				
Становање малих густина	14,65	4,20	4,90	1,41
Становање средњих густина	-	-	7,02	2.02
Становање - посебни типови ТИП Ц	3,03	0,87	3,32	0,95
Пословно-услужни садржаји	14,87	4,27	22,45	6,45
Пословно-производне зоне	13,68	3,93	86,37	24,80
Индустрија и производне зоне	55,87	16,04	109,72	31,50
Заштитно зеленило	-	-	13,96	4,01
Укупно:	**102,10**	**29,31**	**247,74**	**71,13**
Неизграђене површине				
Речна корита и водно земљиште	2,63	0,75	2,63	0,75
Слободно неизграђено земљиште и неуређено зеленило и земљиште	209,93	60,27	-	-
Укупно:	**212,56**	**61,02**	**2,63**	**0,75**
УКУПНО ПГР	**348,30**	**100%**	**348,30**	**100%**

Планом су дефинисани опис и структура претежних намена, компатибилне намене и намене које нису дозвољене.

Становање:

- **Претежна намена**: Становање

  Могу се градити: стамбени објекти, пословно-стамбени објекти и вишепородични стамбени објекти;
- **Компатибилне намене**: пословање, трговина и услужни садржаји, објекти јавне намене (образовање, здравство, дечија заштита, култура, верски објекти и слично) саобраћајни и инфраструктурни објекти, зелене површине, спорт и рекреација, комунални објекти (пијаце, трафостанице и слично).

Унутар намене становања малих и средњих густина планира се појас пословно-услужниних садржаја и пословни садржаји (у приземљу стамбених објеката или у другом објекту на парцели који је пословне намене) чија делатност не угрожава становање у смислу буке, загађења ваздуха, повећане фреквенције саобраћаја, нарушавања услова паркирања и сл, односно капацитети чија технологија рада и обим транспорта не утичу негативно (бука, загађење воде, ваздуха и тла) на остале насељске функције према прописима из области заштите животне средине. Пословање може бити намењено следећим делатностима:

- трговини - (продавнице, маркети) на овом простору може бити заступљена у свим видовима осим продаје расутих грађевинских материјала (песак, шљунак), запаљивих и експлозивних материјала и секундарних сировина;
- услужни садржаји свих типова (пекаре, занатске радње, књижаре, копирнице, играонице за децу, сервиси за чување деце и слично);
- угоститељско-туристичке делатности - могуће су све врсте услуга (ресторани и сл.) рачунајући и преноћишта и слично; спорт и рекреација;
- објекти јавне намене (образовање, здравсво, дечија заштита, култура, верски објекти и др.)
- саобраћајни и инфраструктурни објекти;
- зелене површине, спорт и рекреација;
- комунални објекти (пијаце, трафостанице и слично).

Дозвољене делатности у склопу вишепородичних пословно-стамбених објеката су из области:

- породично становање, пословање (филијале банке, представништва, агенције, пословни бирои и сл.), трговина и услужни садржаји свих типова (продавнице, маркети и сл., књижара, копирница и сл.), угостотељство(ресторани и сл.), занатство и услуге (пекаре, занатске радње и сл.), услужног занатства (пекаре и занатске радње), објекти јавне намене (образовање, здравство (апотеке, ординације и сл.), дечија заштита (сервиси за чување деце, играонице за децу...), култура, верски објекти и сл),саобраћајни и инфраструктурни објекти, паркинг простори, гараже и сл., зелене површине, спорт и рекреација.

Појас пословно-услужних садржаја у оквиру становања малих и средњих густина подразумева трговину (продавнице, маркети), услужно занатство (пекаре и др. занатске радње), услужне делатности (књижара, копирница и др.), угоститељство (ресторани и сл.), здравство (апотеке, ординације и сл.), социјалну заштиту (сервиси за чување деце, играонице за децу), културу, забаву, пословно-административне делатности (филијале банке, представништва, агенције, пословни бирои и др.).

- **Намене које нису дозвољене**: производни објекти и пословно-производни објекти, комерцијални садржаји који генеришу велико саобраћајно оптрећење (хипермаркети, дисконт центри, робни и дистрибутивни центри и сл.), складишта, депоније, објекти који стварају буку, вибрације и друга негативна дејства на животну средину (бука, вибрације и друга негативна дејста), загађују животну средину и могу угрозити услове становања.

  На грађевинској парцели намењеној становању, није дозвољена изградња и реконструкција објеката за делатности које буком, вибрацијом и другим негативним дејствима могу угрозити услове становања, чија делатност угрожава становање у смислу повећане фреквенције саобраћаја, нарушавања услова паркирања и сл, односно капацитети чија технологија рада и обим транспорта који генеришу, утичу негативно (бука, загађење воде, ваздуха и тла) на остале насељске функције према прописима из области заштите животне средине.

  Није дозвољена изградња објеката, за које се ради или за које се може захтевати процена утицаја на животну средину, а за које се у прописаној процедури не

обезбеди сагласност надлежног органа за послове заштите животне средине на Студију процене утицаја на животну средину.

Није дозвољена изградња објеката за које се, на основу извршене процене утицаја на животну средину по било ком основу утврди да производним технолошким процесом или пратећим утицајима могу угрозити услове становања и животну средину.

Становање посебни типови - ТИП Ц:

Појединачне грађевинске парцеле са стамбеним објектима лоциране у северном и североисточном делу грађевинског подручја, уз Улице Предрага Милановића, Прохора Пчињског, виноградарске и новопланиране саобраћајнице (веза Улица омладинских бригада и маричке), у зонама са претежном наменом пословно-производна зона и заштитно зеленило.

- **Претежна намена:** Становање - посебни типови - Тип Ц
  у становање посебни типови - Тип Ц спадају изграђени објекти породичног становања у зонама које имају другу намену (пословно производна намена и заштитно зеленило.
- **Компатибилне намене:** пословно-производни објекти, објекти прерађивачке индустрије, занатска производња, складишта (отворена, затворена), магацини, робно-транспортни центри, објекти пословно-услужне делатности, објекти услужно-сервисног карактера, трговина, угоститељство, услуге комуналне делатности у функцији пословања, сервисни објекти, станице за снабдевање горивом, објекти обновљивих извора енергије (соларне електране и панели).
- **Намене које нису дозвољене:** пословно-стамбени објекти, депоније, објекти за складиштење, третман и поновно искоришћење и одлагање отпада.

Пословно-услужне зоне:

- **Претежна намена**: пословање, трговина и услужни садржаји свих типова, магацин унутар пословног објекта, самостално складиште (уз посебне услове), велико складиште, угоститељство, занатство, туризам, изложбено-продајни салони, забава, услуге (финансијске, интелектуалне, информатичке и сл.)
- **Компатибилне намене**: објекти јавне намене (образовање, здравство, дечија заштита, култура, верски објекти и сл.), саобраћајни и инфраструктурни објекти, паркинг простори, гараже, комунални објекти, зелене површине, спорт и рекреација.
  У оквиру пословног комплекса дозвољена је изградња пословно-стамбеног објекта, када пословно-услужне делатности не остварују негативан утицај на њега. стамбени простор мора да се гради истовремено са пословно-усложним објектом.
  Компатибилне намене у оквиру зоне, могу бити и 100% заступљене на појединачној грађевинској парцели у оквиру зоне, и на њих се примењују правила за изградњу дефинисана за претежну намену у зони.
  У оквиру пословног комплекса, дозвољена је изградња пословно-стамбеног објекта, када пословно-услужне делатности не остварују негативан утицај на њега, с тим да стамбени простор мора бити грађен истовремено или након изградње пословних садржаја и његова површина не може да заузима више од 30% изграђене развијене површине објекта.

  На делу грађевинске парцеле претежне намене пословно-услужне зоне (катастарска парцела 6421-део КО Врање 1), јасно је дефинисана и означена намена - становање средњих густина - компатибилна намена на основу Генералног урбанистичког плана Врања, Измена и допуна ГУПа Врања и Друге измене и допуне ГУПа Врања.

- **Намене које нису дозвољене:** стамбени објекти као самостални, објекти за складиштење, третман и поновно искоришћење и одлагање отпада (депоније...), производни погони и обрада сировина

Пословно-производне зоне:

- **Претежна намена**: пословни објекти, објекти лаке индустрије малих капацитета (прехрамбена, текстилна, дуванска, индуструја коже и обуће, лака хемијска индустрија, индустрија целулозе и папира), занатска производња, трговина, складишта (отворена, затворена), магацини, робно-транспортни центри.
- **Компатибилне намене**: пословање (администрација, продаја и сл), трговина и услужни садржаји свих типова (станице за снабдевање горивом и тд) занатство и услуге, пословно становање као повремено или привремено, саобраћајни и инфраструктурни објекти, паркинг простори, гараже и сл., зелене површине, спорт и рекреација, комунални објекти у функцији пословања (рециклажно двориште-посебно уређен и опремљен простор намењен одвојеном сакупљању, привременом складиштењу и предаји отпада који није погодан за одлагање у уобичајене комуналне контејнере, као што су кабасти отпад, електрични и електронски отпад, отпад од батерија и акумулатора, отпадна уља, текстил, стакло, папир, пластика, метал и други посебни токови отпада), објекти обновљивих извора енергије.

  Компатибилне намене у оквиру зоне, могу бити и **100% заступљене** на појединачној грађевинској парцели, и на њих се примењују правила за изградњу дефинисана за претежну намену у зони.
- На грађевинским парцелама претежне намене пословно-производна зона (катастарске парцеле 6415/1, 6415/2, 6415/3, 6415/4, 6415/5, 6400, 6292/1, 6292/2, 6292/3, 6290/1, 6290/2, 6289, 6291 КО Врање 1), јасно је дефинисана и означена намена - пословно-услужне зоне - компатибилна намена на основу Генералног урбанистичког плана Врања, Измена и допуна ГУПа Врања и Друге измене и допуне ГУПа Врања.

  Грађевинским парцелама са наменом становање посебни типови - ТИП Ц могуће је променити намену - пословно-производне зоне (претежна намена у Плану) уз обавезну израду Урбанистичког пројекта. Постојећи објекти се не задржавају.
- **Намене које нису дозвољене:** стамбени објекти (изузев становање посебни типови - тип Ц), објекти за складиштење, третман и поновно искоришћење и одлагање отпада (депоније...)

Индустрија и производне зоне:

- **Претежна намена**: тешка индустрија (хемијска, грађевинска), лака индустрија (прехрамбена, текстилна, дрвна, дуванска, графичка индустрија, индустрија грађевинских материјала и индустрија коже и обуће), -занатска производња, складишта, магацини и сл.
- **Компатибилне намене**: пословање (администрација, продаја и сл), трговина и услужни садржаји свих типова (станице за снабдевање горивом и тд) , угоститељство, занатство и услуге, објекти јавне намене (образовање, здравство, дечија заштита, култура, верски објекти и сл.), саобраћајни и инфраструктурни објекти, паркинг простори, гараже и сл., зелене површине, спорт и рекреација, комунални објекти у функцији пословања (рециклажно двориште-посебно уређен и опремљен простор намењен одвојеном сакупљању, привременом складиштењу и предаји отпада који није погодан за одлагање у уобичајене комуналне контејнере, као што су кабасти отпад, електрични и електронски отпад, отпад од батерија и акумулатора, отпадна уља, текстил, стакло, папир, пластика, метал и други посебни токови отпада), објекти обновљивих извора енергије.

  Компатибилне намене у оквиру зоне, могу бити и **100% заступљене** на појединачној грађевинској парцели, и на њих се примењују правила за изградњу дефинисана за претежну намену у зони.
- **Намене које нису дозвољене:** стамбени објекти, објекти за складиштење, третман и поновно искоришћење и одлагање отпада (депоније...)

Урбанистичке зоне на територији Плана

Урбанистичке зоне у типолошким картама су дефинисане на основу генералне намене и њихових посебних карактеристика.

Грађевинско земљиште за јавне намене и садржаје са пописом парцела

Грађевинско земљиште за јавне намене и садржаје на територији Плана обухвата све комплексе, просторе и појединачне локације предвиђене за објекте и активности од јавног интереса. То су комплекси и објекти јавних служби, површине и објекти намењени спорту и рекреацији, комунални садржаји и комплекси, јавне зелене и парковске површине, спорт и рекреација, саобраћајнице и саобраћајне површине и комплекси.

На постојећим локацијама и објектима за јавне намене није дозвољена било каква активност у циљу промене намене или отуђења без претходно урађене детаљне анализе по релевантним аспектима у склопу израде урбанистичког плана. Такође није дозвољена трансформација објеката јавних служби и статуса земљишта за јавне намене у земљиште осталих намена. Промена намене је дозвољена једино у случајевима када је нова намена јавна и када је у складу са урбанистичким планом.

ПОВРШИНЕ И ОБЈЕКТИ ЈАВНЕ НАМЕНЕ

Јавни објекти и садржаји

- **Јавни објекат J - 9**
  Саобраћајна полицијска испостава за аутопут (Републичка саобраћајна полиција) и планирана локација за администрацију

У обухвату Плана налазе се две локације намене - администрација.

1. Прва локација је угао Улица Булевар Николе Тесле и омладинских бригада.

На површини за јавне намене (површина/објекат), делови катастарских парцела 6425/1-део КО Врање 1, постоји изграђен објекат у власништву МУП - Полицијска управа Врање - Саобраћајна полицијска испостава за аутопут. Објекат је спратности П+1. Површина локације је **3057,07м^2**.

Планом се дозвољава изградња и других објеката у служби ове намене. За постојећи објекат се дозвољава адаптација, санација, реконструкција и доградња.

2. Друга локација је уз Улицу 11. конгреса.

Ово је планирана локација. Обухвата катастарске парцеле 6448-део, 6441-део, 6447/1-део, 6447/2-део, 6446 КО Врање 1. Површина локације је **13915,90 м^2**.

Напомена: У табели - Биланс постојећих и планираних намена површина-упоредна табела, локација уз улицу 11.конгреса је исказана кроз намену J - 19 Аутобуска станица.

Садржаје на парцели планирати и организовати у складу са прописима, потребама и захтевима надлежног органа.

- **Јавни објекат J - 17**
  Хидрометеоролошка станица

Хидрометеоролошка станица смештена је на катастарској парцели 10012 КО Врање 1. На поменутој катастарској парцели налази се један објекат хидрометеоролошке станице, површине **51,00м^2**.

За постојећи објекат се дозвољава адаптација, санација, реконструкција и доградња. Планом се дозвољава изградња и постављање других објеката у служби ове намене.

Површина катастарске парцеле је **1035 м^2**.

Садржаје на парцели планирати и организовати у складу са прописима, потребама и захтевима надлежног органа.

- **Јавни објекат Ј - 16**
  Техничка служба Јавних предузећа
  (ЈП „Водовод“ Врање, Електродистрибуција Врање, Пошта Србије)

У обухвату Плана налази се техничка служба ЈП “Водовод“ Врање, на деловима катастарских парцела 10233-део, 10234-део, 10235-део и 10236-део КО Врање 1. Планом се задржавају постојећи објекти. Површина локације је **8559,22м^2**.

За постојеће објекте Планом се дозвољава санација, адаптација, реконструкција и доградња.

Планом се дозвољава изградња и постављање других објеката у служби ове намене.

Садржаје на парцели организовати у складу са прописима, потребама и захтевима надлежног органа.

У обухвату Плана се налази „Електродистрибуција“ Врање, као огранак дистрибутивног подручја Ниш - „Електродистрибуција Србије“ доо Београд, на катастарској парцели 6400 КО Врање 1. Површина локације је **17705,07м^2**.

За постојеће објекте Планом се дозвољава санација, адаптација, реконструкција и доградња.

Планом се дозвољава изградња и постављање других објеката у служби ове намене.

Садржаје на парцели организовати у складу са прописима, потребама и захтевима инвеститора.

У обухвату Плана се налази објекти Поште, на катастарској парцели 10144 КО Врање 1. Површина локације је **1210 м^2**.

Планом се задржава објекат на парцели.

За постојећи објекат Планом се дозвољава изградња новог објекта и санација, адаптација, реконструкција и доградња постојећих објеката. Планом се дозвољава изградња других објеката у служби ове намене.

- **Јавни објекат Ј - 23**

  Комесаријат за избеглице и миграције РС - Центар за азил у Врању

Закључком Владе *(05 број 464-4036/2016 од 24.5.2016. године)* објекат Мотела Врање уступљен је Комесаријату за избеглице и миграције на коришћење. Закључком Владе *(05 број 464-3743/2021 од 22.4.2021. године)* објекат Мотела Врање је у својини Републике Србије за потребе Комесаријата за избеглице и миграције *(уписан је у јавне књиге о евиденцији непокретности и правима - власник Република Србија, корисник Комесаријат за избеглице и миграције).*

Одлуком Владе *(05 Број 02-5650/2021 од 16.6.2021. године)* основан је Центар за азил у Врању, Улуца радничка бб, ради обезбеђења материјалних услова прихвата лицима која траже азил до доношења коначне одлуке о захтеву за азил.

Закључком Владе *(05 број 351-4019/2022 од 26.5.2022. године)* дата је сагласност Комесаријату за избеглице и миграције, да у име и за рачун Републике Србије врши инвеститорска права на изградњи монтажног објекта на катастарској парцели 10453/1 КО Врање 1, у оквиру Центара за азил у Врању.

Центар за азил налази се на катастарској парцели број 10453/1 КО Врање 1.

Површина комплекса је **24701м^2**.

Објекти који се налазе у оквиру Центра за азил у Врању су:

Објекат 1 - постојећи објекат (бивши мотел Врање), површина **855м^2**, спратности По+П+1.

Напомена: Објекат је у јавној својини Републике Србије, корисник Комесаријат за избеглице и миграције (намена објекта - зграда туризма, мотел). Потребно је урадити пренамену објекта у Центар за азил (категорија објекта В 113002).

Објекат 2 - мотел, површина **395м²**, спратности П.

Напомена: Објекат је у јавној својини Републике Србије, корисник Комесаријат за избеглице и миграције (начин коришћења и назив објекта - зграда туризма мотел, објекат има одобрење за употребу). Потребно је урадити пренамену објекта у Центар за азил, (категорија објекта В 113002).

Објекат 3 - објекат - стан, површина **44м²**, спратности П.

Напомена: Објекат је у државна својина Републике Србије, држалац Комесаријат за избеглице и миграције, начин коришћења и назив објекта пословна за коју није утврђена делатност, објекат изграђен без одобрења за градњу (уписан објекат 20.8.2003.).

Објекат 4 - зграда техничких услуга, површина **20м²**, спратности П.

Државна својина Републике Србије, држалац Комесаријат за избеглице и миграције, начин коришћења и назив објекта зграда техничких услуга, објекат изграђен без одобрења за градњу (уписан објекат 20.8.2003.).

Објекат 5 - трафостаница, површине **8м²**, спратности П.

Државна својина Републике Србије, држалац Југоисток д.о.о., начин коришћења и назив објекта: трфостаница. Потребно је извршити парцелацију и формирати нову парцелу под трафо-станицом и исту, заједно са објектом, искњижити и пренети на коришћење ЕПС-у.

Објекат 6 - вртић **68 м²**, спратности П.

Друштвена својина, држалац Угоститељско предузеће Врање, начин коришћења и назив објекта остале зграде - вртић (објекат уписан 17.8.2017.).

Напомена: Уговор о сарадњи на постављању монтажног објекта у коме ће бити дечији кутак у оквиру ЦА у Врању *(број 019-287/19 од 17.05.2017.године)* потписан између КИРС-а, Града Врања, ЦРС и Фондације Ана и Владе Дивац. Решење за изградњу монтажног објекта за повремени боравак људи и реализацију едукативних радионица за мигранте инвеститору Граду Врању (број ROP-VRE-16450-CP1-2/2017 Заводни број: 351- 1810/2017-08-1 од 29.06.2017. године.) Потврду о пријави радова инвеститору Граду Врању *број ROP-VRE-16450-WA-4/2017, број 350-83/2017-08-1 од 21.07.2017. године.*

Планом се дозвољава инвестиционо одржавање, санација, адаптација, реконструкција и доградња постојећих објеката.

Планом се дозвољава изградња и постављање других објеката у служби ове намене.

Садржаје на парцели организовати у складу са прописима, потребама и захтевима надлежног органа.

У складу са претежном наменом на комплексу и планираним заштитним појасом брзе пруге, дефинисана је планирана површина комплекса **14.943,00 м².**

Комунални објекти и садржаји

- **Јавни објекат J - 16.1**

Трафостанице „Врање 1“ и „Сењак“

У обухвату Плана налазе се две локације за трафостаницу.

1. Прва локација је у Улици радничка. На површини јавне намене - трафостаница, катастарске парцеле 10679-део, 10670-део, 10681, 10707-део и 10678 КО Врање 1, постоји објекат **трафостанице 110/35 kV „Врање 1“**. Површина локације је **5979,75м²**.

Планом се за постојеће објекте дозвољава санација, адаптација, реконструкција и доградња. Планом се дозвољава изградња и постављање других објеката у служби ове намене.

Планом се дозвољава изградња и постављање других објеката у служби ове намене.

2. Друга локација је у Улици омладинских бригада. На површини јавне намене - трафостаница, катастарске парцеле 10558-део и 10559 КО Врање 1, постоји објекат **трафостанице 35/10 kV „Сењак“**. Површина локације је **8720,42м^2**.

Планом се за постојећи објекат дозвољава санација, адаптација, реконструкција и доградња. Планом се дозвољава изградња и постављање других објеката у служби ове намене.

Садржаје на парцели организовати у складу са прописима, потребама и захтевима надлежног органа.

- **Јавни објекат J - 16.2**

  Рециклажно двориште

У обухвату Плана је локација уз Улице омладинских бригада, новопројектоване и Предрага Милановића..

Ово је планирана локација за изградњу површине јавне намене - рециклажно двориште. У обухвату локације су катастарске парцеле 10057/2, 10060/2, 10061/2, 10062/2, 10063/2 и 10063/1-део КО Врање 1.

Површина локације је **5143,00м^2**.

Планом се дозвољава изградња и постављање других објеката у служби ове намене.

Површина јавне намене - **рециклажно двориште** је **минимум 3.000,00 м^2**.

Локација рециклажног дворишта мора бити уређена и опремљена за пријем и чување рециклабилног отпада и мора да се:

- уклопи у амбијенталну целину околног простора;
- обезбеди плато за циркулисање, окретање и маневрисање;
- обезбеди водонепропусна подлога;
- наткрије надстрешницом;
- обавезно огради (транспарентном или непрозирном зиданом оградом) минималне висине 2,20м и са контролисаним улазом (аутоматска капија ислично);
- обезбеди административна зграда (зидана или контејнер/и),
- на улазу у рециклажно двориште постави истакнута табла са најзначајнијим подацима: назив, радно време и које се врсте отпада одлажу;
- опреми апаратом за гашење пожара у складу са прописима који уређују безбедност и заштиту од пожара објекта;
- обезбеди вага (пожељно што ближе улазу у рециклажно двориште);
- одвод отпадних вода изведе преко сепаратора таложника, пре упуштања у јавну канализацију;
- опреми одговарајућом инфраструктуром и приступом за несметано кретање возила.

Активности које се обављају у рециклажном дворишту не смеју имати негативан утицај на животну средину (утицај на загађивање воде, ваздуха или земљишта, као и повишен ниво буке).
Отпад у рециклажном дворишту се одлаже по врстама у различите посуде (папир, картон, пластика, метал, гума, шут и др.). Оваква организација олакшава комуналном предузећу одношења смећа до трансфер станица/сортирних станица, као и регионалног центра.

У рециклажном дворишту се смештају посуде за одлагање следећег отпада:

- Папир, картон, ПЕТ амбалажа, најлон, пластика, стакло, старе гуме,
  - Зелени отпад (трава, отпадци од дрвета, гране и сл.) и баштенски отпад

- Е-отпад и опасни отпад (батерије, акумулатори и привремено складиштење других опасних материја),
- Стари уређаји (веш машине, фрижидери и сл.)
- Метал, органски отпад, делови намештаја и слично.

Препорука је да се рециклажно двориште састоји од следећег:

- Навозна рампа
- Надстрешница
- Бетонски плато
- Зелени појас
- Контејнер за одлагање беле технике
- Контејнер за одлагање старог намештаја
- Контејнер за одлагање папира и картона
- Контејнер за одлагање метала
- Контејнер за одлагање биљних отпада
- Контејнер за одлагање грађевинског шута
- Контејнер за одлагање пластике и најлона
- Контејнер за одлагање ПЕТ амбалаже
- Контејнер за одлагање текстила и коже
- Контејнер за одлагање стакла
- Административна зграда (зидана или контејнер)
- Санитарни чвор
- Контејнер за одлагање старе гуме
- Контејнер за одлагање лименки
- Контејнер за одлагање органског отпада као и сепаратори отпадних вода, и остале објекте у служби рециклажног дворишта.

Обавезна је израда Урбанистичког пројекта за изградњу рециклажног дворишта

- **Јавни објекат J - 13**

  Пијаце

1. Прва локација је у Улици Радничка, у непосредној близини техничке службе „Водовод“ Врање.

Ово је планирана локација, обухвата део катастарске парцеле 10242 КО Врање 1, на њој нема изграђених објеката.

Површина локације је **8650,44м^2**.

Планом се дозвољава изградња и других објеката у служби ове намене.

2. Друга локација је угао Улица Албанских споменица, ситничка и маричка.

Ово је планирана локација. Обухвата делове катастарских парцела 6322/2, 6322/4, 6323/3, 6324/3 и 6228 КО Врање 1. На катастарким парцелама нема изграђених објеката.

Површина локације је **539,56м^2**.

Планом се дозвољава изградња и других објеката у служби ове намене.

Комплекси за спорт и рекреацију

- **Јавни објекат J - 12**
  Спорт и рекреација - стадион и планирана локације (стадион, базен, спортски терени и помоћни терен, игралиште за децу, игралишта за децу, мање спортске сале)

У обухвату Плана налазе се две локације за спорт и рекреацију.

1. Прва локација је између Улица 11. конгреса и омладинских бригада.

Ово је постојећа локација на којој се налази базен, помоћни иглавни фудбалски терен. Катастарска парцела 6443 КО Врање 1 (по потврђеном Пројекту препарцелације је формирана **катастарска парцела за базен-12989 КО Врање 1**).

Делови катастарских парцела 6442/1, 6448 и 9983/1 КО Врање 1 и целе катастарске парцеле 6445, 6434, 6433 и 6432 КО Врање 1 (по потврђеном Пројекту препарцелације је формирана **катастарска парцела за стадион 12988 КО Врање 1**).

Површина локације је **59192,41м^2**.

Планом се задржава локација базена и планира изградња фудбалског стадиона са пратећим садржајима.

Планом се дозвољава изградња и других објеката у служби ове намене.

2. Друга локација је уз Улицу Љубе Вучковића.

Ово је планирана локација. На њој нема изграђених објеката, осим мобилијара за дечије игралиште. Обухвата делове катастарских парцела 6353/1, 6353/23 КО Врање 1 и катастарску парцелу 6360 КО Врање 1.

Површина локације је **4686,62м^2**.

Планом се дозвољава изградња и других објеката у служби ове намене.

Садржаје на катастарским парцелама планирати у складу са прописима и потребама инвеститора.

Саобраћајни објекти и комплекси

- **Јавни објекти J -19**
  Саобраћајни објекти: Аутобуска станица

Локација планиране аутобуске станице је уз Улицу 11. конгреса.

Планира се изградња комплекса - аутобуска станица. Простор обухвата катастарске парцеле 6448-део, 6441-део, 6447/1-део, 6447/2-део, 6446 КО Врање 1.

Површина локације је **13915,90м^2**.

Положај аутобуске станице је у просторном смислу повољан (добра саобраћајна повезаност свих корисника са будућом локацијом). Планирани прилаз је из Улице 11. конгреса.

Садржаје на парцели планирати и организовати у складу са прописима, потребама и захтевима надлежног органа.

Постојећа аутобуска станица је у обухвату Плана генералне регулације Зоне 3 у Врању.

- **Јавни објекти J -20**
  Саобраћајни објекти: Железничка станица

Локација Железничке станице је уз Улицу Радничку.

Објекат Железничке станице је на катастарској парцели 12860-део КО Врање 1. Површина под објектом износи **406,50м^2**. Комплекс железничке станице обухватају катастарске парцеле: 12859/1 КО Врање 1 - пруга, 12860, 12862-део, 12864, 12863/1, 12863/2, 12868/1, 12867-део, 12868/2-део, 12865/2, 12865/1, 12866, 12858/1-део, 12865/3 КО Врање 1, у површини од **32.770,09 м^2**.

Локација задовољава критеријуме задате Просторним планом инфраструктурног коридора у погледу повољног лоцирања у односу на градски, општински и регионални центар, као и постојања адекватних саобраћајних веза на нивоу државних путева првог, другог, градских улица и некатегорисаних путева.

У погледу задовољења техничко технолошких услова, нова железничка станица мора имати савремено уређен путнички и робни терминал са свим пратећим садржајима, доградњу као и прописану дужину колосека и перона за међународне и домаће даљинске возове, што ће се дефинисати даљом детаљном разрадом.

Садржаје на парцели планирати и организовати у складу са прописима, потребама и захтевима инвеститора.

Могућа је изградња нових објеката и доградња, реконструкција, адаптација и санација на постојећим објектима, а у циљу побошљавања услова рада.

- **Јавни објекти J - 21**
  Саобраћајни објекти: Јавни паркинг простор

1. Планирана локација је уз Радничку улицу и новопланирану градску сабирну улицу (поред техничке службе ЈП „Водовод“ Врање) у зони индустрије и производне делатности.
Јавни паркинг простор се планира на деловима катастарских парцела 10233-део, 10234-део, 10235-део и 10236-део КО Врање 1.
Површина јавног паркинга простора је **5924,41м^2**.
2. Планирана локација је уз Радничку улицу (уз комплекс Симпа).
Јавни паркинг простор се планира на деловима катастарских парцела 12861-део, 12862-део КО Врање 1.
Површина јавног паркинга простора је **4757,30м^2**.

- **Јавни објекти J - 22**
  Саобраћајни објекти: Ауто мото савез Србије

Локација је уз градску магистралу (део државног пута реда број 258). Простор на коме се налази Ауто мото савез Србије задовољава критеријуме у односу на намену из Плана. Катастарске парцеле у обухвату Плана 12110, 10454, 10453/3 и 10453/2 КО Врање 1. Површина локације је **5484,00 м^2**.

У погледу задовољења техничких услова садржај такође испуњава прописане услове. Грађевинска парцела Планом задржава намену (национално и независно удружење у које су удружени грађани и возачи).

Могућа је изградња нових објеката и доградња, реконструкција, адаптација и санација на објектима, а у циљу побошљавања услова рада.

Парцеле јавних саобраћајних површина - улице

Градска магистрала 3 - Државни пут I А реда А1 (део улазно/излазне петље и наплатна рампа до градске магистрале 2)

- **КО Врање 1:** 10186/3, 10683/3, 10260/1-поток
- **КО Врање 2:** 5708/1, 4470/10, 4469/4, 4468/2, 4467/8, 4462/1, 4461/1, 4460/1, 4459/1, 4458/1, 4463/2, 4462/2, 4461/2, 4460/2, 4459/2, 4464/2, 4467/1, 4464/4, 4480/3

Градска магистрала 1 и 2 - Државни пут II А реда 258

- **КО Врање 1:** 10189/3, 19188/3, 10187/3, 10186/3, 10100/2, 10099/3, 10683/2, 10683/1, 10672, 10706/3, 10705/2, 10704/2, 10695/2, 10699, 10455
- **КО Врање 2:** 4428/2, 4412/2, 4420/2, 4418/2, 4417/2, 4430/2, 4415/5, 4415/6, 4431/2, 4414/2, 4413/2, 4412/1, 4465/2, 4466/2

Булевар Николе Тесле - Државни пут II А реда 227

- **КО Врање 1 -** део катастарске парцеле**:** 6459, 6423 део, 6425/1, 6427/1, 6428/1, 6428/2, 6429/4, 6429/1, 6429/2, 6463/1, 6470, 6481, 6482, 6483, 6450/2, 6450/1, 6453/2, 6484, 6485, 6486, 6494, 6499/3, 6499/2, 6502/1, 6453/1, 6457

Улица Маричка

- **КО Врање 1:** 5917део, 6228/1, 6228/2, 6228, 6222/2, 6223, 6226, 3932/3, 6324/3, 6423/3, 6322/2, 6309, 6229, 10260-поток
- **КО Врање 2:** 4400, 5694/1 4404/4, 5669 поток, 4405, 5695/1, 4419/5, 4419/3, 4419/4, 4419/6, 4419/7, 4419/2, 4421/2, 4428/2, 3931/3, 3934/10, 3936/2, 3936/1, 3969, 3968, 5694/1, 4404/4, 5695/2, 3830/5, 3830/2, 3829/3, 3829/1, 3829/6, 4422

Улица Радничка

- **КО Врање 1 -** део катастарске парцеле**:** 9971, 9972/2, 9976, 10014, 10020/1, 10662/1, 10663/1, 10661, 10665/2, 10679, 10680, 10677, 10676, 10675, 10495, 12862, 12859/1

Улица Властимира Јовчића - наставак Радничке (од зграде Железничке станице у правцу сеоског насеља Ћуковац)

- **КО Врање 1 -** део катастарске парцеле: 12859/1, 10296/1

Улица Ливадска (веза Улице радничка и омладинских бригада)

- **КО Врање 1 -** део катастарске парцеле: 10027/2, 10045/1, 10013/1, 10653, 10652, 10651, 10632, 10631, 10625, 10622, 10620, 10621, 10619, 10614, 100613, 10612, 10616, 10611, 10589/2, 10588, 10586, 10585, 10584, 10564, 10565, 10566, 10567, 10561, 10560

Улица 11. Конгреса

- **КО Врање 1 -** део катастарске парцеле**:** 6457, 6458/1, 6441, 6440/1, 6442/1, 9983/1

Улица омладинских бригада

- **КО Врање 1 -** део катастарске парцеле**:** 6423, 10046, 10209, 10557-део, 10556-део, 10052, 10048, 10047, 6276/3

Улица мајке Јевросиме

- **КО Врање 1 -** део катастарске парцеле**:** 6383, 6382/3

Улица Миодрага Миловановића Лунета

- **КО Врање 1 -** део катастарске парцеле**:** 6369/3, 6367/3, 6354/1, 6354/2, 6355/2, 6357/2, 6353/23, 6355/1, 6358

Улица кичерска

- **КО Врање 1 -** део катастарске парцеле**:** 6353/4, 6353/2, 6353/5, 6353/6, 6353/7, 6353/8, 6353/24, 6353/9, 6353/10, 6353/11, 6353/16, 6353/17, 6353/28, 6354/1, 6355/2

Улица Душана Трајковића

- **КО Врање 1 -** део катастарске парцеле**:** 6344, 6345, 6340/41, 6348/3, 6349, 6348/1, 6347/3, 6347/2, 6347/1, 6546

Улица Владимира Трајковића

- **КО Врање 1 -** део катастарске парцеле**:** 6338/8, 6338/7, 6338/2, 6337/8

Улица Владимира Роловића и окретноца

- **КО Врање 1 -** део катастарске парцеле**:** 6328/5, 6329/2, 6328/2, 6326/4, 6324/5

Улица ситничка

- **КО Врање 1-** део катастарске парцеле**:** 6324/3, 6323/3, 6322/4, 6321/2, 6317/7, 6318/1, 6317/9, 6313/3, 6306/1, 6234, 6305, 6235, 6304, 6302, 6301, 6298

Улица Албанске споменице (паралелна са Улицом ситничком)

- **КО Врање 1 -** део катастарске парцеле**:** 6288, 6289, 6290/2, 6291, 6294, 6285/1, 6285/2, 6295/2, 6305, 6352/2, 6351/1, 6350, 6339, 6314/4, 6315, 6316, 6317/10, 6325/1, 6322/6, 6323/1, 6324/3

Улица Љубе Вучковића

- **КО Врање 1 -** део катастарске парцеле: 6400, 6384, 6383, 6382/3, 6362, 6365/1, 6353/23, 6353/1, 6349, 6340/1, 6338/8, 6339, 6325/1, 6316, 6315

Остале саобраћајне површине

- **КО Врање 1 -** део катастарске парцеле:10145/4, 10166/2, 10167, 10168, 10169, 10171/1, 10170, 10105, 10104, 10106/4, 10106/3, 10106/2, 10101, 10064/1, 10061/1, 10059, 10065, 10089, 10088, 10087, 10086, 10085, 10084, 10083, 10082, 10081/2, 10068, 10046, 10044/6, 10044/9, 10044/2, 10653, 10045/1, 10027/2, 10013/1, 10172, 10174, 10173/3, 10176, 10177, 10180, 10181, 10101, 10185/1, 10186/1, 10186/3, 10662/2, 10654, 10655, 10656, 10657, 10658, 10659, 10660, 10666, 10665/1, 10661, 10664/2, 10663/2, 10664/1, 12175/1, 12262, 12260, 12259, 12256, 12255, 12254, 12253, 12252, 12251, 12250, 12249, 12233, 12232, 12229, 12228, 12223, 12222, 12220, 12219, 12218, 12211/2, 12211/1, 12208, 12176, 12182/1, 12171/1, 12172/2, 12173, 12174, 12172/1, 12169, 12168, 12161, 12160, 12159, 12158, 12150, 12144, 12143, 12142, 12141, 12140, 12137, 12130, 12129/1, 12128/1, 12126/1, 12125, 12124, 12123, 12122, 12121, 12120, 12119, 12198, 12207, 12206/1, 12206/4, 12205, 12203, 12202, 12201, 12199, 12194/1, 12195/1, 12196/1, 12197/1, 12874/1, 12874/2, 12874/3, 12874/1, 12877, 12876, 12510, 10469, 10428, 10432, 10433/5, 10484/5, 10485/1, 12871, 12870/1, 10492, 12861, 12862, 10045/2, 10044/8, 10039/1, 10587, 10039/2,

10042/2, 10000, 10001, 10004, 10005, 10035, 10013/2, 10010, 10011, 9985, 9983/1, 9976, 6441, 6447/1, 6447/2, 6455/2, 6455/1, 6456, 10055, 6276/3, 10047, 10049, 10050, 10051/1, 10063/1, 10064/1, 10065, 10101, 10184, 10183, 10102/1, 10106/1, 10107, 10108, 10109, 10112, 10113, 10114, 10117, 10118/4, 10118/3, 10119/2, 10119/5, 10119/4, 10120/3, 10120/4, 10121/1, 10125/6, 6258, 6259, 6260, 6263, 6264, 6268, 6270/3, 6270/4, 6270/1, 6272/1, 6276/2, 6273/3, 6295/3, 6297/1, 6298, 6301, 6302, 6303, 6236, 6237, 6248, 6249, 6251, 6256, 10126, 10128, 10125/11, 10124, 10115, 10111, 10158, 10159, 10106/4, 10105, 10102/2, 10102/1, 10183, 10182, 10160, 10157, 10155, 10150, 10149, 10141/3, 10141/2, 10141/1, 6305, 6234, 6233, 6232, 6231, 10131, 6253, 6252/2, 6250, 6246, 6245, 6244, 6242, 6241, 6239, 6238, 6235, 6249, 6251, 6250, 6252/1, 6252/2, 6253, 6234, 6233, 6232, 6306/1, 6307, 6309/6, 6309/5, 10129, 10130, 10127, 10133, 10130, 10140, 10141/1, 10141/2, 10141/3, 10149, 10148, 10147, 10146, 10142, 10397/1, 12858/1, 10233, 10234, 10235, 10236, 10237, 10227, 10226, 10238, 10222, 10239, 10240, 10220, 10199/2, 10219/2, 10219/1, 10200, 10201, 10218, 10212, 10203, 10211, 10204, 10199/1, 10246, 10198

- **КО Врање 2 катастарска парцела – део:** 4405, 4419/5, 4419/1, 4418/1, 4417/1, 4416/1, 4416/2, 4415/1, 4415/2, 4411/2, 4411/1, 4410, 4409, 4407, 4406, 5669, 4404/2, 4404/1, 4428/2, 4428/1, 4430/1, 4430/2, 4431/1, 4432/1, 4432/1, 4465/1, 4464/1, 5536/2, 4436/1, 4438/1, 4439/1, 4440/1, 4463/3, 4467/5, 4467/1, 4466/1

Грађевинско земљиште за остале намене

Подручје Плана је територијално подељено на шест зона, које обухватају карактеристичне и препознатљиве делове насеља, у оквиру којих су предвиђене и међусобно усклађене различите типичне целине формиране на основу типа, начина изградње објеката и основне намене простора.

- **Типична урбана зона 4.2 - Становање малих густина**

Овој зони припадају блокови лоцирани на потезу уз Улице маричка, ситничка и омладинских бригада. Величина парцела је од 200-1200м^2 са слободностојећим стамбеним објектима. План дозвољава да се неуређени блокови претворе у уређене плански грађене целине и обавезно уређење јавних саобраћајних површина.

Грађевинске парцеле на којима су изграђени породични објекти су све са директним приступом на јавну саобраћајну површину. Представљају уређене, плански грађене целине малих густина до 150ст/ha. Површина парцела је од минимум 200 м2 и више. Спратност постојећих објеката је од П до П+2.

На постојећим објектима дозвољене су следеће интервенције: доградња, реконструкција, адаптација и санација у складу са дозвољеним параметрима.

- **Типична урбана зона 4.3 - Становање средњих густина**

Овој зони припадају блокови лоцирани уз Улице маричка, Љубе Вучковића и ситничка. Величина парцела је до 1200м^2 са слободностојећим стамбеним објектима. Планом се омогућава изградња вишепородичних објеката.

Реконструкција постојеће зоне породичног становања у становање средњих густина обухвата:

1) реконструкцију и доградњу постојећих објеката;

2) изградњу нових стамбених објеката у зони на начин “заокруживања започетих зона”;

3) функционално унапређење - увођење пратећих намена (трговина, пословање, угоститељство, занатске делатности и сл.), који ће допринети бољем функционисању стамбене зоне.

Промене постојећих целина у уређене планске целине намењено становању средњих густина и уређење јавних саобраћајних површина је главни императив палниране намене.

На постојећим објектима дозвољене су следеће интервенције: доградња, реконструкција, адаптација и санација у складу са дозвољеним параметрима.

- **Типична урбана зона 4.6 - Становање посебни типови – ТИП Ц**

Појединачне грађевинске парцеле са стамбеним објектима лоциране у северном и североисточном делу грађевинског подручја Плана, уз Улице Предрага Милановића, Прохора Пчињског, и новопланиране саобраћајнице (веза Улица омладинских бригада и маричке) у зонама са претежном наменом пословно-производна зона и заштитно зеленило (Улица виноградарска, потез око наплатне рампе).

Величина парцела на којима су изграђени породични објекти је минимум 300 м^2. Спратност постојећих објеката је од П до П+2. План даје се могућност озакоњења објеката.

На постојећим објектима дозвољене су следеће интервенције: инвестиционо одржавање, адаптација и санација у складу са дозвољеним параметрима.

Напомена: У случају да није евидентиран стамбени објекат који припада становање-посебни типови - ТИП Ц, а налази се у грађевинском подручју Плана, сматраће се да припада намени - становање посебни типови - **ТИП Ц.**

- **Типична урбана зона 4.8 - Индустрија и производне зоне**

Овој урбаној зони припадају локације уз Булевар Николе Тесле, Улица омладинских бригада и радничка, државни пут IA реда број А1 - Е-75 и обострано око железничке пруге (уз техничку службу „Водовода“ и потез испод Симпа).

Намена се Планом задржава на постојећим и планира на новим локацијама.

- Објекти које се налазе у овој зони су:
  - Симпо АД Врање
  - Штампарија Плутос Врање
  - Алфа АД Врање
  - ХК Памучни комбинат „Јумко“ АД Врање у реструктуирању
  - СЗП „Заваривач“ АД Врање и Ansal Steel доо Београд
  - SOLAR AVANTGARDE Београд (бивши Навип Врање)
  - COBRA TEM Баваниште

Потез уз градску магистралу (државни пут IA реда број Е-75) је планирана локација.

Постојеће локације су добро саобраћајно повезане са градом и делимично инфраструктурно опремљене. Организацију нових и реконструкција постојећих производних погона изводити у складу са урбанистичким параметрима и Законом дозвољеним параметрима за одређене врсте делатности.

На постојећим објектима дозвољене су следеће интервенције: доградња, реконструкција, адаптација и санација у складу са дозвољеним параметрима.

- **Типична урбана зона 4.9 - Пословно производне зоне**

Намена се Планом задржава на постојећим и планира на новим локацијама.

То су локације уз Улице: Булевар Николе Тесле (државни пут IIA реда број 227), омладинских бригада, маричка, радничка и државни пут IIA реда број 258.

Постојеће локације уз Улице Булевар Николе Тесле и омладинских бригада су са изграђеним објектима ове намене. Планира се проширење намене овим Планом.

Постојеће локације су добро саобраћајно повезане са градом и инфраструктурно опремљене. Организацију нових и реконструкција постојећих производних погона изводити у складу са урбанистичким параметрима и Законом дозвољеним параметрима за одређене врсте делатности.

На постојећим објектима дозвољене су следеће интервенције: доградња, реконструкција, адаптација и санација у складу са дозвољеним параметрима.

- Објекти које се налазе у овим зонама су:
  - Електродистрибуција Србије - огранак Електродистрибуција Врање
  - ХИВ доо Врање
  - Малина АД Врање
  - MINEM CARGO PACK Врање - штампарија
  - „Два другара“ Врање
  - „Полуопродукт“ Врање
  - „Пегасус“ доо Врање - намештај
  - „НЕКТАР“ доо Врање
  - Елба доо Врање
  - „SHVARCMANN“ доо Врање
  - Мост доо Горњи Стајевац
  - OMEGA SPEED доо Београд

Планиране локације у Плану су уз Улицу Маричку, Улицу Радничку и градску магистралу (државни пут IIA реда број 258). На овим локацијама нема изграђених објеката.

- **Типична урбана зона 4.10 - Пословно услужне зоне**

Пословно-услужне садржаји на територији Плана су предвиђени на неколико постојећих и нових слободних локација.

То су локације уз Булевар Николе Тесле, Улицу Омладинских бригада, градску магистралу (државни пут IIA реда број 258) и Улицу Радничку.

Постојеће локације су уз Булевар Николе Тесле (државни пут IIA реда број 227) и Улицу омладинских бригада.

- Објекти које се налазе у овој зони су:
  - Бензинска станица „Кнез Петрол“
  - Фабрика хлеба и млека Врање доо Врање
  - MAXI Србија
  - Кавим Јединство доо Врање
  - Бензинска станица „Лукоил“
  - Сервис за возила
  - „Рашка“ дооо Врање технички преглед
  - „Пионир“ доо Београд
  - „Модест“ доо Врање

Планиране локације између градске магистрале (државни пут IIA реда број 258) и Улице Радничке су локације.

- Објекти које се налазе у овој зони су:
  - Ауто мото савез Србије - МЛ АНТИЋ Врање
  - Азил за избеглице и миграције Републике Србије

Локација уз Железничку станицу - Улица Радничка је планирана локација.

На постојећим објектима дозвољене су следеће интервенције: доградња, реконструкција, адаптација и санација у складу са дозвољеним параметрима.

Услови за уређење слободних и зелених површина

Могућности организације простора за рекреацију и спорт

Организација простора за рекреацију и спорт заснива се на посебностима планирања сваке од појединачних мрежа рекреативних простора у граду. У том смислу услови и критеријуми дистрибуције појединих категорија рекреативних простора одређени су са једне стране нивоом просторне организације, а са друге посебним природним и створеним посебним погодностима за развој рекреативних простора на одређеном месту.

Планирање различитих нивоа просторне организације

Простори намењени рекреацији и спорту предвиђају се на различитим нивоима просторне организације у складу са степеном привлачности и значаја за одређено подручје утицаја.

Рекреативни простори су према датој структури категоризовани као простори од значаја за:

- град (основни чинилац смештања је гравитациона пешачка доступност око 1000 м и добра саобраћајна доступност);
- насеље (основни чинилац смештања је гравитациона пешачка доступност око 500 метара), и
- локални (основни чинилац смештања је гравитациона пешачка доступност око 250 метара).

Препоручене минималне површине појединих категорија рекреативних простора према рангу:

- градски парк - мин.1 ха, пожељно 5 ха;
- градски СРЦ - мин. 4 ха пожељно 10 ха;
- насељски РЦ - мин.0,4, пожељно 2 ха, и
- локални РЦ и локални парк - мин 0,2 ха.

Рекреативни простори регионалног и градског значаја - Планирање мреже рекреативних простора градског значаја заснива се са једне стране на примарној концентрацији рекреативних активности и садржаја како би се обезбедио дуготрајнији боравак у рекреативном центру. На тај начин се планирају центри слободног времена у градском и ванградском пејзажу.

Приоритет је доступност што већем броју могућих корисника, као и укључивање различитих посебних просторно-амбијенталних ресурса, што у складу са специфичним природно-морфолошким особеностима Врања доводи до условне дисперзије ових центара на територији града.

Рекреативни простори насељског и локалног значаја - Планирање рекреативних простора од значаја за насеље заснива се примарно на критеријуму доступности свим становницима насеља и тиме се ови простори развијају дисперзно по граду. Међутим, тежи се такође економичном коришћењу простора и развоју централитета одређених насеља, па се као критеријум смештања ових центара одређује и тежња да се ови простори развијају уз школе и дечије установе, како би се потенцијално двоструко користили или допуњавали у понуди различитих рекреативних садржаја, чиме се тежи стварању њихове условне концентрације на нивоу појединачног насеља.

Самостални рекреативни простори - планирају се спортско рекреативни и зелени рекреативни простори градског, насељског и локалног ранга.

Развој мрежа простора намењених спортској рекреацији и културно забавним садржајима - Заснива се на потреби обезбеђивања услова за развој рекреативног, такмичарског и школског спорта и, у том смислу, планира се дисперзија јавних спортско рекреативних центара на нивоу насеља, концентрација такмичарског спорта у јавним градским спортско-рекреативним центрима, могућност приватног финансирања развоја како рекреативног тако и такмичарског спорта, било дисперзивно или концентрисано, као и дисперзија спортско-рекреативних садржаја у школским објектима.

Активности на заштити простора намењених спортској рекреацији. Планом се задржавају постојећи спортско-рекреативни објекти и терени уз могућност њихове обнове и повећања техничке и просторне опремљености у складу са међународним правилима и прописима за поједине категорије спортских објеката (изградња фудбалског стадиона).

Повећање атрактивности и комфора постојећих простора за рекреативно коришћење подразумева:

а) Увођење нових садржаја - увећање разноврсности садржаја у постојећим просторима. Повећање атрактивности рекреативних простора расте са порастом понуде различитих рекреативних садржаја. Потребно је искористити просторне

капацитете постојећих рекреативних простора и обогатити понуду различитих рекреативних садржаја у њима;

b) Уређење, опремање, означавање и озелењавање простора за рекреацију и изградња потребних помоћних и пратећих објеката. Спроводи се са циљем повећања атрактивности и комфора боравка човека у рекреативном простору. Бројни простори који су планирани за рекреацију захтевају реконструкцију и уређење. Постоје и простори који су грађани спонтано почели да рекреативно користе.

Почетна основа унапређења мреже рекреативних простора у Плану требала би бити уређење оних простора на којима постоји очигледна потреба за њима и иницијатива да се простори у том смислу и уреде.

- Развој нових спортско рекреативних простора и садржаја

Развој мрежа зелених рекреативних простора заснива се на интегралном планирању развоја рекреативних и зелених простора и тежи остваривању интегралног просторно и функционално целовитог система зеленила у граду. Зелени рекреативни простори се планирају у вези са обезбеђивањем услова развоја урбаних екосистема. Ова околност условљава потребу за обезбеђивањем малих и великих међусобно повезаних зелених рекреативних простора који се истовремено повезују са регионалним системом зелених простора.

Зелена мрежа отворених рекреативних простора обухватала би претежно озелењене рекреативне просторе различитих величина и еколошке вредности као што су: Градски паркови, градске шуме и поља и зелени коридори. Активности на заштити и афирмацији постојећих зелених рекреативних простора односе се на:

- Заштиту зелених простора примарног еколошког/естетског значаја - Планом се задржавају сви зелени рекреативни простори. Додатно је приоритетно заштитити постојеће просторе примарног еколошког и естетског значаја за град. Посебно је потребно неговати и чувати постојеће градске паркове и скверове као просторе еколошких и естетских унапређења градског пејзажа;
- Заштиту простора значајних визура и лепоте предела - Планом се уређују и активирају за рекреативно коришћење видиковци и простори посебне лепоте предела као значајни туристичке занимљивости.

Интегрисани рекреативни простори

Развој мрежа интегралних рекреативних простора – заснива се на потреби да се рекреација грађана оствари у слободно време, како у стамбеним, тако и у радним и комерцијалним просторима, па се ови простори планирају и уређују у оквиру реализације примарне намене.

Повезујући рекреативни простори

Развој мрежа повезујућих рекреативних простора (алеја, улица и кејова са дрворедима) заснива се на потреби успостављања повезаности рекреативног коришћења градског простора и побољшању пута до рекреативног простора. У условима урбане обнове и немогућности реализације већих отворених простора у средишњим градским целинама успостављање путања, које се због свог претпостављеног биолошког квалитета називају “зелени коридори” омогућава и боље повезивање са рекреативним просторима у граду. Њихово смештање, димензионисање и обликовање треба да буде такво да се образују повезани систем отворених простора уз захтев да буду функционални, безбедни, лако променљиви, да омогућавају вишеструко и вишенаменско коришћење. Образовањем мреже отворених рекреативних простора повећава се њихова приступачност, безбедност, подстиче пешачки и бициклистички саобраћај. На тај начин се посредно се рекреација "уграђује" у друге људске активности, смањује се моторни саобраћај и тим створено загађење ваздуха. Ови системи представљају подршку регионалном систему пешачких и бициклистичких стаза којима се смањује потреба за вожњом у окружењу града.

Програмом ће се одредити зелени коридори ван градског ткива и повезујући рекреативни простори у градском ткиву.

Повезујући рекреативни простори у градском ткиву

Ова мрежа повезујућих рекреативних простора обухватала би претежно изграђене отворене просторе који би погодним уређивањем и међусобним повезивањем могли знатно допринети квалитету мреже рекреативних простора Плана подижући квалитет пута до примарних самосталних рекреативних простора (претежна намена рекреација и спорт). Уређење ове мреже би подразумевало повезивање културно-историјских, забавних, обтразовних и туристички значајних простора у граду, при чему управо мрежа јавних садржаја и терцијарних делатности представља основу и могућност за њен развој. Уређивање ових простора би подразумевало виши ниво опремања и репрезентативнији и пешаку угодан квалитет уређивања. Образовањем мреже ових привлачних путања које се могу преклапати са разним централним градским садржајима (трговина, угоститељство, услуге) унапредио би се квалитет пешачког кретања и пута до рекреативних простора у граду, чиме би се увећала њихова доступности и искоришћеност. Ова мрежа би била од посебног значаја управо у оним деловима града у којима није могуће остварити вишу еколошку вредност простора као основу за урбану рекреацију (првенствено градско средиште). Компензационом понудом различитих и бројних рекреативних садржаја и адекватним смештањем у односу на примарне рекреативне просторе, као и у односу на остале рекреативне пунктове она би значајно допринела унапређењу рекреације на подручју Плана.

Зелени коридори - Тежња је да озелењени простори буду међусобно повезани у систем који је повезан са ванградским природним пределом. Изузетно је важно да буду, стратешки добро, смештени на ободима брда и у правцу дувања доминантних ветрова. Ово представља стратегију развоја зелених коридора на начин, да се будућа изградња града реализује тако, да се, са једне стране, успоставе границе града образовањем ободног зеленог појаса (идеално у појасу заштитног зеленила, који поред осталих може имати и рекреативну функцију), а са друге стране, да се центар града на местима где је то могуће повеже са ванградским природним пределом путем зелених коридора (различитих ширина, степена уређења и опремања и начина рекреативног коришћења) умрежавањем са постојећим и планираним парковима кроз развој нових “зелених стаза“.

Излетнички пунктови

Планирање излетничких пунктова заснива се на коришћењу постојећих природних и створених вредности као погодности за шири регион и дневних излетишта за становнике града.

Систем зеленила

Основу еколошки одрживог развоја урбане средине представља образовање система зелених површина, који се развија у оквиру укупног система отворених простора на територији града, а који се додатно развија као део регионалног система отворених простора. Уређивање отворених простора у Врању остварује се у правцу пуног искоришћења њихових еколошких, естетских, функционалних и социо-културних вредности, а значајна претпоставка остваривања ових квалитета јесте и образовање целовитог система зеленила у граду.

Систем зеленила чине све зелене површине града, различитих намена и различитог власништва: приградске шуме, приватне шуме, градске шуме, градске баште и вртови, градски паркови, дрвореди, зелене површине вишепородичног становања, као и сви остали зелени простори на територији града.

Систем је пре свега одређен са становишта земљишног покривача - зеленила, а не са становишта активности и садржаја који се на тим земљиштима одвијају.

Структура зеленила

Постојећу структуру зелених површина, на основу врста, положаја и начина повезивања са градским наменама на подручју плана чине:

- Самосталне градске зелене површине (јавно зеленило) - Паркови, тргови и скверови,
- Интегрисане градске зелене површине - Јавно зеленило и зеленило јавних објеката и служби (зелене површине јавних спортско-рекреативних и рекреативних центара, , зелене површине јавних служби (верски објекти,...), зелене површине комуналних служби (гробља,...), као и зеленило осталих намена - интегрисане зелене површине производних комплекса, интегрисане зелене површине породичног становања, вишепородичног становања,
- Повезујуће градске зелене површине (јавно зеленило) - дрвореди,
- Заштитно зеленило уз улице (градска магистрала и новопројектована градска улица другог реда) и око улазно/излазне петље у град и петље Врање-север (заштитно зеленило је одређено као остала намена),
- Заштитно зеленило уз поток, канал, градску реку (заштитно зеленило је одређено као остала намена),
- Приградске зелене површине - приградске шуме.

1.2.3.3. Постојећа и планирана инфраструктура

Саобраћајна инфрструктура

Кроз подручје обухваћено границом плана пролази:

- државни пут IA реда А1: државна граница са Мађарском (гранични прелаз Хоргош) - Нови Сад - Београд - Ниш - Врање - државна граница са Македонијом (гранични прелаз Прешево);

- **државни пут IIA реда број 227**: Лесковац - Стројковце - Мирошевце - Власе - Врање - Доњи Стајевац;

- **државни пут IIA реда број 258:** веза са државним путем А1 (петља Лесковац центар) - Лесковац - Владичин Хан - Врање - Бујановац - државна граница са БЈР Македонијом.

Дужина државних путева првог и другог реда у Плану износи 3,7 км.

Простор за коридор аутопута (Е75) резервише се на основу Уредбе о утврђивању Просторног плана подручја инфраструктурног коридора Ниш-граница Републике Северне Македоније („Службени гласник РС“, бр. 77/02, 127/14, 102/17-др.уредба и 100/21).

Ширина коридора износи 700 m. Обухвата трајно заузимање земљишта Аутопута ширине око 70 m са обостраним заштитним појасом укупне ширине 630 m (непосредни појас заштите 150м и шири појас заштите 480м).

Са државног пута IA реда број А1, преко улазно-излазне петље (стационажа **км 539+130**/ **км 920+313**) и градске магистрале-државни пут IIA реда број 258 (стационажа **км 538+702**/ **км 078+814**) се повезује градска улична мрежа Плана.

Државни пут IA реда број А1 и деоница државног пута IIA реда број 258 - градска магистрала укрштају се на **чвору 25806**. Пуштање у саобраћај аутопута је одредило да државни пут IIA реда број 258 добије карактеристике градске магистрале, која врши пријем саобраћаја са попречних путних праваца и усмерава саобраћај на аутопут.

Укрштај градске магистрале - државни пут IA реда број А1 и градске магистрале - државни пут IIA реда број 258 је на стационажи **км 078+814**.

Планирани укрштај градске магистрале- државни пут IIA реда број 258 и Улице омладинских бригада је на стационажи **км 079+233**.

Државни путеви IIA реда који пролазе кроз План добили су функционални ранг улице и улазно/излазну стационажу, и то:

1. **Државни пут IIA реда број 258 - Градска магистрала**, је на улазној стационажи **км 78+272** и излазној стационажи **км 80+724,** и

2. **Државни пут IIA реда број 227** - **Градска улица I реда** - је на улазној стационажи **км 70+479** и излазној стационажи **км 71+176,**

Трасе државних путева у обухвату Плана су усклађене са Законом о планирању и изградњи („Службени гласник Републике Србије“, број 72/09, 81/09-исправка. 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон, 9/20, 52/21 и 62/23), Законом о путевима („Службени гласник Републике Србије“, број 41/18, 95/18- др.закон и 92/23-др.закон) и Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елменти јавног пута („Службени гласник РС“, број 50/11) и другим важећим прописима.

Планска решења државних путних праваца у обухвату Плана су усклађена и са важећом планском и пројектном документацијом, планском и пројектном документацијом чија је израда у току, а за коју је ЈП Путеви Србије издало услове и сагласности. Заштитни појас и појас контролисане изградње су дефинисани у складу са важећим планским документом и законом.

Попречни профил државног пута је приказан и усклађен са категоризацијом уличне мреже, кроз регулацију саобраћаја у Плану. Акценат је дат на прегледности јавног пута, како се не би угрозила безбедност саобраћаја у складу са чланом 37. и 38. Закона о путевима.

У складу са чланом 33., 34. и 36. Закона о путевима, у Плану је обележен заштитни појас и појас контролисане градње, тако да први садржаји објеката високоградње морају бити удаљени:

- минимално 10,00м од границе путног земљишта државног пута II реда, и
- минимално 10,00м од границе путног земљишта државног пута IA реда,

уз обезбеђење приоритета безбедног одвијања саобраћаја на државним путним правцима.

Уличну мрежу на подручју Плана чиниће следећи функционални рангови улица:

- градска улица првог реда;
- градска улица другог реда;
- градска сабирна улица;
- стамбена улица;
- прилази, приступни пут.

Категоризација градске уличне мреже извршена је у зависности од функције и ранга за сваку улицу уз обавезно предвиђен је и одговарајући техничко-експлоатациони стандард.

Новопланираним улицама допуњују се саобраћајне веза у постојећој мрежи улица, повећава саобраћајни капацитет мреже и омогућује приступ новопланираним садржајима.

Градске улице првог реда обухватају:

- Примарни/спољни/ прстен око обухвата подручја Плана, који обухвата: улицу Радничка и Булевар Николе Тесле, где се прстен прекида. Изводни правци првог реда од оцог прстена ка спољњем окружењу иду Улицама маричка, ситничка, омладинских бригада и 11. Конгреса.

Градске улице другог реда обухватају:

- Улице унутар примарног прстена: новопланирана улица (у наставку Улице ливадска до Улице маричка) и Улице ситничка, омладинских бригада и 11.конгреса.

Градске сабирне улице обухватају:

- Унутар ужег прстена у обухвату подручја: Улице унутар ужег прстена у обухвату подручја Плана: Улица Љубе Вучковића, Прохора пчињског и Предрага Милановића где се прстен прекида.

Развој саобраћајне инфраструктуре у оквиру Зоне је у функционалној зависности од укупног развоја града Врања и усклађује се са циљевима стварања оптималног система уличне мреже. Циљеви које треба остварити по питању уличне мреже у зони су следећи:

- омогућавање оптималне организације режима саобраћаја уз задовољење свих друмских транспортних захтева у оквиру зоне,
- ефикасно повезивање основне мреже улица са мрежом државних путева, првог реда (државни пут IA реда A1) и другог реда (државни пут IIA реда бр. 227, државни пут IIA реда бр. 258),
- рехабилитација и реконструкција постојеће мреже улица, с циљем повећања нивоа безбедности и квалитета услуге,
- концепт планског решавања уличне мреже дефинисан ГУП-ом Врања, Изменом и допуном ГУП-а Врања и Другим изменама и допунама ГУПа Врања се задржава и овим Планом уз корекције трасе и регулације појединих улица.

За све улице у зависности од функције у зони, је утврђен ранг. Планирани функионални рангови уличне мреже омогућиће одвођење теретног и јачег моторног саобраћаја по ободу градског језгра и пружити везу ка спољном окружењу. према државним путевима.

Новопланираним улицама, улица Предрага Милановића, Прохора Пчињског, Ливадска, део новопланиране улице од Омладинских бигада до Маричке, улица уз железничку пругу до Комесаријата за избеглице, Вртларска улица, биће допуњене везе на постојећој мрежи, чиме ће бити повећан капацитет мреже и омогућиће се приступ свим садржајима у зони.

У циљу бољег функционисања саобраћаја на најпрометнијим раскрсницама у Плану даје се могућност регулисања истог кружним токовима на чворовима 1, 2 и 3. Кружни токови дати су генерално, нису обавезујући и могуће је предвидети их и на другим раскрсницама. За кружне раскрснице обавезна је разрада кроз израду техничке документације.

Приликом пројектовања кружне раскрснице/кружни ток на државном путном правцу, потребно је поштовати следеће услове:

- ширине саобраћајних трака страчунати према криви трагова,
- полупречници закривљења саобрћајних прикључака утврдити сходно меродовном возилу,
- за возила која захтевају елементе веће од меродавних (нпр.теретно возило са приколицом), мора се извршити додатно проширење кружног коловоза на рачун кружног подеоника како би се обезбедила походност таквих возила,
- коловоз мора бити димензионисан за тешко саобраћајно оптерећење,
- прописана дужина прегледности, имајући у виду просторне и урбанистичке карактеристике окружења локације у скаду са чланом 38. Закона о путевима, уз пуно уважавање просторних и урбанистичких карактеристика ширег окружења локације и у свему у складу са тачком 4. Кружне раскрснице у Правилнику о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута и важећим стандардима,
- обезбедити потребан ниво функције и безбедности, који обухвата услове обликовање прикључака, уједначени пројектни третман саобраћајних струја и релативну хомогеност брзина у подручју кружне раскрснице,
- раскрсница са кружним током треба тежити централно симетрији кружне раскрснице укључујући и зоне излива/улива како би се обезбедили равноправни услови за све токове,
- обавезно урадити проверу нивоа услуге и прописне моћи кружне раскрснице,
- број уливних трака дефинисати на основу провере пропусне моћи док ће величина пречника уписане кружнице зависити од највеће вредности брзине раскрснице,
- угао пресецања мора бити приближан правом углу,
- дефинисати елементе ситуационог плана кружне раскрнице, где ће бити обухваћено поред пречника уписане кружнице, ширине кружног коловоза и елемената улива или излива и елементи обликовања прикључених праваца како би се обезбедио простор за формирање острва за каналисање токова,
- при појави аутобуског саобраћаја, стајалишта лоцирати иза кружне раскрснице и ван коловоза,

- потребно је обезбедити пешачке и евентуално бициклистичких стазе и прелазе у зони кружне раскрснице,
- потребно је дефинисати димензије простора код саобраћајне површине за накупљање и кретање пешака,
- решити прихватање и одводњавање површинских вода будуће кружне раскрснице,
- приликом извођења радова на изградњи кружне раскрснице, водити рачуна о заштити постојећих инсталација поред и испод државних путева,
- дефинисати хоризонталну и вертикалну сигнализацију на предметном путу и прикључним саобраћајница у широј зони,
- дефинисати стреласте путоказе на свим острвима на излази из раскрснице,
- потребно је пројектовати јавну расвету у зони кружног тока.

Све саобраћајне површине локалних путева решавати са флексибилном коловозном конструкцијом од асфалт бетона.

Површине стаза за пешаке дуж саобраћајница су од асфалт-бетона или бетонских плоча.

Саобраћајне површине су оивичене бетонским ивичњацима типа 18/24 cm.

Нивелационо, новопланиране улице су уклопљене на местима укрштања са већ постојећим улицама, док су на преосталим деловима одређене на основу топографије терена и планираних објеката.

Максимални подужни нагиби у зависности од ранга саобраћајнице износе за:

- градску магистралу..... 6.0%
- градску саобраћајнице 7.0%
- сабирну саобраћајницу..... 8.0%
- стамбену саобраћајницу.....10.0%
- приступну саобраћајницу .....12.0%.

Коловозне конструкције димензионисати и детаљно технички решавати кроз главне пројекте за улице, а на основу одговарајућег саобраћајног оптерећења, климатских и геотехничких услова.

Саобраћајне површине одводњавати слободним падом или преко сливника повезаних у систем кишне канализације, а прихватање и одводњавање површинских вода са државног пута извести уз усклађивање са системом одводњавања предметног државног пута.

Детаљи прелаза улице вишег реда у улицу нижег реда детаљно ће се решавати техничком документацијом. Шире регулационе мере улица омогућавају формирање једностраних или обостраних дрвореда, али тако да не ометају прегледност јавног пута и не угрожавају безбедност саобраћаја.

Режим саобраћаја и начин функционисања ће детаљно бити дефинисани пројектном документацијом.

Повезивање постојећих и нових садржаја, као и интервенције на саобраћајним површинама планирати уз поштовање и примену свих важећих прописа и норматива из области саобраћаја у складу са Законом и условима надлежног предузећа.

Постављање, укрштање и предметно вођење инсталација са државним путем пројектовати у складу са условима ЈП „Путеви Србије“ Београд:

Општи услови:

- На основу члана 84. Закона о путевима и Планом, одређују се деонице јавног пута, односно објеката са додатним елементима (шири коловоз, тротоар, раскрснице, простори за паркирање, јавна расвета, бициклистичке и пешачке стазе и сл), објекти и опрема која одговара потребама насеља. Приликом изградње наведених додатних елемената не сме се нарушити континуитет трасе државних путева. Ширина саобраћајних трака мора бити дефинисана у складу са важећим прописима и законима из ове области. Трошкове изградње додатних елемената

јавног пута сноси јединица локалне самоуправе која је захтевала изградњу тих елемената.

- На основу члана 45. Закона о путевима, јединица локалне самоуправе дужна је да планском документацијом смањи број саобраћајсних прикључака на државни пут на најмањи могући број;
- Аутобуска стајалишта на јавном путу планирати у складу са чланом 85. Закона о путевима;
- Приликом евентуалне реконструкције/**изградње саобраћајних прикључака** на државне путеве II реда, потребно водити рачуна о следећем:
  - ширина колосека приступног пута мора бити минималне ширеине 5,00 m и дужине 20,00м,
  - коловоз мора бити димензионисан за тешко саобраћајно оптерећење,
  - просечном годишњем дневном саобраћају,
  - полупречнике лепеза у зони раскрснице утврдити на основу криве трагова меродавних возила које ће користити предметне саобраћајне прикључке,
  - рачунској брзини на путу,
  - просторним карактеристикама терена,
  - зонама потребне прегледности,
  - обезбедити приоритет саобраћаја на државним путним правцима,
  - адекватно решење прихватања и одводњавања површинских вода, уз усклађивање са системом одводњавања државног пута,
  - коловоз прикључне саобраћајнице мора бити пројектован сходно члану 41-43. Закона о путевима.
- Приликом евентуалног планирања изградње бициклистичких и пешачких стаза поред државног пута узети у обзир закон о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС“, број 41/09, 53/10, 101/11, 32/13-УС, 55/14, 96/15-др.закон, 9/16-УС, 24/18, 41/18, 41/18-др.закон, 87/18, 23/19 и 128/20-др.закон) и адекватне одредбе Правилника о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута.

Општи услови за постављање инсталација:

- траса инсталација мора се пројектно усагласити са постојећим инсталацијама поред и испод државних путева

Услови за поземно укрштање инсталација са путем:

- да се укрштање са путем предвиди искључиво механичким подбушивањем испод трупа пута, управно на пут, у прописаној заштитној цеви,
- заштитна цев мора бити пројектована на целој дужини између крајних тачака попречног профила пута увећана за по 3,00м са сваке стране,
- минимална дубина инсталација и заштитних цеви од најниже коте коловоза до горње коте заштитне цеви износи 1,35м,
- минимална дубина инсталација и заштитних цеви испод путног канала за одводњавање (постојећег или планираног) од коте дна канала до горње коте заштитне цеви износи 1,20м.

Услови за паралелно вођење инсталација са путем:

- инсталације морају бити постављене минимално 3,00м од крајње тачке попречног профила пута (ножице насипа трупа пута или спољне ивице путног канала за одводњавање),
- не дозвољава се вођење инсталација по банкини, по косинама усека или насипа, кроз јаркове и кроз локације које могу бити иницијалне за отварање клизишта.

Услови за вођење ндземних инсталација у односу на пут:

- стубове планирати изван заштитног појаса дрђавног пута (10,00м мерено од границе путног земљишта за државни пут другог реда), а у случају да је висина

стуба већа од прописане ширине заштитног појаса државног пута, растојање предвидети на минималној удаљености за висину стуба, мерено од границе путног замљишта,
- обезбедити сигурносну висину од 7,00м мерено од највише коте коловоза до ланчанице, при најнеповољнијим температурним условима.

Повезивање постојећих и нових садржаја, као и интервенције на државним путевима планирати и спроводити уз поштовање и примену свих важећих прописа и норматива из области саобраћаја, у складу са Законом о путевима и условима ЈП „Путеви Србије“ Београд.

Јавни превоз

Осим постојећег аутопревозника "Јединство-Кавим" из Врања очекује се веће учешће приватних компанија у обављању ове делатности, што ће умногоме одредити расподелу транспортног рада, зависно од њиховог броја и ангажовања.

План линија јавног превоза базиран је на постојећој мрежи и усклађен је са планом категорисане мреже.

У циљу свеобухватне и оптималне организације јавног превоза путника, стајалишта јавног превоза у оквиру зоне планирана су у следећим улицама:

- улица Радничка,
- Булевар Николе Тесле (државни пут IIA реда број 227),
- улица Маричка,
- улица Омладинских бригада.

Детаљно техничко решавање свих стајалишта за возила јавног превоза вршиће се кроз израду Главних пројеката, у складу са Законом.

Аутобуска стајалишта на градским улицама и државним путевима планирати саобраћајно безбедно, у складу са чланом 85. Закона о путевима и условима ЈП „Путеви Србије“ Београд.

Пешачки саобраћај

Просторни размештај већине јавних функција у Врању је у изохрони пешачења до 30 минута. Овај вид саобраћаја је потребно подстицати из многобројних разлога (смањење гужве на улицама, проблема паркирања, емисије штетних гасова, повољан утицај на организам и слично), али је потребно омогућити и његов несметан развој.

Због тога је потребно извршити побољшање и унапређење услова за кретање пешака ослобађањем јавног простора од паркираних аутомобила и планским размештајем уличних садржаја (киоска, летњих башти, уличних тезги и др.). Такође, је потребно предузети акције којима ће се јавне површине учинити привлачним и пре свега безбедним, али и прилагођеним особљама са посебним потребама.

Ширина тротоара зависи од намене и атрактивности околног простора и интензитета пешачких токова.

Улице у склопу основне уличне мреже обавезно морају поседовати тротоаре минималне ширине 1,5м, осим у зонама где постоје просторна ограничења. Пешачке стазе је потребно трасирати у централној градској и околним насељским зонама, тако да повезују јавне садржаје којима гравитира највећи број грађана. Положај тротоара (пешачких стаза), њихова димензија и урбана опрема која се дуж њих поставља треба да обезбеди пуну физичку заштиту пешака од осталих учесника у саобраћају. Због повећања безбедности одвијања пешачког саобраћаја потребно је применити разноврсне мере, од којих су неке већ поменуте, а које обухватају и следеће:

- јасно, физичко раздвајање различитих видова саобраћаја уз измештање теретног и транзитног саобраћаја из зона са најинтензивнијим пешачким саобраћајем;
- обезбеђивање континуалних тротоара одговарајућих ширина;
- ослобађање простора тротоара од паркираних аутомобила и других објеката

(киоска,трговачких тезги и др.)
- изградња семафоризованих пешачких прелаза у зонама пословања, као и становања са интезивним пешачким токовима на сваких 150-200м или упозоравајућу свртлосну сигнакизацију;
- постављање заштитних ограда на тротоарима у зонама интензивног прелажења преко улице (школе - ОШ Радоје Домановић, ОШ Светозар Марковић, Средња техничка школа, Виша школа струковних студија и др., вртићи - Чаролија, Бошко Буха, амбуланте, аутобуска станица итд.);
- изградња денивелисаних пешачких прелаза преко најфрекветнијих саобраћајница.

Ефикасно одвијање пешачког саобраћаја планира се изградњом издвојених пешачких површина у виду тротоара уз улице. Дуж постојећих и новопланираних улица предвиђена је изградња тротоара минималне ширине 1,0м са нагибом од 2% ка коловозу.

Тротоари у оквиру овог плана по правилу би требало да буду минималне ширине од по 1.50м и денивелисани у односу на коловоз за 12cm. Морају бити пројекто разрешени свим аспектима коришћења и несметаног приступа од стране инвалидних и хендикепираних лица.

Приликом планирања изградње пешачких стаза подред државног пута узети у обзир Закон о безбедности саобраћаја на путевима *(“Службени гласник РС”, 41/09, 53/10, 101/11, 32/13-УС, 55/14, 96/15-ДР.ЗАКОН, 9/16-УС, 24/18, 41/18, 41/18-др.закон, 87/18 и 23/19)* и адекватне одредбе Правилника о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута *(“Службени гласник РС”, број 50/11).*

Бициклистички саобраћај

Ради безбедности учесника у саобраћају који користе бицикл за своје кретање, треба где год је то могуће градити бициклистичке стазе са адекватним – стандардима утврђеном грађевинском конструкцијом или резервисати део коловоза искључиво за кретање бициклиста, без обзира на чињеницу што су и они равноправни учесници у саобраћају.

Планирати изградњу бициклистичких стаза, чиме ће се формирати коридоре примарна мрежа бициклистичке инфраструктуре: улице Радничка, Булевар Николе Тесле, 11. конгреса, Омладинских бригада.

На осталим деловима уличне мреже, где постоје просторна ограничења, планирана је имплементација мање комфорних елемената бициклистичке инфраструктуре, попут бициклистичких трака или мешовитих бициклистичких трака. Типови локација на којима је потребно обезбедити простор за паркирање бицикла су: пословни објекти, комерцијални објекти, спортско-рекреативни центри, школе и пешачке и индустријске зоне. Препоручује се обезбеђење паркинга за бицикле у близини садржаја који су атрактивни за бициклисте.

Бициклистичке трасе (траке и стазе) могу се водити заједно са моторним саобраћајем у улицама, заједно са пешацима и издвојено од осталих видова саобраћаја. Уколико је обим моторног и пешачког саобраћаја такав да може угрозити безбедност одвијања саобраћаја треба бициклистички саобраћај издвојити у посебне стазе. Основни принципи за провлачење бициклистичких коридора су: користити мирне (стамбене) улице, избегавати улице са неповољним нагибима, трасе полагати кроз озелењене просторе (парковске површине и слично), трасама повезивати зоне становања, рекреације и централних активности и у зонама атракције планирати просторе за паркирање бицикала.

Подужно вођење бициклиста је могуће унутар регулације јавне саобраћајне површине. Минимална ширина биciклистиче стазе износи 2,2m (изузетно 1,8 m) за двосмерни саобраћај, односно 1,1 m (изузетно 0,9 m) за једносмеран саобраћај и планира се у зависности од расположивих просторних могућности. Приликом пројектовања биciклистичке стазе на тротоару потребно је да за пешаке остане простор ширине најмање 1,50 m.

Подлога биciклистичких површина може бити израђена од асфалта, бетона или бехатон коцки. На местима где бициклисти прелазе преко коловоза (или где се биciклистичка

стаза трансформише у бициклистичку траку) обавезно треба поставити упуштене ивичњаке.

За кретање особа које су везане за инвалидска колица, без обзира да ли користе мануелни или механички погон, треба обезбедити несметани приступ бициклистичкој стази.

Приликом планирања изградње бициклистичких стаза подред државног пута узети у обзир Закон о безбедности саобраћаја на путевима („Сл. гласник РС”, 41/09, 53/10, 101/11, 32/13-УС, 55/14, 96/15-др. закон, 9/16-УС, 24/18, 41/18, 41/18-др. закон, 87/18 и 23/19) и адекватне одредбе Правилника о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута („Сл. гласник РС”, бр. 50/11).

Стационарни саобраћај

Паркирање и нормативи

Паркирање возила, корисника објеката, генерално, решавати на припадајућој парцели, у наменској гаражи или отвореном паркинг простору. Није дозвољена пренамена гаражног простора планираних и реализованих наменских гаража у стамбеним односно пословним објектима, као и гаражног простора у јавним гаражама.

Уколико је објекат са предбаштом, односно, уколико је грађевинска линија увучена у односу на регулациону линију, тај простор се може користити за паркирање (гаражирање) при чему маневрски простор за приступ паркингу (гаражи) мора бити на парцели, односно, није дозвољено маневрисање преко јавне саобраћајне површине (тротоара).

Зоне паркирања

У Плану паркирање моторних возила није изражено као велики проблем. Већи део грађевинског подручја у зони је са наменом површина индустрија и производна зона, пословно производне зоне и становање малих густина и корисници парцела у оквиру поменутих намена имају обезбеђен (или су у обавези да обезбеде) простор за паркирање возила. Поштовањем саобраћајних прописа слободне саобраћајне површине (тротоари и коловоз) могу у потпуности да се користе за несметано одвијање саобраћаја.

У деловима зоне где су присутне одређене неправилности (профил саобраћајница је мањи од планираног или није уопште изведен) а исте су свакодневно саобраћајно оптерећене, присутан је недовољан број паркинг места. Планира се повећање површина за стационарни саобраћај применом следећих мера:

- организовање паркирања возила на деловима коловоза, обележавањем до тротоара (Улице маричка, Омладинских бригада и др.),
- изградња нових паркинг места (паркиралишта код Железничке станице).

Неопходно је поштовати основни принцип да плански концепт стационарног саобраћаја прати концепт уличне мреже/просторно и временски/којим се редукују саобраћајна оптерећења ка центру и зауставља саобраћај по ободима прстенова категорисане градске мреже / што је у складу са планираним локацијама јавних паркиралишта.

Систематско и потпуно регулисање паркирања у свим деловима града подразумева изградњу:

- вануличних паркиралишта, паркинга и гаража у складу са важећим нормативима и стандардима прописаним за ту врсту објеката;
- тип надземне гараже (отворена или затворена) одредити у фази пројектовања на основу претходно извршеног прорачуна концентрација загађујућих материја и протока свежег ваздуха потребног за вентилацију гараже, узимајући у обзир квалитет ваздуха околног простора и намене у непосредном окружењу;
- надземне гараже не планирати у близини дечијих установа, школа и сл;
- у оквиру подземних гаража које се налазе у стамбеним/пословним зградама или у близини, обезбедити систем принудне вентилације (вентилациони одвод се мора извести изнад највише зграде у окружењу у „слободну струју ваздуха”);

- отворена паркиралишта и паркинге у стамбеним и пословним зонама планирати савременим принципима озелењавања;
- отворене паркинг површине у пословно-производним и индустријским зонама, планирати као водонепропусне површине са системом за прихват атмосферских вода, које се пре упуштања у реципијент морају третирати преко сепаратора масти и уља, и
- у циљу унапређења амбијенталних вредности и смањења негативних утицаја на отвореним надземним гаражама афирмисати вертикално озелењавање фасада као и кровно озелењавање.

Паркинг простори треба да се изводе пре свега у оквиру насељских групација и морају бити одвојени од коловозне површине и са тврдом подлогом. Капацитети и локације појединих паркиралишта се утврђују на основу потреба становништва.

Потребно је регулисати мирујући саобраћај изградњом паркиралишта у партерима и подземним гаражама и одредити обавезу решавања паркинга на парцелама на којима се гради објекат.

Јавни паркинзи, као површине одређене за паркирање моторних возила, могу бити општи и посебни.

Општи паркинзи су делови коловоза тј. део коловоза до тротоара и друге површине које су посебно обележене за ту намену. Паркинг места се постављају управно, под углом од 45 и 60 степени или подужно у односу на осу улице. Планом се предвиђа изградња нових паркинг места, као и реконструкција постојећих. Димензије паркинг места пројектовати у складу са прописима и стандардима.

Посебни паркинзи су објекти и површине изграђене и уређене за паркирање моторних или теретних возила са контролисаним уласком и изласком. Контрола изласка и уласка врши се постављањем рампе и изградњом или постављањем објекта за наплату.

Нове локације јавних гаража могу се планирати испод тргова и улица код којих постоје технички и други услови да се њихово подземље искористи за изградњу подземних гаража, уз претходну анализу и микролокацијско вредновање сваке појединачне локације.

Паркирање у функцији стамбених, комерцијалних и других садржаја треба решавати на припадајућој парцели, а за јавну употребу на уређеним отвореним паркинг површинама и јавним гаражама. Паркирање у појасу регулације треба постепено укидати што је у зависности од динамике реализације наменских и јавних паркинг површина. Ослобођене површине треба препуштати развоју пешачког и бициклистичког саобраћаја.

Приликом планирања јавних паркинга знатног капацитета важно је предвидети тзв зелене завесе хоризонталне изнад и вертикалне око стајанки, као и посебан затрављен застор саме подлоге. Овим интервенцијама би се значајно поправио микроклимат и побољшао неповољан визуелни утисак. Издвајање и заклањање паркинга је могуће постићи и зеленим насипима.

Остале паркинге, уз место рада и место становања, дефинисати према оквирним нормативима у функцији намене:

Табела бр. 5: *Нормативи за паркирање за поједине намене*

Врста садржаја	Потребан број паркинг места
СТАНОВАЊЕ (колективно)	1-1,2 ПМ/ 1 стамбена јединица (1/2 возила се смешта у оквиру габарита објекта)
СТАНОВАЊЕ (индивидуално)	1 ПМ/ 1 стан
ПРОИЗВОДЊА, ИНДУСТРИЈА И СКЛАДИШТА	1 ПМ на 200м² корисног простора 0,25 - 0,30 ПМ по запосленом

ПОСЛОВАЊЕ (администрација)	1 ПМ /70 м² корисног простора
ШКОЛЕ	1ПМ на 3 запослена за предшколске установе; 1ПМ на 6 запослених за основне школе; 10% потребног броја ПМ на припадајућој парцели; 1ПМ на 6 запослених за средње школе; 40% потребног броја ПМ на припадајућој парцели; 1ПМ на 3 запослена за факултете и више школе, 40% потребног броја ПМ на припадајућој парцели;
ТРГОВИНА НА МАЛО	1 ПМ/ 100 м² корисне површине
ПОШТА	1 ПМ/ 150 м² корисне површине
БАНКА	1 ПМ/ 70 м² корисне површине
ХОТЕЛ	50 ПМ/ 100 соба
УГОСТИТЕЉСТВО	25 - 30 ПМ/ 1000 м² корисне површине
СПОРТСКИ ОБЈЕКТИ И ЦЕНТРИ	– 1ПМ на 2 запослена + 1ПМ на сваког играча и члана управе + 1 ПМ на 40седишта, за стадионе и спортске хале – за аутобусе, у оквиру комплекса, у складу са потреба-ма али не мање од 4 ПМ
СПОРТСКИ РЕКРЕАТИВНЕ ПОВРШИНЕ	1 ПМ на 40 гледалаца
ДОМ ЗДРАВЉА (СТАЦИОНАР)	25 ПМ/ 1000 м² корисне површине
УСТАНОВЕ КУЛТУРЕ	1 ПМ/ 60 м² БРГП установе културе
БИОСКОПИ И ПОЗОРИШТА	1 ПМ/ 30 седишта (гледалаца)
МУЗЕЈИ	1 ПМ/ 7 запослених у музејима
ДОМ ЗА УЧЕНИКЕ, СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА, ДОМ ЗА СТАРА ЛИЦА	1 ПМ/ 8 запослених
АДМИНИСТРАЦИЈА	1 ПМ/ 70 м2 површине
ПИЈАЦЕ	1 ПМ/ 80 м² БРГП продајног простора пијаце
ГРОБЉА	1 ПМ/ 0,25 ha површине гробља
ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ	2 ПМ/ по објекту

Места за паркирање возила која користе особе са инвалидитетом предвидети у близини улаза у стамбене зграде, објеката за јавно коришћење и других објеката и означити знаком приступачност. Најмања укупна површина ширина места за паркирање возила са која користе особе са инвалидитетом износи 3,7mx4,80m.

Број паркинг места одредити према следећим критеријумима:

- За јавне гараже, јавна паркиралишта, као и паркиралишта уз објекте за јавно коришћење, стамбене и стамбено-пословне зграде са десет и више станова,

најмање 5% места од укупног броја места за паркирање, а најмање једно место за паркирање возила особа са инвалидитетом;

- На паркиралиштима са мање од 20 места која се налазе уз амбуланту, апотеку, продавницу прехрамбених производа, пошту, ресторан и дечји вртић, најмање једно место за паркирање особа са инвалидитетом;
- На паркиралиштима уз станице за снабдевање горивом, ресторане, 5% места од укупног броја места за паркирање, али не мање од једног места за паркирање возила особа са инвалидитетом;
- На паркиралиштима уз домове здравља, болнице, домове старих и друге здравствене и социјалне установе, као и друге објекте који претежно служе лицима са посебним потребама у простору, најмање 10% места од укупног броја места за паркирање, а најмање два места за паркирање возила особа са инвалидитетом.

Станице за снабдевање возила горивом

Задржавају се све постојеће локације станица за снабдевање горивом. Локације за нове објекте за снабдевање горивом потребно је утврдити у складу са противпожарним прописима и условима које одређују надлежни органи у области саобраћаја, екологије, водопривреде, санитарне заштите и остале услове предвиђене одговарајућим законима. За сваку локацију потребно је урадити елаборат који садржи анализу утицаја на безбедност и функцију саобраћаја, загађење ваздуха, воде и земљишта, појаву буке и вибрација, као и мере које треба предузети за спречавање и смањење штетних утицаја.

Хидротехничка инфраструктура

Водоводна мрежа у овој зони припада и првој висинској зони водоснабдевања:

- Прва висинска зона до коте 480 мнв,
- Друга висинска зона од коте 480 до 540 мнв.

Разводна мрежа је подељена на:

Примарну са профилима цеви већим од 100мм која пролази главним улицама. Секундарну са профилима цеви мањим од 100 мм који се углавном налазе у мањим и споредним улицама.

ВОДОВОД

Постојеће стање

Цевоводи дистрибутивног система су од различитог материјала зато што су грађени у дугом временском периоду од педесетак година.

С обзиром да се град до 2005 године снабдевао водом са постојећих изворшита у алувиону Јужне Мораве, на предметној локацији плана постоје цевоводи великих пречника који су служили да воду захваћену са изворишта, допремају у градски систем одакле се она разводом секундарне мреже допремала до потрошача. Овакав концепт пердставља основу Система водоснабдевања града Врања. Након пуштања у рад бране Првонек 2005 године, концепт се у великој мери изменио јер се главни довод воде са бране одвија другом трасом која се у великој мери не поклапа са старим трасама главних довода, тако да поменути цевоводи више нису у функцији. ипак, као неко алтернативно решење у случајевима интервинција на главном доводу са бране, постојећи цевоводи нису никада у потпуности запостављени и могу послужити за довод воде из старих изворишта, која по квалитету не може бити прихватлива за санитарне потребе али се може у мањој мери користити као техничка вода у процесима производње индустрије, за потребе наводњавања, грађевинских радова у припреми бетона, одржавање основне хигијене објеката (не и људи), прање возила и противпожарне потребе. Треба истаћи да је то могуће само у системима који се могу технички изоловати на начин да не дође до мешања санитарне и техничке воде.

Део града који је обухваћен овим планом, није инфраструктурно развијен тако да у њему не постоји адекватани разводи хидротехничких инсталација. из тог разлога, овим документом планирани су нови разводи који ће сходно намени површина бити адекватни

за задовољење потреба будућих корисника и заједнице, осигуравајући одрживост и усглађеност са ширим стратегијама просторног развоја.

Стање водоводне мреже је такво да се она може додатно развијати и интегрисати у нови будући систем, с тим да треба имати у виду да су цевоводи недовољног капацитета за предвиђене намене као и да су дотрајали и склони хаваријама. Пречници цеви су углавном DN80 изузев поменутог главног довода из изворишта који је пречника DN500мм. Поред овог цевовода постоје и два цевовода пречника DN250 који служе за снабдевање индустријских погона у овој зони. Од та два цевовода само је један у функцији док је други потпуно дотрајао и као такав стављен ван употребе. Водоводна мрежа је лоцирана на просечној дубини од 1,50м и претежно је гранатог система иако има техничких могућности да буде преспојена у прстенасти систем. Узрок томе је то што се приликом изградње није у довољној мери поштовало планирано стање већ су критеријуми за изградњу били руковођени претежно разлозима финансијске природе.

Траса постојеће водоводне инфраструктуре такође није са потпуном тачношћу одређена и снимљена и не постоји адекватан катастарски план хидротехничке инфраструктуре. Исто важи и за канализациону мрежу.

По питању капацитета и протока као и расположивог радног притиска у мрежи, постојећи цевовод у потпуности задовољава све потребе корисника. Одређени део мреже који се налази на најнижим котама, изложен је великим радним притисцима, тако да је у том делу зоне успостављена регулисана подзона у којој је притисак морао бити регулисан адекватним објектима за те сврхе.

Планирано стање

Будуће стање водоводне инфраструктуре подразумева концепцију система водоснабдевања на начин да буду задовољене све потребе планираних намена подручја. С обзиром да је у овој зони планиран озбиљан развој индустрије, то је и концепција система водоснабдевања прилагођена тој намени, тако да су предвиђени цевоводи већих пречника са пратећим разводом секундарне мреже. Оваквим решењем могуће је одговорити на захтеве развоја подручја плана за који се очекује да ће се одиграти у фазама, зависно од социо-економских фактора средине. из тог разлога сва водовдона инфраструктура може да прати сваку фазу развоја и сама подлеже фазној изградњи.

Планирани цевоводи су пречника DN110 до DN355, од HDPE материјала адекватних карактеристика за предвиђене радне услове. Цевовод великог пречника је предвиђен за снабдевање великих индустријских потрошача и као транзитни цевовод за одвод воде ка јужним селима а уједно може бити искоришћен и за довод техничке воде из постојећих изворишта на начин како је то функционисало и у старом систему водоснабдевања градом.

Мрежни развод је конципиран као прстенаст, са могућносшчу сегментације и деоничне контроле појединих делова система помоћу секторских затварача и регулационих вентила. Сав развод је приказан у графичком приказу на начин да је јасно концептуално и положајно дефинисан без детаља разводних објеката шахти или положаја хидраната јер се подразумева да ће у току евентуалне изградње бити потребна даља разрада која ће дати детаљнији приказ и положај потребних објеката. На овом подручју нису предвиђени озбиљни хидротехнички објекти као што су резервоари, постројења, пумпне станице или већи регулациони објекти, већ само основни објекти као што су шахте за смештај вентила и мерно регулационе опреме.

Главним улицама подручја, трасирани су и главни разводи цевовода, смештени углавном у тротоаре или пешачке зоне, са разводом секундарне мреже мањих профила на исти начин у планираним улицама.

Ограничења и технички услови за трасирање и постављање магистралних, примарних и секундарних водоводних цевовода

У складу са важећим законодавним и техничким прописима дефинишу се ограничења и услови за трасирање, укопавање и просторни распоред водоводних цевовода унутар

планског обухвата. Обухваћени су магистрални, примарни и секундарни цевоводи, са циљем очувања њихове техничке исправности, безбедног рада и обезбеђења приступа ради редовног и интервентног одржавања. Ширина заштитног појаса око цевовода зависи од више фактора, укључујући:

- категорију цевовода (магистрални, примарни, секундарни),
- пречник и радни притисак цеви,
- услове експлоатације (притисак,капацитет),
- геотехничке карактеристике терена (стабилност, клизишта, типтла),
- присуство других инсталација,
- близину објеката и инфраструктуре,
- приступачност за одржавање.

1. Класификација водоводних цевовода

- Магистрални цевоводи - висококапацитетни водови који повезују изворишта, резервоаре и главне потрошачке зоне (DN ≥ 400 мм);
- Примарни цевоводи - дистрибуциони водови унутар насеља, повезују магистралне и секундарне водове (DN 200–400 мм);
- Секундарни цевоводи - локална мрежа за директно напајање корисника (DN ≤ 200 мм).

2. Дубина укопавања

Минимална дубина од горњег брида (врха цеви,)цеви до завршне коте терена износи:

Тип цевовода	**Минимална дубина (м)**
Магистрални цевоводи	≥ 1,30
Примарни цевоводи	≥ 1,00
Секундарни цевоводи	≥ 0,80

3. Заштитни појас

Минималне ширине слободног заштитног појаса са обе стране осе цевовода:

Тип цевовода	Ширина заштитног појаса (м)
Магистрални цевоводи	≥ 5,0 обострано од осе - укупно 10м
Примарни цевоводи	≥ 1,0 обострано
Секундарни цевоводи	≥ 0.8 обострано

4. Међусобна растојања

- Магистрални-примарни: ≥1,00м
- Примарни-секундарни ≥0,80м
- Секундарни-секундарни: ≥0,80м
- Вертикално при укрштању: ≥ 0,30м

5. Растојање од других инсталација

Водовод-канализација:

-Хоризонтално: ≥3,00м(пропуснотло), ≥1,50м (непропусно)

-Вертикално:водоводизнадканализације: ≥0,60м

Водовод-гасовод/топловод:

- Хоризонтално: ≥1,00м

- Вертикално: ≥0,60м

Водовод-електроинсталације:

- Хоризонтално: ≥1,00м
- Вертикално: ≥ 0,50м

7. Услови одржавања и приступа

Дуж магистралних цевовода предвиђа се сервисни појас ширине најмање 4,00м, који омогућава приступ за механизацију. Шахтови, вентили и испусти планирају се на приступачним и прегледним местима, са могућношћу несметаног сервисирања.

8. Посебне мере

На местима укрштања са инфраструктурним коридорима (путеви, железнице, водотокови), цевовод се додатно штити челичним цевима већег пречника (тзв. футро цевима), армирано-бетонским сандуцима или другим одговарајућим мерама, у складу са пројектом и условима надлежних институција.

9. Правна регулација - сервитутска права

За потребе спровођења **трасе цевовода и формирања заштитног појаса,** неопходно је

регулисање службености (сервитута) над приватним или јавним парцелама. Сервитут представља правно ограничење права својине на непокретности, којим се власнику инфраструктуре омогућава пролазак, приступ, одржавање и експлоатација инсталација на туђем земљишту, уз накнаду или у складу са законом.

Уређење сервитута се спроводи уговором са власником земљишта или путем експропријације, ако постоји јавни интерес (у складу са Законом о експропријацији и Законом о комуналним делатностима).

ФЕКАЛНА КАНАЛИЗАЦИЈА

Постојеће стање

Канализациона мрежа у овом подручју је недовољно развијена, јер је таква и саобраћајна инфраструктура. Претежно је заступљена индустрија, па је канализација постављена само тамо где је присутна индустријска делатност. Остатак подручја, укључујући стамбене зоне и зелене површине, нема адекватно развијену канализациону инфраструктуру, што отежава свакодневни живот и пословање у тим деловима града.

Постојећа фекална канализациона мрежа у обухвату плана је углавном профила цеви од 200мм. Цеви су постављене на просечној дубини од око 2,00м. Правило да је водоводна мрежа увек укопана плиће од канализационе мреже у великој мери је испоштовано, зависно од топографије и конфигурације терена. Просечан пад цеви за канализацију такође је условљен топографијом терена.

Старост канализационих цеви је просечно 50 година, док у неким деловима ове зоне још увек нема канализационе инфраструктуре. Треба имати у виду да цео град Врање има канализациону инфраструктуру старију од 80 година, а постоје и неки зидани камени канали који датирају из старијих времена непознате старости. Таквих случајева има и у самом језгру града, и ти канали су и даље у употреби у већини случајева где год их има, што ствара велику тешкоћу приликом одржавања система.

Планирано стање

Планирано стање фекалне канализационе мреже пројектовано је по истој траси као и постојећа, с обзиром да је то у великој мери условљено топографијом и геометријом терена. Планирано је да се постојећа мрежа једноставно реконструше, тј. изврши замена старих цеви новим, уз благе корекције и прилагођавања новонасталим условима на терену.

Нови профил основног развода цевовода биће DN200, док ће примарни и секундарни колектори бити и већих пречника тј. DN250, DN300 и DN400, израђен од PVC материјала, који има јако повољне техничке карактеристике и гарантује дуготрајност и

функционалност. Овај материјал омогућава лакше одржавање, смањује могућност корозије и обезбеђује дуговечност система. Реконструкција ће укључити замену свих старих и оштећених делова мреже како би се обезбедило ефикасно и поуздано функционисање канализационе инфраструктуре.

У овој зони постоје главни градски колектори канализације који су изграђени пре свега неколико година и сматрају се новим, што представља повољну околност за даљи развој секундарне мреже. То су цевоводи високог капацитета и изграђени су коришћењем савремених материјала и технологија, што гарантује њихову дуговечност и поузданост. Због тога су ови колектори усвојени као трајни и није планирана изградња нових главних колектора у наредном периоду.

Присуство главних колектора омогућава ефикасан и поуздан транспорт отпадних вода ка постојећем постројењу за пречишћавање отпадних вода (ППОВ). Сви колектори су пројектовани тако да адекватно одводе воду ка ППОВ, чиме се обезбеђује ефикасно управљање и третман отпадних вода у складу са савременим еколошким стандардима.

Ово представља кључну предност за даљи развој секундарне канализационе мреже у зони, јер омогућава лаку интеграцију нових прикључака и дистрибуцију канализационе инфраструктуре у подручјима где је она тренутно недовољно развијена. Развој секундарне мреже ће омогућити боље услове за индустрију, становање и зелене површине, доприносећи укупном побољшању квалитета живота и одрживом развоју ове зоне.

Ограничења у предвиђању канализације због топографије терена и инфраструктурних препрека

У плану постоје саобраћајнице и делови терена где је тешко прецизно предвидети распоред канализационе мреже због сложених топографских услова. У овим зонама, нарочито оним са израженим променама у висини терена, биће потребно применити индивидуалне методе управљања отпадним водама, као што су септичке јаме или слична решења привременог карактера.

Поред тога, присуство кључних инфраструктурних објеката као што су аутопут, железничка пруга и река Јужна Морава, значајно отежавају развој и концепт канализационе мреже. Пролазак испод ових објеката представља технички изазов због ограничења везаних за конструкцију и разраду укрштања са тим великим инфраструктурним објектима.

Због ових изазова, неопходно је да се у току даљег развоја и изградње ове зоне спроведу додатна прилагођавања и техничке анализе. Тренутно су дате само основне смернице које омогућавају оквирно планирање, али ће детаљно планирање и реализација захтевати додатне анализе и прилагођавања како би се обезбедила функционалност и ефикасност канализационе мреже у овим отежаним условима.

Поштовање прописа и ограничења у изградњи канализације и изради кућних прикључака

Приликом изградње канализације у овој зони, као и након завршетка изградње, од кључне је важности да се стриктно поштују правила струке и услови које прописује надлежно предузеће ЈП „ВОДОВОД“ Врање. Ово је нарочито важно у погледу израде нових кућних прикључака за индивидуалне кориснике, јер постоје специфична ограничења и смернице које су прописане градском одлуком о канализацији.

Посебну пажњу треба посветити корисницима који планирају да прикључе објекте или етаже које се налазе испод дозвољених висинских кота, јер у супротном могу настати озбиљни проблеми са изливањем канализације унутар својих објеката. Ово може узроковати значајне техничке потешкоће и смањити квалитет живота корисника. Из тог разлога, обавезно је да сви радови и прикључци буду у складу са важећим правилницима И условима које прописује ЈП „ВОДОВОД“ Врање, као и да се у сваком тренутку консултују како би се осигурала правилна изведба и функционалност кућне канализационе мреже.

АТМОСФЕРСКА КАНАЛИЗАЦИЈА

Град Врање (укључујући зону 4) има изузетно повољну конфигурацију терена за одвођење површинских отпадних вода. Током падавина, атмосферске воде имају могућност да брзо отекну у природне водотоке који пресецају град. Ипак, ово може узроковати значајне штете, укључујући поплаве ниских стамбених објеката и урбанизованих површина.

Кроз грађевинско подручје Плана протиче неколико потока који служе као реципијенти за атмосферске отпадне воде. Ови потоци су узети у обзир у планирању система атмосферске канализације, при чему су сви цевоводи и пречници предвиђени на основу основних хидролошких и хидрауличких анализа. Ове анализе омогућавају да цевоводи буду одговарајући за очекиване протоке, али и да буду прилагођени према специфичним захтевима и потребама током даљег развоја техничке документације и конкретних пројеката.

Систем атмосферске канализације је одавно планиран за цео град, али не и за ову специфичну зону. Због тога ово представља нови план који је прилагођен специфичностима топографије терена и новим урбанистичким условима. Овај план узима у обзир постојеће природне водотоке и прилагођава систем како би се оптимизовало одвођење атмосферских вода, минимизирале поплаве и осигурала ефикасност система.

Град Врање користи сепаратни систем канализације, што значи да је канализациона мрежа подељена на два одвојена система: један за одводњу отпадних вода из домаћинстава и индустријских објеката (фекална канализација), и други за прикупљање и одводњу атмосферских вода (кишна канализација). Овај приступ омогућава ефикасније управљање оба типа вода, смањује ризик од загушења и преоптерећења система, и побољшава квалитет обраде отпадних вода.

Ограничења и услови приликом изградње фекалне и атмосферске канализације

Приликом изградње фекалне и атмосферске канализације, постоје одређена ограничења и услови које је неопходно испоштовати како би се обезбедила функционалност и дуговечност система. Због тих ограничења може доћи до ситуације у којој се у неким предвиђеним саобраћајницама не могу реализовати ове инсталације.

Основна ограничења и услови приликом планирања фекалне и атмосферске канализације

Топографски и географски услови

Нагли нагиби терена:

У подручјима са изразитим нагибима, може бити тешко поставити канализационе цеви због потребе за одржавањем минималног нагиба за гравитациони ток. Проблеми са превеликим нагибом терена имплицирају краћи рок трајања материјала цевовода као и неповољне хидрауличке околности при чему долази до таложења наноса у цевима услед недовољне испирне моћи цевовода.

Такође, на деловима трасе где не постоји природни пад терена, није могуће предвидети одводњу воде гравитационим путем, па се морају користити алтернативна решења као што су септичке јаме или изградња канализације ниског притиска, што подразумева спремност корисника да у својим објектима граде препумпне уређаје којима ће своје употребљене воде транспортовати у јавни систем. Овакви системи предстаљају ново техничко решење са применом савремених кућних уређаја, опремљених за овакву делатност и постају све приступачнији у свакодневној употреби у Србији. Такође то представља и непопуларно решење за саме кориснике је им то предстаља непланирани трошак који морају сами да поднесу.

Природни водотоци и препреке

Присуство река, потока или других природних водотока може отежати пролаз цевовода, јер је потребно премостити или избећи ове водене токове.Није дозвољено испуштати

употребљене воде из система јавне канализације пре предходног третмана, као ни изградња преливних елемената из система фекалне канализације у систем атмосферске канализације. Иако таквих прелива и даље има у градској мрежи, постоји законска обавеза и тренд да се такви објекти неутралишу.

Хидраулички и хидролошки услови

Капацитет цевовода

У подручјима са великим протоком атмосферских вода током падавина, може бити тешко пронаћи одговарајући капацитет цевовода који може поднети максималне протоке. Из тог разлога, подразумева се да ће се одводња воде вршити и површински по саобраћајници ка неком од природних реципијента. Канализација за одвођење атмосферских падавина, димензионише се на основу меродавних протока за поједину област а не на основу потребе прихватања есктремних падавина, плъускова и сл. јер је такве околности готово немогуће предвидети, при чему треба имати у виду да трајно техничко решење мора да буде рационално и економски прихватљиво, да би било изводљиво.

Правни и регулаторни услови

Постојећи правни оквир:

Мора се придржавати локалних и националних стандарда и прописа који регулишу изградњу канализационе инфраструктуре, што може ограничити могућност постављања цевовода на одређеним локацијама. Најзначајни услов који треба испунити јесте решавање имовниско,власничке структуре на траси планираног цевовода.

Прибављање дозвола

У неким случајевима, прибављање потребних дозвола може одложити или отежати имплементацију система на одређеним саобраћајницама.

Еколошки услови

Заштита животне средине:

У подручјима од еколошке важности, као што су заштићене зоне или природни резервати, може бити отежано или забрањено постављање канализационе инфраструктуре због заштите природних ресурса и биодиверзитета.

Технички услови

Квалитет земљишта

У подручјима са лошим или нестабилним земљиштем, може бити тешко извести радове или поставити канализационе цеви без додатних техничких интервенција и стабилизације тла. Овакве околности често доводе до повећања трошкова у фази изградње.

Интеракција са постојећим инфраструктурним елементима:

Постојећи водоводни системи, електрични каблови и друге подземне инфраструктуре могу ограничити могућност постављања нових канализационих цевовода.

Приликом планирања и пројектовања детаљних планова и самих пројеката, често је изазовно прецизно предвидети положаје постојећих подземних инсталација. Чак ни надлежне службе често немају потпуне или тачне информације о овим инсталацијама, јер не постоји увек ажурирани катастар подземних инфраструктура или је он недоступан или нетачан. Ова ситуација представља значајну непознаницу и може довести до непредвиђених трошкова током реализације пројекта, јер се приликом радова могу открити непланиране инсталације које нису биле претходно забележене. Такви проблеми могу изазвати додатне трошкове за адаптацију планова, промене у дизајну или чак обуставу радова док се проблеми не реше.

Безбедносни услови

Заштита радне зоне

На саобраћајницама које су у активној употреби, постављање канализације мора бити изведено уз строге мере безбедности како би се смањила опасност за учеснике у саобраћају и раднике. То подразумева организацију грађења на начин да се најмање могуће ремети саобраћајна рутина а да је ипак могуће постићи ефикасну комуникацију радних јединица, механизације и контроле изградње. Ове две околности је тешко обезбедити истовремено, због чега су чести компромиси и импровизације у раду, што све доводи до неочекиваних ризика, већих трошкова и пробијања рокова.

У случајевима када се ови услови не могу испунити у предвиђеним саобраћајницама, биће потребно размотрити алтернативна решења и прилагодити планове према специфичним изазовима и потребама терена. Инвеститори морају бити упознати са оваквим околностима сваки пут када треба реализовати одређене пројектоване циљеве.

Главни објекти у систему фекалне канализације

Фекални колектор - потез из Улице солунска DN 600

Фекални колектор спроводи отпадну воду од постојећих излива на левој и десној обали Собинске реке до постројења за пречишћавање отпадних вода-ППОВ као и део Улице Маричке преко Рашког потока до постојећег колектора, а онда даље до постројења за пречишћавање отпадних вода.

Фекални колектор је пречника DN600мм већим делом пролази кроз подручје предметног Плана. Дужина колектора је 3850м. Траса фекалног колектора - потез из Улице солунске једним делом се води дуж трасе ДП првог А реда А1 - аутопут Е-75 од км 922+625 као и са укрштајем код км 920+825 уз испуњење. Колектор је изграђен 2018. године и у активној је употреби, при чему је у току изградње испоштована сва захтевана техничка и законска регулатива, прописи и ограничења. За предметни колектор добијена је употребна дозвола.

Појас заштите за део фекалног колектора - део улице Солунске, ДП првог А реда А1 - аутопут Е-75 и даље, до постројења за пречишћавање отпадних вода и траса колектора која улази у постројење, износи 8,00м (4,00м обострано од осе колектора).

Правила коришћења простора у коридору колектора одређена су на следећи начин:

У појасу заштите није дозвољена изградња објеката, постављање уређаја и вршење радњи које на било који начин могу оштетити колектор.

Фекални колектор - део Улице Маричка DN 300/315.

Фекални колектор спроводи отпадну воду од постојећег излива Улице Маричке као и део који иде у путном земљишту Улице Маричке-градска саобраћајница I реда (део државног пута II А реда број 258), Рашким потоком до улива у постојећи колектор Рашка пречника DN300 и DN400мм и наставља до постројења за пречишћавање отпадних вода-ППОВ. Колектор је дужине 1000 м, озграђен од полипропилена.

Фекални колектор целом дужином пролази кроз грађевинско подручје Плана. Траса фекалног колектора - потез из Улице Маричке изграђен је уз испуњење Услова за израду техничке документације за изградњу фекалног колектора ЈП "Путеви Србије" Београд број 953-9954/14-2 од 26.08.2014.године:

Овај колектор је изграђен у истом период као и Колектор из Солунске и у употреби је од 2018.године. За овај објекта добијена је употребна дозвола.

Посебна зона коришћења и уређења простора одређена је у форми појаса. Простор у коме се утврђују посебна правила коришћења и уређења у циљу, заштите колектора од намерног или случајнога оштећења, као и од других штетних дејстава дефинисан је као ПОЈАС ЗАШТИТЕ. Појас заштите у плану је дефинисан по 2,50м обострано од осовине цеви колектора, укупно 5,00м. Спољна граница заштитног појаса представља уједно и границу заштите.

Ограничења и технички услови за трасирање и постављање примарних и секундарних канализационих цевовода

У оквиру класификације дефинисан је канализациони састав као целокупна мрежа цевовода која се дели на три главне целине. Прву целину представља секундарна мрежа, која има примарно локални значај, док друга - примарна мрежа - комбинује локални и транзитни карактер. Трећа целине, главни колектор, представља централни транзитни елемент, који директно усмерава отпадне воде ка централном постројењу за пречишћавање.

1. Секундарна мрежа

Секундарна мрежа обухвата канализационе цеви које директно прикупљају отпадне воде из локалних објеката, као што су домаћинства, мањи индустријски објекти и јавне установе. У овој мрежи, канализациони цевоводи су димензионисани са пречницима до ДН200, чиме се обезбеђује искоришћење одговарајућег капацитета за прикупљање отпадних вода из непосредне зоне прикључења.

Што се тиче дубине укопавања, препоручује се да се секундарна мрежа постави на дубини до 2 метра, уз прилагођавање условима топографије терена. Важно је напоменути да веће дубине отежавају рутинско одржавање инсталација, те се приликом пројектовања мора постићи баланс између функционалности и приступачности.

2. Примарна мрежа

Примарна мрежа јесу канализациони цевоводи са пречницима већим од DN200, предвиђени да задовоље комбиновани локални и транзитни значај. Ова мрежа служи да прикупља отпадне воде из секундарне мреже, као и да их преноси даље унутар састава. Инсталације примарне мреже могу бити постављене на дубинама већим од 2,00м, са максималном дозвољеном дубином до 6,00 м.

У оквиру примарне мреже, цевоводи су пројектовани за пренос већих количина отпадних вода, при чему се примењују стандардни материјали, као што су ПВЦ или полипропилен (ПП), у складу са конвенционалним прорачунима и техничким захтевима.

3. Главни колектори

Главни колектор представља засебан сегмент унутар примарне мреже и има искључиво транзитни значај, те се користи за сакупљање отпадних вода из више примарних колектора. Овај елемент није директно повезан са појединачним корисницима тј. на њему се не дозвољавају кућни прикључци , већ омогућава транспорт отпадних вода ка централном постројењу за пречишћавање.

Главни колектор се обично пројектује са највећим пречницима у систему, а његова поставка подразумева дубине укопавања које могу достићи до 6 метара. С обзиром на специфичну функцију и велике оптерећења, главни колектори се израђују од посебно издржљивих материјала – у последње време најчешће се користе ГРП цеви, које су знатно јаче и отпорније у поређењу са конвенционалним цевима од ПВЦ или ПП.

Додатно, када главни колектори пролазе испод критичних објеката као што су железничке пруге, аутопутеви или реке, примењују се посебне методологије изградње. У тим деоницама цевоводи се додатно штите заштитним цевоводима, чиме се осигурава механичка заштита, олакшава приступ инспекцији и одржавању, те се минимизира ризик од оштећења услед спољашњих утицаја.

Заштитни појас у зони главних колектора канализације

1. Дефиниција и сврха

Заштитни појас представља дефинисану слободну зону са обе стране осе главног колектора, која мора остати ослобођена од постављања осталих подземних инсталација и грађевинских објеката. Сврха заштитног појаса је да:

- заштити главни колектор од могућих механичких оштећења изазваних грађевинским радовима, вибрацијама и другим спољашњим утицајима, • омогући несметан приступ за редовну инспекцију, чишћење и одржавање инсталација, •

осигура дуговечност и ефикасност канализационог састава спречавањем међусобне колизије с другим инсталацијама.

2. Препоручене димензије

Препоручује се да се у руралним зонама заштитни појас постави са минималном ширином од 1,5 метара са обе стране осе главног колектора. У урбаним срединама, где је интензитет грађевинских активности већи, заштитни појас главног колектора треба да има минималну ширину од 2 метра са обе стране. У одређеним случајевима, у зависности од локалних услова и захтева безбедности, може се предвидети проширење ове зоне ради додатне заштите.

3. Забране и ограничења

Унутар дефинисаног заштитног појаса:

- нема дозволе за постављање других подземних инсталација (попут водовода, гасовода, електроенергетских или телекомуникационих водова), • нема дозволе за градњу било каквих грађевинских објеката, осим ако нису усклађени са специфичним техничким решењима која гарантују очување интегритета главног колектора. • приступ за инспекцију и одржавање главног колектора мора остати неометан, као што је јасно назначено у пројектантској документацији.

4. Укрштање канализационих цевовода са другим инсталацијама

Укрштање инсталација врши се тако да не угрожава функционалност, одржавање и безбедност било које од постојећих или нових инсталација. На местима укрштања поштују се следећи минимални технички захтеви:

4.1. **Водоводна мрежа**

Канализациони цевовод мора се укрштати испод водоводног. Минимално вертикално растојање износи **0,60 м**. У случајевима када се не може постићи прописано растојање, канализациона цев се полаже у **заштитну цев** дужине најмање 1,0 м са сваке стране места укрштања.

4.2. **Електроенергетски каблови**

Канализациони цевовод мора се укрштати испод електроенергетских каблова. Минимално вертикално растојање износи:

- **0,50 м** за каблове напона до 1 кВ,
- **0,60 м** за каблове напона до 35 кВ.

На месту укрштања каблови се постављају у одговарајућу **механичку заштиту** (нпр. заштитне цеви или бетонске плоче).

4.3. Телекомуникациони каблови

Укрштање се изводи под углом не мањим од 30°, пожељно 90°.Минимално вертикално растојање износи **0,30 м**.Телекомуникациони каблови се на месту укрштања постављају у **заштитне цеви** дужине најмање 1,0 м са сваке стране.

5. **Паралелно вођење канализационих цевовода са другим инсталацијама**

Код паралелног постављања канализационих цевовода са другим инфраструктурним водовима, примењују се следећа правила:

5.1. Водоводна мрежа:

Минимално хоризонтално растојање износи **1,0 м**.

У заједничком рову, мора се обезбедити механичка заштита и физичка одвојеност цевовода.

5.2. Електроенергетски каблови:

Минимално хоризонтално растојање износи **0,80 м** за каблове напона до 35 кВ, **1,00 м** за каблове вишег напона.

Забрањено је полагање каблова непосредно изнад канализационог цевовода без адекватне заштите.

5.3. Телекомуникациони каблови:

Минимално хоризонтално растојање износи **0,60 м**. У заједничком рову неопходна је физичка заштита каблова (нпр. заштитне цеви, траке, ознаке).

6. Опште напомене

- Укрштања и приближавања инсталација пројектују се са што већим међусобним размацима, по могућству под правим углом (90°).
- На местима укрштања и паралелног вођења обавезна је употреба одговарајућих **заштитних елемената** (заштитне цеви, бетонске плоче, сигналне траке).
- Пре извођења радова, неопходно је прибавити сагласности свих релевантних управљача инсталација (водовод, електродистрибуција, телекомуникације).
- Сви радови изводе се у складу са Правилницима о техничким нормативима, Законом о планирању и изградњи, Законом о водама и важећим стандардима (нпр. ЈУС, СРПС, ЕН норме).

Када је у питању **атмосферска канализација**, сва наведена ограничења и правила струке која се примењују на фекалну канализацију, важе и за атмосферску, с тим да се на атмосферску канализацију не дозвољава директно прикључење корисника, тј. не постоје кућни или било какви кориснички приклучци на атмосферску канализацију. Подразумева се да се приликом прорачуна и димензионисања атмосферске канализације, обрађују подаци и чиниоци који су специфични за потребе одвођења површинских вода.

Бунари - извориште 1, на деловима катастраских парцела 10233, 10234 и 10235 КО Врање 1 нису у употреби. Задржавају се локације три бунара у комплексу ЈП "Водовод" Врање са наменом - комунални објекти Ј-13.

Бунари су алтернатива за снабдевање града водом у случају неких тешких акцедената на брани Првонек и за њих се одређују зоне санитарне заштите - Зона 1 и Зона 2 у појасу ширине 10,00 + 50,00м, а према Правилнику о начину одређивања и одржавања зона санитарне застите изворишта водоснабдевања *(„Сл.гласник РС", бр. 92/08)*.

Електроенергетска инфраструктура

Постојеће стање електроенергетске инфраструктуре

Напонски ниво 110kV

Далеководи 110 kV:

1. 110 kV бр.153 ХЕ Врла 3 – ТС Врање 1,
2. 110 kV бр.1219/2 ТС Владичин Хан – ТС Врање 4, и
3. 110 kV бр.153 ТС Врање 4 – ТС Врање 1.

који су у власништву „Електромрежа Србије“ АД Београд, једним својим делом укрштају са обухватом предметног Плана.

Према Плану инвестиција и Плану развоја преносног планирана је реконструкција ДВ 110 kV бр.153 ХЕ Врла 3 - ТС Врање 1.

Трансформаторске станице 110/35kV

1. ТС 110/35kV „Врање 1“, на кп 10678 КО Врање 1, снаге 2x31,5MVA, напаја све кориснике електричне енергије у Зони 4 - Индустријска зона.

Напонски ниво 35 kV

Трансформаторске станице 35/10kV

1. ТС 35/10kV „Јумко“, на кп бр. 9983/1 КО Врање 1, снаге 3x8MVA, делимично напаја купце у Зони 4 - Индустријска зона, и
2. ТС 35/10kV „Сењак“, на кп бр. 10559 КО Врање 1, снаге 2x8MVA, делимично напаја купце у Зони 4 - Индустријска зона.

Водови 35kV

1. 35kV надземни вод од ТС 110/35kV „Врање 1“ до ТС 35/10kV „Јумко“, типа и пресека АлЧ 95mm^2, пролази преко парцела број: 10678, 10668, 10666, 10660,

10659, 10658, 10657, 10656, 10655, 10654, 10653, 10652, 10651, 10013/1, 10000, 10001, 10002, 10003, 9984 и 9983/1 КО Врање 1;

2. 35kV подземни вод од ТС 110/35kV „Врање 1“ до ТС 35/10kV „Јумко“, типа и пресека АлЧ 95mm^2, пролази преко парцела број: 10678, 10680, 9971, 10665/2, 10665/1, 10661, 10654, 10653, 10652, 10651, 10632, 10631, 10625, 10622, 10620, 10621, 10619, 10614, 10613, 10612, 10045/2, 10039/2, 10042/2, 10042/1, 10042/4, 10000, 10001, 10013/1, 10000, 10001, 10043/1, 9996, 9999, 10002, 10003, 9984 и 9983/1 КО Врање 1;
3. 35kV надземни вод од ТС 110/35kV „Врање 1“ до ТС 35/10kV „Сењак“, типа и пресека АлЧ 95mm^2, пролази преко парцела број: 10678, 10668, 10666, 10660, 10659, 10658, 10657, 10656, 10655, 10654, 10653, 10652, 10651, 10632, 10631, 10625, 10622, 10618, 10624, 10611, 10589/1, 10581, 10582, 10584, 10564, 10565, 10568, 10558 и 10559 КО Врање 1;
4. 35kV надземни двоструки вод од ТС 110/35kV „Врање 1“ до ТС 400/35kV „Врање 4“ сопствена потрошња, типа и пресека АлЧ 95mm^2, пролази преко парцела број: 10678, 10682, 10677, 10676, 9971, 10706/3, 10706/2, 10705, 10704, 10693/3, 10693/1, 10690,10687, 10686, 10685, 10683/1, 12111, 12112, 12119, 12120, 12121, 12122, 12123, 12124, 12125, 12126, 12128, 12129, 12132, 12131, 12137, 12138, 12139, 12141, 12142, 12134, 12144, 12150, 12151, 12152, 12153, 12154, 12155, 12156, 12157, 12158, 12159, 12160, 12161, 12168, 12164/1, 12167, 12171/1 КО Врање 1.

Напонски ниво 10kV и 1kV
Трансформаторске станице 10/0,4kV

Власништво Огранка Електродистрибуција Врање

1. ТС 10/04kV „Пекара“, к.п. 6421 КО Врање 1, снаге 630kVA
2. ТС 10/04kV „ЕДВ радионица“, к.п. 6400 КО Врање 1, снаге 400kVA
3. ТС 10/04kV „Љубе Вучковића“, к.п. 6353/1 КО Врање 1, снаге 630kVA
4. ТС 10/04kV „Малина“, к.п. 6295/2 КО Врање 1, снаге 160kVA
5. СТС 10/04kV „Петља Врање“, к.п. 10186/3 КО Врање 1, снаге 160kVA
6. ТС 10/04kV „Армирачки погон“, к.п. 10199/1 КО Врање 1, снаге 250kVA
7. СТС 10/04kV „LUK OIL“, к.п. 6453/1 КО Врање 1, снаге 100kVA

Све ТС 10/04 у грађевинском подручју зоне, у власништву Огранка Врање, су енергетски попуњене. За повећање капацитета била би потребна изградња нових или реконструкција и замена опреме постојећих.

Власништво других предузећа и установа мимо ЕД Врање

8. ТС 10/04kV „Вода црпна 1“, к.п. 10233 КО Врање 1, снаге 2x400kVA
9. ТС 10/04kV „ЖТП Врање“, к.п. 12860 КО Врање 1, снаге 630kVA
10. ТС 10/04kV „Симка“, к.п. 6429/4 КО Врање 1, снаге 2x630kVA
11. ТС 10/04kV „ХИВ“, к.п. 6362 КО Врање 1, снаге 2x630kVA
12. ТС 10/04kV „Елба“, к.п. 10053/3 КО Врање 1, снаге 50kVA
13. ТС 10/04kV „Хладњача Пољопродукт“, к.п. 10044/1 КО Врање 1, снаге 2x630kVA
14. ТС 10/04kV „Петља Врање“, к.п. 4469/4 КО Врање 2, снаге 160kVA
15. ТС 10/04kV „Navip“, к.п. 10496 КО Врање 1, снаге 1000kVA
16. СТС 10/04kV „Југопетрол 1“, к.п. 10453/1 КО Врање 1, снаге 160kVA
17. ТС 10/04kV „Мотел Врање“, к.п. 10453/1 КО Врање 1, снаге 250kVA
18. ТС 10/04kV „Симпо намештај-тапетарија“, к.п. 10492 КО Врање 1, снаге 6x630kVA
19. ТС 10/04kV „Симпо тапетарија 2“, к.п. 10223/1 КО Врање 1, снаге 630kVA
20. ТС 10/04kV „Симпо декоратива“, к.п. 10492 КО Врање 1, снаге 6x630kVA
21. ТС 10/04kV „Симпо механизација“, к.п. 10491 КО Врање 1, снаге 630kVA
22. ТС 10/04kV „Санч“, к.п. 10664/1 КО Врање 1, снаге 630kVA
23. ТС 10/04kV „Ткачница“, к.п. 9983/1 КО Врање 1, снаге 2x630kVA
24. ТС 10/04kV „Стара предионица“, к.п. 9983/1 КО Врање 1, снаге 2x630kVA
25. ТС 10/04kV „Дорада“, к.п. 9983/1 КО Врање 1, снаге 2x1000kVA

26. ТС 10/04kV „Конац“, к.п. 9983/1 КО Врање 1, снаге 3x630kVA
27. ТС 10/04kV „Конфекција“, к.п. 9983/1 КО Врање 1, снаге 630kVA
28. ТС 10/04kV „Нова предионица“, к.п. 9983/1 КО Врање 1, снаге 5x630kVA
29. ТС 10/04kV „Алфа 1“, к.п. 9972/1 КО Врање 1, снаге 3x1000kVA
30. ТС 10/04kV „Алфа 2“, к.п. 9972/1 КО Врање 1, снаге 2x1000kVA
31. ТС 10/04kV „Металац“, к.п. 9972/1 КО Врање 1, снаге 3x630kVA
32. ТС 10/04kV „Заваривач 1“, к.п. 10013/1 КО Врање 1, снаге 2x630kVA
33. ТС 10/04kV „Заваривач 2“, к.п. 10013/1 КО Врање 1, снаге 2x630kVA
34. ТС 10/04kV „Јединство“, к.п. 6450/1 КО Врање 1, снаге 630kVA.

Водови 10kV

<u>Власништво Огранка Електродистрибуција Врање</u>

1. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Сењак“ до ТС 10/04kV „Пекара“, типа и пресека XHE 49A - 150mm^2
2. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Сењак“ до ТС 10/04kV „Симка“, типа и пресека XHE 49A - 150mm^2
3. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Сењак“ до ТС 10/04kV „ХИВ“, типа и пресека XHE 49A - 150mm^2
4. 10 kV подземни вод од ТС 10/04kV „ХИВ“ до ТС 10/04kV „Рашка 1“, типа и пресека PHP 48 - 95mm^2
5. 10 kV подземни вод од ТС 10/04kV „ХИВ“ до ТС 10/04kV „ЕДВ радионица“, типа и пресека XHP 48A - 150mm^2
6. 10 kV подземни вод од ТС 10/04kV „ЕДВ радионица“ до ТС 10/04kV „Ветеринарска станица“, типа и пресека XHP 48A - 150mm^2
7. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Сењак“ до ТС 10/04kV „ЕДВ радионица“, типа и пресека XHE 49A - 150mm^2
8. 10 kV подземни вод од ТС 10/04kV „ЕДВ радионица“ до ТС 10/04kV „Симка“, типа и пресека XHP 48A - 150mm^2 и XHE 49A - 150mm^2
9. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Јумко“ до ТС 10/04kV „БИЦ“, типа и пресека XHE 49A - 120mm^2
10. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Јумко“ до ТС 10/04kV „БИЦ“, типа и пресека XHE 49A - 150mm^2
11. 10 kV подземни вод од ТС 10/04kV „БИЦ“ до ТС 10/04kV „Елба“, типа и пресека XHE 49A - 150mm^2
12. 10 kV подземни вод од ТС 10/04kV „Елба“ до ТС 10/04kV „Малина“, типа и пресека XHE 49A - 150mm^2
13. 10 kV подземни вод од ТС 10/04kV „Малина“ до ТС 10/04kV „Љубе Вучковића“, типа и пресека XHE 49A - 150mm^2
14. 10 kV подземни вод од ТС 10/04kV „Љубе Вучковића“ до ТС 10/04kV „Вртић Рашка“, типа и пресека XHE 49A - 150mm^2
15. 10 kV подземни вод од ТС 10/04kV „Пекара“ до ТС 10/04kV „Јединство“, типа и пресека PP 41 - 70mm^2
16. 10 kV подземни вод од ТС 10/04kV „Јединство“ до ТС 10/04kV „LUK OIL“, типа и пресека XHE 49A - 150mm^2
17. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Пољопродукт“ типа и пресека PHP 48A „Сењак“ до ТС 10/04kV „Хладњача Пољопродукт“, типа и пресека PHP 120mm^2
18. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Јумко“ до ТС 10/04kV „Хладњача Пољопродукт“, типа и пресека PHP 48A - 120mm^2
19. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Сењак“ до ТС 10/04kV „Петља Врање“, типа и пресека XHE 49A - 150mm^2
20. 10 kV мешовити вод од ТС 35/10kV „Сењак“ до ТС 10/04kV „Армирачки погон“, типа и пресека PP 41A - 50mm^2, Ал-Че 35 mm^2 и Ал-Че 50 mm^2
21. 10 kV надземни вод од ТС 35/10kV „Армирачки погон“ до СТС 10/04kV „Петља Врање“, типа и пресека Ал-Че 35 mm^2 и Ал-Че 50 mm^2
22. 10 kV надземни вод од рачве између СТС 10/04kV „Петља Врање“ и ТС 10/04kV „Армирачки погон“, на огранку Ћуковац, типа и пресека Ал-Че 25 mm^2

23. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Сењак“ до ТС 10/04kV „Навип“, типа и пресека РНР 48 - 50mm^2
24. 10 kV подземни вод од ТС 10/04kV „Навип“ до ТС 10/04kV „ЖТП Врање“, типа и пресека РНР 48 - 50mm^2
25. 10 kV подземни вод од ТС 10/04kV „ЖТП Врање“ до ТС 10/04kV „Вода црпна 1“, типа и пресека РНР 48 - 50mm^2
26. 10 kV подземни вод од ТС 10/04kV „Вода црпна 1“ према ТС 10/04kV „Фабрика за пречишћавање воде“, типа и пресека РНР 48 - 50mm^2 и ХНЕ 49А - 150mm^2
27. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Сењак“ до ТС 10/04kV „Санч“, типа и пресека ХНЕ 49А - 150mm^2
28. 10 kV мешовити вод од ТС 35/10kV „Јумко“ до ТС 10/04kV „Југопетрол 1“, типа и пресека РНР 48А - 120mm^2, Ал-Че 35 mm^2 и Ал-Че 50 mm^2
29. 10 kV мешовити вод од СТС 10/04kV „Југопетрол 1“ до ТС 10/04kV „Мотел Врање“, типа и пресека РНР 48А - 120mm^2 и Ал-Че 35 mm^2
30. 10 kV надземни вод од рачве између ТС 35/10kV „Јумко“ и ТС 10/04kV „Југопетрол 1“, на огранку Златокоп, типа и пресека Ал-Че 35mm^2 и Ал-Че 50mm^2
31. 10 kV мешовити вод од рачве између ТС 35/10kV „Јумко“ и ТС 10/04kV „Југопетрол 1“, на огранку Вода црпна, типа и пресека Ал-Че 35mm^2 и РНР 48А - 50mm^2
32. 10 kV подземни вод од рачве између ТС 35/10kV „Јумко“ и ТС 10/04kV „Југопетрол 1“, на огранку Симпо механизација, типа и пресека РР 41А - 95mm^2

Власништво других предузећа и установа

33. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Сењак“ до ТС 10/04kV „Симпо декоратива“, типа и пресека РНР 48А - 120mm^2 на изводу Симпо 1
34. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Сењак“ до ТС 10/04kV „Симпо декоратива“, типа и пресека РНР 48А - 120mm^2 на изводу Симпо 2
35. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Сењак“ до ТС 10/04kV „Симпо декоратива“, типа и пресека РНР 48А - 120mm^2 на изводу Симпо 3
36. 10 kV подземни вод од ТС 10/04kV „Симпо декоратива“ до ТС 10/04kV „Симпо тапетарија 2“, типа и пресека РНР 48А - 120mm^2
37. 10 kV подземни вод од ТС 10/04kV „Симпо декоратива“ до ТС 10/04kV „Симпо намештај - тапетарија“, типа и пресека РР 41А - 120mm^2
38. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Јумко“ до ТС 10/04kV „Ткачница“, типа и пресека РР 41А - 120mm^2
39. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Јумко“ до ТС 10/04kV „Стара предионица“, типа и пресека РР 41А - 120mm^2
40. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Јумко“ до ТС 10/04kV „Дорада“, типа и пресека РР 41А - 120mm^2
41. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Јумко“ до ТС 10/04kV „Конац“, типа и пресека РР 41А - 120mm^2
42. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Јумко“ до ТС 10/04kV „Конфекција“, типа и пресека РР 41А - 120mm^2
43. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Јумко“ до ТС 10/04kV „Нова предионица“, типа и пресека РР 41А - 120mm^2
44. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Јумко“ до ТС 10/04kV „Алфа 1“, типа и пресека ХНЕ 49А - 240mm^2
45. 10 kV подземни вод од ТС 10/04kV „Алфа 1“ до ТС 10/04kV „Алфа 2“, типа и пресека ХНЕ 48А - 185mm^2
46. 10 kV подземни вод од ТС 10/04kV „Алфа 1“ до ТС 10/04kV „Металац“, типа и пресека ХНЕ 48А - 185mm^2
47. 10 kV подземни вод од ТС 10/04kV „Алфа 1“ до ТС 10/04kV „Заваривач 1“, типа и пресека ХНЕ 48А - 185mm^2 и РР 41 - 50mm^2
48. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Јумко“ до ТС 10/04kV „Заваривач 1“, типа и пресека РР 41А - 70mm^2
49. 10 kV подземни вод од ТС 10/04kV „Заваривач 1“ до ТС 10/04kV „Заваривач 2“, типа и пресека РР 41 - 50mm^2

50. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Сењак“ до рачве између ТС 35/10kV „Јумко“ и ТС 10/04kV „Југопетрол 1“, типа и пресека XHP 48A - 150mm^2 на изводу Мотел

Водови 1kV

1. Трафо реон ТС 10/04kV „Пекара“: четири 0,4kV подземна вода типа PP00-A 4x150mm^2 и PP00-A 4x95mm^2 и један 0,4kV надземни вод различитог типа: Ал-Че 35mm^2, Ал-Че 25mm^2, СКС ХОО/О-А 3x35mm^2 +50/8mm2+2x16mm^2
2. Трафо реон ТС 10/04kV „ЕДВ радионица“: три 0,4kV подземна вода типа PP00-A 4x150mm^2 и PP00-A 4x95mm^2
3. Трафо реон ТС 10/04kV „Љубе Вучковића“: четири 0,4kV надземна вода различитог типа: Ал-Че 50mm^2, Ал-Че 35mm^2, Ал-Че 25mm^2, СКС ХОО/О-А 3x50mm^2+50/8mm2, СКС ХОО/О-А 3x35mm^2+50/8mm2+2x16mm^2,
4. Трафо реон ТС 10/04kV „Малина“: два 0,4kV надземна вода различитог типа: Ал-Че 50mm^2, Ал-Че 35mm^2, Ал-Че 25mm^2, СКС ХОО/О-А 3x70mm^2+50/8mm2, СКС ХОО/О-А 3x35mm^2+50/8mm2+2x16mm^2
5. Трафо реон ТС 10/04kV „Петља Врање“: два 0,4kV надземна вода различитог типа: Ал-Че 35mm^2, СКС ХОО/О-А 3x35mm^2+50/8mm^2, СКС ХОО/О-А 4x16mm^2
6. Трафо реон ТС 10/04kV „Армирачки погон“: два 0,4kV надземна вода различитог типа: Ал-Че 50mm^2, Ал-Че 35mm^2, СКС ХОО/О-А 3x35mm^2+50/8mm^2, СКС ХОО/О-А 4x16mm^2
7. Трафо реон ТС 10/04kV „LUK OIL“: два 0,4kV подземна вода типа PP00-A 4x150mm^2 и PP00-A 4x50mm^2

Заштитни појас за све наведене подземне водове је **1,00 m.**
За надземне 10kV водове, Ал-Че тип проводника, **заштитни појас** је **10,00 m**.

Неенергетски објекти

У предметној зони постоје четири неенергетска објекта у власништву ЕПС Дистрибуција Д.О.О. Београд, Огранак Врање и то:

1. нова управна зграда са подрумом, приземљем и једним спратом, укупне бруто површине од 1.817,49m2, на к.п. 6400 КО Врање 1
2. стара зграда са канцеларијама и магацинским простором, укупне бруто површине од 926м2, на к.п. 6400 КО Врање 1
3. гараже са механичарском радионицом и магацинским простором, укупне бруто површине од 1.566m2, на к.п. 6400 КО Врање 1
4. стражара, укупне бруто површине од 32m2, на к.п. 6400 КО Врање 1

Енергетски подаци

Укупна планирана једновремена снага за обухват планског документа у Захтеву није наведена, односно у овој фази пројекта није позната.

Накнадно урадити процену повећања снаге у односу на постојеће стање (у процентима).

Планирано стање електроенергетске инфраструктуре правила уређења

С обзиром да се планови доносе за временски период од минимум 10 година, а што је наведено у документацији која се ЕДС-у доставља ради издавања услова за потребе израде плана, планирано стање ДЕЕС је потребно сагледати и дати у односу на временски Хоризонт важења планског документа.

Сагледавањем планских решења (дате зоне, целине, намена, потребни капацитети) потребно је утврдити услове за даљи развој дистрибутивне ЕЕ мреже у смисли изградње нових објеката, односно реконструкцију (санацију, адаптацију) и/или доградњу постојећих објеката или измештање постојећих ЕЕО.

Извод из важећих техничких прописа и опште смернице за изградњу трафостаница 10/04кV и водова напонског нивоа 10kV и 1kV:

Планирана изградња нових ЕЕО 35 kV и 10 кV
ТС 35/10kV и водови 35кV

Електродистрибуција Србије д.о.о. Београд, Огранак Врање, планира да изгради нови 35кV подземни вод од ТС 35/10kV Јумко до ТС 35/10kV Врањска Бања са трасом вода кроз следеће катастарске парцеле у Зони 4: 9983/1, 10046, 10065, 10101, 10260/1 све КО Врање 1 и 5669, 4412/1, 4412/2 све КО Врање 2, типа XHE49-A(4x1)x185 mm^2. У паралели оптички кабал типа 72G.652+24G.655 са 96 влакана у PE цев Ф40 mm.

ТС 10/04kV и водови 10кV

Град Врање планира да изгради нову ТС 10/04kV Фудбалски стадион за потребе новог стадиона. Стадион ће бити изграђен на парцелама 6432, 6433, 6434, 6442/1, 6445 и 6448/1 КО ВРАЊЕ, док ће будућа трафостаница бити на парцели 6432.
Предвиђено је двоструко напајање:

a. од новоопремљене водне 10kV ћелије у ТС 35/10КV Сењак, која се налази на парцели 10559 КО Врање 1, до ТС 10/04kV Фудбалски стадион подземним каблом типа XHE 49-A минималног пресека 185mm^2
b. од новоопремљене водне 10kV ћелије у ТС 10/04kV Коштана 1, која се налази на парцели 9859/4 КО Врање 1, до ТС 10/04kV Фудбалски стадион подземним каблом типа XHE 49-A минималног пресека 185mm^2

Напонски ниво 10kV
Изградња нових ТС 10/0,4 kV напонског нивоа

За напајање појединих зона грађевинског подучја изградити одговарајући број нових ТС 10/0,4 kV, потребне снаге и капацитета у складу са планираним наменама појединачних целина. Нове ТС 10/0,4 КV лоцирати на погодним местима у оквиру предметних целина у складу са важећим техничким прописима и препорукама.

Као типско решење дистрибутивне трансформаторске станице на дистрибутивном подручју је трансформаторска станица капацитета 1000 kVA. Другачији тип ТС (капацитета 2x1000 kVA) може бити дефинисан условима Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд.

За трансформаторску станицу (ТС) 10/0,4 КV, која се гради као слободностојећи објекат, обезбедити простор минималне површине 35 m^2 (5,0x7,0m). Локација ТС мора да се позиционирана тако да спречи ширење пожара на суседне зграде (објекте).

За трансформаторску станицу (ТС) 10/0,4 kV, која се гради као стубна ТС, обезбедити простор минималне површине 4,5x4,5m, при чему је потребно остварити растојање трансформатора од суседних објеката од 3,0 m.

Ако се електроенергетско постројење високог напона поставља на отвореном простору, у близини стамбене или пословне зграде, болнице, обданишта, школе, робне куће, затворене велике гараже или спортског објекта, наведене удаљености морају се повећати двоструко.

За ТС 10/0,4 кV која се гради у склопу објекта обезбедити просторије у нивоу терена (или са незнатним одступањем) минималне површине 16 m2 за капацитет ТС од 1000кVA. Трансформаторске станице капацитета 1000 kVA морају имати одвојена одељења и то:

Одељење за смештај трансформатора (минималних димензија 2,5 mx2,0 m), Одељење за смештај развода вишег и нижег напона (минималних димензија 3,0 mx2,5 m) или Одељења за засебан смештај развода вишег и нижег напона (минималних димензија 2,5mx2,0m).

Минималне висине сваког од наведених одељења је 2,9 m.

Оставља се могућност изградње ТС и у првом подземном нивоу објекта у случајевима када друга решења нису могућа, а уз урбанистичке услове и уз одобрење Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд.

Планирани простор/просторије за смештај ТС, површине адекватне капацитету ТС, морају имати директан колски приступ, најмање ширине 3 м, до најближе саобраћајнице.

За предметно подручје и захтевану појединачну снагу објекта може бити дефинисан и другачији тип и број ТС 10/0,4 kV од наведеног, кроз услове Електродистрибуција Србије д.о.о. Београд након што се буде дефинисала потребна једновремена снага сваке појединачне градње. У сваком новом објекту који се гради или на његовој парцели предвидети могућност изградње нове ТС према правилима градње. Код избора локације ТС водити рачуна о следећем:

- да буде постављена што је могуће ближе тежишту оптерећења;
- да прикључни водови буду што краћи, а расплет водова што једноставнији;
- о могућности лаког прилаза ради монтаже и замене опреме;
- о могућим опасностима од површинских и подземних вода и сл.;
- о присуству подземних и надземних инсталација у окружењу ТС и утицају ТС на животну средину.

Планиране ТС 10/0,4kV прикључити новим 10kV водовима одговарајућег типа и пресека, на постојеће и планиране 10kV водове у оквиру предметног подручја тако да се образује 10kV мрежа у конфигурацији петљи, повезних и радијалних водова. Изградити одговарајућу мрежу 1 kV од ТС 10/0,4 kV до потрошача и мреже у обухвату плана. Користити 1 KV водове одговарајућег типа и пресека.

Подземни водови 10 kV и 1 KV

Уколико се траса кабла нађе испод коловоза за кабловске водове 10kV и 1kV предвидети кабловску канализацију израђену од пластичних цеви одговарајућег пречника. Кабловско окно користити на правој деоници кабловске канализације која је дужа од 40m, на месту промене правца или нивоа кабловске канализације и на местима гранања кабловске канализације.

Предвидети 100% резерве у броју отвора кабловске канализације за напонски ниво 10 kV, а 50% за напонски ниво 1 KV.

Приликом изградње/измештања водова водити рачуна о потребним међусобним растојањима и угловима савијања при паралелном вођењу и укрштању са другим електроенергетским водовима и осталим подземним и надземним инсталацијама и објектима које се могу наћи у новој траси водова. Није дозвољено засађивање средње и високе вегетације изнад подземних водова.

Радове у близини каблова вршити ручно или механизацијом која не изазива оштећење изолације и оловног плашта. При извођењу радова заштитити постојеће кабловске водове од механичког оштећења.

Потребно је да се у траси кабловских водова не налази никакав објекат који би угрожавао електроенергетски вод и онемогућавао приступ кабловском воду приликом квара.

За измештене кабловске деонице 10 kV и 1 kV користити каблове одговарајућег типа и пресека.

Надземни водови 10 kV и 1 KV

Ширина заштитног појаса за надземне електроенергетске водове за напонски ниво 1 kV до 35 kV, са обе стране вода од крајњег фазног проводника износи: 1,00м за самоносећи кабловски сноп, 10 m за голе проводнике, кроз шумско подручје 3,00м, за слабо изоловане проводнике 4 т, кроз шумско подручје 3,00м према члану 218. Закона о енергетици ("Службени гласник РС", бр. 145/2014, 95/2018 др. закон, 40/2021, 35/2023 др. закон и 62/2023).

Приликом измештања мешовитих 10 kV и 1 kV надземних водова, за упоришта користити одговарајуће стубове прописаних димензија одговарајући проводник. Ако се планира укидање надземног вода и изградња новог подземног, користити проводник одговарајућег типа и пресека.

При свођењу надземних кућних прикључака користити одговарајући проводник.

Ако се планира укидање надземног или мешовитог вода и изградња новог подземног вода, потребно је обезбедити сагласност за уградњу КПК и успонског вода на свим објектима који се напајају преко надземног кућног прикључка.

Обавезе Инвеститора:

- При укрштању и паралелном вођењу каблова са другим инсталацијама поштовати прописима предвиђена сигурносна растојања и углове укрштања.
- За прелазак саобраћајнице постојећих водова обезбедити резерву у кабловицама и то за водове 35 kV и 10kV 100% резерву, а за водове 1 kV 50% резерву. Користити отворе кабловске канализације одговарајућег пречника у односу на пречник вода према условима Електродистрибуције Србије ДОО Београд.
- Радове у близини каблова вршити ручно или механизацијом која не изазива оштећење изолације и оловног плашта. При извођењу радова заштитити постојеће кабловске водове од механичког оштећења.
- Заштита од напона корака и додира и заштитна мера од електричног удара треба да буде усаглашена са важећим прописима и препорукама из ове области и Интерним стандардима Електродистрибуција Србије ДОО Београд.
- Све потребне радове у вези са заштитом и измештањем наведених електроенергетских водова извести у складу са важећим техничким прописима и препорукама, као и Интерним стандардима Електродистрибуције Србије ДОО Београд.
- Извођење свих радова вршити уз присуство надлежних служби Електродистрибуције Србије ДОО Београд
- При укрштању и паралелном вођењу надземног електроенергетског вода са мрежом електронских комуникација, поштовати одредбе Правилника о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова назívног напона од 1кV до 400Kv (Сл. лист РС" број 65/88 и 18/92).

Додатни услови за извођење радова на изградњи објеката:

- Грађевинске радове у непосредној близини електроенергетских објеката вршити ручно, без употребе механизације и уз предузимање свих потребних мера заштите.
- Најкасније осам дана пре почетка било каквих радова у близини електроенергетских објеката инвеститор је у обавези да се у писаној форми обрати Служби за припрему и надзор одржавања Електродистрибуције Србије ДОО Београд, у коме ће навести датум и време почетка радова, одговорно лице за извођење радова и контакт телефон.
- Обавезује се инвеститор да уколико приликом извођења радова наиђе на подземне електроенергетске објекте, одмах обавести Службу за припрему и надзор одржавања Електродистрибуције Србије ДОО Београд.
- У случају потребе за измештањем електроенергетских објеката морају се обезбедити алтернативне трасе и инфраструктурни коридори и земљиште уз претходну сагласност Електродистрибуције Србије ДОО Београд. Трошкове постављања електроенергетског објекта на другу локацију, као и трошкове градње, у складу са чланом 217. Закона о енергетици ("Службени гласник РС", бр. 145/2014, 95/2018 - др. закон, 40/2021, 35/2023- др. закон и 62/2023), сноси инвеститор објекта због чије изградње се врши измештање. Одговарајући доказ права на земљишту за изградњу према члановима 69. и 135. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС" бр. 72/09, 81/09, 64/10, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19, 9/20 и 52/21) обезбеђује инвеститор објекта због чије изградње се врши измештање.

Трасе далековода у обухвату Плана:

3. 110 kV бр.153 ХЕ Врла 3 - ТС Врање 1,
4. 110 kV бр.1219/2 ТС Владичин Хан - ТС Врање 4,
5. 110 kV бр.153 ТС Врање 4 - ТС Врање 1,

који су у власништву „Електромрежа Србије“ АД Београд, једним својим делом се укрштају у грађевинском подручјум Плана.

Према Плану инвестиција и Плану развоја преносног планирана је реконструкција ДВ 110 kV број 153 ХЕ Врла 3 - ТС Врање 1.

У случају градње испод или у близини далековода, потребна је сагласност ЕМС АД при чему важе следећи услови:

- Сагласност би се дала на Елаборат који Инвеститор планираних објеката треба да обезбеди, у коме је дат тачан однос далековода и објеката чија је изградња планирана, уз задовољење горе поменутих прописа и закона и исти може израдити пројектна организација која је овлашћена за те послове. Трошкови израде Елабората падају у целости на терет Инвеститора планираних објеката.
- Приликом израде Елабората прорачуне сигурносних висина и удаљености урадити за температуру проводника од +80°C, за случај да постоје надземни делови, у складу са техничким упутством ТУ-ДВ-04. За израду Елабората користити податке из пројектне документације далековода које вам на захтев достављамо, као и податке добијене на терену геодетским снимањем који се обављају о трошку Инвеститора планираних објеката.
- Елаборат доставити у минимално три примерка (два примерка остају у трајном власништву ЕМС АД), као и у дигиталној форми.
- У Елаборату приказати евентуалне радове који су потребни да би се међусобни однос ускладио са прописима.

У складу са чланом 218. Закона о енергетици („Сл. гласник РС", бр. 145/2014, 95/2018 - др. Закон и 40/2021) обавештавамо вас да заштитни појас далековода износи 25,00 м са обе стране далековода напонског нивоа 110 kV од крајњег фазног проводника.

Претходно наведени услови важе приликом израде Елабората о могућностима градње планираних објеката у заштитном појасу далековода, при чему је потребно:

1) Уцртати положаје планиране инфраструктуре у односу на далеководе и проверити њихов однос и усклађеност у складу са горе наведеним условимаи законско техничком регулативом, и дати закључак да ли је испоштовано захтевано са евентуалним предлогом мера за усклађивање.

У зонама повећане осетљивости Елаборатом морају бити прорачунате и вредности нивоа електромагнетног поља и извршена провера њихове усклађености са законском регулативом. По изградњи објекта (пре добијања употребне дозволе) потребно је да Инвеститор објекта достави А.Д. „Електромрежа Србије" извештај о првим испитивањима јачине електричног поља и магнетне индукције од стране овлашћене лабораторије (правног лица) за испитивање нејонизујећег зрачења која је овлашћена од стране надлежног Министарства, чиме би се додатно проверили резултати добијени прорачуном у Елаборату, односно да ли је задовољен члан 5. „Правилник о границама нејонизујућим зрачењима" („Сл. Гласник РС", бр. 104/2009).

2) Анализирати индуктивни и галвански утицај на потенцијалне планиране објекте од електропроводног материјала.
3) Анализирати индуктивни утицај на потенцијалне планиране телекомуникационе водове (нема потребе да се ради у случају да се користе оптички каблови).

Напомена: Елаборатом мора бити обрађена изградња комплетне инфраструктуре (јавне расвете, улица, водовод и канализација, топловоди, дистрибутивна мрежа, озелењавање и др.). Такође је неопходно да се у елаборату дефинишу безбедносне мере приликом извођења радова и експлоатације објеката.

У близини далековода, а ван заштитног појаса, потребно је размотрити могућност градње планираних објеката у зависности од индуктивног утицаја на:

- потенцијалне планиране објекте од електропроводног материјала и
- потенцијалне планиране телекомуникационе водове (нема потребе да се ради у случају да се користе оптички каблови).

Предвидети мере попут сопствених и колективних средстава заштите, галванских уметака чији је изолациони ниво виши од граничних вредности утицаја, изоловање надземних делова пластичним омотачима и слично.

Уколико постоје метални цевоводи, у зависности од насељености подручја, потребно је анализирати индуктивни утицај на максималној удаљености до 1000 м од осе далековода. Индуктивни утицај, у зависности од специфичне отпорности тла и насељености подручја, потребно је анализирати на максималној удаљености до 3000 м од осе далековода, у случају градње телекомуникационих водова.

Остали општи технички услови:

- Приликом извођења радова као и касније приликом експлоатације планираних објеката, водити рачуна да се не наруши сигурносна удаљеност од 5,00м у односу на проводнике далековода напонског нивоа 110 кV.
- Испод и у близини далековода не садити високо дрвеће које се својим растом може приближити на мање од 5,00м у односу на проводнике далековода напонског нивоа 110 KV, као и у случају пада дрвета.
- Забрањено је коришћење прскалица и воде у млазу за заливање уколико постоји могућност да се млаз воде приближи на мање од 5,00м од проводника далековода напонског нивоа 110 кV.
- Забрањено је складиштење лако запаљивог материјала у заштитном појасу далековода.
- Прикључке извести подземно у случају укрштања са далеководом.
- Нисконапонске, телефонске прикључке, прикључке на кабловску телевизију и друге прикључке извести подземно у случају укрштања са далеководом.
- Приликом извођења било каквих грађевинских радова, нивелације терена, земљаних радова и ископа у близини далековода, ни на који начин се не сме угрозити статичка стабилност стубова далековода. Терен испод далековода и око стубова далековода се не сме насипати.
- Све металне инсталације (електро-инсталације, грејање и сл.) и други метални делови (ограде и сл.) морају да буду прописно уземљени. Нарочито водити рачуна о изједначењу потенцијала.
- Делови цевовода кроз које се испушта флуид морају бити удаљени најмање 30,00м од најистуренијих делова далековода под напоном.

Снабдевање природним гасом - гасоводна инфраструктура

Извод из Генералног урбанистичког плана Врања

На предметном простору нема гасовода и гасоводних објеката. У Врању енергетске потребе у индустрији и у широкој потрошњи остварују се помоћу појединачних котларница са погоном на течна горива (мазут и лож уље углавном у индустрији), са погоном на чврста горива (углавном у јавним објектима и у домаћинствима) и помоћу електро енергије за котларнице мањих капацитета и у домаћинствима.

Просторним планом Републике Србије *(„Службени Гласник РС“, број 13/96)* и касније разрадом у Просторном плану подручја инфраструктурног коридора Ниш - граница БЈР Македоније, планирана је изградња разводног гасовода од Ниша до границе.

Планиран је разводни гасовод високог радног притиска до 50bar, деоница РГ 11-03, пречника Dn 500мм и радног притиска до 50 bara.

Локација овог гасовода је већим делом у коридору планираног Аутопута Е-75 и само мањим делом у коридору државног пута II А реда 258 (бивши, државни пута II А реда Р-214), изван граница Плана. У границама Плана је деоница поменутог разводног гасовода и предложена је локација за изградњу главне мерно-регулационе станице „Врање“ где се регулише и редукује, мери проток природног гаса и врши централна одоризација природног гаса. Површина грађевинске парцеле је димензија око 40 х 40м. У станици високи радни притисак од 50bar се редукује на излазни радни притисак до 4bar.

Из станице се даља дистрибуција природног гаса планира дистрибутивним гасоводима од полиетиленских цеви за радни притисак до 4bar. Овакво решење је примерено процењеним потребама од око 5.000м^3/ч и омогућује да се сви постојећи и будући потрошачи и сва домаћинства могу прикључити у тренутку када се буду обезбедили технички услови за прикључење.

Примена природног гаса је могућа за индустријске потребе у енергетским постројењима (котловима за врелу, топлу воду и за производњу технолошке водене паре) и за потребе грејања, припреме топле воде, кување и мање технолошке потребе у јавном сектору, домаћинствима и малој привреди.

Енергетски и еколошки ефекти су веома високи обзиром на данашњи ниво примењене технологије, сва потрошња се контролише и мери и сваком појединачно наплаћује и омогућује се индивидуални приступ примарној енергији у сваком моменту и иста се прилагођава радним и животним потребама привреде и становништва.

Разводни гасовод у границама Плана се пројектује за зоне високих густина становања и коришћења и зона безбедности је по 30,00м обострано од његове трасе-локације и проводи се у коридору планираног Аутопута, ободом града.

За дистрибутивне гасоводе у градском ткиву, на радном притиску до 4bar, зона безбедности је свега 1,00м од темеља објеката супраструктуре и исти се проводе у регулационим профилима улица или јавним зеленим површинама, тако да је омогућен приступ свих корисника преко кућног гасног прикључка. На крају кућног прикључка је кућни мерно-регулациони сет са обавезним мерачем протока гаса.

Општи услови

У обухвату предметног Плана у надлежности ЈП „Србијагас“ Нови Сад не постоји изграђена гасоводна мрежа или објекти, тако да ЈП„Србијагас“ Нови Сад нема посебних услова са становишта прописане заштите изграђене гасоводне мреже.

У регулационом појасу постојећих и планираних саобраћајница према свим блоковима (индустрија, производња, котларнице) планирати деонице дистрибутивне гасоводне мреже од челичних цеви МОР 16 bar за потребе снабедевања природним гасом већих потрошача.

Ови потрошачи би се снабдевали природним гасом прикључивањем на сопствене мернорегулационе станице.

Локације ових појединачних мернорегулационих станица биће дефинисане у поступку спровођења планског документа.

За потребе гасификације потенцијалних потрошача, у текстуалном делу предметног плана предвидети МРС „Индустријска зона“ тако да се омогући снабдевање природним гасом потенцијалних потрошача како у оквиру граница предметног плана, тако и осталих потрошача на територији Града Врање.

Локација ове мернорегулационе станице биће дефинисана у поступку спровођења планског документа, Урбанистичким пројектом.

Ове мернорегулационе станице снабдевале би се природним гасом са планиране ГМРС „Врање“ која се налази ван граница предметног плана.

Локација планиране ГМРС „Врање“ предвиђена је Просториним планом подручја посебне намене са елементима детаљне регулације за магистрални гасовод МГ 14 ГРЧ Орљане - Лесковац - Врање - граница са Републиком Северном Македонијом (фаза - усвајање).

За потребе гасификације потенцијалних потрошача у обухвату плана предвидети дистрибутивну гасоводну мрежу од полиетиленских цеви МОР 4 bar. Дистрибутивну гасоводну мрежу од полиетиленских цеви МОР 4 bar предвидети имајући у виду густину и намену постојећих и планираних објеката. Дистрибутивни гасовод планирати у регулационом појасу улица, у јавном земљишту, у зеленим површинама или тротоарима

са једне или обе стране улице, зависно од потенцијалних потрошача, тако да се омогући једноставно прикључење на дистрибутивни гасовод.

Трасе планираних гасовода сингронизовати са осталим инфраструктурним водовима.

Планира се изградња гасних прикључака од места прикључења на дистрибутивну гасоводну мрежу МОР 4 bar до објеката будућих потрошача и мерно регулационих станица или регулационих станица и мерних сетова (у складу са планираним начином потрошње гаса) за предметне делове стамбено - пословних објеката тако да сваки власник просторне целине (стамбене или пословне) има посебно мерење потрошње гаса.

При избору трасе планираних гасовода мора се осигурати безбедан и поуздан рад дистрибутивног гасовода, као и заштита људи и имовине, тј. мора да се спречи могућност штетних утицаја околине на гасовод и гасовода на околину.

Технички услови за изградњу у заштитном појасу гасоводних објеката
1. Дистрибутивни гасовод од челичних цеви МОР bar:

- Изградња нових објеката не сме угрозити стабилност, безбедност и поуздан рад гасовода.
- Минимално растојање темеља објеката од гасовода је 3,00м.
- При планирању саобраћајница и уређењу терена потребно је поштовати прописане висине надслоја у односу на укопан гасовод у зависности од услова вођења (у зеленој површини, испод коловоза и сл.).
- Минимална висина надслоја у односу на укопан гасовод у зеленој површини износи 0,80м.
- Минимална висина надслоја у односу на укопан гасовод у тротоару (рачунајући од горње ивице цеви до горње коте тротоара) је 1,00м.
- Приликом укрштања гасовода са саобраћајницама, оса гасовода је по правилу под правим углом у односу на осу саобраћајнице. Уколико то није могуће извести дозвољена су одступања од до угла од 60º.
- Приликом укрштања гасовода са саобраћајницама минимална висина надслоја од горње ивице гасовода до горње коте коловозне конструкције, без примене посебне механичке заштите, ако се статичким прорачуном цевовода на саобраћајно оптерећење утврди да је то могуће, износи 1,35м.
- Приликом укрштања гасовода са саобраћајницама минимална висина надслоја од горње ивице гасовода до горње коте коловозне конструкције када се госовод механички штити полагањем у заштитну цев, износи 1,00м, ако се статичким прорачуном цевовода на саобраћајно оптерећење утврди да је то могуће.
- Полагање гасовода дуж саобраћајница се врши без примене посебне механичке заштите ако се статичким прорачуном цевовода на саобраћајно оптерећење утврди да је то могуће, с тим да минимлна дубина укопавања од горње ивице гасовода до горње коте коловозне конструкције пута у том случају износи 1,35м, а све у складу са условима управљача пута.
- Приликом укрштања гасовода са железничком пругом минимална висина надслоја од горње ивице гасовода до горње ивице прага железничке пруге износи 1,50м.
- Приликом укрштања гасовода са регулисаним воденим токовима минимлна висина надслоја од горње ивице гасовода до дна регулисаних корита водених токова износи 1,0 м, односно приликом укрштања гасовода са нерегулисаним воденим токовима минимлна висина надслоја од горње ивице гасовода до дна нерегулисаних корита водених токова износи 1,50м;
- При паралелном вођењу гасовода са другим инсталацијама, потребно је поштовати Правилник о условима за несметан и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar.
- Минимална дозвољена растојања спољне ивице подземних челичних гасовода 10 bar <MOP≤ 16 bar са другим гасоводима, инфраструктурним и другим објектима

Није дозвољено паралелно вођење подземних водова изнад и испод гасовода.

- Није дозвољено постављање шахта изнад гасовода.

- Приликом укрштања гасовод се по правилу поставља изнад канализације. Уколико се мора поставити испод, неопходно је применити додатне мере ради спречавања евентуалног продора гаса у канализацију.

2. Минимална хоризонтална растојања МРС, МС И РС од стамбених објеката и објеката у којима стално или повремено борави већи број људи су:

	МОР на улазу		
Капацитет m3/h	МОР ≤ 4 bar	4 bar<МОР ≤10 bar	10 bar<МОР≤16 bar
до 160	Уз објекат (отвори на објекту морају бити ван зона опасности)	3m или уз објекат (на зид или према зиду без отвора)	5m или уз објекат (на зид или према зиду без отвора)
од 161 од 1500	3m или уз објекат (на зид или према зиду без отвора)	5m или уз објекат (на зид или према зиду без отвора)	8m
од 1501 до 6000	5m	8m	10m
од 6001 до 25000	8m	10m	12m
преко 25000	10m	12m	15m
подземне станице	1m	2m	3m

- Минимално хоризонтално растојање МРС, МС и РС од железничких и транвајских пруга мери се од ближе ивице шине, а растојање од јавних путева мери се од ивице коловоза.
- За зидане или монтажне објекте МРС, МС и РС минимално хоризонтално растојање се мери од зида објекта.

3. Дистрибутивни гасовод од полиетиленских цеви МОР 4 bar:

- Изградња нових објеката не сме угрозити стабилност, безбедност и поуздан рад гасовода.
- Минимално растојање темеља објеката од гасовода од је 1,00м.
- При планирању саобраћајница и уређењу терена потребно је поштовати прописане висине надслоја у односу на укопан гасовод у зависности од услова вођења (у зеленој површини, испод коловоза и сл.).
- Минимална висина надслоја у односу на укопан гасовод у тротоару (рачунајући од горње ивице цеви до горње коте тротоара) је 1,00м.
- Приликом укрштања гасовода са саобраћајницама и пругама, оса гасовода је по правилу под правим углом у односу на осу саобраћајнице. Уколико то није могуће извести дозвољена су одступања до угла од 60º.
- Приликом укрштања гасова са саобраћајницама минимална висина надслоја од горње ивице гасовода до горње коте коловозне конструкције, без примене посебне механичке заштите, ако се статичким прорачуном цевовода на саораћајно оптерећење утврди да је то могуће, износи 1,35м.
- Приликом укрштања гасовода са саобраћајницама минимална висина надслоја од горње ивице гасовода до горње коте коловозне конструкције када се гасовод механички штити полагањем у заштитну цев, износи 1,00м, ако се статичким прорачуном цевовода на саобраћајно оптерећење утврди да је то могуће.
- Полагање гасовода дуж саобраћајница се врши без примене посебне механичке заштите ако се статичким прорачуном цевовода на саобраћајно оптерећење утврди да је то могуће, с тим да минимална дубина укопавања од горње ивице гасовода до горње коте коловозне констукције пута у том случају износи 1,35м, а све у складу са условима управљача пута.
- Приликом укрштања гасовода са железничком пругом минимална висина надслоја од горње ивице гасовода до горње ивице прага железничке пруге износи 1,50м.
- Приликом укрштања гасовода са регулисаним воденим токовима минимална висина надслоја од горње ивице гасовода до дна регулисаних корита водених токова износи 1,00м, односно приликом укрштања гасовода са нерегулисаним воденим токовима минимална висина надслоја од горње ивице гасовода до дна нерегулисаних корита водених токова износи 1,50м.
- При паралелном вођењу гасовода са другим инсталацијама, потребно је поштовати Правилник о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bara.

Систем даљинског грејања

Досадашњи развој система даљинског грејања у Врању, није адекватно пратио развој и изградњу града. Резултат тога је релативно мали број корисника даљинског грејања и велики број котларница у граду. Неки стамбени блокови уопште немају решено грејање (блок 47- насаље Ледена стена, Огледна станица, стамбени блок у Пролетерских бригада, стамбени блок у ул. Партизански пут, стамбени блок уз улицу Маричку и др.). Скоро све јавне установе имају своје топлотне изворе, што производњу топлотне енергије чини скупљом и нерационалном.

ПОСТОЈЕЋИ СИСТЕМ ДАЉИНСКОГ ГРЕЈАЊА

Највећи произвођач и дистрибутер топлотне енергије у граду је Јавно предузеће „Нови Дом“ Врање.

Производња и дистрибуција топлотне енергије врши се из 6 блоковских котларница, смештеним на разним локацијама, према томе како су се стамбени блокови изграђивали.

Поред новог дома од јануара 2025. године производњу топлотне енергије обавља и фирма „Energy Construction“ доо Шабац, на територији града Врања на две локације.

Произведену топлотну енергију од фирме „Energy Construction“ доо Шабац преузима ЈП Нови Дом Врање и дистрибуира даље према корисницима стамбеног и пословног простора.

РАЗВОЈ И ПРОШИРЕЊЕ СИСТЕМА ДАЉИНСКОГ ГРЕЈАЊА У ПЛАНУ

Јавно предузеће „Нови Дом“ Врање нема никаквих термоенергетских постројења и топловода у грађевинском подручју Плана. Постојећи објекти су углавном стамбени објекти, што чини увођење грејања компликованијим. Производни и пословни објекти на подручју Плана имају решен систем грејања у оквиру Својих комплекса.

Потребно је планирати локацију за комбиновану котларницу на гас и сечку уз улицу Маричку, у случају да се становништво на подручју Плана определи за увођење централног грејања. У случају изградње котларнице у овој зони топловоди ће бити разгранати по свим улицама које се укрштају са Маричком улицом у Зони 4.

Локације: Петља Врање, деоница аутопута испод Симпа, градска река, Ауто мото савез Србије, Радничка, Булевар Николе Тесле нису интересантне за развој топлотне мреже и постављање нових термоенергетских постројења.

На овим локацијама постоје котларнице које се налазе у оквиру фабрика (Јумко, Алфа Плам, ХИВ, Заваривач, Симпо). До ових локација треба размотрити увођење гасификације како би свака фабрика имала приступ гасу као еколошки прихватљиво гориво.

ТРАСЕ ТОПЛОВОДА

У свим котларницама, постојећим и новопланираним, режим рада котлова је топловодни, а систем грејања директни. То значи да нема топлотних подстаница и измењивача топлоте, загрејана вода из котлова, преко пумпи директно иде у грејна тела.

Трасе главних топловода иду преко јавних површина (улица и тротоара). Трасе прикључних топловода такође ће ићи преко јавних површина, осим у појединачним случајевима код прикључивања кућа. Трасе прикључних топловода нису дате, јер су оне кратке и зависе од архитектуре објеката који ће се прикључити.

Прикључења јавних установа би се вршила директно у постојећим котларницама, на улазу и излазу из сабирних колектора. Прикључења стамбених објеката вршиће се кроз подрумских просторија, директно од прикључног топловода на хоризонталну цевну мрежу.

На месту прикључка прикључних топловода на главне топловоде нису предвиђене шахте, прикључивање се врши стандардним предизолованим рачвама.

На теритирији поедметног Плана нема постојеће или планиране топловодне мреже.

Општи услови за прикључење

- **Унутрашње инсталације**

1. Температурни режим топловода, при спољашњој температури од -12ºC и брзини ветра преко 10 м/с, је 120/55º. с обзиром да се ради о новоизграђеним објектима и новоизграђеним подстаницама. Температура воде у напојном воду се мења у зависности од спољне температуре променом режима рада у котларници. За спољашње температуре од ≥7ºC температура воде у напојном воду 65ºC, а за спољашњу температуру ≤ -12ºC температура воде у напојном воду је константна и износи 120ºC.
2. Температурни режим унутрашњих инсталација грејања за радијаторско грејање, при спољашњој температури од 12ºC и брзини ветра преко 10 м/с. треба бити 70/50 ºC.
3. Материјал и опрема у подстаницама, укључујући и измењивач на примарној страни, морају бити прилагођени за температуру од 120ºC и за притисак у топловоду од 10 бара.
4. Подстанице у стамбеним објектима треба сместити у по једну просторију у објекту, тако да прикључење на топловодну мрежу буде што једноставније, а дистрибуција топлоте у објекту што оптималнија.
5. Просторије за подстанице у објектима морају имати приступ са спољне стране, са металним вратима димензија да се унутра може унети и изнети потребна опрема. У просторији не сме бити смештена никаква друга опрема за друге намене.
6. У просторији подстанице предвидети:
   - Водоводни прикључак са вентилом ½" смештен изнад лавабоа, који је прикључен на канализациону мрежу,
   - Могућност природног проветравања, ако не онда принудно проветравање,
   - Сливник повезан са канализационом мрежом са потребном нивелацијом, димензија канализационих цеви мин 80 мин.
   - Место за постављање противпожарног апарата и шеме ПС,
   - Прикључак за монофазну струју. Електроопрема и други потрошачи морају имати посебну мерну групу.
7. У свим подстаницама предвидети мерач потрошње топлотне енергије на улазу, димензија према укупно инсталисаној снази о објекту.
8. Димензије прикључака на топловодну мрежу као и укупну инсталисану снагу грејних тела треба доставити испоручиоцу топлотне енергије.
9. Да би испоручилац топлотне енергије вршио квалитетну испоруку топлоте, унутрашње инсталације грејања треба да буду испројектоване према овим условима и према важећим стандардима и прописима за ову врсту инсталација.

Топловодне инсталације

1. Пројекат примарне топловодне мреже и/или прикључака израдити за потребе планирања, набавке материјала, уговарања и извођења радова.
2. Пројекат примарне топловодне мреже и/или прикључака израдити на основу важећих закона, прописа, правилника и стандарда. У случају када домаћим стандардима није обухваћена предметна област примењују се страни стандарди (ЕН,ИСО и др.),
3. Пројекат примарне топловодне мреже и/или прикључака изрдити сагласно пројектном задатку.

Пројектним задатком одређени су :

- Топлотни извор,
- Радни параметри флуида,
- Место прикључења,
- Сврха и оријентациони правац пружања мреже,
- Потрошачи предвиђени са потребним капацитетима,
- Потребна резерва капацитета за накнадно прикључење потрошача,
- Други потребни услови инвеститора,

4. Топловодна мрежа може се поставити подземно (каналски, предизоловани и цеви заливене изолационом масом) и надземно. Трасу топловода треба одабрати тако да она испуњава оптималне техничке и економске услове.
5. Предвидети да гледано у смеру од топлотног извора ка потрошачима десна цев буде разводна а лева повратна.
6. Потребно је потврдити могућност пражњења мреже на најнижим местима и одзрачивања на највишим местима. Потребно је предвидети секциону запорну арматуре. Тако да време пражњења и пуњења у случају хаваријских и других прекида у грејању буде у разумном временском року, у складу са пречником деонице топловода.
7. Трасу топловодне мреже треба одабрати тако да буде могућа самокомпензација температурних дилатација. Ако није могуће испунити овај услов, потребно је предвидети преднапрезање топловода.
8. Траса топловодне мреже се поставља у регулационом појасу сабраћајнице и то у зеленом (ивичном или средњем) појасу или у тротоару исте. Уколико ови простори не постоје или су попуњени другим инфраструктурним водовима или њиховим зонама, топловодна мрежа се поставља испод коловоза. Топловодну мрежу је могуће поставити и ван регулационог појаса улице и то у заштитном зеленилу дуж улица и изузетно кроз приватне парцеле уколико постоји сагласност власника исте.
9. Хоризонтално растојање трасе топловода (мерено од осе ближе цеви) до темеља објекта мора бити:
    - за магистрални топловод- најмање 2,0 м
    - за прикључну мрежу- најмање 1,0 м

како би се избегло слегање делова објекта поред кога пролази топловод. Ако овај услов није могуће испунити неопходно је извршити провере и по потреби извршити заштиту објеката.

Остале комуналне делатности
Услови за евакуацију отпада

Управљање отпадом регулисано је централним системом прикупљања, одношења и одлагања комуналног отпада на Регионалну санитарну депонију „Метерис“. Основни услов за организовано и контролисано сакупљање отпада је поверавање послова (надлежном комуналном предузећу и/или на други начин, у складу са важећом законском регулативом).

Обавезно обезбедити простор за судове за одлагање комуналног отпада и контролисано и временски одређено вршити његово одвожење. Локације за контејнере треба да буду визуелно мање уочљиве и приступачне како би се обезбедио директан и неометан приступ возила (камионе смећаре) која празне те судове.

Рециклажно двориште је посебно уређен и опремљен простор намењен одвојеном сакупљању, привременом складиштењу и предаји отпада који није погодан за одлагање у уобичајене комуналне контејнере, као што су кабасти отпад, електрични и електронски отпад, отпад од батерија и акумулатора, отпадна уља, текстил, стакло, папир, пластика, метал и други посебни токови отпада.

У целинама са наменама јавне функције, пословање, услуге, пословање са становањем, вишепородично становање, потребно је предвидети локације на сопственој парцели за постављање једног или више контејнера, према потреби корисника услуга. У целини за породично становање предвидети локације за контејнере који би били намењени за одлагање смећа јавне хигијене. Сакупљање комуналног отпада у целинама са наменом породично становање се врши у типизираним пластичним кантама. Предвидети локације за смештај контејнера за одлагање рециклабилног отпада (ПЕТ, хартије и картона, стакла и текстила). Препорука је да домаћинства и други произвођачи комуналног отпада врше селекцију отпада ради рециклаже.

Комунални отпад се одлаже у типизиране контејнере. За сакупљање амбалажног отпада, папир, картон и слично користе се жичани контејнери који се постављају уз контејнере. Препорука је да се за посуде за сакупљање отпада - контејнери, формирају контејнерске

нише. Контејнерска ниша се гради на тротоару у висини коловоза, од тврде подлоге, асфалтне, бетонске или од бетонских плоча, са нагибом од 2% према коловозу или сливној решетки, ради несметаног отицања атмосферских вода и прања, оивичена са три стране ивичњацима. Контејнерске нише се могу наћи у регулацији саобраћајница и у оквиру грађевинских парцела објеката јавне намене.

Препоручује се уградња подземних контејнера. Један подземни контејнер од 5м^3 мења се 4 класична контејнера од 1,1 м^3, док заузима надземни простор колико и један класичан контејнер. Уградњом подземних контејнера знатно би се утицало на побољшање квалитета животне средине, побољшање уређења простора, осавремењавање и економску исплативост.

1.3. Преглед постојећег стања и квалитета чинилаца животне средине на подручју на које се Извештај односи

1.3.1.Становништво и здравље људи

Демографске карактеристике планског подручја, као општи показатељ насељености у обухвату Плана, могу се приказати на основу резултата Пописа становништва (Билтен, Републички завод за статистику, Београд, 2022.године).

Према последњем попису становништва из 2022. године (Републички завод за статистику):

- на територији града Врања живи укупно 74381 становника, од тога 55214 чини градско становништво.

Квалитет животне средине значајно утиче на јавно здравље. Кључни фактори који утичу на здравље становништва укључују квалитет ваздуха, воде, земљишта, управљање отпадом, изложеност хемикалијама и буци.

1.3.2.Геолошка, предеона и биолошка разноврсност, врсте, станишта и њихова функционална повезаност, подручја и друга природна добра заштићена посебним прописом којим се уређује заштита природе

1.3.2.1. Приказ морфолошких, геоморфолошких, геолошких и педолошких карактеристика терена

Морфолошке карактеристике подручја града Врања има све одлике врањске котлине. Ова котлина у орографском погледу представља пространи басен неједнаке ширине у горњем току Јужне Мораве од Бујановца до Владичиног Хана и Сурдулице. Обод котлине је јасно изражен и са северне и северозападне стране ограничен је вулканским купастим масивима Облика (1231 mnm и Крстиловице (1132 mnm), чији источни обронци и падине чине периферни део урбанистичког подручја града Врања (Ћошка, Казанђол и Пржар). Јужни обод басена чини Скопска Црна Гора и Рујан планина, конкретније, јужну границу котлине представљају Левосојско сужење на Моравици и Кончуљска клисура на Биначкој Морави, југоисточну и источну границу котлине чине планински масиви Бесне Кобиле (1922 mnm и Кађура (1561 mnm), чији се огранци у виду висова спуштају до Врањске Бање на ободу котлине.

Најнижи део котлине чини алувијална раван променљиве ширине, усечене у терцијарне седименте од којих је изграђено околно ниско и плодно побрђе. Према долини Јужне Мораве, која протиче средином котлине, падине су стрме, са дубоко усеченим долинама река и речица чији су токови управни на ток Јужне Мораве. Такве су и Врањска и Собинска река које протичу кроз урбано подручје Врања. За време јаких киша и топљења снега ове притоке су праве бујице, док у сушном периоду у доњем току готово све пресушују, сем Бањске реке, која протиче средином урбаног подручја Врањске Бање, и која по величини слива и количини воде је највећа притока Јужне Мораве у Врањској котлини. У Врањској котлини јављају се абразиони облици – језерске терасе и остаци речне терасе Јужне Мораве. На овим облицима рељефа формирано је насеље Врање и већи број сеоских насеља.

Геоморфолошке и геолошке карактеристике, на посматраном подручју, у току неогена су се стварали басени са слатководном лимничком (језерском) седиментацијом која се одвијала у континуитету све до квартара. Неогене наслаге су развијене у оквиру миоцена и плиоцена. Континуирану депозицију језерских творевина местимично је прекидала вулканска активност. Вулканизам је био интензиван крајем миоцена, киселог је типа и углавном је представљен дацитима, и њиховим пирокластитима. Неогене творевине шире зоне истраживања представљене су: горње миоценим депозицијама латководних лимничких творевина, представљених глинцима и лапорцима, са местимичним појавама вулканокластичног материјала и пробојима дацита, и плиоценим слатководним наслагама представљеним сиво-зеленкастим лапорцима, мрким и бентонитским глинама, и сивим песковима.

Неогене творевине се налазе у подини квартарних пролувијалнихседимената, представљених фацијом талога субареалних делти, и удискордатном су односу са њима, те стога имају посебан значај за приказ геолошких карактеристика. Квартарне творевине субареалних делти представљају систем сложен одвећег броја конуса који изграђују предгорну акумулациону форму. Седименти леже преко плиоценихтворевина, а депозицијагрубокластичног материјала везана је за доњи плеистоцен коме супретходила спуштања јужног блока Плъачковице. Предгорни конус је изграђен од шљункова, супескова и ређе суглина који се смењују у видуврло неправилних сочива различитих димензија. Стратификација материјала је хаотична и коса. Уочава се директна зависност саставапредгорних конуса од састава основног горња у коме се налазе појединикорени конуса. Тако су шљункови око Врања изграђени од незаобљених комада кристаластих шкриљаца док код Моштанице преовлађују супескови настали распадањем гранитоида који се такође запажају као комади у супесковима. Дебљина седимената износи око 35. Карактеристични супо бочном смењивању седимената, тако да се и блиски профили веома разликују по распореду литолошких чланова.

Литолошки састав терена, геолошка грађа и морфолошке карактеристике предодређују укупне хидрогеолошке карактеристике локације. Морфолошки, подручје истраживања представљено је заравњеном падином, са падовима у зони проширења око 3˚ - 10˚, стабилном у садашним условима. Генерално терени под нагибом изложени су интензивним егзогеним геоморфолошким процесима. Овај процес механичке ерозије углавном условљава вода, а потпомогнут је гравитацијом. Степен разарања на падинама и косинама зависи пре свега од нагиба терена и геолошког састава и тектонског склопа терена. На терну истраживања заступљени су квартарни и плиоцени седименти. У хирогеолошком смислу, приповршински делови терена, у зависности од литолошког састава и степена захваћености физичкомеханичких и физичко-хемијских измена понашаће се хидрогеолошки различито. Дубљи хоризонти у зависности од састава могу бити хидрогеолошки изолатори или колектори.

Педолошки покривач Јужне Србије представљен је смоницама, гајњачама, подзолом, и параподзолом у котлинама, ранкерима и параподзолом на силикатним стенама, а рецентним речним наносима поред река.

Земљиште и биљни свет топографске површине града и њеног непосредног окружења су творевина са комплексном генезом. На територији града Врања, под утицајем карактеристичних педогенетских чинилаца (геолошка подлога, рељеф, клима, вегетација, хидрографија, човек) формирани су различити типови. Педогеографску основу чине варијетети алувијалних земљишта, смонице, гајњаче и планинског тла (подзоли) са особеном фитогеографском структуром.

Генетичке творевине заузимају од 22% до 25% укупне површине врањскерегије. Агенетичке творевине покривају највећи део подручја и заузимајуоко 75% површине врањског подручја. Гајњаче, смонице и подзолзаузимају средњи висински део врањског подручја и на нагибним теренимасу у стању еродираних типова. Планинске црнице заступљене су на вискоим теренима као и на површинама са прорећеним шумама.

Земљишни покривач врањског подручја је разноврсних продуктивних својстава. Заступљене су две групе: агенетичке творевине и генетичке творевине. Код агенетичких творевине долазе скелет, скелетоидне земљишне творевине и алувијално-делувијални наноси. Код генетичких творевина заступљени су типови земљишта: гајњача и њени варијетети, смоница и њени варијетети, подзол и трагови планинске црнице.

1.3.2.2. Приказ хидрогеолошких, хидрографских и хидролошких карактеристика подручја

Литолошки састав терена, геолошка грађа и морфолошке карактеристике предодређују укупне хидрогеолошке карактеристике локације. Како је локација предвиђена за изградњу Регионалног центра за управљање отпадом, хидрогеолошке карактеристике су од посебног значаја. Имајући у виду положај предметне локације, као и литолошке карактеристике терена који је изграђен од седимената језерског плиоцена - глине и добро консолидованих пескова, са неправилним бочним уплитањем осталих кластичних

чланова пролувијалног типа - пескова и глина које су додатно измењене егзогеним, секундарним, физичко-хемијским процесима, могу се приказати хидрогеолошки услови, наравно имајући у виду пројектовану дубину испитивања.

Хидрографски услови северозападног дела Врањске котлине имају, између осталог, пресудан утицај на постанак и развој Врања. Евидентно је да су хидролошки услови релевантан локални физичко-географски елемент који је у знатној мери утицао на првобитну локацију насеља.

Јужна Морава, највећа река на територији града, протиче средишњим делом у дужини од 26 km и на том путу прима 16 десних и 11 левих притока. Мада ова велика река само мањим делом (7,5%) од укупне дужине (343 km) тече кроз Град Врање, од великог је значаја за овај крај. Укупна површина слива Јужне Мораве износи 15469km ^{2} (од тога у Граду Врању 813 km ^{2} – 5,25%), а средњи протицај реке пред саставом са Западном Моравом 115m^3/sec. Због велике искрчености (јака ерозија) протицај реке и њених притока је неуједначен што често доноси поплавне пролећне и јесење воде.

Десне притоке Јужне Мораве на подручју града Врања су: Кршевичка река (82), Коштаничка река (30), Црнолушки дол (5,3), Преображањска река (34,7), Требешињска река (36), Тибушка река (49,6), Шалин Дол (1), Ћуковачка река (5,4), Топлички поток (0,75), Топлачка река (2,75), Бањштица (114,6), Буковички поток (2,85), Корбевачка река (76,3), Паневаљска река (4,12) и Церкалска долина (0,9). Леве притоке Јужне Мораве на подручју града Врања су: Давидовачка река (25), Павловачка река (24), Нерадовачка река (18), Бунушевачка река (6,85), Врањска река (31,6), Рашкин Поток (6,04), Суви Дол (2,33), Чивлачки поток (3,5), Ђоринski поток (2,36), Бресничкиpоток (6,18), Моштаничка река (30).

1.3.2.3. Биолошка разноврсност, врсте, станишта и њихова функционална повезаност, подручја и друга природна добра заштићена посебним прописом којим се уређује заштита природе

Према Решењу 03 бр. 021-1299/2 од 26.04.2024. године., Завод за заштиту природе Србије, План генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, не налази се у оквиру заштићеног подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите, утврђених еколошки значајних подручја и еколошких коридорира од међународног значаја еколошке мреже Рапублике Србије.

Условима је дефинисана обавеза, да уколико се приликом извођења радова наиђе на геолошко-палеотолошке или минералошко – петролошке објекте, за које се претпоставља да имају својсво пиродно добра чл. 99. Закона о заштити природе („Сл. гласник РС” бр. 36/09, 88/10, 91/10, 14/16, 95/18-др.закон и 71/21), инвеститор/носилац/пројекта/извођач радова је дужан да о томе обавести Министартсво заштитте животне средине, односно предузме све мере како се природно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица.

Приказ изгледа предела и пејзажа

Стање у простору, са аспекта предеоних и пејзажних карактеристика и вредности просторне целине и визуелних утицаја, представља важан фактор са аспекта сагледивости и утицаја на локално становништво и остале кориснике простора.

Утицај на изглед предела и пејзажа зависи од начина коришћења земљишта планског подручја и топографских карактеристика подручја као и од положаја рецептора и његове осетљивости. У физичке карактеристике се могу сврстати природне карактеристике (морфологија терена, стање вегетације, постојеће водене површине) и створене (изграђеност, обрађеност). Апстрактне карактеристике представљају субјективан доживљај посматраног простора (специфичност облика, разноликост, компактност, хармоничност, естетски доживљај).

Предео карактерише недостатак дрвореда и друге високе вегетације на рубовима парцела, међама и дуж саобраћајница, што појачава једноличност и монолитност предела.

1.3.3.Еколошка мрежа, еколошки значајна подручја и еколошки коридори

Еколошка мрежа, еколошки значајна подручја и еколошки коридори представљају кључне концепте у заштити природе који имају за циљ очување биодиверзитета, спречавање губитка станишта, као и повезивање изолованих екосистема како би се обезбедила дугорочна стабилност природних процеса. Еколошка мрежа служи као оквир за планирање и имплементацију мера за заштиту природе, а одржавање еколошке равнотеже важан је услов за опстанак и развој екосистема и биолошке разноврсности.

Главни еколошки коридори укључују водене токове, као што су Јужна Морава и њене притоке, као и појасеве шумских екосистема.

Стратешким планирањем, могу се значајно побољшати услови за опстанак угрожених врста, као и обезбедити одрживи развој планског подручја.

1.3.4. Екосистеми и екосистемске услуге

Екосистеми су целине које обухватају све живе организме (биоценозу) и њихово физичко окружење (абиотски фактори) које међусобно деловањем чини одређену функционалну целину. Екосистеми могу бити природни (шуме, реке, језера) или модификовани антропогеним деловањем (пољопривредни, урбани екосистеми). У обухвату Плана застуљени су шумски екосистеми, агроекосистеми и водни екосистем.

Екосистемске услуге представљају разне користи које људи добијају од функционисања екосистема, од природних екосистема и укључују природне ресурсе као што су храна, вода и гориво, као и непроцењиве услуге које доприносе општој добробити, као што су регулисање климе, опрашивање биљака и чишћење воде. Из наведних разлога, планирани делековод није директно повезан са екосистемским услугама али може да утиче на њих.

Екосистемске услуге су основа за функционисање људског друштва и економије. Без њих, не бисмо имали ресурсе попут хране, воде, ваздуха, као ни услуге које регулишу животну средину, као што су климатске и водне регулације, опрашивање биљака и чишћење вода. Заштита ових услуга и очување биодиверзитета су кључни за будућност и добробит човечанства, те је неопходно да се озбиљно посветимо одрживом коришћењу природних ресурса.

1.3.5. Земљиште, вода и ваздух

1.3.5.1. Квалитет земљишта

Земљиште, као важан ресурс и медијум животне средине представља важан индикатор стања животне средине. У границама планског документа и Стратешке процене утицаја заступљено је грађевинско и пољопривредно земљиште. Циљ процене утицаја је вредновање варијанти и избор најприхватљивијег решења планског документа са аспекта заштите, рационалног коришћења и управљања земљиштем као тешко обновљивог природног ресурса.

У обухвату Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, за потребе Стратешке процене утицаја није вршено испитивање квалитета земљишта и не постоје подаци о „нултом“ стању.

1.3.5.2. Квалитет вода

Квалитет површинских и подземних вода је битан параметар у оцени стања животне средине.

У обухвату Плана, налази се Градска река, Рашки поток и јаруга на к.п. 5669 (КО Врање 2) представљају леве притоке реке Јужне Мораве. Основни правац пружања токова је северозапад-југоисток.

Према Одлуци о утврђивању Пописа вода I реда („Сл. гласник РС", бр. 83/10), Градска река, Рашки поток и јаруга на кп. 5669 (КО Врање 2) спадају у воде II реда.

Загађене воде вишеструко угрожавају животну средину, акватичне екосистеме и повећавају ризик по здравље људи. Генерално, на квалитет површинских и подземних вода, посебно утичу као извори загађивања, следећи фактори:

- непречишћене комуналне отпадне воде из насељених подручја, ако се без одговарајућег третмана упуштају у природне реципијенте;
- недостатак, односно неизграђеност канализационе инфраструктуре у деловима насеља, односно непрописно изграђене септичке јаме;
- неконтролисано одлагање отпада;
- употреба агрохемијских средстава (минерална ђубрива, пестициди) у пољопривредној производњи;
- неадекватан начин одлагања чврстог и течног отпада из пољопривредних објеката;
- саобраћајне површине (атмосферским падавинама запрљане честице са коловоза доспевају у околне површинске токове, уз могућност загађења водоносних издани).

Заштита квалитета површинских и подземних вода заснива се на мерама и активности којима се њихов квалитет штити преко мера забране, превенције, обавезних мера заштите, контроле и мониторинга, у циљу очувања живог света, постизања стандарда квалитета животне средине, спречавање загађења, површинских вода, подземних вода и обезбеђење несметаног коришћења вода за различите намене.

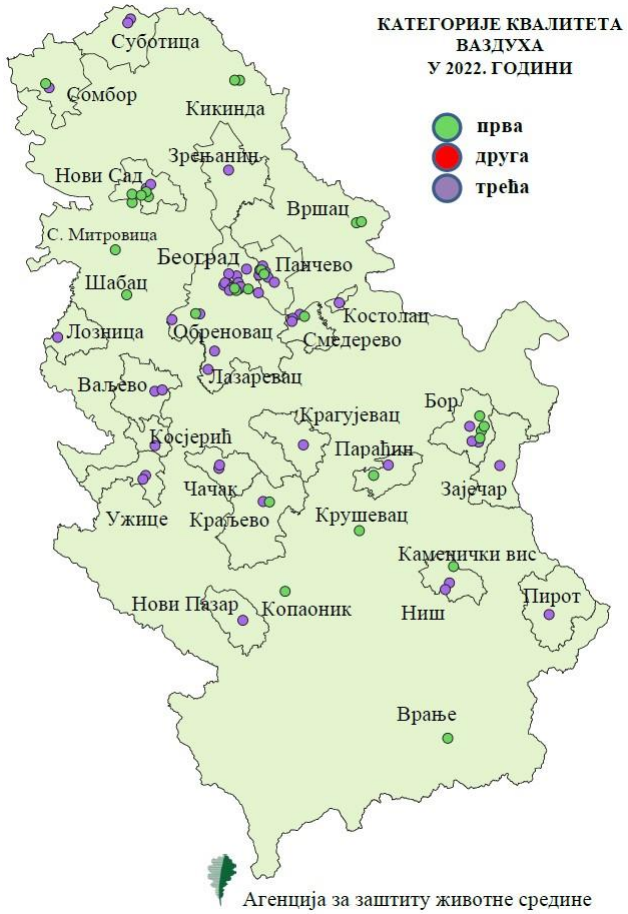
У обухвату Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – индустријска зона, морају се поштовати услови ЈВП „Србијаводе“ Београд.

1.3.5.3. Квалитет ваздуха

Квалитет и степен загађења ваздуха се прати на територији општине Врања, али у току поступка стратешке процене утицаја на животну средину Плана генералне регулације нису вршена мерења и мониторинг квалитета ваздуха на предметном простору. Сви извори загађења су сврстани према физичким и просторним карактеристикама у три основне категорије извора (тачкасти, површински и линијски), а према врсти загађујућих материја на изворе са продуктима сагоревања фосилних горива и индустријске изворе. Тачкасти извори представљају изоловане тачке са великом емисијом загађујућих материја (индустријски погони, топлане, котларнице) или индустријске погоне са одређеним специфичним технологијама производње. Површински извори представљају групу одређеног броја малих извора, распоређених по одређеним зонама. То су простори са ложиштима за загревање стамбених објеката или подручја на којима је заступљен аутомобилски саобраћај са малом густином. Линијски извори загађења представљају друмски, железнички и авио саобраћај.

Оцена стања животне средине подразумева идентификовање постојећих извора загађивања који утичу на промену квалитета стања појединих елемената (вода, ваздух, земљиште), као и на животну средину у целини.

На основу годишњег извештаја о стању квалитета ваздуха у Републици Србији из 2023. године, Агенције за заштиту животне средине, урађена је анализа емисије загађујућих материја (емисија оксида сумпора и емисија оскида азота).

Слика бр. 1: *Оцена квалитета ваздуха у 2023. години*

Оцена квалитета ваздуха, по зонама и агломерацијама, за 2023. годину, приказана је графички (Слика бр. 14). Тако извршена категоризација представља званичну оцену квалитета ваздуха за 2022. годину и она гласи:

- I категорија, чист ваздух или незнатно загађен ваздух (где нису прекорачене граничне вредности нивоа ни за једну загађујућу материју);
- II категорија, умерено загађен ваздух није био ни у једној агломерацији;
- III категорија, прекомерно загађен ваздух (где су прекорачене граничне вредности, ГВЕ, за једну или више загађујућих материја).

Саобраћај представља извор специфичних полутаната, који настају емисијом продуката потпуног и непотпуног сагоревања горива и мазива. Из мотора са унутрашњим сагоревањем емитују се полутанти NO_x, SO_x, CO, CO_2, C_xH_y, HCHO, чађ, чија је концентрација у околини саобраћајнице у директној зависности од интензитета саобраћаја, карактеристика саобраћајнице и абиотичких фактора окружења.

Као стационарни, тачкасти извори загађења на ширем подручју, идентификована су индивидуална ложишта насеља у ширем окружењу. Имају карактер сезонских емисија, пре свега CO_2, чађи и таложних материја. Али како је густина насељености и становања мала, не очекују се значајне емисије у ваздух и значајни утицаји на животну средину и здравље локалног становништва. Обзиром на сезонски карактер грејне сезоне, као и на мали број објеката у окружењу емисија аерополутаната из ових извора неће прелазити ГВЕ.

1.3.5.4. Приказ постојећег стања емисије буке у животној средини

Град Врање спроводи, преко овлашћених стручних организација, систематско праћење нивоа буке, које је ограничено на административни центар града Врања. На подручју у обухвату Плана нису вршена мерења нивоа буке и резултати за то подручје не постоје.

Бука је један од значајних фактора утицаја и угрожавања животне средине и здравља становништва, пре свега у градској зони, зонама утицаја радних комплекса и фреквентних саобраћајница. Бука је најизраженија у радним зонама и дуж значајних саобраћајница. Најзначајнији извори буке су интензиван саобраћај, индустријски процеси, грађевинске и друге машине и технички уређаји.

У зонама утицаја саобраћајних активности, примењују се мере за спречавање емисије буке, посебно импулсне, очувањем постојећег зеленила, планирањем заштитних зона и појасева и применом техничких мера заштите (звучне баријере, заштитни панои). Утицаји

буке морају бити сведени у границе еколошке прихватљивости, односно у прописане границе за сваку зону посебно.

Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима методама за оцењивње индикатора буке, узнемиравање и штетних ефеката буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 75/10) прописани су индикатори буке у животној средини, граничне вредности, методе за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке на здравље људи. Према наведеној Уредби допуштени ниво буке по зонама намене дат је у Табели бр. 6.

Табела бр. 6: *Граничне вредности индикатора буке на отвореном простору*

зона	Намена простора	Дозвољени ниво буке dB(A)	
		За дани и вече	За ноћ
1.	Подручје за одмор и рекреацију, болничке зоне и опоравилишта, културно-историјски локалитети, велики паркови	50	40
2.	Туристичка подручја, кампови и школске зоне	50	45
3.	Чисто стамбена подручја	55	45
4.	Пословно-стамбена подручја, трговачко стамбена подручја и дечија игралишта	60	50
5.	Градски цетар, занатско, трговачко, административно управна зона са становима, зона дужа аутопутева, магистралних и градких саобраћајница	65	55
6.	Индустријска, складишна и сервисна подручја и транспортни терминали без стамбених зграда	На граници ове зоне бука не сме прелазити дозвољене нивое у зони са којом се граничи	

Током редовног рада објеката у зони 4 – Индустријска зона, може се очекивати повишен ниво буке.

Сви постојећи и планирани пројекти (објекти, делатности, активности) генератори буке, су у обавези да примењују мере техничке заштите од буке.

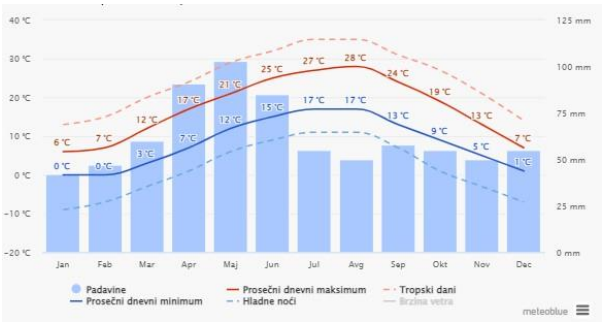
1.3.6. Клима, климатске промене

Климатски и метеоролошки услови представљају битан фактор за одређивање стања животне средине и процену утицаја планираних активности на посматраном простору. Метеоролошке прилике се најчешће дефинишу помоћу просторних и временских варијација струјања, температуре, влажности и интензитета зрачења. За процену распростирања и дисперзије аерозагађења значајна је честина јављања тишине и температурних инверзија.

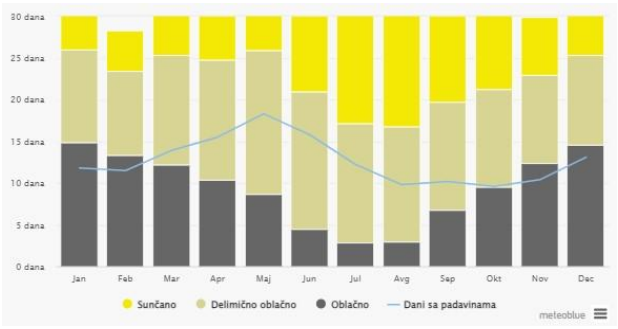
Врање се налази у јужном делу умерене климатске зоне северног умереног топлотног појаса тако да су јужни климатски утицаји израженији у односу на северне. Климатски утицаји са југа продиру долинама Вардара и Пчиње, преко ниске кумановско-прешевске повије и најнижих делова Врањске котлине. Са севера, долином Јужне Мораве продиру умерено-континентални климатски утицаји. Са запада и истока су утицаји планинске климе. Отуда Врање има локалну климу која се формира под различитим климатским утицајима.Главне одлике климе Врања су неједнако трајање годишњих доба, умерено хладне зиме, углавном топла пролећа, дуга и топла лета и топлије јесени од пролећа. Рељеф урбаног ареала Врања главни је климатски фактор који одређује главна микроклиматска својства. Тако, пролеће у нижим – јужним, југоисточним и источним деловима почиње раније у односу на више периферијске делове. У планинском залеђу пролеће се скоро не јавља, јер се из зиме прелази у лето. Основни климатски показатељи мењају се са променом рељефа – са порастом висине температура опада, расте влажност, облачност, падавине, притисак је нижи, уопштено услови постају лошији за живот људи.

Средња годишња температура ваздуха је 10,9ºC, а средња влажност ваздуха 71,7%. Најтоплији месец у години је август са просечном температуром од 21,6ºC, а најхладнији

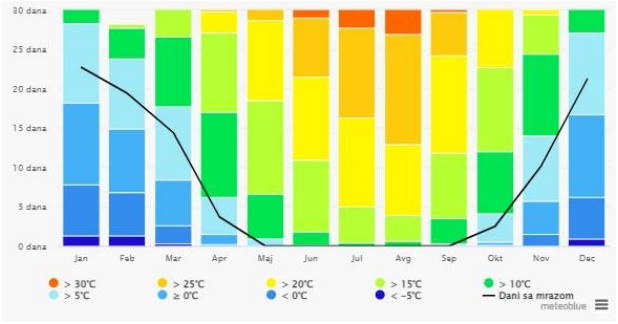
је јануар са просечном температуром од -0,7ºC. Просечан број облачних дана је 118,7. Годишња количина падавина износи 614 mm.

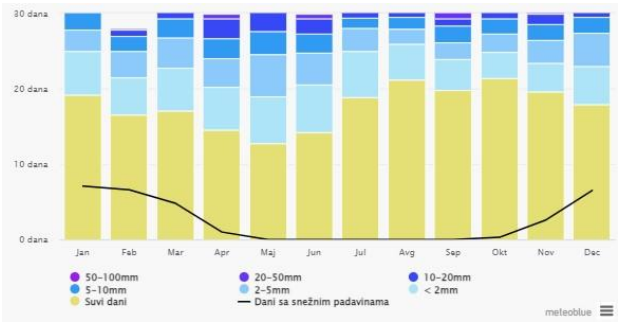
Слика бр. 2: *Просечна температура и падавине - град Врање (https://www.meteoblue.com)*

Слика бр. 3: *Облачни, сунчани кишни дани - град Врање (https://www.meteoblue.com)*

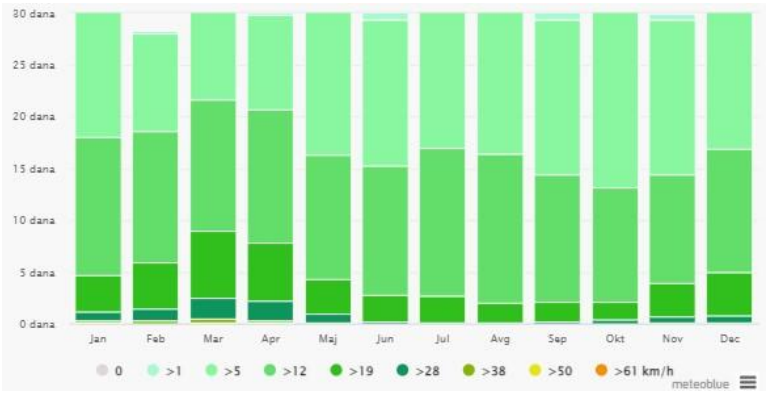

Слика бр. 4*: Максималне температуре – град Врање (https://www.meteoblue.com)*

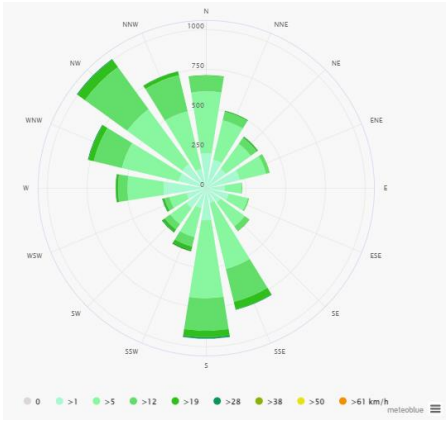

Слика бр. 5: *Количина падавина – град Врање (https://www.meteoblue.com)*

Највећу фреквенцију имају северозападни (NW), јужни (S), северни (N), западни (W) и североисточни (NE) ветар, а најмању југозападни (SW), југоисточни (SE) и источни (E) ветар.

Слика бр. 6: *Брзина ветрова – град Врање (https://www.meteoblue.com)*

Слика бр. 7: *Ружа ветрова – град Врање (https://www.meteoblue.com)*

1.3.7. Материјална добра, материјално и нематеријално културно наслеђе археолошко и архитектонско културно наслеђе и археолошка налазишта

Према Акту о условима чувања, одржавања и коришћења непокретних културних добара, добара под претходном заштитом и добара која уживају претходну заштиту од значаја за израду Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, бр. 644/2-03 од 03.06.2024. године., Завод за заштиту споменика културе Ниш, на простору обухваћеним

Планом, нема утврђених непокретних културних добара, као ни добра која уживају претходну заштиту.

На предметном простору није вршена системска проспекција терена у циљу увтврђивања постојања археолошког наслеђа.

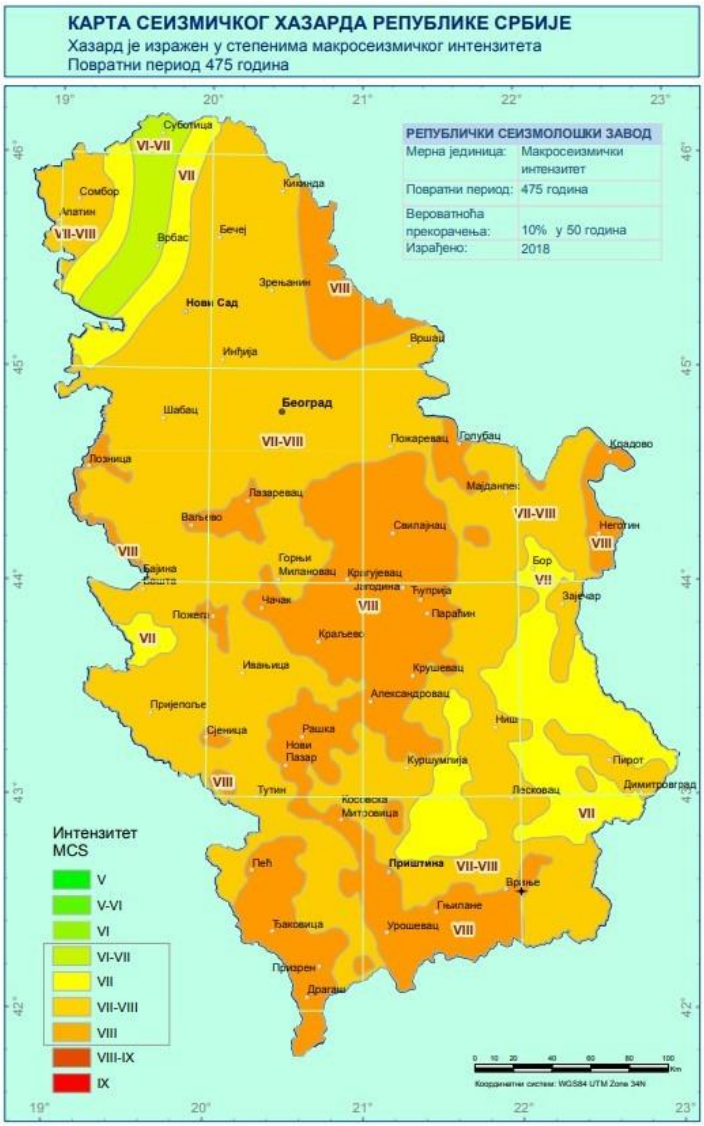
У границама подручја Плана генералне регулације, обавезно је поштовање Члана 109. Закона о културним добрима („Сл. гласник РС”, бр. 71/94, 52/11 – др.закон, 99/11 – др.закон, 6/20 - др.закон, 35/21 - др. закон, 129/21 - др. закон и 76/23 – др. закон) који гласи: „Уколико се у току извођења земљаних радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, извођач радова је дужан да одмах, без одлагања, прекине радове и обавести надлежан Завод за заштиту споменика културе и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен“.

1.3.8. Изложеност становништва и животне средине великим удесима или природним катастрофама

На планском подручју не постоји вероватноћа појаве великих удеса, односно нема евидентираних севесо и IPPC постројења.

Становништво је на безбедној удаљености да уколико дође до удеса минималних размера неће имати утицаја.

На основу досадашње сеизмичке активности и доступних података сеизмичких хазарда објављених од стране Републичког сеизмолошког завода (РЗС), припада зони од 7-8˚ по скали MCS за повратни период од 475 година, а планско подручје припада зони од 8˚ по скали MCS, што означава условну повољност из угла сеизмичности, што означава условну повољност са аспекта сеизмичности, односно у зони је са умереним условно повољним степеном угрожености земљотресом, са средњом вероватноћом појаве.

Слика бр. 8: *Карта сеизмичког хазарда за повратни период 475 година*

Заштита од земљотреса се спроводи кроз примену важећих сеизмичких прописа за изградњу нових и реконструкцију постојећих објеката и кроз трасирање коридора јавне комуналне/техничке инфраструктуре дуж јавних путева и зелених површина на одговарајућем растојању од објеката. Ради заштите од земљотреса, планирани објекти мора да буду реализовани и категорисани према прописима и техничким нормативима за изградњу објеката у сеизмичким подручјима.

1.3.9. Интеракција/однос између чиниоца из тач.1) - 8)

Интеракција међу чиниоцима животне средине односи се на начин на који различити природни, биолошки и антропогени фактори међусобно утичу. Ови чиниоци су међусобно повезани и често њихове интеракције могу имати и позитивне и негативне ефекте на екосистеме, климу, биодиверзитет и становништво.

Интеракције међу чиниоцима животне средине су сложене и динамичне. Промене у једном елементу могу имати широко распрострањене ефекте, што захтева интегрисани приступ управљању животном средином.

На основу напред изнетог може се закључити да се очекује да ће стање чинилаца животне средине бити у границама еколошке прихватљивости, а имплементација планских решења, уз поштовање и примену мера превенције, спречавања, отклањања и минимизирања потенцијално негативних утицаја, неће утицати на угрожавање и нарушавање капацитета животне средине у охухвату Плана.

1.4. Карактеристике животне средине у областима које постоји могућност да буду изложене значајном утицају

Подручје Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, који је предмет Стратешке процене утицаја на животну средину, односно еколошке анализе и вишекритеријумског вредновања постојећег стања, налази се у просторној целини утицајима на медијуме животне средине.

Планиране интервенције подразумевају одређене промене у регулацији саобраћаја и промена намена појединих површина у обухвату Плана, условљених претежно изменама у плановима вишег реда.

Део простора спорадично је заузет бесправном стамбеном изградњом и стамбено-пословним објектима, поједини комплекси су делимично изграђени или неизграђени и инфраструктурно нопремљени. Затечени, непланski изграђени објекти и комплекси, који могу да се ускладе са условима ЈКП-а и другим надлежним институцијама, овим се концептом задржавају, уз неопходне интервенције на објектима и слободним површинама, како би се постигла боља и правилна организација простора, саобраћајна повезаност и комунална опремљеност. Задржавају се и већ јасно дефинисане и трасиране саобраћајнице, које условљавају диспозицију регулационих и грађевинских линија и намећу будућу структуру градње на овом простору.

Постојеће парцеле са објектима породичног становања, који се планираним концептом задржавају, неће мењати свој статус. Интервенције треба усмерити ка даљем унапређењу овог простора кроз адаптацију, санацију, реконструкцију и доградњу постојећих објеката (до Законом дефинисаних урбанистичких параметара за одређени тип изградње), подстакнути изградњу нових објеката на новоформираним грађевинским парцелама, уређење слободних површина, изградњу и уређење јавних паркова, уређење парцела јавних служби (Водовод, Електродистрибуција), изградња планираних објеката. увођење нових делатности, изградњу нових и реконструкцију постојећих саобраћајница

Имајући у виду карактеристике планских решења, може се закључити да ће просторна дисперзија могућих утицаја на квалитет животне средине бити ограничена на подручје Плана. У том контексту, у Стратешкој процени утицаја Плана (Извештају о СПУ) фокус је био управо на сагледавању карактеристика медијума животне средине у границама Плана и његовом непосредном окружењу. При томе је посебан акценат стављен на прописивање обавезне смернице која се односи на анализу и мониторинг медијума животне средине (ваздух, површинске и подземне воде, земљиште), нивоа нејонизујућег зрачења, као основе за евалуацију могућих утицаја планираног пројекта кроз поступак процене утицаја на животну средину.

Земљиште, ваздух, воде су медијуми животне средине, потенцијално, директно и индиректно били изложени утицајима, односно индустријских и саобраћајних активности. При планираној урбанистичкој и еколошкој санацији, промене начина коришћења земљишта, обавезне су мере превенције, санације, спречавања и минимизирања свих значајних утицаја на животну средину.

Кроз процену потенцијалних утицаја стратешког карактера, анализирани су могући /очекивани утицаји планских решења на природу, животну и друштвену средину, у контексту избора еколошки најприхватљивијег решења којим ће бити умањена опасност од нарушавања еколошке равнотеже, квалитета и капацитета животне средине у предметној просторној целини. На основу прелиминарне процене могућих и очекиваних утицаја планских решења, који се заснивају на процени стања животне и друштвене средине предметног подручја, кроз Стратешку процену утицаја разматрани су следећи могући значајни утицаји Плана на:

- квалитет ваздуха;
- површинске воде, земљиште, подземне воде и изворишта водоснабдевања;
- природне вредности, биодиверзитет и предеоне карактеристике;
- културна добра (археолошка налазишта);

- појаву нејонизујућег зрачења;
- повећање нивоа и интезитета буке;
- културна добра (археолошка налазишта);
- утицаји на климатске промене;
- утицаји на друштвену средину (локално становништво, социо-економски статус);
- управљање отпадом;
- утицај у случају акцидентних ситуација.

Посебне мере заштите су обавезне како би се предупредили негативни утицаји и ефекти на животну средину и здравље становништва. Заштита животне средине у Плану обухвата:

- план мера и посебних правила за превенцију, смањење, спречавање и компензацију негативних утицаја планираних промена намена простора у циљу одрживог развоја планског обухвата,
- план мера за унапређење и побољшања стања,
- план мера и посебних правила заштите и мониторинга животне средине.

Опште смернице за провођење поступака при имплементацији Плана у циљу заштите простора и животне средине, обавезује носиоце свих планираних пројекта и планираних промена, да изврши поступак процене утицаја на животну средину за сваки планирани пројекат, који представља или може представљати извор нарушавања еколошке равнотеже, или може утицати на здравље локалног становништва и свих корисника простора или може утицати на традиционалне навике и вредности локалног становништва.

План мера за унапређење и побољшања стања, обухвата мере инфраструктурног уређења и комуналног опремања анализираног подручја, целине, посебно зоне планираних промена.

План мера и посебних правила заштите и мониторинга животне средине, обухвата поштовање и примену мера за заштиту ваздуха, површинских и подземних вода, земљишта од загађивања директног и индиректног угрожавања, мере заштите од нејонизујућег зрачења.

1.5. Разматрана питања и проблеми животне средине у границама Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона

У процесу стратешке процене утицаја на животну средину Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, нису уочене битне тешкоће које би утицале на ток и поступак процене утицаја стратешког карактера Плана на животну средину.

За оцену стања животне средине извршена је процена:

- на основу постојећег стања, постојећих намена и услова насталих у простору у протеклом периоду;
- природних карактеристика просторне целине и постојећих ограничења;
- услова надлежних институција, ималаца јавних овлашћења;
- података из постојеће планске, студијске и остале доступне документације;
- података на основу извршеног увида на терену.

Кроз поступак стратешке процене утицаја на животну средину Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, разматрани су потенцијални утицаји у процесу реализације планиране намене и избор најприхватљивијег решења.

На простору обухваћеном Планом детаљне регулације су вреднована и разматрана следећа питања стања животне средине:

- емисија загађујућих материја у ваздух,
- стање и квалитет подземних и површинских вода,
- стање и квалитет земљишта,
- ниво буке,
- ниво нејонизујућег зрачења,
- управљање отпадом,
- управљање акцидентима.

На основу постојећих еколошких конфликата намена и активности у простору у обухвату Плана генералне регулације, непосредном и ширем окружењу и постојећих условљености стањем на терену, условљености документације вишег реда и ширег простора, обавезујућих услова надлежних институција и ималаца јавних овлашћења, као и захтева свих заинтересованих страна, постојећих и будућих корисника простора, извршена је процена стања и квалитета животне средине, што представља и основ за организацију простора са смерницама и мерама за уређење, коришћење и заштиту простора и животне средине.

На основу процене могућих просторних и еколошких конфликата постојећих и планираних намена и постојећих условљености надлежних институција, извршена је процена стања и квалитета животне средине, што представља и основ за:

- организацију простора са смерницама и мерама за уређење, коришћење и заштиту простора и животне средине, односно заштиту:
    - ваздуха,
    - површинских и подземних водотокова;
    - земљишта;
    - контролисати ниво буке;
    - контролисати ниво нејонизујућег зрачења;
    - правилно управљање акцидентима и отпадом.
- заштиту здравља и традиционалних вредности и навика локалног становништва;
- заштиту и очување укупног квалитета и капацитета животне и друштвене средине.

Разматрани су проблеми и постојећи еколошки конфликти у границама планског документа, однос Плана и окружења, односно утицаји Плана на окружење и утицаји из окружења на подручје Плана.

Анализом постојећих и потенцијалних, синергетских и кумулативних утицаја и конфликата намена у границама Плана и постојећих могућности и условљености из документације вишег реда, извршена је процена стања и квалитета животне средине, што представља основ за организацију еколошких зона у оквиру просторно-еколошке целине са смерницама и мерама за уређење, коришћење и заштиту простора и животне средине.

1.6. Приказ информација и података раније спроведених стратешких процена планова и програма који припадају истој хијерархијској структури у циљу избегавања двоструке процене раније утврђених, описаних и процењених значајних утицаја на живот и здравље становништва и животну средину

Планска документација истог хијерархијског нивоа, која се делом граничи и са којима је предметни плански документ усклађен, од значаја за процену утицаја стратешког катрактера и општих циљева заштите животне средине при изради Стратешке процене утицаја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона на животну средину (Извештаја о Стратешкој процени утицаја):

- План генералне регулације зоне 1 у Врању;
- План генералне регулације зоне 3 у Врању;
- Плана генералне регулације зоне 5 у Врању.

1.7. Преглед утврђених и процењених значајних могућих утицаја на спровођење плана

Преглед утврђених и процењених значајних могућих утицаја на спровођење Плана је на основу постојећег стања, постојећих намена и садржаја, услова насталих у протеклом периоду, природних карактеристика просторне целине, потенцијала и ограничења, услова надлежних институција, постојеће документације, као и података постојеће студијске, пројектне и друге доступне документације.

Имајући у виду карактеристике планских решења и карактеристике зоне 4 у Врању – Индустријска зона, разматрали су се утицаји током реализације и редовног рада.

Утицаји на неизграђено земљиште - у квантитативном и квалитативном смислу, представља један од приоритетних циљева анализе. Према планираној намени, односно начину коришћења, земљиште је грађевинско, на коме се и у складу са важећим прописима, могу градити производни комплекси. Планирана намена простора, довешће до промене изворног начина коришћења земљишта, без промене намене, али представља промену у простору и животној средини.

Утицаји на ваздух – планиране промене у планском подручју могу утицати на ваздух у току реализације и редовног рада постојећих и планираних производних комплекса. Сви постојећи и планирани пројекти (објекти, делатности, активности) генератори потенцијални загађивачи, су у обавези да примењују мере заштите ваздуха од загађујућих материја. За случај прекорачења граничних вредности емисије у ваздух из било ког извора, предузети додатне техничке мере како би се концентрације загађујућих материја свеле у прописане вредности.

Утицаји на воду - у обухвату Плана, налази се Градска река, Рашки поток и јаруга на к.п. 5669 (КО Врање 2) представљају леве притоке реке Јужне Мораве. Утицаји на водотокове могу бити у фази реализације и редовног рада и постојећих и планираних производних комлекса. Заштита квалитета површинских и подземних вода заснована је на мерама и активности којима се њихов квалитет штити преко мера забране, превенције, обавезних мера заштите, контроле и мониторинга, у циљу очувања живог света, постизања стандарда квалитета животне средине, смањења загађења, спречавања даљег погоршања стања вода и обезбеђење нешкодљивог и несметаног коришћења вода за различите намене у складу са условима ЈВП „Србијаводе“ Београд.

Утицаји на предео и пејзаж – планиране промене у планском подручју у одређеној мери ће изменити предео и пејзаж простора. Међутим, планско подручје је индустријска зона која је изграђена и део који ће се реализовати неће утицати на постојећи предео. У овом случају, обавезним озелењавањем,може имати позитиван утицај.

Утицај на биодиверзитет – планско подурчје се не налази унутар заштићеног подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите и не налази се у просторном обухвату еколошке мреже Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 102/2010). Поштовањем

прописаних мера и смерница према Условима Завода за заштиту природе, утицај ће бити сведен на минимум.

Утицаји на степен нејонизујућег зрачења - неопходно је констатовати да се у близини трафостаница и далековода је повећан ниво нејонизујућег зрачења. У околини сваког проводника кроз који тече наизменична струја постоји електромагнетно поље. Интензитет електромагнетног поља опада са квадратом растојања од проводника. На већим удаљеностима ефекат нејонизујућег зрачења које потиче од таквог поља постаје безначајан. Електромагнетно зрачење, односно поље ће у највећој мери емитовати инвертори и трансформатори, а затим и електро-опрема у разводним ормарима и други командно-управљачки уређаји и водови (само приликом протицања струје). Ради се о електромагнетном пољу, фреквенције 50 Hz. Ниво електромагнетног поља је низак и локалног је карактера (не простире се ван граница Плана). Електромагнетско поље о коме је овде реч, је поље које спада у нејонизирајућа поља, то значи да његова енергија у примарном акту инциденције није довољна да изазове јонизацију молекула у биолошком ткиву. Осетљивих рецептора нема у непосредном окружењу.

Утицаји на степен и ниво буке - негативни утицаји се могу очекивати током реализације и током редовног рада постојећих и планираних пројекта јер је у питању индустријска зона. Приликом изградње, доћи ће до привременог подизања нивоа буке, са вероватноћом понављања и повременом појавом импулсне буке од грађевинских машина и тешких теретних возила за превоз грађевинског материјала и опреме. Повећање нивоа буке је неминовно, али је привременог карактера, а утицај је краткотрајан, просторно ограничен и доминантан на непосредном месту извођења. Током редовног рада постојећих и планираних производних пројеката, може доћи до прекорачења нивоа буке. Сви постојећи и планирани пројекти (објекти, делатности, активности) генератори буке, су у обавези да примењују мере техничке заштите од буке. На граници ове зоне (индустријске) бука не сме прелазити дозвољене нивое у зони са којом се граничи.

1.8.Приказ припремљених разумних варијантних решења које је орган надлежан за припрему Плана разматрао разматрао узимајући у обзир циљ, сврху и географски обухват плана, предложене мере за спречавање и/или смањење процењених значајних негативних утицаја на стање и квалитет чинилаца животне средине и живот и здравље људи

У процесу израде Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона и у поступку процене могућих утицаја стратешког карактера Плана на животну средину, анализирани су следећи аспекти:

- природне карактеристике планског обухвата, постојећа намена простора, досадашњи начин коришћења простора, постојеће стање животне средине и еколошки услови у простору;
- стање инфраструктурне и комуналне опремљености и уређености подручја, постојећи начин коришћења природних ресурса;
- услови ималаца јавних овлашћења и надлежних институција у поступку израде Плана и Стратешке процене утицаја на животну средину;
- циљеви планских докумената вишег хијерархијског нивоа и циљеви секторских планова;
- ниво достигнутог развоја и могућности даљег одрживог развоја подручја Плана.

На основу вишекритеријумске анализе и вредновања постојећег стања у простору планског обхвата, планирана намена, са предложним правилима уређења и правилима грађења, је могућа уз интегрисање мера заштите животне средине. За процес имплементације Плана генералне регулације, све прописане смернице и мере заштите животне средине, представљају услов за реализацију планиране намене.

У складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 94/24), Стратешком проценом утицаја на животну средину Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона и Стратешке процене утицаја (Извештај о

СПУ), предлог разумних варијантних решења које је надлежни огран за припрему Плана разматрао:

- **Варијанта I** - да се План генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, не усвоји, односно да се настави са досадашњим трендом управљања простором у границама планског документа;
- **Варијанта II** – да се План генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, усвоји и имплементира на еколошки прописан начин, применом и поштовањем интегрисаних мера заштите и мониторинга животне средине.

На основу вишекритеријумске анализе и вредновања постојећег стања и планиране намене са усвојеним правилима уређења и правилима грађења за зоне 4 у Врању – Индустријске зоне, закључак је да је реализација могућа уз интегрисање мера превенције, мера за спречавање значајних негативних утицаја, мера заштите животне средине и мера за спречавање акцидената и удесних ситуација и обавезног мониторинга у свим фазама, односно у фази планирања, пројектовања, фази реализације и редовног функционисања објеката у зони 4.

За процес имплементације Плана, све прописане смернице и мере заштите укупног квалитета и капацитета животне и друштвене средине, представљају услов за реализацију планиране намене у зони 4 у Врању - Индустријска зона.

На основу свих анализа, закључено је да је предложено варијантно решење да се План генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, усвоји и имплементира, је еколошки најприхватљивије са аспекта потенцијалних утицаја на локално становништво, медујуме животне средине (ваздух, вода и земљиште), смањење нивоа буке и нејонизујућег зрачења, управљање акцидентима и отпадом, а све у складу са смерницама и мерама Стратешке процене утицаја за План.

1.9. Резултати претходних консултација са надлежним институцијама, заинтересованим органима, организацијама и предузећима

У поступку израде Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона и Стратешке процене утицаја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона на животну средину (Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана), обављене су консултације са заинтересованим и надлежним институцијама, организацијама и органима, имаоцима јавних овлашћења, у току којих су прибављени подаци, услови и мишљења. Консултације су обављене и прибављени су услови, мишљења и сагласности следећих надлежних и заинтересованих институција, органа, организација, ималаца јавних овлашћења:

- **Завод за зашиту природе Србије Нови Београд** издао је условие за потребе Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, 03 бр. 021-1299/2 од 26.04.2024. године, у којима се наводи да Простор за који се планира израда Плана генералне регулације зоне 4 у Врању Индустријска зона, на основу Одлуке о изради Плана генералне регулације зоне 4 у Врању - Индустријска зона („Службени гласник града Врања“, бр. 03/2024), се не налази се у оквиру заштићеног подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите, утврђених еколошки значајних подручја и еколошких коридора од међународног значаја еколошке мреже Републике Србије.
- **Завод за заштиту споменика културе Ниш** издао је Акт о условима чувања, одржавања, коришћења и утврђеним мерама заштите културних добара и добара која уживају претходну заштиту од значаја за израду Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона бр. 644/2-03 од 03.06.2024. године, којим се констатује да на предметном простору нема утврђених непокретних културних добара, као ни добара која уживају претходну заштиту.
- **Министарство заштите животне средине Београд** издало је Услови за потребе израде Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона бр. 001271962 2024 од 12.04.2024. године, у којима се нсводи да у обухвату Плана генералне регулације зоне 4 у Врању индустријска зона се не налазе Севесо постројења, тако да нема услова у вези могућег хемијског удеса.
- **Министарство одбране Сектор за матерјалне ресурсе Управа за инфраструктуру Београд** издало је Услове и захтеве за прилагођавање Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона бр. 6128-4 од 21.05.2024. године, у којима се наводи да је неопходно Приликом израде и спровођења Плана обезбедити функционалност саобраћајне, енергетске, комуналне и друге инфраструктуре за војни комплекс и неповређивање војне имовине.
- **МУП Сектор за ванредне ситуације Одељење за ванредне ситуације у Врању** издао је Услове 07.10.1 бр. 217-2746/24-1 од 04.04.2024. године**,** у којима се наводи да нема посебних услова у погледу Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона.
- **Електродистрибуција Србије Дистрибутивно подручје Ниш** издала је Услове за израду Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, где се наводи да је Инвеститор у обавези да поштује прописане услове за извођењ радова на изградњи објеката.
- **Акционарско друштво „ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ“ Београд** издало је Услови за потребе израде Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона бр. 130-00-UTD-003-357/2024-002 од 10.04.2024. године, којим се констстује да се трасе далековода ТС Врање1, ТС Владичин Хан – ТС Врање 4 и ТС Врање 4 – ТС Врање 1 који су у власништву „Електромрежа Србије“ а.д., једним делом укрштају са обухватом предметног Плана.
- **ЈВП „Србијаводе“ Београд Водопривредни центар „Морава“ Ниш** издало је Решење о издавању водних услова бр. 3811/1 од 12.06.2024. године, који морају да се испуне при изради Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона.

- **ЈП Путеви Србије Београд** издало је Услови за израду Плана генералне регулације бр. 953-8352/24-1 од 29.04.2024. године, којима је констатовано да се у оквиру граница предметног Плана налазе трасе државних путева и то: државни пут IA реда A1, државни пут IIA реда број 227 и државни пут IIA реда број 258.
- **Инфраструктура железнице Србије Београд** издала је Услове за потребе израде Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона бр. 3/2024-779 од 13.05.2024. године, којима је прописано да се План израдии у складу са Просторним планом Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 88/10), Законом о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/12-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19, 9/20, 52/21 и 62/23), Законом о железници (Службени гласник РС, број 41/18, 62/23), Законом о безбедности у железничком саобраћају („Службени гласник РС“, број 41/18) и Законом о интероперабилности железничког система („Службени гласник РС“, број 62/23).
- **ЈП Урбанизам и изградња града Врања** издало је Услови бр. 452-1/24 од 03.04.2024. године, за израду Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, којима је констатовано да се у оквиру граница предметног Плана налазе саобраћајнице које су у надлежности овог предузећа. Приликом израде предметног Плана потребно је испунити прописане Услове.
- **Јавно предузеће „Водовод” Врање** издало је Техничке услове за пројектовање и прикључење бр.934/2 од 01.06.2024. године, којима су прописани **општи услови за** пројектовање и прикључење на водоводну мрежу.
- **Србијагас Сектор за развој Нови Београд** издало је Услове за израду Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона бр. 06-03-11/849/1 од 31.05.2024. године, којима је утврђено у обухвату предметног Плана у надлежности ЈП „Србијагас“ не постоји изграђена гасоводна мрежа и објекти, па сходно томе ЈП „Србијагас“ нема посебних услова са становишта прописане изграђене гасоводне мреже.
- **Југоросгаз а.д. Београд** је издало Услове за укрштање и паралелно вођење – израда Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона бр. Н/И-194 од 22.04.2024. године, којима се констатује да Југоросгаз у обухвату наведеног Плана нема изведену као ни пројектовану гасоводну мрежу.
- **Републички хидрометеоролошки завод Београд је** издао Обавештење бр. 922-3-58/2024 од 08.04.2024. године, којим не утврђује посебне услове за заштиту и изградњу објеката у смислу Закона о планирању и изградњи.
- **Лукоил Србија Београд** је дао Одговор на Допис бр. 864 од 09.05.2024. године, којим су дати предлози за планирано стање.
- **Телеком Србија Предузеће за телекомуникације а.д.** је издао Услове за израду Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона бр. Д211-155251/2-2024 од 27.05.2024. године, којима је утврђено да на подручју предметног Плана постоје телекомуникациони (ТК) објекти и подземни и надземни телекомуникациони каблови Телеком-а Србија. У обухвату предметног Плана нема активних РБС локација, али су исте планиране.
- **А1 Србија д.о.о. Нови Београд** издало је Обавештење за израду Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона бр. 22.04. од 2024. године, у коме се наводи да ће наведено предузеће тражити решење за будућу базну станицу и да је то део дугорочног плана развоја мреже у обухвату предметног Плана.
- **ЈУ „Народни музеј Врање“** је издао Податке о непокретним културним добрима и осталим објектима под управом Народног музеја Врање, бр. 263 од 08.04.2024. године, у којима је дато тренутно стање, локације и планирано стање објеката којима Музеј управља.

Све консултације и услови имаоца јавних овлашћења су релевантни за процес Стратешке процене утицаја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона на животну средину и израду Стратешке процене утицаја, а услови и мере надлежних органа, институција, предузећа, ималаца јавних овлашћења су, кроз процес процене, вредновани

и имплементирани у планска решења и Извештај о Стратешкој процени утицаја на животну средину Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона.

2.0. Општи и посебни циљеви и индикатори Стратешке процене утицаја

Стратешки циљеви заштите животне средине су, пре свега, очување еколошког интегритета, капацитета и квалитета простора, односно заштита животне средине, одрживо и рационално коришћење расположивих природних ресурса и створених вредности на подручју планског документа и просторној целини којој припада.

Стратегија коришћења, уређења и заштите простора у границама Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, огледа се у детаљној планској организацији и уређењу, кроз вредновање капацитета простора, однос постојећих ограничења и ограничења планиране намене, на еколошки најприхватљивији начин.

Општи и посебни циљеви Стратешке процене утицаја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона на животну средину, дефинисани су и изведени из општих и посебних циљева и захтева заштите простора и животне средине утврђених у плановима и секторским документима вишег реда, услова ималаца јавних овлашћења, као и значајних питања, постојећих просторних и еколошких проблема у обухвату Плана.

Еколошком проценом Плана ће, у циљу остваривања општих и посебних циљева заштите простора и животне средине, бити обезбеђен приказ могућих утицаја планираних намена на животну средину, као и смернице за даље поступање при имплементацији Плана.

У складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 94/24), Члану 14., општи и посебни циљеви Стратешке процене утицаја на животну средину дефинишу се на основу захтева и циљева у погледу заштите животне средине у другим плановима и програмима, циљева заштите животне средине утврђених на националном и међународном нивоу, прикупљених података о стању животне средине и значајних питања, проблема и предлога у погледу заштите животне средине у Плану. На основу дефинисаних циљева врши се избор одговарајућих индикатора који ће се користити у изради Стратешке процене.

2.1. Општи циљеви Стратешке процене утицаја и Посебни циљеви Стратешке процене утицаја

Општи циљеви Стратешке процене утицаја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – индустријска зона на животну средину, се дефинишу на основу смерница, захтева и циљева заштите животне средине проистеклих из планских докумената вишег реда, постојећег стања и капацитета простора и захтева за управљање животном средином за планирани развој планског подручја. Стратешки циљеви заштите животне средине, дати одредбама планова вишег реда, представљају полазне основе за дефинисање општих циљева Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације.

Општи циљеви Стратешке процене утицаја као интегралног дела предметног планског документа, представљају хијерархијски условљене опште циљеве планске документације вишег реда и ширег подручја и обухватају:

- квалитет ваздуха;
- квалитет вода-површинских и подземних;
- квалитет земљишта;
- ниво буке и нејонизујућег зрачења;
- управљање отпадом;
- заштиту од удеса и удесних ситуација.

Општим циљевима је постављен оквир за дефинисање заштите простора, животне средине и здравља становништва, односно заштита кључних чинилаца животне средине од загађивања и деградације. Дефинисање посебних циљева и избор индикатора за мерење и праћење њиховог остваривања представља услов управљање животном средином, контролу у простору за стварање услова одрживог просторног, функционалног

и еколошки прихватљивијег развоја подручја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона.

Посебни циљеви Стратешке процене утицаја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона на животну средину, утврђени су на основу анализе стања животне средине, значајних и битних питања, проблема, ограничења и потенцијала подручја Плана, као и приоритета за решавање еколошких проблема у складу са општим циљевима и начелима заштите животне средине. Еколошки одговорно планирање и коришћење простора у Плану генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, представљају услов превентивне заштите и побољшања стања у простору и животној средини. Посебни циљеви Стратешке процене утицаја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, на животну средину су:

- заштита ваздуха од загађивања - спречавање емисија у ваздух (спречавање емисија загађујућих материја и суспендованих честица у ваздух изнад граничних вредности, смањење/ублажавање степена изложености становништва загађеном ваздуху);
- заштита земљишта - спречавање емисија у земљиште;
- заштита подземних вода - спречавање емисија у воде (забрана изливања, просипања, упуштања загађујућих материја, непречишћених отпадних вода у површинске воде и подземне воде);
- заштита и очување пољопривредног земљишта;
- увођење компензацијских мера, мера компензација негативних утицаја;
- адекватно управљање отпадом на планском подручју (управљање свим врстама и категоријама отпада-комуналним, опасним, неопасним, забраном депоновања свих врста и категорија отпада ван простора намењених за ту намену);
- поштовање планских мера, мера заштите животне средине, правила уређења и правила грађења;
- максимално ублажавање негативних утицаја постојећих и планираних намена на визуелну перцепцију;
- успостављање система контроле животне средине у обухвату Плана, као део шире мреже мониторинга;
- управљање ризицима (обавеза спречавања свих потенцијалних ризика од удеса, препознавање и деловање на неочекиване и непланиране ситуације како би се избегле или спречиле околности које воде до акцидената и удеса на планском подручју);
- покретање поступка процене утицаја на животну средину за планиране пројекте, потенцијалне изворе негативних утицаја на медијуме животне средине, квалитет и капацитет животне средине и здравље становништва и свих корисника простора.

Посебни циљеви Стратешке процене утицаја омогућавају формирање еколошке матрице за планирану намену простора у обухвату Плана на принципима одрживости и еколошке прихватљивости.

2.2. Избор индикатора

Избор индикатора Стратешке процене врши се на основу карактеристика простора и стања животне средине у границама Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, у складу са Правилником о националној листи индикатора заштите животне средине („Сл. гласник РС", бр. 37/11). Избор индикатора заснован је на концепту „узрок-последица-одговор“:

- индикатори „узрока” означавају антропогене активности, процесе и односе који утичу на животну средину;
- индикатори „последица” означавају стање животне средине;
- индикатори „одговора” дефинишу политичке опције и остале реакције у циљу промена „последица” по животну средину.

Дефинисани индикатори представљају квалитативне показатеље на основу којих се прати степен достигнутости постављених циљева. Дефинисаним индикаторима Стратешке процене утицаја добијају се подаци о:

- стању у границама Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона;
- квалитету ваздуха;
- квалитету површинских и подземних вода;
- стању и квалитету земљишта;
- стању буке и нејонизујућег зрачења;
- карактеристикама и стању фауне и флоре;
- инфраструктурној и комуналној опремљености подручја;
- управљању отпадом.

На основу дефинисаних циљева, извршен је избор индикатора за поступак Стратешке процене утицаја и Извештаја о СПУ.

Табела бр. 7: *Приказ рецептора животне средине, циљева СПУ и избор индикатора*

Рецептори животне средине	Посебни циљеви	Избор индикатора
ВАЗДУХ (заштита квалитета ваздуха)	Спречавање емисија загађујућих материја у ваздух изнад граничних вредности (смањити ниво емисије загађујућих материја у ваздух до прописаних ГВЕ)	Број дана са прекорачењем ГВЕ за загађујуће материје (SO_2, NO_2, HCl, H_2SO_4, PM10, PM2.5) на подручју Плана и локалне самоуправе
	Смањити емисију гасова стаклене баште	Емисија CO_2 (%)
	Смањити степен изложености становништва загађеном ваздуху	Број становника изложених загађењима ваздуха
	Унапредити енергетску ефикасност	Процентуални удео коришћења еколошки прихватљивих горива/енергената
ЗЕМЉИШТЕ (заштита земљишта)	Заштита квалитета земљишта	% површина обухваћеног новом наменом Заштита од ерозионих процеса
ВОДЕ (заштита квалитета површинских вода) (заштита квалитета подземних вода)	Очување квалитета површинских и подземних вода	Квалитет површинских и подземних вода Квалитет пречишћених отпадних вода Праћење зауљених отпадних вода: - физичке карактеристике (температура, видљиве отпадне материје, приметна боја, приметан мирис, мутноћа), - pH вредност,
	Обезбеђивање захтеваног квалитета отпадних вода пре упуштања у реципијент	

		- петодневна биолошка потрошња кисеоника (ВРК5), - хемијска потрошња кисеоника (НРК), - олово, - гвожђе, - толуен, - бензен, - ксилен, - фенолна једињења (фенол)
БУКА	Смањити изложеност становништва повишеним нивоима буке	Број постојећих и потенцијалих извора буке током реализације Број мерних места
НЕЈОНИЗУЈУЋЕ ЗРАЧЕЊЕ	Смањити/ублажити изложеност електромагнетном зрачењу	Критеријуми Светске здравствене организације: - дозвољена јачина електричног поља је 5 kVeff/m, дозвољена јачина магнетног поља је 100 μT
ПРЕДЕО	Озелењавање	Предузети мере санације, примарне рехабилитације и успостављања слободних зелених површина Формирати заштитни појас ради очувања и смањења штетних утицаја
УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ (управљање свим врстама и категоријама генерисаног отпада - опасним и неопасним)	Организован и контролисан систем управљања отпадом Управљање свим врстама и категоријама отпада-комуналним, опасним, неопасним, забраном депоновања свих врста и категорија отпада ван простора намењених за ту намену	План управљања отпадом Количине опасног и неопасног отпада који се генерише у току једне године Проценат отпада који је предат оператерима на даље управљање
УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА	Обавеза спречавања свих потенцијалних ризика од удеса, препознавање и деловање на неочекиване и непланиране ситуације како би се избегле или спречиле околности које воде до акцидената и удеса на планском подручју	Ризик настанка удеса Површина обухваћена могућим акцидентима Изложеност становништва, објеката, флоре и фауне могућим акцидентним ситуацијама
СОЦИО-ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ	Подстицај економског развоја локалне самоуправе Бољи квалитет живота локалног становништва	Број запослених захваљујући реализацији планиране намене Бенефити локалне заједнице Степен инфраструктурног

		опремања и ниво комуналног уређења

Општи и посебни циљеви Стратешке процене утицаја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона на животну средину, представљају услов за остваривање заштите и унапређења стања на планском подручју. Предложен концепт заштите животне средине на подручју Плана хијерархијски је усклађен са општим смерницама, условима и мерама за заштиту животне средине шире просторне целине, односно условима и мерама на нивоу Генералног урбанистичког плана Врања („Службени гласник града Врања“, бр. 3/18), Измене и допуне Генералног урбанистичког плана Врања („Службени гласник града Врања“, бр. 32/20), Друге измене и допуне Генералног урбанистичког плана Врања („Службени гласник града Врања“, бр. 29/23).

3.0. Процена могућих утицаја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона и програма на чиниоце животне средине

На основу циљева и смерница просторног развоја и услова заштите животне средине из планова вишег реда, од значаја за План генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона на животну средину, дефинисани су општи и посебни циљеви Стратешке процене утицаја планског документа (Извештаја о СПУ).

Основни циљ са еколошког аспекта је интегрална заштита и развој уз поштовање еколошких принципа и принципа одрживости у границама Плана, избегавање конфликата, постизања компромиса и компензације у простору.

Реализација планских решења планирана је у складу са рационалним коришћењем расположивог простора применом мера заштите еколошки осетљивих рецептора, односно локалног становништва, заштићених подручја, уз дефинисане и прописане обавезне мере за спречавање свих значајних утицаја и мере за заштиту природе, здравља становништва и животне средине.

План генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, оцењен је према могућим утицајима (сагласно критеријумима за оцењивање величине, значаја и вероватноће утицаја - модификована PADC методологија и „MeV Urban" модел) на:

- стање у простору - постојећа и планирана намена,
- стање инфраструктурне и комуналне опремљености,
- постојећи и планирани степен рационалности у коришћењу природних ресурса,
- постојеће и планирано стање и квалитет животне средине,
- постојећи и планирани степен управљања отпадом,
- постојећи и планирани степен ефикасности заштите животне средине,
- стање мониторинга животне средине.

3.1. Детаљан опис, вредновање и процену значајних утицаја спровођења плана на чиниоце животне средине

Подручје еколошке анализе, односно вредновања постојећег и планираног стања, са аспекта могућих и очекиваних промена и утицаја у простору и животној средини, представља обухват Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона.

На основу утврђених потенцијала и ограничења у границама Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, карактеристика непосредног и ширег окружења, као и постојеће и планиране намене, извршена је валоризација простора у обухвату планског документа. Општи циљеви еколошког вредновања простора Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона:

- утврђивање и валоризовање кључних потенцијала простора;
- идентификација постојећих конфликата и ограничења (просторних, еколошких);
- процена посторно-еколошких капацитета подручја Плана;
- дефинисање просторно-еколошке матрице подручја Плана за одрживи развој.

Посебни циљеви еколошког вредновања простора Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона:

- дефинисање еколошке целине и зоне;
- утврђивање услова за планиране намене у еколошкој целини и зона;
- дефинисање еколошки прихватљивих садржаја и објеката са пратећом инфраструктуром;
- дефинисање услова и мера за планирање пројеката, услова за спречавање просторних и еколошких конфликата, као и услова еколошке компензације у простору;

- утврђивање обавезних еколошких смерница и мера за реализацију планских решења у процесу имплементације планског документа;
- утврђивање обавезних смерница и мера заштите и мониторинга животне средине и заштите од удеса.

Валоризација је извршена и у циљу усклађивања даљег развоја планског подручја према критеријумима економске оправданости, одрживости и еколошке прихватљивости. Концепт заштите и унапређења животне средине за подручје Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, заснован је на:

- заштити и унапређењу простора и животне средине у подручју Плана генералне регулације од значаја за животну средину уже и шире просторне целине;
- заштити квалитета ваздуха, површинских и подземних вода и земљишта;
- заштити биодиверзитета, заступљених екосистема, заштити заштићених врста и специфичних станишта, заштити осталих природних вредности и културних добара (археолошких локалитета) у планском подручју од значаја за животну средину;
- заштити и спречавању прекомерне емисије буке, светлосних ефеката и нејонизујућег зрачења, у зони осетљивих рецептора;
- инфраструктурном опремању и комуналном уређењу, пре свега зоне које већ трпи утицаје, у циљу унапређења медијума животне средине и заштите здравља локалног становништва;
- организованом систему управљања отпадом;
- превенцији свих потенцијалних удеса и удесних ситуација;
- мониторингу стања животне средине.

Стратешком проценом утицаја извршена је валоризација простора односно пласног подрчја, у циљу одрживог и еколошки прихватљивог управљања простором, природним вредностима, животном и друштвеном средином за еколошки најприхватљивији начин реализације у границама Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона. Да би се проценили могући утицаји стратешког и осталог карактера, ефекти и последице по природу, биодиверзитет, остале природне вредности, животну и друштвену средину, здравље и безбедност локалног становништва и потенцијалних корисника простора, извршено је вредновање планског обухвата са еколошког аспекта, као подлоге за најбоље понуђено варијнтно решење за реализацију планских решења.

На основу просторно-положајних карактеристика анализираног подручја планског документа, постојећих ограничења и еколошких конфликата, постојеће намене, обавезујућих смерница мера заштите животне средине које су услов за планирану намену и имплементацију Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, подручје Плана се вреднује као: **Еколошка целина „Зона 4 – Индустријска зона“** са површине **348,30 ha.**

Како би се створили услови за даљи одрживи развој у границама „Зона 4 – Индустријска зона“, обавезно је да:

- реализацију планиране намене, прати обавезна процена утицаја на природну, животну и друштвену средину на хијерархијски нижем нивоу;
- примена обавезних мера за спречавање и ублажавање потенцијално негативних утицаја на стање у простору, животној и друштвеној средини;
- примена мера заштите од удеса и удесних ситуација, у складу са документацијом на хијерархијски нижем нивоу.

Еколошка целина „Зона 4 – Индустријска зона“ обухвата површину од **348,30 ha:**

- **Еколошка подцелина – Површине јавне намене:**
  - **Еколошка зона - Јавни објекти и садржаји**
  - **Еколошка зона - Комунални, инфраструктурни и саобраћајни комплекси и објекти**
  - **Еколошка зона - Спорт и рекреација**

- **Еколошка зона - Улице и заштитни појаси**
- **Еколошка зона - Уређено градско зеленило - јавне зелене површине**

- **Еколошка подцелина – Површине остале намене:**
  - **Еколошка зона - Становање малих густина**
  - **Еколошка зона - Становање средњих густина**
  - **Еколошка зона - Становање - посебни типови ТИП Ц**
  - **Еколошка зона - Пословно-услужни садржаји**
  - **Еколошка зона - Пословно-производне зоне**
  - **Еколошка зона - Индустрија и производне зоне**
  - **Еколошка зона - Заштитно зеленило**
- **Еколошка подцелина – Неизграђене површине:**
  - **Еколошка зона - Речна корита и водно земљиште**

У циљу превенције, спречавања, смањења, отклањања и минимизирања могућих значајних утицаја на природу, животну и друштвену средину, планиране су мере које су дате у Поглављу 4.1. овог Извештаја о Стратешкој процени утицаја Плана на животну средину. Начин вредновања чиниоца животне средине у поступку стратешке процене утицаја на животну средину Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, мере превенције, забране, заштите, компензације и мониторинга негативних утицаја на животну средину, а које се морају спровести у наведеној еколошкој целини при реализацији планиране намене, су обавезне у поступку процене утицаја на животну средину, као нижем хијерархијском нивоу.

3.2. Приказ вероватних значајних утицаја разумних варијантних решења која је разматрао орган надлежан за припрему плана имајући у виду циљ, сврху и географски обухват плана

У поступку процене стратешких утицаја Плана и планских решења, разматрана су варијантна решења (усвајање и не усвајање Плана) како би се извршило поређење и вредновање за избор боље понуђене варијанте са аспекта могућности за реализацију планских решења али и заштите простора и животне средине.

Предложена варијантна решења вреднована су са аспекта:

- могућности успостављања интегралне контроле у простору;
- могућности реализације планских решења на принципима превенције, економске и еколошке одрживости и прихватљивости;
- могућности контроле, мониторинга и заштите природе, локалног становништва и квалитета животне средине.

Варијантно решење не усвајања Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона (Варијанта I), може за последицу имати:

- нарушавање основног концепта дугорочног одрживог развоја и стратешких смерница развоја предметног грађевинског подручја;
- недостатак мера и инструмената за управљање простором на еколошки прихватљив и одржив начин;
- повећан степен ризика од загађивања животне средине услед неконтролисаног управљања простором;
- ризик од загађивања животне средине услед неадекватне инфраструктурне и комуналне опремљености простора (генерисање отпада и отпадних вода, појаве буке, загађења ваздуха, земљишта, вода);
- могућа непланска реализација појединачних пројеката и делатности на локацијама у оквиру комплекса планског подручја које не испуњавају претходне услове заштите простора и животне средине;
- непоштовање обавезујућих смерница и мера планова вишег реда за уређење и грађење на подручју Плана;

- непоштовање мера обавезног инфраструктурног и комуналног опремања и уређења,
- недовољну и неадекватну инфраструктурну опремљеност подручја Плана;
- непоштовање општих и посебних смерница и мера заштите животне средине из планова на вишем хијерархијском нивоу.

Варијантно решење усвајања и реализације (имплементације) Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона (Варијанта II), представља механизам управљања простором и животном средином и омогућава:

- поштовање урбанистичких параметара, правила уређења и правила грађења, смерница за планове заштите од удеса, обавезних мера заштите простора, заштите здравља становништва, заштите и мониторинга животне средине;
- остваривање концепта дугорочног одрживог и еколошки прихватљивог и контролисаног развоја планског подручја;
- поштовање општих и посебних смерница и мера заштите животне средине из планова на вишем хијерархијском нивоу;
- планску реализацију планираних промена, у складу са условима заштите животне средине, условима заштите културних добара, заштите здравља и традиционалних навика и вредности локалног становништва;
- континуирано (фазно) инфраструктурно и комунално опремање и уређење планског подручја, али и шире просторне целине;
- планску, еколошку прихватљиву реализацију планираних промена у складу са посебним условима заштите животне средине, заштите ваздуха, воде и земљишта од загађивања, заштите од прекомерне буке и потенцијалних акцидената;
- контролисано управљање отпадним водама, комуналним, технолошким и атмосферским у обухвата Плана;
- акустично зонирање простора и примена мера заштите од буке;
- контролисано управљање отпадом у обухвату Плана;
- успостављање контроле стања животне средине (мониторинг), односно праћење стања квалитета ваздуха, вода и земљишта, праћење нивоа буке.

Избор Варијанте II, усвајање Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, представља најбоље понуђено решење са аспекта управљања простором, заштите природних ресурса и животне средине (квалитета површинских и подземних вода, ваздуха, земљишта), у складу је са еколошким начелима и принципима одрживог развоја. Предлог Плана је у сагласности са постављеном еколошком матрицом и омогућава успостављање еколошке контроле у простору планског обухвата.

3.3. Поређење разумних варијантних решења и приказ разлога за избор најповољнијег решења са становишта циља, сврхе, географског обухвата плана и процењених утицаја на животну средину

Поређење варијантних решења извршено је на основу очекиваних позитивних и негативних утицаја које би варијантна решења имала у простору. Ефекти су вредновани са аспекта утицаја на:

- природне вредности-медијуме животне средине (ваздух, површинске и подземне воде, земљиште),
- ниво буке и нејонизујућег зрачења,
- створене вредности (демографске карактеристике, привредне активности),
- предеоне и пејзажне карактеристике подручја,
- инфрструктурну и комуналну опремљеност планског подручја,
- просторне и урбанистичке услове и параметре и могућност контролисаног управљања простором.

Еколошки је прихватљиво решење које омогућава:

- дефинисање правила уређења, правила грађења, правила инфраструктурне и комумалне уређености и опремљености;
- примену мера превенције, санације, мера забране, мера за спречавање и отклањање, спречавање и компензацију свих значајних утицаја у простору и животној средини;
- рационално коришћење и очување природних ресурса у планској поставци;
- спровођење контроле и мониторинга животне средине;
- поштовање еколошких начела и принципа одрживог развоја.

Табела бр. 8: *Приказ варијантних решења*

ВАРИЈАНТНА РЕШЕЊА	**Одрживи развој планског подручја**	
	Позитивни	**Негативни**
Варијанта I	Задржавање постојећег концепта и функционисања планског подручја, односно задржавање неизграђеног земљишта без могућности додатних промена у простору	Нарушавање основног концепта дугорочног одрживог развоја и стратешких смерница развоја предметног грађевинског подручја Недостатак мера и инструмената за управљање простором на еколошки прихватљив и одржив начин Повећан степен ризика од загађивања животне средине услед неконтролисаног управљања простором Ризик од загађивања животне средине услед неадекватне инфраструктурне и комуналне опремљености простора (генерисање отпада и отпадних вода, појаве буке, загађења ваздуха, земљишта, вода) Могућа непланска реализација појединачних пројеката и делатности на локацијама у оквиру комплекса планског подручја које не испуњавају претходне услове заштите простора и животне средине Непоштовање обавезујућих смерница

		и мера планова вишег реда за уређење и грађење на подручју Плана Недовољна и неадекватна инфраструктурна опремљеност подручја Плана
Варијанта II	Поштовање урбанистичких параметара, правила уређења и правила грађења, смерница за планове заштите од удеса, обавезних мера заштите простора, заштите здравља становништва, заштите и мониторинга животне средине Остваривање концепта дугорочног одрживог и еколошки прихватљивог и контролисаног развоја планског подручја Поштовање општих и посебних смерница и мера заштите животне средине из планова на вишем хијерархијском нивоу Планска реализација планираних промена у складу са условима заштите животне средине, условима заштите културних добара, заштите здравља и традиционалних навика и вредности локалног становништва Континуирано (фазно) инфраструктурно и комунално опремање и уређење планског подручја, али и шире просторне целине Планска, еколошка прихватљива реализација планираних промена у складу са посебним условима заштите животне средине, заштите ваздуха, воде и земљишта од загађивања, заштите од прекомерне буке и потенцијалних акцидената Контролисано управљање отпадним водама, комуналним, технолошким и атмосферским у обухвата Плана Контролисано управљање отпадом у обухвату Плана Успостављање контроле стања животне средине (мониторинг), односно праћење стања квалитета ваздуха, вода и земљишта, праћење нивоа буке	Заузимање неизграђеног земљишта планским решењима према смерницама плановавишег реда Промене предеоних карактеристика, односно визуелне и предеоне промене у простору Промена, у мањој мери, традиционалних навика локалне заједнице

3.4. Начин на који су при процени утицаја узети у обзир чиниоци животне средине

На основу вишекритеријумске анализе, утврђени су потенцијали и ограничења у границама Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона,, односно подручју потенцијалних директних и индиректних утицаја од значаја за заштиту природе, животне средине и локалног становништва. Заштита природе, животне средине и поштовање социолошког аспекта, подразумева поштовање свих општих и посебних смерница и мера утврђених условима ималаца јавних овлашћења, захтевима заинтересованих органа и организација и заинтересоване јавности, у складу са законском регулативом. Кроз анализу подручја Плана, односно постојеће и планиране намене, извршена је еколошка валоризација и дефинисана еколошка целина.

Дефинисање смерница и мера заштите има за циљ обезбеђивање услова да се постојеће стање животне средине максимално очува и спречи потенцијално негативно деловање, пре свега електромагнетног зрачења у анализираној просторној целини. Поред процене утицаја планских решења на животну средину и сагледавања могућих значајних негативних утицаја, циљ процене утицаја планског документа је и прописивање смерница и мера за њихово смањење, односно свођење у прихватљиве границе, дефинисане позитивном законском регулативом, уз очување капацитета и квалитета животне средине и здравља локалног становништва у границама планског документа.

Реализацијом планских решења поштују се све смернице и услови прописани плановима вишег реда, са циљем заштите животне средине. У контексту сагледавања могућих кумулативних и синергетских ефеката, може се говорити о утицајима на предеоне карактеристике као последица изградње, и утицаји повишеног нивоа буке, емисије загађујућих материја у ваздух, воду и земљиште у случају не поштовања обавезних мера.

У циљу заштите квалитета животне средине, поштована су начела заштите животне средине:

- начело превенције и предострожности – све активности у границама планског документа, планира се спровођење да не проузрокује значајне промене у животној средини, тако да представља најмањи ризик по природу и животну средину и здравље локалног становништва и ограничи утицај на животну средину у планском подручју и непосредном окружењу;
- начело очувања природних вредности простора у границама Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона.

Концепт заштите животне средине у Плану генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона,, заснован је на усклађивању потреба развоја, очувању здравља и безбедности локалног становништва, природних вредности и чинилаца животне срдине.

Мере заштите имају за циљ да утицаје на животну и друштвену средину, у оквиру планског подручја, сведу у оквире и границе прихватљивости, омогућавају реализацију планиране соларне електране за даљи развој локалних заједница и спречавају конфликте на датом простору што је у функцији реализације циљева одрживог развоја. Дефинисање мера заштите животне и друштвене средине има за циљ обезбеђивање услова да се постојеће стање животне средине очува и где је могуће унапреди, а пре свега, да се спрече потенцијално негативни утицаји. Поред процене утицаја планских решења на животну средину и сагледавања могућих значајних негативних утицаја, циљ израде Стратешке процене утицаја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, је и прописивање мера за њихово смањење, односно довођење у еколошки прихватљиве и одрживе оквире, у складу са капацитетом животне средине на анализираном простору.

При процени утицаја узети у обзир чиниоци животне средине. Утицаји планираних промена и пратећих садржаја у планском подручју, на чиниоце животне средине су:

- **Становништво и здравље људи;**

Током реализације и редовног рада постојећих и планираних пројеката утицаји су сведени на минимум, између зоне становања и пројеката који могу бити штетни по здравље људи је зеленило односно, где није било поставиће се бафер зона. Поштовањем свих прописаних услова и мера за ваздух, воду, земљиште, буку и отпад, неће бити утицаја на становништво.

- **Геолошка, предеона и биолошка разноврсност, врсте, станишта и њихова функционална повезаност, подручја и друга природна добра заштићена посебним прописом којим се уређује заштита природе;**

Током реализације и редовног рада постојећих и планираних пројеката нема утицаја на геолошко подручје.

Највећи утицај се може очекивати за време припреме терена и изградње планираних пројеката, због буке, вибрација, прашине и већег присуства људи, може доћи до узнемирења животиња које су присутне на локацији а већ су под антропогеним утицајима, које ће услед наведених дејства напустити станиште и настанити мирније подручје у близини. Такође, могу се очекивати утицаји различитих интензитета и карактера и за време редовног рада у непосредном и ширем окружењу, као и утицаји у случају удесних ситуација.

Међутим, поштовањем Решења Завода за заштиту природе Србије, које су обавезујуће са мерама заштите у свим фазама планирања, реализације и редовног рада постојећих и планираних пројеката утицај ће бити сведен на минимум.

- **Еколошка мрежа, еколошки значајна подручја и еколошки коридори**

Највећи утицај на еколошку мрежу, еколошки значајна подручја и еколошки коридоре је током реализације планираних пројеката. Међутим, према Решењу, планско подурчје се не налази унутар заштићеног подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите и не налази се у просторном обухвату еколошке мреже Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 102/2010).

Међутим, поштовањем Решења Завода за заштиту природе Србије, које су обавезујуће са мерама заштите у свим фазама планирања, реализације и редовног рада постојећих и планираних пројеката, утицај ће бити сведен на минимум.

- **Екосистеми и екосистемске услуге**

Индустрија односно може имати утицај током реализације и редовни рад постојећих и планираних пројеката на природне ресурсе, односн заузимање земљишта и сам квалитет земљишта, квалитет ваздуха, воде, на заступљене екосистеме и екосистемске услуге, угрожавајући биодиверзитет, угрожавајући станишта. Међутим, уз одговарајуће планирање и мере заштите, ови утицаји се могу минимизирати.

Планом вишег реда је одређена локација за индустријску зону, самим тим је локација одабрана. Поштовањем смерница и услова планова вишег реда , као и мера обавезујућих за планско подручје, утицаји на ваздух, земљиште, воду, становништво, се могу свести на минимум.

- **Земљиште, вода и ваздух**

Загађивање земљишта може настати, заузимањем неизграђеног земљишта, затим у току изградње и током редновог рада постојећих и планираних пројеката. Квалитет земљишта у границама Плана али и непосредног окружења, може бити нарушен хазардним, неконтролисаним изливањем горива, уља и антифриза из грађевинских машина, осталих возила и коришћене опреме, развејавањем прашкастих материја и прашине као и таложењем загађујућих материја, продуката сагоревања из мотора са унутрашњим сагоревањем. Поштовањем смерница и мера

Утицај на квалитет површинских и подземних вода може се очекивати у току изградње редовног рада постојећих и планираних пројеката. У случају ванредног, удесног, односно хаваријског изливања горива, уља и расхладне течности (антифриза) из грађевинских

машина, теретних и путничких возила на градилишту и у транспорту. Обавеза Носиоца Пројекта, односно извођача радова је да одмах, без одлагања, изврши санацију терена, а у случају продора штетних материја у дубље слојеве подземља, неопходна је извршити и ремедијацију земљишта и загађених подземних вода.

Редовни рад постојећих и планираних пројеката генерише/генерисаће отпадне воде: потенцијално зауљене, санитарно-фекалне, технолошке. У случају не адекватног управљања отпадним водама постоји могућност угоржавања режима вода у планском подручју.

Носиоци пројеката, генератори отпадних вода, који испуштају отпадне воде непосредно у реципијент (Градска река, поток, јаруга), дужни су да обезбеде пречишћавање отпадних вода до нивоа који одговара граничним вредностима емисије, односно до нивоа којим се не нарушавају стандарди квалитета животне средине реципијента (комбиновани приступ), узимајући строжији критеријум од ова два, у складу са Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16).

Утицаји и негативни ефекти на квалитет ваздуха су могући у фази реализације и редовног рада постојећих и планираних пројеката и могу настати пре свега као последица рада ангажоване механизације и средстава рада на локацији, разних погона и пројеката.

Уз примену планираних и пројектованих мера заштите, услова ималаца јавних овлашћења, надлежних институција, законске регулативе, норми и стандарда из ове области, сви утицаји на ваздух, као медијум животне средине, се могу превенирати, умањити, спречити и свести у законом прописане оквире, а мониторингом пратити и контролисати у времену и простору.

Поштовањем мера и смерница заштите земљишта, воде и ваздуха, ови утицаји се могу минимизирати.

- **Клима, климатске промене**

Индустрија има значајан утицај на климу и климатске промене на више начина:

- Емисије гасова са ефектом стаклене баште: Индустријске активности, као што су производња, транспорт и енергија, ослобађају велике количине угљен-диоксида (CO2) и других гасова са ефектом стаклене баште. Ови гасови доприносе глобалном загревању;
- Коришћење енергије: Индустрија је велики потрошач енергије, а у многим случајевима се ослања на фосилна горива. Ово не само да повећава емисије гасова, већ и исцрпљује природне ресурсе;
- Загађење ваздуха, воде и земљишта;
- Дефорација и губитак станишта.

Поштовањем свих мера заштите земљишта, воде и ваздуха, утицаји на климу и климатске промене се могу минимизирати.

Смањење утицаја индустрије на климу захтева иновације у технологији, коришћење обновљивих извора енергије и усвајање одрживих пракси.

- **Материјална добра, материјално и нематеријално културно наслеђе археолошко и архитектонско културно наслеђе и археолошка налазишта**

Према Акту о условима чувања, одржавања и коришћења непокретних културних добара, добара под претходном заштитом и добара која уживају претходну заштиту од значаја за израду Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, бр. 644/2-03 од 03.06.2024. године., Завод за заштиту споменика културе Ниш, на простору обухваћеним Планом, нема утврђених непокретних културних добара, као ни добра која уживају претходну заштиту.

Током реализације, поштовањем Услова Завода за заштиту споменика културе Ниш, бр. 644/2-03 од 03.06.2024. године, неће бити утицаја ни током реализације а ни касније током редовног рада постојећих и планираних пројеката.

- **Изложеност становништва и животне средине великим удесима или природним катастрофама**

Становање у планском пдоручју је малих, средњих , великих густина, а постоји и посебно становање тип Ц. Зато је правилима грађења дозвољене и забрањене одређене делатности, због близине становништва.

Потенцијалне удесне ситуације са вероватноћом јављања су:

- елементарне непогоде (земљотрес, поплаве и подземне воде);
- у случају хаваријског изливања, просипања опасних и штетних материја процуривања нафте, нафтних деривата, уља;
- у случају неадектваног управљања отпадним водама;
- у случају неадекватног управљања отпадом;
- пожар.

Поштовањем прописаних мера и смерница са овог аспекта ће утицаји бити сведени на минимум.

3.5. Начин на који су при процени утицаја узети у обзир карактеристике утицаја: вероватноћа, интезитет, сложеност/реверзибилност, временска димензија (трајање, учесталост, понављање), просотрна димензија (локација, географска област, број изложених становника, прекогранична природа утицаја), као и кумулативна и заједничка природа утицаја

Утицаји Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона на животну средину, анализирани су на релацији: **извори утицаја - утицаји - ефекти и последице**. Извори утицаја на квалитет животне средине могу бити планска решења Плана, у позитивном и негативном смислу. Вредновањем планских решења могуће је извршити вредновање утицаја Плана на животну средину и дати процену ефеката у простору и животној средини.

Од значаја за животну средину су решења која се односе на просторни положај планиране намене простора и планиране инфраструктуре.

Кључни извори позитивних и потенцијално негативних утицаја су планска решења реализацију:

- еколошки прихватљивих пројеката, објеката и садржаја;
- планирана инфраструктрура (саобраћајна и техничко/комунална) за потпуно опремање простора на који ће нови плански документ утицати;
- планова управљања отпадом и отпадним водама (комуналне, технолошке и атмосферске) који/које настаје/настају или могу настати током редовног функционсања постројења у пласнком подручју;
- заштита од удеса и акцидената у границама Плана.

Утицаји на животну средину**,** генерално, могу бити механички, физички, хемијски, а објекат утицаја су медијуми животне средине преко којих се утицаји преносе или на која се одражавају. У Стратешкој процени утицаја на животну средину анализирани су следећи чиниоци животне средине:

- природне вредности животне средине (ваздух, површинске и подземне воде, земљиште, предеоно-пејзажне вредности, морфолошке и орографске карактеристике простора),
- карактеристике планираних пројеката.

Последице утицаја у простору и животној средини су промене особина, изгледа или функције, а ефекти могу бити позитивни или негативни или стање без промена, што представља карактеристике утицаја. Процена утицаја на животну средину извршена је у односу на карактеристике утицаја које планска решења могу имати на животну средину, у одоносу на: врсту утицаја, дужину трајања, извор и развој утицаја, реверзибилност, могућност анулирања утицаја, трајност, континуитет, важност (значај) утицаја и степен и карактер потребних интервенција. У односу на време трајања утицаја, дефинисани су: привремени - повремени, дуготрајни ефекти и последице. Ефекти односно последице, сагласно наведеној категоризацији, могу бити:

- у односу на врсту утицаја - позитивни (повољан, врло повољан), негативни (врло негативан, већи, мањи), нулти/без утицаја;
- у односу на време (дужину) трајања - привремени/повремени, дуготрајни/дугорочни;
- у односу на развој утицаја - једноставни, кумулативни, синергетски;
- у односу на извор утицаја - директни, индиректни;
- у односу на реверзибилност - реверзибилни, иреверзибилни;
- у односу на трајност утицаја - дуготрајан, инцидентан;

- у односу на континуитет - континуалан, дисконтинуалан;
- у односу на значај - изразито мали значај, мали значај, средњи значај, врло велики значај.

Поступак оцењивања квалитета животне средине и очекиваних ефеката Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, вршен је на основу вредновања могућих еколошких утицаја (позитивних и негативних). Величина утицаја представља приказ штете или користи од процењеног деловања на квалитет ваздуха, квалитет површинских и подземних вода, земљишта, пејзажне карактеристике просторне целине, природна и културна добра и квалитет животне средине.

Значај утицаја представља размере физичког простора који може бити изложен деловању промена у средини. Утицаји, односно последице, према карактеристикама оцењени су негативним или позитивним предзнаком.

Утицаји, односно последице, према величини промена се оцењују бројевима од -3 до +3, где се знак минус односи на негативне, а знак плус на позитивне промене.

Табела бр. 9: *Критеријуми за оцењивање величине утицаја (модификована PADC методологија)*

Величина утицаја	Ознака		Значење симбола
критичан, врло негативан		-3	онемогућавање функције у датом простору
већи		-2	у већој мери нарушава стање животне средине
мањи		-1	у мањој мери нарушава животну средину
нема утицаја		0	нема промена у животној средини
позитиван		+1	мање позитивне промене и утицаји у животној средини
повољан		+2	повољне промене и утицаји на квалитет животне средине
врло повољан		+3	промене битно побољшавају квалитет животне средине

Значај утицаја процењен је у односу на просторне размере на којима се може остварити утицај планираних намена и очекиваних активности у простору Плана, али и непосредног и ширег окружења. Критеријуми за оцењивање размера утицаја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, су:

- локални – локацијски – утицаји на нивоу Плана генералне регулације;
- градски - утицаји од значаја за подручје град Врање;
- регионални – утицаји од значаја за ширу просторну целину – регион;
- национални – утицаји од значаја за ниво Републике Србије.

Табела бр. 10: *Критеријуми за вредновање просторних размера утицаја*

Значај утицаја	Ознака	Опис
национални	IV	могући утицаји на нивоу Републике Србије
регионални	III	могући утицаји на ширу просторну целину
Градски/општински	II	могући утицаји на нивоу града Врања
локални (локацијски)	I	могући утицаји на нивоу Плана генералне регулације

Табела бр. 11: *Скала за процену вероватноће утицаја*

Вероватноћа %	Ознака	Опис
100	**И**	утицај врло известан
више од 50	**В**	утицај вероватан
мање од 50	**М**	утицај могућ
мање од 1	**Н**	утицај није вероватан

Табела бр. 12: *Додатни/допунски критеријуми према времену трајања и типу утицаја*

Трајање утицаја	Ознака	Опис
Привремени-Повремени	**По/Пр**	време трајања утицаја
Дуготрајни - Дугорочни	**Дт/Др**	
Директни	**Ди**	тип утицаја
Индиректни	**Ид**	

На основу свих наведених критеријума извршено је вредновање значаја идентификованих утицаја за остваривање циљева Стратешке процене утицаја. Процена могућих утицаја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона на животну средину, обухвата:

- вредновање чинилаца животне средине у поступку процене утицаја стратешког карактера (укључујући податке о стању и квалитету површинских и подземних вода, стању и квалитету земљишта, стању буке и нејонизујућег зрачења, стању осталих природних ресурса, микроклиматских карактеристика, биодиверзитету);
- смернице и мере за превентивно деловање, спречавање и ограничавање негативних и потенцијално негативних утицаја, спречавање просторних конфликата (конфликти планираних намена, функција, садржаја) и увођење еколошке компензације за увећање позитивних ефеката Плана на животну средину;
- начин на који су при процени узете у обзир карактеристике утицаја Плана (вероватноћа, интензитет, сложеност/реверзибилност, временска димензија, локација, просторно-географска област, природна добра, број изложених становника, кумулативна и синергетска природа утицаја).

Циљ еколошког вредновања простора у обухвату планског документа, предмета Стратњшке процене утицаја је:

- процена могућих утицаја стратешког карактера у планском обухвату;
- процена могућих процена могућих директних утицаја на ваздух, површинске и подземне воде, земљиште;
- процена могућих утицаја на биодиверзитет;
- процена директних утицаја на визуелне перцепције становништва у границама планског документа и окружења;
- утврђивање општих и специфичних утицаја, дугорочних, директних и индиректних на квалитет живота локалног становништва;
- процена позитивних утицаја у простору и животној средини,
- процена могућих негативних ефеката у животној средини, који постоје или могу настати због карактеристика постојећег стања и планираних соларних електрана, , постојећих конфликата и ограничења у простору и карактеристике планиране промене.

Стратешка процена Плана са аспекта еколошке прихватљивости и одрживости, представља важан корак у поступку доношења одлуке за усвајање:

- планиране намене, правила грађења и уређења;
- планиране инфраструктурне опремљености;
- начина коришћења и уређења простора, посебно зелених површина;
- дозвољеног степена утицаја на природу, животну и друштвену средину.

Стратешка процена Плана детаљне регулације представља вредновање са аспекта:

- планираних мера превенције на планском нивоу за спречавање, ублажавање и минимизирање потенцијално штетних утицаја на стање биодиверзитета (орнитофауне и хироптерофауне), квалитет ваздуха, вода и земљишта, утицаја од нејонизујућих зрачења, појаву буке, на нарушавање предеоних вредности, неконтролисано генерисање отпадних вода и отпада;
- квалитета живота и традиционалних навика локалног становништва;

- рационалног, еколошки прихватљивог управљања отпадом и отпадним водама на подручју Плана;
- обавезног предузимања мера за спречавање и отклањање могућих значајних утицаја и негативних последица стратешког карактера у простору и животној средини, мера заштите и мониторинга животне средине.

За потребе процене утицаја, као оквир граничних капацитета животне средине подручја Плана, коришћени су услови и подаци надлежних институција, Нацрт Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, док је постојеће стање дато као процена на основу података мерења и праћења квалитета животне средине и опсервације и евидентирања на терену.

Планска решења вреднована са аспекта процене утицаја

Простор за изградњу планираних пројеката: ○ Подручје уз коридор државног пута IIA реда број 258, на коме је предвиђена изградња пословно производних зона; ○ Активирање неизграђеног грађевинског подручја зоне уз новопланирану обилазницу (јужни део Плана) на којој се планира изградња пословно производних садржаја; ○ Проширење постојеће пословно производне зоне;
Активирање неизграђених парцела у оквиру стамбених зона, на којима је планирано вишепородично становање
Инфраструктурна опремљеност: ○ Изградња прикључка Улице омладинских бригада на градску магистралу-државни пут IIA реда број 258;
Изградња фудбалског стадиона у спортско рекреативном комплексу (угао улица Омладинска и 11. Конгреса)
Нове уређене зелене површине уз могућност реализације одређених спортско-рекреативних садржаја у насељу Рашка и потеза око Комесаријата за избеглице и миграције
Водно земљиште

Циљеви Стратешке процене утицаја на животну средину

1. Заштита квалитета ваздуха (смањити емисије загађујућих материја и суспендованих честица)
2. Заштита земљишта
3. Заштита површинских и подземних вода
4. Смањити ниво (интензитет) буке
5. Смањити/ублажити изложеност електромагнетном зрачењу
6. Повећање коришћења обновљивих извора енергије (ОИЕ)
7. Заштита биодиверзитета
8. Максимално ублажити негативан утицај планираних намена на визуелну перцепцију и изглед предела
9. Инфраструктурно опремање планског подручја (у складу са планираном наменом)

10. Успоставити систем управљања отпадом
11. Заштита од удеса
12. Подстицај економског развоја локалне самоуправе Бољи квалитет живота локалног становништва

Табела бр. 13: *Вредновање карактеристика значаја утицаја планиских решења (процена величине утицаја планских решења на животну средину и процена утицаја просторних размера, вероватноће и дужине трајања утицаја планских решења)*

Планско решење	**Посебни циљеви Стратешке процене утицаја**											
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**
Простор за изградњу планираних пројеката: ○ Подручје уз коридор државног пута IIA реда број 258, на коме је предвиђена изградња пословно производних зона; ○ Активирање неизграђеног грађевинског подручја зоне уз новопланирану обилазницу (јужни део Плана) на којој се планира изградња пословно производних садржаја; ○ Проширење постојеће пословно производне зоне;	-2	-1	-1	-1	-1	+1	-1	-1	+2	+2	+2	+2
	И	В	М	В	М	М	М	М	В	В	В	И
	I/II	I	I	I	I	I/II	I	I	I/II	I/II	I/II	I/II/III
	По/Др	Пр/Др	Пр/Др	По/Др	Дт/Др	Дт/Др	Пр/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др
	Ди/Ид	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди	Ди	Ди	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид
Активирање неизграђених парцела у оквиру стамбених зона, на којима је планирано вишепородично становање	-1	-1	-1	-1	0	+1	0	+1	+1	+2	+1	+2
	М	М	М	М	Н	М	Н	М	В	В	В	В
	I	I	I	I	I	I	I	I	I/II	I	I/II	I/II
	Пр/Др	Др	Пр/Др	По/Др	Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др
	Ди/Ид	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид
Инфраструктурна опремљеност: Изградња прикључка Улице омладинских бригада на градску магистралу-државни пут IIA реда број 258	-1	-1	-1	-1	0	0	-1	-1	+2	+1	+2	+2
	В	В	М	В	Н	Н	М	В	В	В	В	В
	I	I	I	I	I	I	I	I/II	I/II	I	I/II	I/II
	По/Др	Дт/Др	Дт/Др	По/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др
	Ди/Ид	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид
Изградња фудбалског стадиона у спортско рекреативном комплексу (угао улица Омладинска и 11. Конгреса)	+1	-1	0	-1	0	0	0	+2	+1	+1	0	+2
	М	М	Н	М	Н	Н	Н	В	М	М	Н	В
	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I/II
	Пр/Др	Др	Др	По/Др	Др	Др	Дт/Др	Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др
	Ди/Ид	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид
Нове уређене зелене површине уз могућност	+2	+2	+1	+2	+1	0	+2	+3	+1	+1	0	+1

реализације одређених спортско-рекреативних садржаја у насељу Рашка и потеза око Комесаријата за избеглице и миграције	В	В	В	В	М	Н	В	И	М	М	Н	М
	I/II	I/II	I/II	I/II	I	I	I	I	I	I	I	I/II
	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др
	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид
Водно земљиште	+1	+2	+2	0	0	0	+2	+2	+2	+2	+2	+2
	М	В	В	Н	Н	Н	В	В	В	В	В	В
	I	I	I	I	I	I	I/II	I/II	I/II	I/II	I/II	I/II
	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др
	Ди/Ид	Ди	Ди	Ди	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид

3.6. Приказ методологије и тешкоћа, техничких немогућности или недостатка одређених знања са којима се орган надлежан за припрему Плана сусрео како би спровео процену разумних варијантних решења

Орган надлежан за припрему Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, односно припрему Нацрта Одлуке о изради предметног Плана није имао никакве тешкоће у погледу вредновања могућих варијантних решења.

Повод за израду Плана генералне регулације је обавеза проистекла из начина спровођења и разраде планског документа вишег реда Генерални урбанистички план Врања („Службени гласник града Врања“, бр. 3/18), Измене и допуне Генералног урбанистичког плана Врања („Службени гласник града Врања“,бр. 32/20) и Друге измене и допуне Генералног урбанистичког плана Врања („Службени гласник града Врања“, бр. 29/23).

Основни циљ израде Плана генералне регулације је преиспитивање постојећих намена, усклађивање са потребама Града и израда таквих решења која ће одговарати специфичним карактеристикама града Врања и реалним могућностима његове етапне урбане обнове, а потом и просторног раста и развоја у складу са важећим Законом и планом вишег реда.

План генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона је заснован на студијској, техничкој и другој документацији и важећим планским и развојним документима у Републици Србији.

4.0. Предлог мера предвиђених за спречавање и/или смањење процењених негативних утицаја на животну средину

Дефинисање смерница и мера заштите има за циљ обезбеђивање услова да се постојеће стање животне средине максимално очува и спречи потенцијално негативно деловање, пре свега на ваздух, воду и земљиште просторној целини, као и ниво буке. Поред процене утицаја планских решења на животну средину и сагледавања могућих значајних негативних утицаја, циљ процене утицаја планског документа је и прописивање смерница и мера за њихово смањење, односно свођење у прихватљиве границе, дефинисане позитивном законском регулативом, уз очување капацитета и квалитета животне средине и здравља локалног становништва у границама планског документа.

Циљ прописаних обавезујућих смерница и мера заштите је спречавање потенцијалних просторних и еколошких конфликта на анализираном простору, а у складу са циљевима и принципима одрживог развоја. Спровођење мера заштите природе и животне средине утицаће на смањење ризика по здравље становништва, ризика од загађивања и деградације простора у границама Плана али и зонама непосредног утицаја. Мере заштите имају за циљ да утицаје на животну средину сведу у законом прописане оквире и границе прихватљивости, односно спрече угрожавање здравља становништва, заступљених екосистема квалитет живота локалног становништва и свих корисника простора. Смернице и мере заштите простора и животне средине спречавају еколошке конфликте, омогућавају развој и реализацију планиране намене у границама Плана.

4.1. Предлог мера за спречавање, смањење и/или ограничавање негативних, односно увећање позитивних утицаја на чиниоце животне средине

Заштита животне средине подразумева поштовање свих општих мера заштите животне и друштвене средине, заштите природе и природних вредности утврђених и прописаних законском регулативом. У том смислу се, на основу анализе квалитета и капацитета животне средине, просторних карактеристика и односа планског подручја са непосредним окружењем, планираних активности у планском подручју, процењених односно очекивано могућих негативних утицаја на квалитет животне средине и услова надлежних институција, утврђују се смернице и мере које треба постовати и примењивати током имплементације Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона.

Циљ прописаних обавезујућих смерница и мера заштите је спречавање потенцијалних просторних и еколошких конфликта на анализираном простору, а у складу са циљевима и принципима одрживог развоја. Спровођење мера заштите природе и животне средине утицаће на смањење ризика по здравље становништва, и животне средине утицаће на смањење ризика по здравље становништва, ризика од загађивања и деградације простора у границама Плана али и зонама непосредног утицаја. Мере заштите имају за циљ да утицаје на животну средину сведу у законом прописане оквире и границе прихватљивости, односно спрече угрожавање здравља становништва, заступљених екосистема квалитет живота локалног становништва и свих корисника простора. Смернице и мере заштите простора и животне средине спречавају еколошке конфликте, омогућавају развој и реализацију планиране намене у границама Плана.

4.1.1. Заштита вода

Мере заштите површинских и подземних вода, ће се спроводити у складу са дефинисаним циљевима заштите животне средине са аспекта заштите вода, и то:

- очување живота и здравља становништва;
- спречавање и смањење свих видова загађења;
- спречавање даљег погоршања стања вода на планском подручју.

Заштита квалитета површинских и подземних вода заснована је на мерама и активности којима се њихов квалитет штити преко мера забране, превенције, обавезних мера

заштите, контроле и мониторинга, у циљу очувања живог света, постизања стандарда квалитета животне средине, смањења загађења, спречавања даљег погоршања стања вода и обезбеђење нешкодљивог и несметаног коришћења вода за различите намене.

Стратешка процена утицаја на животну средину Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, даје основне мере заштите вода које се спроводе:

- на планском нивоу, кроз имплементацију планског документа чији је саставни део Извештај о Стратешкој процени утицаја на животну средину;
- на хијерархијски нижем нивоу, односно кроз поступак процене утицаја на животну средину за све пројекте и све активности, потенцијално значајне изворе ризика од загађивања и осталих негативних утицаја на квалитет површинских и подземних вода.

У циљу спречавања негативних утицаја планираних намена у границама планског документа на површинске и подземне воде, неопходно је спроводити мере заштите у фази планирања, пројектовања и фази реализације сваког појединачног пројеката и пратећих садржаја. Све смернице и мере заштите вода морају се спроводити у складу са:

- *Законом о водама („Сл.гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16 и 95/18-др. закон);*
- *Уредбом о утврђивању Водопривредне основе РС („Сл. гласник РС“, бр. 11/02);*
- *Уредбом о класификацији вода („Сл. гласник СРС”, бр. 5/68);*
- *Уредбом о категоризацији водотока („Сл. гласник СРС”, бр. 5/68);*
- *Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16);*
- *Уредбом о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 24/14);*
- *Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 50/12);*
- *Правилником о утврђивању водних тела површинских и подземних вода („Сл. гласник РС“, бр. 72/23);*
- *Правилником о одређивању граница подсливова („Сл. гласник РС“, бр. 54/11);*
- *Правилником о опасним материјама у водама („Сл. гласник СРС”, бр. 31/82);*
- *Правилником о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и њиховог утицаја на реципијент и садржини извештаја о извршеним мерењима („Сл. гласник СР”, бр. 18/24);*
- *Правилником о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода („Сл. гласник РС”, бр. 74/11);*
- *Стратегијом управљања водама на територији Републике Србије до 2034. године („Сл. гласник РС”, бр. 3/17);*
- *Акционим планом за спровођење Стратегије управљања водама на територији Републике Србије за период од 2021. до 2023. године.*

Приликом реализовања планираних промена односно извођења припремних и грађевинских радова на реализацији планираних пројеката у границама Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, потребно спровести мере заштите применом стандардних и посебних мера заштите:

- обавезно су мере превенције и мере за спречавање свих потенцијалних акцидената, односно акцидентног изливања опасних и штетних материја на и у земљиште, подземне и површинске воде;
- адекватно и контролисано складиштење свих опасних и штетних материја и у минималним количинама; у привременим складиштима могу се складиштити материје које могу да загаде површинске и подземне воде и земљиште, (течна горива, мазива, антикорозивна средства, боје, одмашћивачи и друге опасне материје) искључиво на адекватан, безбедан начин и само у количини која је неопходна за извођење радова;

- контролисано управљати свим врстама и категоријама отпада (вишкови земље, грађевински отпад, остали отпади); одлагати, према категорији у адекватне судове (контејнере) који се морају редовно празнити и по завршетку радова обавезно уклонити са локација на којима су извођени радови;
- санитарно-фекалне отпадне воде се морају одводити до система градске канализације;
- обавезно је стриктно поштовање свих превентивних и санационих мера заштите животне средине, заштите земљишта, подземних и површинских вода.

Еколошке смернице и мере за заштиту вода у границама планског документа

Начин прикупљања, третмана и одвођења атмосферских, санитарних/фекалних и техничко-технолошких отпадних вода решити применом адекватног техничко-технолошког решења, тако да се спрече сва акцидентна загађења површинских и подземних вода и земљишта, па је потребно обезбедити следеће:

- обавезан је сепаратан систем управљања отпадним водама на подручју Плана генралне регулације зоне 4 у Врању – индустријска зона;
- забрањено је директно и индиректно загађивање вода: Градска река, поток, јаруга и свих водених површина у границама планског документа;
- забрањено је одлагање свих врста чврстог комуналног, осталог неопасног и опасног отпада у приобаље и речне токове на планском подручју;
- при извођењу свих радова на реализацији пројеката, обавезне су мере техничке и еколошке заштите од загађивања вода односно реке: Градска река, поток, јаруга и осталих површинских, подземних вода и земљишта;
- атмосферске, условно чисте воде са кровних и некомуникацијских површина, прикупити системом кровних олука и ригола, упуштати на околне зелене површине, путне јарке, јаругу, Градску реку и поток;
- атмосферске воде, потенцијално загађене и зауљене, са саобраћајница, манипулативних површина, платоа и других површина, као и воде од прања и одржавања тих површина, сакупити, каналисати и одвести на третман у постројењима/уређајима за третман отпадних вода (таложници, сепаратори уља и масти, песколови) до захтеваног нивоа, односно да ефлуент буде у складу са Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16);
- чишћење таложника-сепаратора уља и масти се мора поверити, искључиво, овлашћеном оператеру који поседује дозволу за управљање опасним отпадом;
- санитарно-фекалне отпадне воде, системом јавне канализационе мреже, водити на постројење за пречишћавање отпадних вода, према условима надлежног јавног комуланог предузећа;
- за пројекте (комплексе, објекте, погоне, делатности) у којима се јављају или могу јавити отпадне воде које имају карактеристике технолошких отпадних вода, обавезна је уградња/изградња уређаја/постројења за пређишавање технолошких отпадних вода пре упуштања у реципијент; степен пречишћавања и квалитет пречишћених отпадних вода мора задовољавати захтевани ниво, у складу са захтевима реципијента (водотока или јавне канализационе мреже) и у складу са Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл.гласник РС“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16);
- носиоци пројеката, генератори отпадних вода, који испуштају отпадне воде непосредно у реципијент (Градска река, поток, јаруга), дужни су да обезбеде пречишћавање отпадних вода до нивоа који одговара граничним вредностима емисије, односно до нивоа којим се не нарушавају стандарди квалитета животне средине реципијента (комбиновани приступ), узимајући строжији критеријум од ова

два, у складу са Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16);

- носиоци пројеката, генератори отпадних вода, у обавези су да испитују квалитет отпадних вода пре и после пречишћавања, да обезбеде редовно функционисање уређаја за пречишћавање отпадних вода и да у складу са законском регулативом, обезбедити мониторинг свих отпадних вода; сваки уређаја за пречишћавање отпадних вода мора бити опремљен мерним местом за узимање узорака за испитивање квалитета пречишћених отпадних вода;
- испитивање квалитета отпадних вода и квалитета пречишћених вода пре упуштања у реципијент, врши акредитована лабораторија, у складу са Законом о водама („Сл.гласник РС”, бр. 30/10, 93/12,101/16 и 95/18-др. закон);
- после пречишћавања а пре упуштања у реципијент, обавезна је уградња уређаја за мерење и регистровање количина испуштених пречишћених отпадних вода;
- у складу са Водним условима поштовати и планирати следеће:
    - дефинисати ширину појаса уз корито водотока на којем се не могу градити објекти (водно земљиште). Треба оставити min 5 m слободног коридора уз нерегулисани водоток или min 3 m слободног коридора уз регулисани водоток, за случај спровођења одбране од поплава, уколико се за тим укаже потреба (приступ механизацији);
    - у обухвату плана предметног ПГР-а водити рачуна о постојећим водним објектима (водним актима и техничкој документацији) на начин који ће обезбедити заштиту њихове стабилности и заштиту режима вода. Омогућити извођење и наставак регулационих радова на уређењу водних тела у складу са постојећом техничком документацијом;
    - у обухвату плана предметног ПГР-а обавезна је заштита предметног подручја и објеката на истом од наиласка утицаја великих вода;
    - обавезано је да степен заштите, критеријуме, радове и мере се усагласе са Стратегијом управљања водама на територији Републике Србије до 2034. године;
    - омогућити да положај објеката у обухвату плана предметног ПГР-а не ремети и погоршава водни режим на предметном простору, да не ремети отицање великих вода и омогући спровођење одбране од поплава у складу са Општим и Оперативним планом за одбрану од поплава;
- потребно је да се у обухвату плана предметног ПГР-а води рачуна о приоритету коришћења водних ресурса:
    - начин водоснабдевања објеката на предметном простору;
    - приоритет је водоснабдевање, пре свега насеља, а потом мањих корисника;
    - не смеју се угрозити зоне санитарне заштите евентуалних изворишта водоснабдевања који се налазе на предметном подручју;
    - дефинисати и представити заштитне санитарне зоне око постојећих изворишта, како би се спречило загађење и
    - код извођења грађевинских и других објеката у заштићеној зони мора бити у складу са прописаним законским нормама за ова подручја.
- водити рачуна да се положајем објеката у обухвату плана предметног ПГР-а при укрштању са водним објектима за коришћење вода (магистрални цевовод, резервоари, пумпне станице) не сме угрозити стабилност и функција снабдевања водом за пиће становништва, индустрије;
- водити рачуна да се положајем објеката у обухвату плана предметног ПГР-а при укрштању са водним објектима за сакупљање отпадних и загађених вода и

одвођење колекторима до постројења за пречишћавање отпадних вода (ППОВ), не сме угрозити њихова стабилност и функција;

- обавезно да се код отпадних вода из објеката у обухвату плана предметног ПГР-а води рачуна о начину и приоритету решавања одвођења, пречишћавања и испуштања у систем канализације или реципијенте:
  - отпадне воде пре испуштања у систем канализације или реципијенте делимично или потпуно пречисте до нивоа који одговара прописаном квалитету вода;
  - отпадне воде које имају карактеристике технолошких и термичких отпадних вода, морају да прођу кроз третман предпречишћавања пре упуштања у канализацију комплекса или насеља, до нивоа где квалитет пречишћених отпадних вода, након третмана, мора да одговара квалитету санитарних отпадних вода које се упуштају у канализацију (МДК);
  - уколико је потребно: дефинисати локацију за изградњу уређаја за пречишћавање отпадних вода, према коме би се усмеравали главни фекални колектори из предметне зоне (јединствени систем) или наћи друго решење;
  - није дозвољено испуштање отпадних вода, без претходног пречишћавања, у подземље, водотоке, језера, бунаре или јавну канализацију;
  - није дозвољена изградња водопропусних септичких јама и понирућих упојних бунара, јер неконтролисано загађују подземље;
  - тамо где постоји потреба за одвођењем површинских атмосферских вода (насеља која су изграђена у подручју где постоје депресије или у самом приобаљу) предвидети могућност и обезбедити услове за изградњу главних површинских одводних канала или цевовода и њихово уливање у реципијент;
- да објекти у обухвату плана предметног ПГР-а који имају намену коришћења вода, испуштање отпадних вода, уређења водотока, као и објеката за заштиту од поплава, ерозија и бујица, као и објекти у којима се обавља производња и постоје технолошке отпадне воде (кланице, млекаре, хладњаче, и др. производни програм), морају имати издата водна акта (услови, сагласности и дозволе) у складу са Законом о водама;
- на водном земљишту, катастарским парцелама чији је корисник Република Србија није дозвољена било каква градња. За прелазе инсталација и продуктовода (вода, канализација, ПТТ, ел.инсталације и сл.), мора се прибавити посебно одобрење од ЈВП „Србијаводе" Београд;
- услови за прикључење на канализациону мрежу:
  - прикључење на систем јавне канализације врши се непосредно преко грађевинске парцеле на којој је објекат изграђен;
  - када не постоји техничка могућност прикључења непосредно преко грађевинске парцеле на којој је објекат изграђен, унутрашња канализациона инсталација објекта може се прикључити на систем јавне канализације и преко суседне грађевинске парцеле, уз писану сагласност власника, односно носиоца права коришћења на грађевинској парцели преко које се врши прикључење привременим прикључком. Писану сагласност приложити уз сву осталу документацију, приликом аплицирања за прикључење;
  - канализациони прикључак може имати сваки легално изграђен објекат;
  - прикључење на систем јавне канализације искључиво врши ЈП Водовод Врање;
  - индустријски објекти пре прикључења на јавну канализациону мрежу, дужни су изградити уређај за предходно пречишћавање отпадних вода сходно њиховом технолошком поступку, тако да квалитет упуштених отпадних вода задовољава прописане услове из "*Одлуке начину обављања комуналних*

делатности, снабдевања водом за пиће и пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода на територији града Врања";

- индустријски објекти пре прикључења на јавну канализациону мрежу, дужни су уградити мерач за континуално мерење протока и шахту за узорковање;
- није дозвољено пројектовање и прикључење на канализацију етажа објеката које су испод коте поклопца узводног шахта на уличној канализацији, (сутерени, подруми, укопане гараже и сл.) Овакви објекти или делови објекта се могу прикључити само уколико је предвиђена уградња заштитних уређаја, као што је уградња неповратних вентила и клапни на канализационом одводу из објекта или се мора предвидети препумпавање воде са тих етажа у више хоризонталне разводе интерне канализације. Сви заштитни уређаји за препумпавање спадају у домен интерне и кућне канализације, чије одржавање пада на терет Инвеститора и корисника;
- није дозвољено прикључење атмосферске воде из олука, сливника дворишта у било који канализациони колектор. Сва кровна вода и вода од објекта и дворишта се мора површински одводити на улицу без увођења у уличне цевоводе;
- предвидети ревизионо окно интерне канализације на растојеању од максимално 2 m унутар регулационе линије парцеле;
- прикључак од ревизионог окна интерне канализације па до уличне канализационе мреже извести падом од 2% до 6% управно на улични канал искључиво у правој линији без хоризонталних ломова;
- пречник канализационог прикључка одређивати на основу хидрауличког прорачуна, с тим да пречник цеви не може бити мањи од 150 mm;
- Уколико у улици не постоји изграђена хидротехничка инфраструктура, Инвеститор је у обавези да је изгради у дужини која је потребна за прикључење објекта и нормално функционисање градске мреже а у складу са планским документима и инструкцијама ЈП Водовод Врање;
- пошто је градска канализациона мрежа сепаратног система, потребно је извршити посебно пројектовање фекалне и кишне канализације;
- повезивање дренажних подземних вода интерне канализације на јавну канализацију није дозвољено;
- забрањено је самовласно прикључење на јавну водоводну и канализациону мрежу;

- у случају хаваријског изливања или просипања опасних и штетних материја у површинске воде, обавезна је хитна санација угрожене локације-одговор на удес, у складу са планом заштите од удеса;

- у циљу контроле животне средине и заштите воде и водних тела од загађивања, у границама Плана, при имплементацији и реализацији планираних пројеката, објеката, пратећих садржаја, потребно је, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС",бр. 114/2008) покренути поступак процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине у вези доношења одлуке о изради/не изради Студије о процени утицаја на животну средину.

4.1.2. Заштита ваздуха

Заштита и очување квалитета ваздуха на подручју Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, обухвата мере превенције и контроле емисије загађујућих материја из свих извора загађења (покретних и стационарних), како би се спречио њихов утицај на постојећи квалитет ваздуха и минимизирали потенцијално негативни ефекти на животну средину.

Уз примену планираних и пројектованих мера заштите, услова ималаца јавних овлашћења, надлежних институција, законске регулативе, норми и стандарда из ове области, сви утицаји на ваздух, као медијум животне средине, се могу превенирати, умањити, спречити и свести у законом прописане оквире, а мониторингом пратити и контролисати у времену и простору. Заштита ваздуха обухвата планирање мера за

имплементацију Плана које могу имати сложени карактер, кумулативно и синергијско дејство на квалитет ваздуха. Све смернице и мере заштите ваздуха морају се спроводити у складу са:

- *Законом о заштити ваздуха („Сл. гласник РС”, бр. 51/25);*
- *Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање („Сл. гласник РС", бр. 6/16 и 67/21);*
- *Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Сл. гласник РС”, бр. 11/10, 75/10 и 63/13);*
- *Уредбом о методологији прикупљања података за Национални инвентар емисије гасова са ефектом стаклене баште („Сл. гласник РС”, бр. 81/10);*
- *Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Сл. гласник РС”, бр. 111/15 и 83/21);*
- *Уредбом о мерењима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања („Сл. гласник РС”, бр. 5/16 и 10/24);*
- *Уредбом о методологији за израду инвентара емисија и пројекција загађујућих материја у ваздух („Сл.гласник РС”, бр. 3/16);*

У циљу заштите квалитета ваздуха:

- повећати енергетску ефикасност и повећати степен коришћења еколошки прихватљивих извора енергије;
- перманентно одржавати висок степен комуналне хигијене;
- успоставити мониторинг квалитета ваздуха према програму, са мерним местом за праћење квалитета ваздуха;
- за све постојеће и планиране објекте, садржаје и радове који представљају изворе загађивања ваздуха, обавезан је поступак процене утицаја на животну средину, и примене најбоље доступне технике и технологије у циљу спречавања и смањена емисије штетних и опасних материја у животну средину.

Еколошке смернице и мере заштите ваздуха:

- заштиту ваздуха од загађивања спроводити као интегрални део мониторинга квалитета ваздуха на подручју града Врања;
- за случај прекорачења граничних вредности емисије у ваздух из било ког извора, предузети додатне техничке мере како би се концентрације загађујућих материја свеле у прописане вредности;
- у поступку припреме терена и извођења радова ангажовати исправну механизацију, а микролокације градилишта планираних активности обезбедити сагласно условима надлежног органа;
- оператер стационарног извора загађења је у обавези да спроведе мере за смањење загађивања ваздуха у поступку пројектовања, градње и редовног рада и мора га одржавати и спровести мере тако да не испушта загађујуће материје у ваздух у количини већих од граничних вредности емисије;
- заштита квалитета ваздуха током реализације планираних пројеката, пре свега односи на спречавање емисије прашине и издувних гасова;
- транспорт ископаног материјала вршити возилима која поседују прописане кошеве и систем заштите од просипања материјала;
- возила која превозе прашкасте материјале обавезно покривати у циљу спречавања емисије прашине, расипање грађевинских материјала и ситних честица;
- вршити редовно орошавање и квашење запрашених површина и транспортних рута у циљу спречавања развејавања и растурања ситних честица;

- на свим деловима транспортних рута и приступних путева ограничити брзине кретања транспортних и осталих возила;
- за случај да се у процесу обављања делатности могу емитовати гасови непријатних мириса, оператер је дужан да примењује мере које ће довести до редукције мириса и ако је концентрација емитованих материја у отпадном гасу испод граничне вредности емисије;
- емисионе вредности у ваздух одржавати у границама прописаним Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Сл.гласник РС”, бр. 111/15 и 83/21);
- за случај прекорачења граничних вредности нивоа загађујућих материја у ваздух, оператер је дужан да предузме техничко-технолошке мере или да обустави технолошки процес, како би се концентрације загађујућих материја свеле у прописане вредности;
- обавезно је очување и унапређење постојећих појасева заштитног зеленила и прилагођавање функцији заштите од аерозагађења пројектом пејзажног уређења, уз коришћење претежно аутохтоних врста, уклопљених у амбијент и предео;
- заштитити постојећи зелени фонд и извршити реконструкцију зелених површина на местима где су оне деградиране или су планиране, уз стриктно поштовање принципа аутохтоности;
- у зонама комплекса пословно-производних и комерцијалних делатности интегрисати зелене површине-заштитни појас бафер зона, према зонама осетљивих рецептора са избором садног материјала који мора бити од аутохтоних и неалергених врста;
- у комплексима радних зона, уз границе према суседним наменама (зоне становања, комплекси јавних функција), обавезни су појасеви заштитног зеленила (једнорени/вишередни/вишеспратни појасеви аутохтоних врста дендрофлоре и жбунасте вегетације, минималне ширине 5 m). Остале површине у радним и привредним комплексима, могу се прјзажно уређивати комбинацијом дрвореда, група дрвећа и жбуња и живе ограде као и цветних површина. Обавезни део ових површина су травњаци, који морају покривати све слободне неасфалтиране површине;
- заштитно линијско зеленило дуж саобраћајница, односно дрворедно (улично једнострано/обострано) и дуж водотокова, представљају обавезне елементе озелењавања и повезивања свих категорија урбаног зеленила у циљу ублажавања климатских и микроклиматских екстрема. У зонама застрих (бетонираних/асфалтираних) површина препорука је подизање „кишних башта“, у функцији ублажаваља климатских екстрема урбаног подручја;
- у оквиру зоне становања издвојити површине са посебним уређењем зеленила; улаз треба да је истакнут раскошним зеленилом и/или цветњаком, простор за одмор и врт треба обезбедити према потребама корисника;
- вршити испитивање квалитета ваздуха (мерење концентрације суспендованих честица у ваздуху) у складу са Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Сл. гласник РС”, бр. 11/10, 75/10, и 63/13), којом је одређена гранична вредност емисије (ГВЕ).
- обезбедити доступност резултата испитивања и праћења стања квалитета ваздуха;
- у циљу спречавања негативних утицаја на животну средину и здравље становништва и побољшања постојећег стања у границама Плана, потребно је спроводити мере заштите животне средине: реализација пројеката (објеката, садржаја и извођење радова) мора садржати инструменте директне заштите животне средине (спречавање и минимизирање потенцијално штетних утицаја и

негативних ефеката по животну средину), због чега је обавезно покретање поступка процене утицаја за пројекте, радове и објекте који могу утицати на квалитет и капацитет животне средине у складу са важећом законском регулативом и Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 114/08).

4.1.3. Заштита земљишта

Заштита земљишта од деградације и загађивања обавезна је приликом реализације планираних промена у планском подручју.

Квалитет земљишта у границама Плана и непосредног окружења, је могуће загадити у случају испуштања не третираних отпадних вода, просипања штетних материја (нафте, нафтних деривата, уља, хемикалија), у случају неконтролисаног одлагања отпадних материја, али и при реализацији планских решења. Адекватним управљањем свим врстама отпада и отпадних вода који могу настати како у фази реализације тако и у току редовних активности на планском подручју, потенцијално штетни утицаји по земљиште са овог аспекта се минимизирају.

Опште мере заштите земљишта обухватају систем заштите земљишног простора и његово одрживо коришћење које се остварује применом мера системског праћења квалитета земљишта:

- праћење индикатора за оцену ризика од деградације земљишта;
- спровођење ремедијационих програма за отклањање последица контаминације и деградације земљишног простора, изазваних природно, удесом или другим антропогеним активностима.

Мере заштите земљишта обухватају систем праћења квалитета земљишта и његово одрживо коришћење које се спроводи кроз:

- обавезно планирање и спровођење превентивних мера заштите приликом коришћења земљишта за све делатности за које се очекује да ће знатно оштетити функције земљишта;
- обавезно управљање отпадом у складу са Законом о управљању отпадом и подзаконским актима;
- обавезно управљање отпадним водама на планском подручју.

Све смернице и мере заштите земљишта морају се спроводити у складу са:

- *Законом о заштити земљишта („Сл. гласник РС“, бр. 112/15);*
- *Законом о пољопривредном земљишту („Сл. гласник РС“, бр. 62/06, 65/08-др. закон, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18-др. закон);*
- *Уредбом о систематском праћењу стања и квалитета земљишта („Сл. гласник РС“, бр. 88/20);*
- *Уредбом о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Сл. гласник РС“, бр. 30/18 и 64/19);*
- *Правилник о садржини и форми извештаја о мониторингу земљишта („Сл. гласник РС“, бр. 126/21);*
- *Правилник о листи активности које могу да буду узрок загађења и деградације земљишта, поступку, садржини података, роковима и другим захтевима за мониторинг земљишта („Сл. гласник РС“, бр. 102/20);*
- *Правилник о садржини пројеката ремедијације и рекултивације („Сл. гласник РС“, бр. 35/19);*
- *Правилником о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања („Сл. гласник РС”, бр. 23/94);*

Еколошке смернице и мере заштите земљишта од загађивања и деградације:

- реализација планираних пројеката се мора спровести у складу са прописаним урбанистичким параметрима, правилима уређења и правилима грађења у Плану генералне регулације зоне 4 у Врању – индустријска зона;
- обавезно планирање и спровођење превентивних мера заштите приликом коришћења земљишта за све радове и активности током реализације планираних пројеката, а за које се очекује или се може очекивати да ће знатно оштетити функције земљишта;
- у циљу очувања и заштите продуктивног земљишта, обезбедити да заузимање обрадивог пољопривредног земљишта буде вршено у најмањој могућој мери;
- обавезна је санација и рекултивација постојећих деградираних локација у границама планског документа;
- обавезно је управљање отпадним водама, у складу са важећом законском регулативом и условима надлежних институција и предузећа, а што обухвата забрану просипања, испуштања и акцидентног изливања на земљиште свих категорија отпадних вода, уз обавезан мониторинг и контролу управљања отпадом и отпадним водама на планском подручју;
- обавезно је организовано управљање свим врстама отпада који могу настајати на подручју Плана, како у фази реализације планских решења, тако и при редовним активностима планираних пројеката, што подразумева прикупљање, примарну селекцију, транспорт и одлагање отпада преко надлежног комуналног предузећа;
- обавеза извођача радова је да педолошки вредан површински, хумусни слој земљишта посебно одложи, заштити од атмосферских утицаја и употреби за завршну прекривку ископа, односно за санацију и ревитализацију деградираних површина;
- изградњу, односно уређења саобраћајних површина извести на начин који не угрожава стабилност терена и доводи до појаве ерозије;
- на градилиштима није дозвољена поправка нити било каква сервисирања механизације и возила, како би се спречило евентуално цурење или просипање уља и мазива у зони извођења радова;
- уколико током грађевинских радова на реализацији планираних активности дође до хаварије на грађевинским машинама или транспортним средствима, инвеститор/носилац пројекта/извођача радова је дужан да одмах, без одлагања, изврши санацију терена. Санацију (по потреби и ремедијацију) загађеног земљишта може да обавља само овлашћена организација или лабораторија; Управљање са насталим опасним отпадом мора бити поверено оператеру који поседује дозволу за управљање опасним отпадом, уз документ о кретању опасног отпада;
- по завршетку земљаних и осталих грађевинских радова, извршити нивелацију земљишта и прикупити и уклонити сав комунални, грађевински, инертни и амбалажни отпад, у складу са условима надлежног комуналног предузећа; У случају појаве опасног отпада извођач радова је дужан да исти преда оператеру који поседује дозволу за управљање опасним отпадом, уз документ о кретању опасног отпада;
- прописан начин управљања опасним отпадом и отпадним уљима обезбеђује спречавање утицаја на земљиште, површинске и подземне воде; Истих процедура, оператер се мора придржавати и при редовном, односно ванредом ремонту ветрогенератора, када могу настати различите категорије и количине отпада (металних делова, каблова, пластике, зауљеног отпада и крпа, амбалажног отпада) који се предаје оператеру који поседује дозволу за управљање отпадом, уз документ о кретању отпада;

- инвеститор/носилац пројекта/извођач радова је у обавези да дефинише сва радна упутства за адекватно руковање опасним материјама; Опасан отпад (отпадна уља) складиштити у непропусним, херметички затвореним посудама у складу са Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС“, бр. 95/24), а потом их предати овлашћеном оператеру на даљи третман;
- носилац пројекта, потенцијални загађивач или његов правни следбеник, обавезан је да отклони узрок загађења и последице директног или индиректног загађења животне средине и сноси укупне трошкове, који укључују трошкове ризика по животну средину и трошкове уклањања штете нанете животној средини;
- уколико се при земљаним радовима, у оквиру граница обухвата Плана, наиђе на археолошки материјал, без одлагања прекинути даље радове и обавестити надлежни Завод за заштиту споменика културе и предузети мере да се налаз не уништи и не оштети, те да се сачува на месту и у положају у коме је откривен - (Закон о културним добрима („Сл. гласник РС”, бр. 71/94, 71/94, 52/11, 99/11-др. закон, 6/20-др. закон, 35/21-др. закон, 129/21- др. закон и 76/23 – др.закон);
- у циљу контроле животне средине и заштите земљишта од загађивања, у границама Плана, при имплементацији и реализацији планираних пројеката, објеката, површина, потребно је, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС”,бр. 114/2008) покренути поступак процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине у вези доношења одлуке о изради/не изради Студије о процени утицаја на животну средину.

Заштита од земљотреса

На основу досадашње сеизмичке активности и доступних карата сеизмичких хазарда објављених од стране Републичког сеизмолошког завода (РЗС), територија града Врања у целини припада зони 7-8° MCS, а планско подручје припада зони 8° MCS, што означава условну повољност са аспекта сеизмичности, односно планско подручје је у зони са умереним условно повољним степеном угрожености земљотресом, са средњом вероватноћом појаве.

Заштиту од земљотреса спроводити кроз примену важећих сеизмичких прописа за изградњу нових и реконструкцију постојећих објеката и трасирање главних коридора комуналне инфраструктуре дуж саобраћајница и зелених површина на одговарајућем растојању од објеката.

4.1.4. Заштита и унапређење природе, природних добара и предела

Заштита, унапређење и очување природе, биолошке и предеоне разноврсности као дела животне средине, остварује се усклађивањем активности, економских и друштвених развојних планова, програма, пројеката са одрживим коришћењем обновљивих и необновљивих ресурса и дугорочним очувањем природних екосистема и природне равнотеже.

Према Решењу Завода за заштиту природе Србије о условима заштите природе 03 бр. 021-1299/2 од 26.04.2024. године и на основу увида у Централни регистар заштићених природних добара, утврђено је да планско подручје не налази у оквиру заштићеног подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите, утврђених еколошки значајних подручја и еколошких коридора од међународног значаја еколошке мреже Републике Србије.

Мере заштите природе ће се спроводити у складу са:

- *Законом о заштити природе („Сл. гласник РС” бр. 36/09, 88/10, 91/10, 14/16 и 95/18-др. закон и 71/21);*
- *Законом о шумама („Сл. гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18-др. закон);*
- *Уредба о режимима заштите („Сл. гласник РС“, бр. 31/12);*

- *Уредбом о еколошкој мрежи („Сл. гласник РС”, бр. 102/10).*

Еколошке смернице и мере заштите:

- планиране намене површина и урбанистичке параметре ускладити са наменама одређеним планом вишег реда, односно Генералним урбанистичким планом Врања („Сл. гласник града Врања“, бр. 37/18, 32/20 и 29/23);
- проценити и дефинисати нове (реалне) капацитете у односу на постојеће у погледу инфраструктурне опремљености и степена изграђености простора. Параметре за изградњу прилагодити планираним грађевинским капацитетима предметног подручја, природним вредностима и реалним могућностима за инфраструктурну опремљеност;
- за привредне зоне предвидети забрану изградње објеката који могу угрозити животну средину буком, гасовима, отпаднима материјама или другим штетним дејствима, односно за које нису предвиђене мере којима се у потпуности обезбеђује околина од загађења;
- приликом планирања намене површина зонирати функционално различите намене, груписати компатибилне садржаје и активности, раздвојити функције, зоне и објекте који се међусобно угрожавају одређивањем неопходних заштитних растојања;
- обавезно формирање заштитних појасева од вишередног и вишеспратног зеленила у контактним зонама становања, индустрије и производне зоне;
- валоризовати постојеће зелене површине и појединачна стабла и групе стабала, како би се сва вредна очувала и просторно и функционално уклопила у планирану концепцију система зеленила;
- озелењавање планирати у складу са наменом површина и са трасама подземних и надземних инсталација. Утврдити обавезу максималног уређења простора око свих јавних површина и припадајућих грађевинских парцела;
- дуж улица намењених за фреквентан саобраћај, обавезну допуну постојећег или формирање новог линијског зеленила од аутохтоних врста жбуња и дрвећа, које имају густу и добро развијену крошњу. Као декоративне врсте могу се користити и алохтоне врсте које се могу прилагодити локалним условима, а да при том нису инвазивне и алергене (тополе и сл.). Инвазивне (агресивне, алохтоне) врсте у Србији су: *Acer negundo* (јасенолисни јавор или негундовац), *Amorpha fruticosa* (багремац), *Robinia pseudoacacia* (багрем), *Ailanthus altissima* (кисело дрво), *Fraxinus americana* (амерички јасен), *Fraxinus pennsylvanica* (пенсилвански јасен), *Celtis occidentalis* (амерички копривић), *Ulmus pumila* (ситнолисни или сибирски брест), *Prunus padus* (сремза), *Prunus serotina* (касна сремза);
- повезати све саобраћајне површине у планском подручју у јединствен систем, а мрежу инфраструктуре спровести у регулационој ширини саобраћајница;
- обезбедити заштиту и коришћење вода интегралним управљањем водама, спровођењем мера за очување површинских и подземних вода и њихових резерви, квалитета и количина;
- обавезно очувати ток, приобаље и живи свет Врањске реке уређењем и ревитализацијом континуираног појаса приобалног заштитног зеленила. Обезбедити појас аутохтоне вегетације дуж водотока;
- обезбедити режиме санитарне заштите старих изворишта у алувиону реке Јужне Мораве која су предвиђена за водоснабдевање у ванредним ситуацијама;
- приликом планирања намене површина и основних урбанистичких параметара које се односе на изградњу објеката предвидети:
    - да изградња прати постојећу физичку структуру;

- да степен инфраструктурне опремљености буде у складу са утврђеним грађевинским капацитетима;
- да се омогући интегрисано управљање атмосферским водама уз могућност рециркулације пречишћених отпадних и атмосферских вода као техничке воде;
- подизање екстензивних и интензивних зелених површина на крововима објеката, као и вертикално озелењавање фасада објеката, надземних гаража, а све у циљу унапређења микроклиматских услова и подизања енергетске ефикасности објеката;
- прописана енергетска својства у складу са Правилником о енергетској ефикасности зграда („Службени гласник РС“, бр. 61/2011);
- пејзажно уређење на начин да се повеже са зеленилом околног простора ради обезбеђивања континуитета система зеленила града;
- уколико се због изградње уништи постојеће јавно зеленило, оно се мора надокнадити под посебним условима и на начин који одређује јединица локалне самоуправе, сходно Закону о заштити животне средине („Службени гласник РС", бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009- др. закон, 72/2009- др. закон, 43/2011 - УС, 14/2016, 76/2018 и 95/2018-др. закон);

- обавезно је да уколико се током радова наиђе на геолошко-палеонтолошке или минералошко-петролошке објекте, за које се претпоставља да имају својство природног добра, сагласно чл. 99. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 91/10, 14/16, 95/18-др. закон и 71/21), налазач је дужан да пријави Министарству заштите животне и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе до доласка овлашћеног лица;
- у циљу контроле животне средине на планском подручју, прописивања, спровођења и контроле мера за заштиту животне средине, обавезно је покретање поступка процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине и доношење одлуке о изради/не изради Студије о процени утицаја на животну средину за пројекте потенцијалне значајне изворе загађивања, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 114/08).

4.1.5. Заштита културних добара

Према Акту о условима чувања, одржавања и коришћења непокретних културних добара, добара под претходном заштитом и добара која уживају претходну заштиту и утврђеним мерама заштите на подручју Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, бр. 644/2-03 од 03.06.2024. године., Завод за заштиту споменика културе Ниш, на простору обухваћеним Планом генералне регулације зоне 4 у Врању – индустријска зона, нема утврђених културних добара, као ни добра која уживају претходну заштиту.

На предметном простору није вршена системска проспекција терена у циљу утврђивања постојања археолошког наслеђа.

Мере културних добара ће се спроводити у складу са:

- Законом о културним добрима („Сл. гласник РС”, бр. 71/94, 71/94, 52/11, 99/11-др. закон, 6/20-др. закон, 35/21-др. закон, 129/21-др. закон и 76/23-др. закон);

Смернице и мере заштите културних добара:

II Мере заштите непокретних културних добара и добара која уживају претходну заштиту:

- кроз План генералне регулације, потребно је као посебну меру заштите ствари и творевина на које се може наићи у току извођења радова треба прописати следеће обавезе:

- пре почетка земљаних радова, инвеститор је у обавези да о томе благовремено обавести Завод за заштиту споменика културе Ниш и омогући њихово несметано праћење;
- извођач је дужан да у случају проналаска археолошких локалитета или археолошких предмета, без одлагања прекине радове и предузме мере да се налаз не уништи, не оштети и да се сачува на месту и положају у коме је откривен, као и да у року од 24 часа о томе обавести Завод за заштиту споменика културе Ниш;
- ако постоји непосредна опасност оштећења археолошког локалитета или предмета, Завод за заштиту споменика културе Ниш привремено ће обуставити радове, док се не утврди да ли је односна непокретност или ствар културно добро или није;
- у случају проналаска археолошких локалитета или археолошких предмета инвеститор објекта је дужан да обезбеди средства за истраживање, конзервацију и презентацију откривених добара.

4.1.6. Заштита од нејонизујућег зрачења

Заштита од нејонизујућих зрачења обухвата услове и мере заштите здравља људи и животне средине од штетног дејства нејонизујућих зрачења, односно електромагнетног зрачења, услове коришћења извора нејонизујућих зрачења и представљају обавезне мере и услове при планирању, коришћењу и уређењу простора.

Извор нејонизујућих зрачења је уређај, инсталација или објекат који емитује или може да емитује нејонизујуће зрачење. Нејонизујућа зрачења су електромагнетска зрачења која имају енергију фотона мању од 12,4 eV. Она обухватају:

- ултраљубичасто или ултравиолетно зрачење (таласне дужине 100 - 400 nm),
- видљиво зрачење (таласне дужине 400 - 780 nm),
- инфрацрвено зрачење (таласне дужине 780 nm - 1 mm),
- радио - фреквенцијско зрачење (фреквенције 10 kHz - 300 GHz),
- елетромагнетска поља ниских фреквенција (фреквенције 0 - 10 kHz),
- ласерско зрачење, обухватају и
- ултразвук или звук чија је фреквенција већа од 2 0kHz (и ако се не ради о ЕМ зрачењу).

Заштита од нејонизујућег зрачења спроводиће се у складу са одредбама:

- *Закона о заштити од нејонизујућих зрачења („Сл. гласник РС”, бр. 36/09);*
- *Правилником о границама излагања нејонизујућим зрачењима („Сл. гласник РС“, бр. 104/09);*
- *Правилника о изворима нејонизујућег зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања („Сл. гласник РС“, бр. 104/09).*

Еколошке смернице и мере заштите од нејонизујућег зрачења:

- поштовати правила дефинисана планом вишег реда у погледу избора локације и услова при евентуалном захтеву за постављање извора нејонизујућег зрачења, са посебним освртом на намену становања у окружењу и очекивану повећану фрекфенцију људи на локацији планског обухвата, сходно намени простора;
- при изградњи и коришћењу извора нејонизујућег зрачења придржавати се одредби Закона о заштити од нејонизујућих зрачења („Сл. гласник РС“, бр. 36/09) и Правилника о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања („Сл. гласник РС“, бр. 104/09);
- обавезна је контрола степена излагања нејонизујућем зрачењу у животној средини и контрола спроведених мера заштите од нејонизујућих зрачења;
- обавезно је систематско испитивање и праћење нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини;

- обавезно је вођење евиденције о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса;
- обавезно је означавање извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса и зоне опасног зрачења;
- обавезна је примена средстава и опреме за заштиту од нејонизујућих зрачења;
- обавезна је контрола степена излагања нејонизујућем зрачењу у животној средини и контрола спроведених мера заштите од нејонизујућих зрачења;
- обавезно је систематско испитивање и праћење нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини;
- обавезно је образовање и стручно усавршавање кадрова у области заштите од нејонизујућих зрачења у животној средини;
- обавезно је информисање становништва о мерама заштите и обавештавање о степену изложености нејонизујућим зрачењима у животној средини;
- обавезно спровођење поступка процене утицаја пројеката базних станица на животну средину у складу са Законом о процени утицаја на животну средину;
- планирање локација за постављање базних станица, које ће у складу са техничким решењем за сваку базну станицу, омогућити изложеност мањег броја грађана, нижим нивоима електромагнетног зрачења;
- поштовати правила грађења мобилне телекомуникационе мреже;
- успостављање мониторинга нејонизујућег зрачења;
- у циљу контроле животне средине, контроле и заштите здравља становништва од извора нејонизујућег зрачења, прописивања, спровођења и контроле мера за заштиту животне средине и здравља становништва, потребно је покретање поступка процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине и доношење одлуке о изради /не изради Студије о процени утицаја на животну средину за планиране пројекте потенцијалне изворе нејонизујућег зрачења.

Извори нејонизујућих зрачења од посебног интереса су стационарни и мобилни извори електромагнетног зрачења који могу да буду опасни по здравље људи, чије електромагнетно поље у зони повећане осетљивости, достиже барем 10% износа референтне, граничне вредности прописане за ту фреквенцију.

Зоне повећане осетљивости су зоне становања, зоне и локације у којима се особе могу задржавати и 24 сата дневно (школе, домови, предшколске установе, породилишта, болнице, туристички објекти, дечја игралишта, површине неизграђених парцела планиране за наведене намене (у складу са препорукама Светске здравствене организације).

Град Врање је у обавези да врши инспекцијски надзор над изворима нејонизујућих зрачења за које одобрење за изградњу и почетак рада издаје надлежни орган јединице локалне самоуправе.

Оператер је у обавези да:

- примени мере и испуњава услове за коришћење извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса;
- да изради процену утицаја на животну средину, у складу са Законом;
- води прописану евиденцију;
- обезбеди испитивање зрачења извора нејонизујућих зрачења у животној средини;
- у року обавести надлежни орган о ванредном догађају;
- спроводи све мере заштите од нејонизујућих зрачења.

Базне станице мобилне телефоније (БСМТ) су, по својој функцији примопредајни системи и чине их примопредајни уређаји и одговарајућа телекомуникациона опрема, која служи

за повезивање базне станице са осталим деловима мобилне телекомуникационе мреже. БСМТ може истовремено бити функционална у три мобилне телекомуникационе мреже (или три дела јединствене мреже) који се, поред технолошког нивоа и могућности преноса говора, података или слике, разликују и по фреквенцијским опсезима које користе, са реалним продором ка 4G и напреднијим технологијама:

- GSM-Global System for Mobile 900
- GSM 1800 и
- UMTS- Universal Mobile Telecommunications System (познат и као 3G - око 2100 MHz);

Предајници базних станица мобилне телефоније спадају у групу са малом снагом (предајници од неколико десетина вати), који емитују један врло узак сноп радиофреквентних таласа. Снага зрачења (самим тим и ефективна израчена снага) је увек ограничена на оптималну, у зависности од оптерећења и услова пропагације али се, из разлога безбедности, при мерењу редовно узима и максимално оптерећење, при коме не смеју да се прекораче референтне граничне вредности ни у једној тачки у околини базне станице. Том приликом се редовно узимају у обзир и други предајници у зони, односно мора се мерити и емисија али и укупна имисија. За услове простирања електомагнетних таласа, морају се испоштовати:

- техничке мере и захтеви,
- мере безбедности и заштите здравља људи,
- мере безбедности животне средине.

Избор локације за постављање базне станице мобилне телефоније, са еколошког аспекта, мора бити у складу са смерницама, мерама и условима:

- стратешке процене утицаја плана (или секторских програма),
- процене утицаја на животну средину пројекта,
- заштите од нејонизујућих зрачења.

Мере заштите од штетног дејства електомагнетних таласа базне станице мобилне телефоније при избору локације, постављањем:

- на стубовима висине 20 - 36 m,
- на највишим објектима који доминирају околином,
- на фасадама објеката (панелне базне станице које покривају одређену микролокацију, а покретне базне станице се монтирају за време одржавања разних скупова, концерата и сл.).
- могућност постављања антенских система на постојећим антенским стубовима,
- неопходност поштовања постојећих природних обележја локација и пејзажа, избегавати просторе излетишта, заштићена природна добра, заштићене културно-историјске целине, парковске површине и сл.
- висинска разлика између базе антена и тла износи најмање 20 m.
- удаљеност антенског ситема базне станице и стамбеног објекта у окружењу, у зони главног снопа зрачења антане, износи најмање 30 m.
- антенски системи не могу бити постављени на кровним терасама ако на тим етажама постоје просторије у којима људи живе или бораве дуже од 2 сата.
- антенски систем базне станице мобилне телефоније који се поставља на кровној површини објекта не сме бити видљив из стамбеног простора или терасе суседног стамбеног објекта у низу, изузев у случају сагласности власника наведених станова.
- удаљеност антенског система базне станице и границе предшколске установе (вртића), основне школе, дечјих установа, домова, износи најмање 50 m.
- забрањено је постављање уређаја и припадајућег антенског система базних станица мобилне телефоније на објектима:
    - породилишта,
    - дечјих вртића,
    - школа,

- дечјих игралишта,
- домова.

4.1.7. Бука и вибрација

Емисија буке ће пратити све радове у току реализације планиране намене, планираних пројеката, односно при уређивању терена, изградњи објеката, пратећих садржаја и инфраструктуре. У свим фазама реализације планираних пројеката користиће се механизација која је извор буке и вибрација. У току редовног рада и активности у пласнком подручју односно у оквиру индустријске зоне, бука и вибрација ће се емитовати из постојећих и планираних пословно-производних комплекса као и из саобраћаја.

Током реализације планиране намене доћи ће до привременог подизања нивоа буке, са вероватноћом понављања и повременом појавом импулсне буке од грађевинских машина и тешких теретних возила за превоз грађевинског материјала и опреме. Повећање нивоа буке је неминовно, али је привременог карактера, а утицај је краткотрајан, просторно ограничен и доминантан на непосредном месту извођења.

Како би негативни утицаји буке били сведени у границе прихватљивости, морају се поштовати смернице и мере превенције, спречавања, отклањања и заштите од штетних ефеката буке по живот и здравље локалног становништва у зонама утицаја и квалитета животне средине окружења. Заштита од буке на подручју Плана мора бити у складу са:

- *Законом о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 96/21);*
- *Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 75/10);*
- *Правилником о дозвољеном нивоу буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 72/10);*
- *Правилником о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 139/22);*

Опште мере заштите становништва од буке у животној средини обухватају одређивање акустичних зона у складу са наменом простора и граничним вредностима индикатора буке у тим зонама:

- тихе зоне – заштићене целине и зоне са прописаним граничним вредностиа од 50 дБ(А) у току дана и 40 дБ(А) у току ноћи у којима је забрањена употреба извора буке који могу повисити ниво буке;
- остале зоне – са мерама за отклањање извора буке и мерама заштите од буке.

Еколошке смернице и мере заштите од буке и вибрација:

- сви постојећи и планирани пројекти (објекти, делатности, активности) генератори буке, су у обавези да примењују мере техничке заштите од буке;
- у циљу смањења утицаја буке на подручју Плана, свако градилиште мора бити обезбеђено тако да се смање и минимизирају утицаји појаве и трајање буке (за случај интензивних радова и ангажовање тешке механизације у дужем временском периоду треба поставити конструкцију заштите од буке, за смањење негативних утицаја интензитета буке), одредити на начин да се избегну зоне са осетљивим рецепторима;
- дефинисати радно време градилишта за редовне грађевинске активности; радове који директно утичу на емисију буке у животној средини обављати током дана, у дефинисаном радном времену;
- иневститор/носилац пројекта генератори буке су у обавези да примењују мере техничке заштите од буке за све објекте и делатности генераторе буке;
- мерење буке вршити преко овлашћене акредитоване лабораторије, у складу са важећом законском регулативом;

- извори буке морају поседовати исправе са подацима о нивоу буке при прописаним условима коришћења и одржавања као и упутствима о мерама за заштиту од буке (атест, произвођачка спецификација, стручни налаз о мерењу нивоа буке);
- у случају константне прекомерне буке обавезне су мере заштите и то првенствено применом антизвучних баријера (природних-зелених баријера и појасева, вештачких баријера) уз мониторинг и контролу стања;
- обавезно је подизање заштиних баријера (вештачких и/или природних) према угроженим зонама и појединачним локацијама;
- обавезна је реализација појаса заштитног зеленила у оним деловима планског подручја (у зони саобраћајница и пословно-производних комплекса) у који могу представљати потенцијалне изворе буке;
- избор зеленила мора бити прилагођен зонским и локацијским условима, у складу са пејзажним и еколошко-биолошким захтевима;
- у зони у којој је немогуће формирати природни заштитни појас, због конфигурације терена, поставити конструкцију за заштиту од буке, која ће уједно бити и вештачка баријера од прашине;
- мерење буке врше стручне организације, овлашћене од стране ресорног министарства задуженог за послове заштите животне средине које уједно и прописује услове и методологију мерења буке;
- у циљу контроле животне средине и заштите подручја, становништва и екосистема од прекомерне буке, у границама Плана, при имплементацији и реализацији планираних пројеката, потребно је, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС",бр. 114/08) покренути поступак процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине у вези доношења одлуке о изради/не изради Студије о процени утицаја на животну средину.

4.1.8. Управљање отпадом

Управљање отпадом спроводи се по прописаним условима и мерама поступања са отпадом у оквиру система сакупљања, транспорта, третмана и одлагања отпада, укључујући и надзор над тим активностима. У складу са планираним пројектима и активностима на планском подручју, може се очекивати настајање следећих врста и категорија отпада:

- комунални отпад;
- грађевински отпад (отпад од грађења и рушења);
- неопасан отпад;
- опасан отпад.

Управљање отпадом на подручју Плана мора бити део интегралног управљања отпадом на локалном и регионалном нивоу и спроводиће се у складу са:

- *Законом о управљању отпадом („Сл. гласник РС”, бр.36/09, 88/10,14/16, 95/18-др. закон и 35/23);*
- *Законом о амбалажи и амбалажном отпаду („Сл. гласник РС”, бр. 36/09 и 95/18-др. закон);*
- *Уредба о начину и поступку управљања отпадом од грађења и рушења („Сл. гласник РС“, бр. 93/23 и 94/23 – исправка);*
- *Уредбом о одлагању отпада на депоније („Сл. гласник РС”, бр. 92/10);*
- *Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Сл. гласник РС”, бр. 56/10, 93/19, 39/21 и 65/24);*
- *Правилником о обрасцу Документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање („Сл. гласник РС“, бр. 114/13);*

- *Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС”, бр. 95/24);*
- *Правилник о обрасцу документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину његовог достављања и упутству за њихово попуњавање („Сл. гласник РС”, бр. 37/25 и 47/25);*
- *Правилником о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање („Сл. гласник РС”, бр. 7/20 и 79/21);*
- *Правилником о условима и начину сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије („Сл. гласник РС”, бр. 98/10).*

Комунални отпад настаје као последица локалног становништва који живе и раде на подручју Плана. Управљање комуналним отпадом мора се обављати контролисано, према дефинисаној динамици, преко надлежног комуналног предузећа. За ефикасно и еколошки прихватљиво управљање отпадом на планском подручју потребно је:

- успоставити сакупљање, транспорт и одлагање комуналног отпада преко надлежног комуналног предузећа, у складу са Локалним планом управљања отпадом;
- све микролокације са контејнерима морају бити доступне возилима комуналног предузећа у свим временским условима; поставити судове (контејнере) за сакупљање отпада у зонама и локацијама, у складу са партерним решењем;
- редовно пражњење контејнера и транспорт отпада мора бити у складу са условима надлежног комуналног предузећа.

За ефикасно и еколошки прихватљиво управљање отпадом на подручју Плана, потребно је:

- успоставити сакупљање, транспорт и одлагање комуналног отпада преко надлежног комуналног предузећа, у складу са Локалним планом управљања отпадом;
- поставити судове (контејнере, корпе) у изабраном типу објекта за сакупљање отпада уз поштовање принципа примарне селекције отпада.

Грађевински отпад – отпад од грађења и рушења (вишак земље, остали геолошки и грађевински отпад), на локацијама планираних пројеката и активности ће се генерисати у фази припреме терена и фази реализације објеката, пратећих садржаја и инфраструктуре, односно у фази уређивања локације, изградње објеката, инфраструктуре, инсталација, монтирања опреме. Управљање грађевинским отпадом мора бити у складу са Одлуком о одређивању локације за одлагање интерног грађевинског отпада од рушења објекта на територији града Врања („Сл. гласник града Врања“, бр. 23/24).

Опасан отпад, који може настати у току реализације планираних пројеката, одлагати и привремено складишти у специјалним херметички затвореним некорозивним судовима која се налази на месту предвиђеном за одлагање опасног отпада до предаје оператеру који поседује дозволу за управљање овом врстом отпада, уз документ о кретању отпада, у складу са Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл.гласник РС“, бр. 95/24).

Обавезе надлежног органа града Врања, у складу са Законом, су да:

- доносе Локални план управљања отпадом, обезбеди услове и стара се о његовом спровођењу;
- уређује, обезбеђује, организује и спроводи управљање комуналним отпадом на својој територији и уређује поступак наплате услуга у области управљања комуналним отпадом;
- врши надзор и контролу примене мера поступања са отпадом у складу са Законом.

Опште мере управљања отпадом:

- санирати све локације на којима је неконтролисано депонован отпад на подручју Плана, у контактним зонама и непосредном окружењу, како би се спречило загађивање животне средине и нарушавање изгледа предела;
- забрањено је одлагање, депоновање свих врста и категорија отпада ван простора опредељених за ту намену, на подручју Плана, непосредном и ширем окружењу;
- обавезно је сакупљање, разврставање и безбедно одлагање отпада који настаје на планском подручју у оквиру сваке појединачне функционалне целине, локације односно сваког појединачног пројекта, у складу са наменом простора и Планом управљања отпадом;
- за све врсте отпада које настају у обухвату Плана, реализацијом и имплементацијом планских решења, обезбедити адекватне судове за прикупљање отпада, потребан простор, услове и опрему за сакупљање, разврставање и привремено чување различитих врста отпада (комунални, амбалажни, рециклабилни, и остале отпаде) до предаје надлежном комуналном предузећу, односно оператеру који поседује дозволу за управљање отпадом, у складу са Законом о управљању отпадом („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18 – др. закон и 35/23) и подзаконским актима;
- опасан отпад који може настати на градилишним локацијама (отпадно уље) прикупљати и безбедно чувати у затвореним посудама на посебно одређеном и обележеном месту у складу са Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС”,бр. 65/24) и уступати на даљи третман оператеру који поседује дозволу за управљање опасним отпадом, уз обавезну евиденцију (документ о кретању отпада);
- са опасним отпадом који настаје у процесу чишћења таложника сепаратора, поступати у складу са Законом о управљању отпадом („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18 – др. закон и 35/23); отпад од чишћења таложника-сепаратора, обзиром да има својства опасних материја, чувати у некорозивној, непропусној амбалажи са оригиналним затварачем (херметичи затвореној) до предаје оператеру који поседује дозволу за управљање опасним отпадом, уз обавезну евиденцију о врсти и количини отпада и документ о кретању отпада или чишћење поверити оператеру који поседује дозволу за управљање опасним отпадом, уз евиденцију и документ о кретању опасног отпада; или чиђење сепаратора-таложника поверити оператеру који поседује дозволу за управљање опасним отпадом;
- поступање и управљање комуналним и неопасним отпадом вршиће се преко надлежног комуналног предузећа/овлашћеног оператера који поседује дозволу за управљање комуналним и неопасним отпадом, у складу са законском регулативом;
- обезбедити довољан број и правилан распоред судова за прикупљање комуналног отпада на јавним површинама и за појединачне пројекте, чији се изглед уклапа у амбијенталну целину, водећи рачуна о визуелној усклађености, у складу са наменом простора;
- грађевински отпад, у току радова на припреми локације, привремено депоновати на локацији до коначног одлагања на место одређено Одлуком о одређивању локације за складиштење, третман и одлагање инертног, грађевинског и отпада на територији града Врања;
- у планском подручју у зонама (пословно-производна зона и индустрија и производна зона), дозвољена је изградња рециклажних дворишта у складу са Локалним планом управљања отпадом за град Врање и условима Регионалог центра за управљање отпадом;

- у циљу контроле животне средине у границама Плана, при имплементацији и реализацији планираних пројеката, објеката, површина, потребно је, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”,бр. 114/2008) покренути поступак процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине у вези доношења одлуке о изради/не изради Студије о процени утицаја на животну средину.

Посебне мере управљања отпадом:

- вршити сакупљање, разврставање и безбедно одлагање отпада који настаје на планском подручју у оквиру сваке појединачне функционалне целине, локације односно сваког појединачног пројекта, у складу са наменом простора и Планом управљања отпадом;
- управљање амбалажом и амбалажним отпадом се спроводи у складу са:
  - условима заштите животне средине које амбалажа мора да испуњава за стављање у промет,
  - условима за управљање амбалажом и амбалажним отпадом,
  - обавезом извештавања о амбалажи и амбалажном отпаду;
- сакупљање, транспорт и одлагање отпада вршити преко надлежног јавног комуналног предузећа/овлашћеног оператера, према врсти и карактеру отпада, према извршеном испитивању и утврђивању карактера отпада, сагласно важећој законској регулативи;
- опасан отпад, машинска, хидраулична - отпадна уља која настају на локацији повремено, приликом одржавања опреме, сакупљати одвојено у непропусне судове са затварачем који их херметички затвара, а са тако насталим отпадом поступати у складу са одредбама Правилника о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС“, 92/10 и 77/21), до предаје овлашћеном оператеру који поседује дозволу за управљање опасним отпадом;
- забрањено је одлагање, депоновање свих врста отпада ван простора опредељених за ту намену, на подручју Плана детаљне регулације
- обавезно је посебно поступање са опасним отпадом, у складу са законском регулативом, за сваки планирани пројекат појединачно.

Обавезе носиоца пројекта/оператера:

- произвођач отпада, односно инвеститор/извођач радова је у обавези да, у складу са одредбама Закона о управљању отпадом, у току извођења радова, предвиди и обезбеди:
  - одговарајући начин управљања/поступања са насталим отпадом у складу са законом и прописима донетим на основу закона којима се утврђује поступање са секундарним сировинама, опасним отпадом, посебним токовима отпада;
  - грађевински и остали отпадни материјал, који настане у току извођења радова, сакупи, разврста и привремено складишти у складу са извршеном класификацијом на одговарајућим одвојеним местима предвиђеним за ову намену, искључиво у оквиру градилишта;
  - спроведе поступке за смањење количине отпада за одлагање (посебни услови су за складиштења отпада – према каталогу отпада бр. 17, спречавање мешања различитих врста отпада, расипања и мешања са водом и сл.) и примену начела хијерархије управљања отпадом (превенција и смањење, припрема за поновну употребу, рециклажа и остале операције поновног

искоришћења, одлагање отпада), односно одваја отпад чије се искоришћење може вршити у оквиру градилишта или у постројењима за управљање отпадом; приликом складиштења насталог отпада приметни мере заштите од пожара;
- извештај о испитивању насталог неопасног и опасног отпада којим се на градилишту управља, у складу са Законом о управљању отпадом и Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада (Сл. гласник РС, бр. 56/10, 93/19, 39/21 и 65/24);
- води евиденцију о: - о врсти, класификацији и количини грађевинског отпада који настаје на градилишту; - издвајању, поступању и предаји грађевинског отпада (неопасног, интерног, опасног отпада, посебних токова отпада);
- преузимање и даље управљање отпадом који се уклања, обавља искључиво преко лица које има дозволу да врши његово сакупљање и/или транспорт до одређеног одредишта, односно до постројења које има дозволу за управљање овом врстом отпада (третман, односно складиштење, поновно искоришћење, одлагање);
- попуњавање докумената о кретању отпада за сваку предају отпада правном лицу, у складу са Правилником о обрасцу Документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање („Сл. гласник РС“, бр. 114/13) и Правилником о обрасцу документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину његовог достављања и упутству за њихово попуњавање („Сл. гласник РС”, бр. 37/25 и 47/25), комплетно попуњен Документ о кретању неопасног отпада чува најмање две године, а трајно чува Документ о кретању опасног отпада, у складу са законом;

- инвеститор/носилац пројекта је у обавези да управља отпадом у складу са одредбама Закона о управљању отпадом („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18-др. закон и 35/23), Закона о амбалажи и амбалажном отпаду („Сл. гласник РС”, бр. 36/09 и 95/18), Правилника о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС”, бр. 95/24), Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Сл. гласник РС”, бр. 56/10, 93/19, 39/21 и 65/24), Правилника о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упуством за његово попуњавање („Сл. гласник РС”, бр. 7/20 и 79/21) и Правилника о условима и начину сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије („Сл. гласник РС”, бр. 98/10);

- иневеститор/носилац пројекта/извођач радова је у обавези да у складу са Уредбом о начину и поступку управљања отпадом од грађења и рушења („Сл. гласник РС", бр. 93/23 и 94/23 – исправка) и Законом о управљању отпадом („Сл.гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18-др. закон и 35/23), у поступку исходовања грађевинске дозволе добије сагласност на План управљања отпадом од грађења и рушења;
- носилац пројекта/оператер је у обавези да сачини план управљања отпадом и организује његово спровођење, ако годишње производи више од 100 t неопасног отпада или више од 200 kg опасног отпада;

- да прибави извештај о испитивању отпада и обнови га у случају промене технологије, промене порекла сировине, других активности које би утицале на промену карактера отпада и чува извештај најмање пет година;

- да отпад предаје лицу које је овлашћено за управљање отпадом ако није у могућности да организује поступање са отпадом;

- врши карактеризацију отпада за опасан отпад и за отпад који према пореклу, саставу и карактеристикама може бити опасан отпад, осим отпада из домаћинства;

- да транспорт опасног отпада врши у складу са прописима којима се уређује транспорт опасних материја, у складу са дозволом за превоз отпада и захтевима који регулишу посебни прописи о транспорту;

- забрањено је одлагање и спаљивање отпада који се може поново користити;
- забрањено је разблаживање опасног отпада ради испуштања у животну средину;
- управљање посебним токовима отпада, (истрошене батерије и акумулатори, отпадна уља, отпадне гуме, отпад од електричних и електронских производа, флуоросцентне цеви које садрже живу, полихлоровани бифенили и отпад од полихлорованих бифенила (ПЦБ), отпад који садржи, састоји се или је контаминиран дуготрајним органским загађујућим материјама (ПОПс отпад), отпад који садржи азбест, отпадна возила, отпад из објеката у којима се обавља здравствена заштита и фармацеутски отпад и отпад из производње титан диоксида) вршити у складу са законским одредбама и релевантним подзаконским актима.

4.2. Приказ начина спровођења мера

Приказ начина спровођења мера обухвата следеће:

- Плански документ мора садржати мере заштите животне и друштвене средине (мере заштите ваздуха, вода, земљишта, заштита биодиверзитета, заштита културног наслеђа и археолошких локалитета, заштите предела, заштите од нејозинујућег зрачења, заштита од буке, управљање отпадом/управљање отпадом од грађења и рушења, заштите здрављаи традиционалних вредности и навика локалног становништва.
- Информација о локацији мора садржати, осим правила уређења и правила грађења и услове и мере заштите животне средине прописане у планском документу.
- Локацијски услови морају садржати прописан услов/обавезу спровођења поступка процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за послове животне средине; покретање поступка процене утицаја врши се Захтевом за одлучиваање о потреби процене утицаја/Захтевом о одређивању обима и садржаја студије о процени утицаја на животну средину.
- Пројектна документација (Идејно решење, Идејни пројекат, Пројекат за грађевинску дозволу; Пројекат за извођење) мора бити у складу са прописаном условима и мерама заштите планске документације и мерама прописаним кроз поступак процене утицаја пројекта на животну средину.
- У фази извођења пројекта (припремни радови, изградња) морају се поштовати мере прописане кроз поступак процене утицаја на животну средину; у овој фази обавезна је контрола примене и поштовање прописаних протокола за заштиту животне и друштвене средине.
- У фази редовног, обавезан је мониторинг прописан планским документом, детаљно дефинисан кроз поступак процене утицаја на животну средине.
- Посебан протокол се утврђује:
    - за случај удеса/акцидента
    - за случај престанка рада пројекта.

4.3. Процена ефикасности мера

Процена ефикасности мера, које су наведене у Поглављу 4.1., је важна за обезбеђивање безбедности и поузданости и заштиту животне средине и здравља становништва. дефинисани су индикатори.

За процена ефикасности прописаних мера дефинисани су индикатори:

- за фазу извођења пројекта, односно извођења припремних радова и радова на изградњи, индикатор ефикасности – ниво/степен извршене ревитализације/ рекултивације/уређења деградираних локација насталих у току извођења радова;
- за фазу редовног рада пројекта, односно фазу експлоатације индикатор ефикасности – поштовање мера прописаних Студијом о процени утицаја на животну средину за све чиниоце и елементе животне средине; Регуларни рад: Оценити ефикасност мера у свакодневном раду, укључујући управљање опремом, безбедност радника и утицај на животну средину.
- за случај акцидента, у фази реализације и редовног рада, управљање ризиком обухвата:
  - идентификацију ризика (процена потенцијалних акцидента);
  - превентивне мере (мере за спречавање акцидентата - редовно одржавање, инспекције и обука запослених);
  - реакција на акциденте (прописане процедуре одговора на удес што укључује брзину и ефикасност интервенције, комуникацију са заинтересованим странама);
  - постакцидентна анализа (протокол за анализу ефикасности примењених мера одговора на удес);
  - образовање и обука (ниво/степен обучености одговорних за управљање ризиком и реаговање у ванредним ситуацијама);
  - планови за унапређење и побољшање (планови за континуирано праћење и побољшање мера у складу са новим стандардима и технологијама).

План мера, начин спровођења и процена ефикасности су предмет нижег хијерархиског нивоа и саставни су део документације поступка процене утицаја на животну средину и планова заштите од удеса.

4.4. Мере ране идентификације и начин поступања у случају појаве неочекиваних негативних утицаја спровођења плана у циљу отклањања тих утицаја (мере за спречавање, смање и/или ограниче утврђене значајне негативне непосредне, посредне, секундарне, кумулативне, прекограничне, краткорочне, средњорочне и дугорочне, трајне и привремене утицаје на чиниоце животне средине)

Мере ране идентификације и начин поступања у случају појаве неочекиваних негативних утицаја спровођења Плана имају за циљ отклањање тих утицаја и то: мере за спречавање, смање и/или ограниче утврђене значајне негативне непосредне, посредне, секундарне, кумулативне, прекограничне, краткорочне, средњорочне и дугорочне, трајне и привремене утицаје на чиниоце животне средине, како би се планско подручје и непосредно окружење максимално зашитило.

У фази реализације планирају се и пројектују превентивне мере за спречавање и смањење штетног утицаја на животну средину и за смањење ризика нежељених догађаја (акцидената):

- превенција и спречавање појаве акцидената, који могу угрожавати здравље и живот људи и стање животне средине, је избор најприхватљивијег решења, уз обавезну примену мера заштите и перманентног надзора и мониторинга;
- максимално уклапање у предео и пејзаж применом познатих метода и поступака који ће минимизирати утицај;
- подизање нових засада усмерити ка осетљивим рецепторима, при чему компензацијско решење мора испуњавати услове да у биолошком и естетско-

визуелном смислу, поред функционалности, даје и позитивну естетску карактеристику;

- градилиште се мора организовати - базе за допрему алата, материјала, опреме,;
- транспорт опреме, алата и осталог потребног материјала изводи се одговарајућим превозним средствима до самог градилишта;
- у фази реализације, потребно је максимално користити постојећу путну инфраструктуру (прилазне путеве);
- након завршетка свих радова, уклонити отпадни материјал и сувишни ископ у складу са Планом управљања отпадом од грађења и рушења, санирати и ревитализовати деградиране површине.

Мере пре пуштања у рада планиране пројекте обухватају обавезу израде Плана поступања у удесним ситуацијама који треба да садржи шему одговора на удес, програм обуке и тренинга, програм контроле и остала упутства и обавештења; овим Планом ће бити утврђено које активности се предузимају у случајевима удеса, које екстерне институције се обавештавају и како се санирају последице; лица одговорна за спровођење Плана ће укључити: раднике задужене за управљање радом соларних електрана у тренутку настанка удеса, надлежну ватрогасну јединицу.

Мере током рада постојећих и планираних пројеката обухватају програм превентивног одржавања и праћења ради смањења ризика од појаве кварова и потенцијалних удеса; сценарио пожара на постојећим и планираним објектима и у трафостаницама представља ризик општег типа и предмет је засебне анализе заштите од пожара коју спроводе овлашћене институције; у случају изливања опасне материје, искоришћени абсорбент ће бити сакупљен и депонован према Правилник о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС“, бр. 95/24).

Примена и спровођење општих мера заштите животне средине утицаће на смањење ризика од загађивања и деградације простора и животне средине у планском подручју, непосредном и ширем окружењу.

Мере заштите од удеса и удесних ситуација

На планском подручју постоји вероватноћа појаве удесних ситуација. У свим фазама имплементације Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, обавезне су мере превенције, спречавања, отклањања узрока, контроле и заштите од удеса и удесних ситуација, у циљу заштите живота и здравља и људи и животне средине.

На основу анализе планиране намене, процене капацитета простора и животне средине, може се закључити да постоји вероватноћа појаве удеса и удесних ситуација, акцидената и потенцијалних утицаја на окружење. С тим у вези:

- прихватљиви су пројекти чији капацитет и делатности не изазивају емисије у ваздух, воде и земљиште и емисије буке преко граница прописаних законском регулативом;
- за све потенцијалне пројекте, обавезна је провера кроз поступак процене утицаја на животну средину у складу са Законом о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 135/04 и 36/09) и Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”,бр. 114/2008);
- паркирање возила унутар парцела, вршити само на уређеним местима, уз предузимање посебних мера заштите од загађивања земљишта, површинских и подземних вода уљима, нафтом и нафтиним дериватима;
- растурање, развејавање чврстог отпада који се јавља у процесу градње у зони градилишта, спречити систематским и контролисаним прикупљањем и депоновањем на за то уређеним привременим депонијама грађевинског шута до безбедне евакуације;

- уколико дође до хаварије возила која носе опасне материје у прашкастом или грануларном стању или просипања опасних материја, приступити хитној санацији у складу са планом заштите од удеса.

Потенцијалне удесне ситуације са вероватноћом јављања су:

- елементарне непогоде (земљотрес, поплаве и подземне воде);
- у случају хаваријског изливања, просипања опасних и штетних материја процуривања нафте, нафтних деривата, уља;
- у случају неадектваног управљања отпадним водама;
- у случају неадекватног управљања отпадом;
- пожар.

Заштита од удеса и удесних ситуација на подручју Плана спроводиће се у складу са:

- *Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Сл. гласник РС”, бр. 87/18);*
- *Законом о заштити од пожара („Сл. гласник РС”, бр. 111/09, 20/15, 87/18 и 87/18-др. закон);*
- *Законом о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима („Сл. гласник СРС”, бр. 44/77, 45/85, 18/89, 53/93-др. закон, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон, 101/05-др.закон и 54/15-др. закон);*
- *Правилником о техничким нормативима за инсталације хидрантске мреже за гашење пожара („Сл. гласник РС”, бр. 3/18);*
- *Правилником о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређене платое за ватрогасна возила у близини објеката повећаног ризика од пожара („Сл. лист СРЈ”, бр. 81/95);*
- *Правилником о техничким нормативима за електричне инсталације ниског напона („Сл. лист СФРЈ”, бр. 53/88-испр., 54/88 и 28/95);*
- *Правилником о техничким нормативима за стабилне инсталације за дојаву пожара („Сл.лист СРЈ”, бр. 87/93);*
- *Правилником о техничким нормативима за заштиту објеката од атмосферског пражњења („Сл. лист СРЈ”, бр. 11/96).*

Мере заштите животне средине и одговор на удес:

- заштита од земљотреса се спроводи кроз примену важећих сеизмичких прописа за изградњу нових и реконструкцију постојећих објеката. Ради заштите од земљотреса, планирани објекти мора да буду реализовани и категорисани према прописима и техничким нормативима за изградњу објеката у сеизмичким подручјима;

- у циљу заштите од поплава, обавезно је поштовање важећих прописа приликом пројектовања и изградње хидротехничких објеката (карактеристике канала, мостова, пропуста), извођење радова на регулацији река и потока, као и очување коридора постојећих потока и канала, који су у функцији одвођења атмосферских вода са предметног подручја;

- при изради техничке документације планираних објеката, на површинама дуж нерегулисаних деоница водотокова, неопходно је обрадити и обезбедити одговарајућу заштиту предметних објеката од утицаја великих вода, односно одговарајућу одбрану од поплава, у складу са условима надлежне институције;

- у случају акцидентног просипања (случајно цурење услед квара на механизацији) погонског горива (нафтних деривата), радове одмах обуставити а терен санирати чишћењем слоја земљишта загађеног нафтним дериватом. Поступање са тако насталим отпадом ускладити са одредбама Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС”, бр. 95/24);

- за све планиране пројекте, потребно је извести одговарајући систем противпожарне заштите; посебну пажњу посветити обуци и контроли запослених као и квалитету и атесту противпожарне опреме планиране за уградњу; вршити

редовну контролу свих противпожарних елемената-опреме и инсталација; пројектовати заштиту инсталација и објеката од атмосферског пражњења;

- према одредбама Закона о заштити од пожара („Сл. гласник РС” бр. 111/09, 20/15 и 87/18, 87/18-др. закон), Закона о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима („Сл. гласник РС”, бр. 44/77, 45/85, 18/89, 53/93-др.закон, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон, 101/05-др. закон и 54/15-др. закон) и прописаним условима надлежног одељења противпожарне полиције, прибавити саласност противпожарне полиције на техничку документацију, извести и спроводити прописане мере противпожарне заштите;
- за све планиране пројекте, објекте и делатности у којима су присутне или могу бити присутне, а у зависности од максимално могућих количина, опасне материје потребно је урадити политику превенције, односно план заштите од удеса и извештај о безбедности;
- за све планиране пројекте, потребно је извести одговарајући систем противпожарне заштите; посебну пажњу посветити обуци и контроли запослених као и квалитету и атесту противпожарне опреме планиране за уградњу; вршити редовну контролу свих противпожарних елемената-опреме и инсталација; пројектовати заштиту инсталација и објеката од атмосферског пражњења;
- анагажовати исправну механизацију, а управљање средствима поверити за то обученим радницима; сервисирање механизације на локацији није дозвољено;
- у случају удеса, обавезно је најкасније у року од 24 часа, о ванредном догађају обавестити надлежни орган; обавештење садржи информације о околностима ванредног догађаја, месту, времену, непосредној опасности по здравље људи и опис предузетих мера; сва места где је настала хаварија се морају поправити и потпуно санирати у најкраћем року;
- у случају пожара, треба предузети следеће: приступа се почетном гашењу пожара, заустављање угроженог уређаја и искључивање електричне енергије, пожар пријавити обезбеђењу/ватрогасној јединици, предузети све мере за спречавање ширења пожара на суседне објекте-уређаје, покренути евакуацију људи из угроженог дела;
- при реаговању у случајевима опасности, обавезно је коришћење адекватне заштитне опреме (заштитно одело, обућа, наочаре, рукавице, маске);
- у циљу контроле животне средине и прописивања, спровођења и контроле мера за заштиту животне средине, у границама Плана, при имплементацији и реализацији планираних пројеката, објеката, потребно је, у складу са Уредбом о утврђивању листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 114/08) покренути поступак процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине у вези доношења одлуке о изради/не изради Студије о процени утицаја на животну средину.

5.0. Одлука надлежног органа донета у поступку главне оцене прихватљивости за планове који самостално или заједно са другим планом и програмом, пројектом, радовима или активностима, могу да имају утицаја на циљеве очувања и целовитост подручја еколошке мреже

У поступку стратешке процене утицаја Плана генералне регулације зона 4 у Врању – Индустријска зона није захтевана оцена прихватљивости за еколошку мрежу, односно није захтеван поступак за процену и утврђивање потенцијалних утицаја на циљеве очувања целовитости подручја еколошке мреже.

6.0. Смернице за спровођење стратешких процена на нижим хијерархијским нивоима и процене утицаја пројеката на животну средину

Еколошка процена Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона на животну средину, представља основ за:

- вредновање простора при избору Пројеката;
- предлог мера за заштиту животне средине и мониторниг животне средине.

На основу и у складу са правилима грађења и правилима уређења и планираним мерама заштите и мониторинга животне средине дефинисаних у Плану генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, могу се реализовати планска решења.

План генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, односно реализација планираних промена, се планира:

- за директну примену за све једноставније елементе простора, односно већи део Плана се може директно спроводити (осим у случају великих зона нове градње и зона са специфичним проблемима),
- Планом је прописана обавезна израда:
  - План детаљне регулације потеза између улице радничке - железничка станица и Државног пута IA реда број А1 у Врању 38,64 ha
  - План детаљне регулације потеза између градске реке и Државног пута IA реда број А1 у Врању
- Планом је прописана обавезна израда Урбанистичких пројеката према критеријумима прописаним Планом;
- обавезна је израда стратешких процена утицаја на нижим хијерархијским нивоима, односно за Планове детаљне регулације;
- у случају значајних промена на планском нивоу, односно за случај потребе за израдом новог ПГР или измене и допуне предметног ПГР, потребно је извршити стратешку процену новог планског документа или одлучивати о потреби стратешке процене утицаја за измене и допуне постојећег.

Обавезујућа смерница Стратешке процене процене утицаја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона на животну средину (Извештај о СПУ) за нижи хијерархијски ниво представља:

- обавезу Носиоца Пројекта да се, надлежном органу за заштиту животне средине обрати Захтевом за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину/Захтевом за одређивање обима и садржаја студије о процени утицаја на животну средину и проведе поступак процене утицаја за планиране пројекте, све у складу са Законом о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 94/24) и Уредбом о утврђивању листе пројеката за које је обавезна процена утицаја, и за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 114/08).

7.0. Програм праћења стања животне средине у току спровођења Плана (мониторинг)

7.1.Опис циљева плана и програма

Основни циљ мониторинг система је да се обезбеди, правовремено реаговање и упозорење на могуће негативне процесе и акцидентне ситуације, као и потпунији увид у стање основних чинилаца животне средине и утврђивање потреба за предузимањем додатних мера заштите, у зависности од степена угрожености и врсте загађења. Програм праћења стања животне средине (мониторинг) има за циљ да обезбеди праћење утицаја на природу и животну средину у обухвату планског документа, дефинисаних овом Стратешком проценом и реализацију услова и мера заштите у току спровођења Плана детаљне регулације.

Циљеви мониторинга (праћења стања) животне средине на подручју Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, су:

- заштита здравља становништва,
- очување квалитета ваздуха,
- очување квалитета земљишта,
- заштита подземних вода и површинских вода,
- стварање услова за оцењивање стања животне средине на подручју Плана на основу резултата мерења.

Мониторинг животне средине на подручју Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, обухвата Програм мониторинга (праћења стања) животне средине:

- праћење квалитета површинских вода (Градска река, поток, јаруга) и подземних вода,
- праћење квалитета ваздуха,
- праћење квалитета земљишта,
- праћење нивоа буке,
- мониторинг отпада.

Систематским праћењем стања животне средине добијају се резултати и информације на основу којих овлашћене институције објективно оцењују стање животне средине. Главни циљеви мониторинга на подручју обухвата Плана је заштита здравља и квалитета живота локалног становништва и квалитета животне средине.

Захтевани мониторинг ће обезбедити информације о томе колико се у редовној експлоатацији соларне електране поштују услови и мере заштите животне средине. У случају не поштовања прописаног мониторинга, надлежне институције, односно надлежни органи, налажу поступање и провођење одговарајућих мера заштите.

Мониторинг животне средине могу да обављају независни специјалисти/надлежне институције/акредитоване лабораторије.

7.2. Индикатори за праћење стања животне средине

Мониторинг - контрола квалитета отпадних вода се врши у циљу оцењивања квалитета санитарно-фекалних, технолошких и атмосферских вода које се испуштају у реципијент. Праћење квалитета ових отпадних вода врши се на местима излива у реципијент (Градска река, поток, јаруга) и то пре мешања отпадних вода са водама реципијента. Мониторинг отпадних вода подразумева и катастар свих отпадних вода (санитарно-фекалне, технолошке, потенцијално зауљене), обавезан третман и контролу квалитета након пречишћавања а пре упуштања у реципијент, у складу са Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16) и Правилником о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и њиховог утицаја на реципијент и садржини извештаја о извршеним мерењима („Сл. гласник СР”, бр. 18/24);

Носиоци планираних пројеката су у обавези да обезбеде континуално праћење количине и протока отпадних вода (санитарно-фекалних, технолошких и потенцијално зауљених) које се испуштају у реципијент (Градска река, поток, јаруга) након пречишћавања у складу са Законом о водама („Сл. гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16 и 95/18 (др. закон)), као и Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС”, бр. 67/11, 48/12 и 1/16). Мониторинг отпадних вода ће се детаљније утврдити кроз поступак процене утицаја на животну средину.

Индикатори за квалитет површинских вода, параметри:

- Температура
- pH вреднсот
- Електропроводљивост
- Засићеност кисеоником
- Биолошка потрошња кисеоника
- Суспендоване материје
- Укупни оксиди азота
- Ортофосфати
- Амонијум
- Колиформне бактерије

Индикатори за отпадне воде, параметри:

- Хемијска потрошња кисеоника
- Суспендоване материје
- Биолошка потрошња кисеоника
- pH вредност
- Температура воде
- Укупан број колиформних организама

Вредност параметара се прати четири пута годишње, а акцију је потребно спровести уколико дође до повећање вредности параметара изнад граничних вредности утврђених законским актом.

У оквиру планираних пројеката, који у току редовног рада генеришу отпадне воде, обавезно је успостављање мониторинга отпадних вода, преко акредитоване лабораторије. Мониторинг отпадних вода ће се детаљније утврдити кроз поступак процене утицаја на животну средину.

Испитивани параметри морају да задовоље критеријуме прописане Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС”, бр. 67/11, 48/12 и 1/16) и Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС”, бр. 50/12). Мониторинг квалитета подземних вода се утврђује у поступку процене утицаја на животну средину.

Мониторинг квалитета ваздуха врши се у циљу утврђивања концентрација загађујућих материја у ваздуху. Праћење квалитета ваздуха врши се на основу података добијених са државне и локалне мреже мерних станица, као и са мерних станица Агенције за заштиту животне средине.Мерна места за праћење квалитета ваздуха на подручју Плана организовати тако да представљају релевантне тачке за сваку зону утицаја посебно, што ће бити дефинисано у поступку процене утицаја на животну средину за појединачне пројекте.

Мониторинг квалитета ваздуха вршиће се у складу са Законом о заштити ваздуха („Сл. гласник РС”, 51/25) и релевантних подзаконских аката. Уколико дође до повећаних концентрација загађујућих постојећим комплексима и планираним пројектима (CO_X, CO_2, HO_x, PM_{10}, $PM_{2.5}$, угљоводоници, чађ) у обухвату Плана, потребно је благовремено обавестити надлежне органе како би се примениле додатне мере заштите животне средине.

Носиоци пројеката/управљачи/органи управе/оператери у обавези су да:

- врше праћење емисије загађујућих материја у ваздух:
  - концентрације: CO_2, SO_2, азотних оксида и азотдиоксида ($NOx/NO/NO_2$), амонијака, суспендованих честица (PM_{10}, $PM_{2.5}$),
  - концентрације честица: чађ, CO, O3,
  - концентрација и брзина таложења арсена (As), таложења олова (Pb), кадмијума (Cd), живе (Hg), никла (Ni), полицикличних ароматичних угљоводоника (PAH) и бензо(а)пирена,
  - загађења из издувних гасови пореклом из саобраћаја,

Вредност параметара се прати за сваки Пројекат на планском подручју у складу са технологијом, а акцију је потребно спровести уколико дође до повећање вредности параметара изнад граничних вредности утврђених законским актом, односно када је већи број дана са прекораченом ГВ.

Предузимају мере за спречавање, мере за ублажавање и заштиту ваздуха од загађивања, посебно у зонама и појасевима где се могу очекивати прекорачења ГВЕ, посебно у време неповољних метеоролошких услова.

Мониторинг квалитета земљишта, обухвата праћење стања земљишта, праћење промена у морфологији и физичко-хемијских и макробиолошких карактеристика, које могу представљати предуслов за настанак ерозије и клизишта као и праћење стања загађености на локацијама које су изложене потенцијалној контаминацији. Мониторинг земљишта представља основ за спровођење поступка рекултивације по завршетку радова на уређењу локације, санације и потенцијалне ремедијације у случају удесног загађења земљишта.

Индикатори за праћење стања земљишта:

- Садржај органског угљеника у земљишту
- Индикатор прати садржај органског угљеника у појединим слојевима земљишта у циљу утврђивања степена деградације земљишта

Мониторинг вршити преко овлашћене акредитоване лабораторије, а у складу са Законом о заштити земљишта („Сл. гласник РС“, бр. 112/15), Уредбом о програму систематског праћења квалитета земљишта, индикаторима за оцену ризика од деградације земљишта и методологији за израду ремедијационих програма („Сл. гласник РС“, бр. 88/10 и 30/18-др. закон) и Уредбом о граничним вредностима загађујућих штетних материја у земљишту („Сл. гласник РС“, бр. 30/18 и 64/19).

Мониторинг нивоа буке је потребно вршити у зони осетљивих рецептора, односно у зони најближих стамбених објеката где је утицај буке највећи. Потреба за мониторингом буке се утврђује у поступку процене утицаја сваког планираног пројекта на животну средину.

Мониторинг буке вршиће се у складу са Законом о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 96/21), Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС“, бр. 75/10) и Правилником о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке у животној средини („Службени гласник РС“, бр. 139/22).

Месечни и годишњи извештаји који ће бити урађени од стране локалне мреже мерних станица или овлашћених акредитованих лабораторија.

Потребно је пратити ниво буке у животној средини у дневном и ноћном периоду на граници ове зоне (индустријске) бука не сме прелазити дозвољене нивое у зони са којом се граничи.

Сви постојећи и планирани пројекти (објекти, делатности, активности) генератори буке, су у обавези да примењују мере техничке заштите од буке.

Мониторинг отпада има за циљ контролисање количине произведеног отпада и одлагалишта, праћење, контролу и управљање свим врстама и категоријама отпада и умањење негативних утицаја изазваних неадекватним поступањем са отпадом у границама Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона а према Плану управљања отпадом (утврђивање врста, категорија и количина отпада која настаје у комплексима) у складу са Законом о управљању отпадом („Сл. гласник РС”, бр.36/09, 88/10, 14/16, 95/18-др. закон и 35/23).

Укупна количина отпада који настаје у границама Плана, односно за сваки Пројекат на планском подручју у складу са технологијом.

Уколико долази до повећања укупне количине отпада изнад вредности за које је одлагалиште пројектовано, предузети одређене мере и са отпадом поступати у складу са Законом о управљању отпадом („Сл. гласник РС”, бр.36/09, 88/10, 14/16, 95/18-др. закон и 35/23).

7.3. Временска динамика прикупљања података

Обавеза инвеститора/носиоца пројекта/извођача радова је да врши мерења:

- након реализације планираних пројеката и
- при битним променама стања (реконструкције, промене технолохгије).

Периодичност прикупљања података:

- за квалитет површинске воде - вредност прописаних параметара се прати четири пута годишње;
- за контролу отпадних вода - вредност параметара се прати четири пута годишње;
- за емисије загађујућих материја у ваздух - вредност параметара се прати два пута годишње;
- за квалитет земљишта - вредност параметара се прати једном годишње годишње;
- за ниво буке - вредност параметара се прати једном у три године, међутим уколико дође до промене технологије и изградње нових производних објеката, онда се врши контролно мерење пре и после пуштања у рад;
- локално Јавно комунално предузеће/генератори отпада воде евиденцију о насталом отпаду у планском подручју на недељеном, месечном нивоу у складу са Планом управаљања отпадом.

7.4. Права и обавезе надлежних органа

Стратешка процена утицаја на животну средину (Извештај о СПУ) представља механизам којим се обезбеђује одржива и еколошки прихватљива заштита простора и животне средине, у току израде планског документа којим се планира реализација планских решења, односно у току припреме, израде и имплементације Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона.

Процена утицаја стратешког карактера представља комплексан и целовит процес и поступак који омогућава и обезбеђује укупно сагледавање планиране намене, са аспекта заштите природе, заштите заштићених подручја и животне средине и даје могућност за усвајање најприхватљивијих планских решења са предлогом услова и мера којима ће заштита животне средине бити остварена на оптималан и прихватљив, али рационалан начин.

У процесу стратешке процене утицаја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, у складу са Законом о стратешкој процени утицаја („Сл. гласник РС”, бр. 94/24) и Законом о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр.72/09, 81/09,64/10,24/11,121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 (др. закон), 9/20, 52/21 и 62/23) дефинисане су обавезе надлежних органа и носиоца планираних пројеката.

Обавезе надлежног органа за припрему планског документа и надлежног органа за послове животне средине:

- надлежни орган задужен за припрему Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона је у обавези да органу надлежном за заштиту животне средине, заинтересованим органима и организацијама достави на мишљење Извештај о Стратешкој процени утицаја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона;
- надлежни орган задужен за припрему Плана је у обавези да, пре упућивања захтева за добијање сагласности на Извештај о Стратешкој процени утицаја, обезбеди учешће јавности и заинтересованих органа и организација у разматрању Извештаја о Стратешкој процени утицаја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона и изради Извештај о учешћу јавности и заинтересованих органа и организација;
- надлежни орган задужен за припрему Плана обавештава јавност о начину и роковима увида у Извештај о Стратешкој процени утицаја, времену и месту одржавања јавне расправе и начину достављања мишљења;
- надлежни орган задужен за припрему Плана израђује Извештај о учешћу заинтересованих органа, организација и јавности са свим мишљењима, мишљењима изјављеним у току јавног увида и јавне расправе о Плану и Извештају о Стратешкој процени;
- надлежни орган задужен за припрему Плана, органу надлежном за послове заштите животне средине доставља Извештај о Стратешкој процени са Извештајем о учешћу заинтересованих органа, организација и јавности;
- надлежни орган за послове заштите животне средине, по добијању Извештаја о Стратешкој процени са Извештајем о учешћу заинтересованих органа, организација и јавности, може прибавити мишљење других овлашћених организација и стручних лица или образовати стручну комисију за оцену Извештаја о Стратешкој процени Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона на животну средину;
- надлежни орган за послове заштите животне средине врши оцену Извештаја о Стратешкој процени утицаја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона на животну средину;
- надлежни орган за послове заштите животне средине даје сагласност на Извештаја о Стратешкој процени утицаја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона на животну средину;
- надлежни орган задужен за припрему Плана не може упутити План у даљу процедуру усвајања без сагласности на Извештај о Стратешкој процени утицаја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона на животну средину;
- надлежни орган за послове заштите животне средине дужан је да омогући доступност информација о животној средини.

Обавезе носиоца планираних пројеката, односно планираних активности:

- носилац планираних пројеката, односно планираних активности на планском подручју, по усвајању Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона и исходовању Информације о локацији, у обавези су да покрену поступак процене утицаја на животну средину, подношењем Захтева за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину/Захтева за одређивање обима и садржаја, у складу са Законом о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 94/24) и Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”,бр. 114/08);
- на основу решења о потреби процене утицаја на животну средину, носилац планираног пројекта, односно активности дужан је да испоштује процедуру на овом хијерархијском нивоу;

- носилац планираних пројеката, односно активности, дужан је да све мере превенције, санације, спречавања, контроле, заштите, еколошке компензације и мониторинга животне средине, прописане у процедури процене утицаја, примењује и поштује;
- надлежни орган задужен за инспекцијске послове дужан је да врши инспекцијски надзор и контролу над спровођењем мера заштите и мониторинга животне средине.

7.5. Поступање у случају неочекиваних негативних утицаја

Ако у било којој фази имплементације Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, реализацији планираних активности, односно пројеката, дође до појаве непредвиђених или неочекиваних утицаја који могу имати значајне негативне ефекте на животну и друштвену средину, неопходно је да се поступак стратешке процене утицаја на животну средину понови, односно изврши анализа узрока, ефекат утицаја и изврши процена настале еколошке штете у животној средини.

8.0. Приказ коришћене методологије и тешкоће у изради Стратешке процене утицаја

8.1. Приказ примењене методологије

Основни методолошки приступ израде и садржај Стратешке процене утицаја на животну средину (Извештаја о СПУ) дефинисан је Законом о Стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 94/24). За поступак процене утицаја и израду Стратешке процене утицаја (Извештаја о стратешкој процени) на животну средину Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, коришћена је методологија процене животне средине „Rapid Urban Environmental Assessment” са елементима еколошког вредновања за просторни и урбани развој „MeV Urban Environmental Assessment” модел:

- прикупљање информација и података о простору,
- вредновање стања према могућим, очекиваним и процењеним утицајима,
- приказ и процена утицаја предложених варијантних решења,
- дефинисање мера заштите животне средине и програма мониторинга,
- интеграција и имплементација смерница стратешке процене утицаја у План.

Примењена методологија заснована је на вредновању животне средине у границама Плана, процени стања локалног, републичког и глобалног значаја („MeV Urban Environmental Assessment”). Ток процене стања животне средине за подручје Плана, представљен је проценом постојећег статуса, стања и вредности животне средине у анализираним границама на основу чега је дата еколошка матрица са смерницама за просторно-еколошко планирање.

Полазни критеријуми за одређивање могућих карактеристика утицаја су:

- просторни обухват утицаја,
- вероватноћа појаве потенцијално негативних утицаја,
- трајање, учесталост и могућност понављања утицаја,
- могућност међусобног заједничког деловања више различитих утицаја из једног или више извора.

За процену ризика за стање осетљивих и повредивих медијума животне средине, пре свега ваздуха, површинских, подземних вода и земљишта, коришћене су и методе дате у препорукама и упутствима Светске здравствене организације (WHO).

Стратешка процена утицаја се ради у фази усвојене Одлуке о изради Плана, и Нацрта Плана за вредновање могућих варијантних решења и избор најбоље понуђене варијанте са аспекта заштите и побољшања квалитета животне средине у границама Плана, очувања здравља становништва и спречавање потенцијалних удеса, заштите културних добара, природних и предеоно-пејзажних вредности подручја.

8.2. Тешкоће приликом израде Стратешке процене утицаја на животну средину

У процесу израде Стратешке процене утицаја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона на животну средину - Извештаја о СПУ, нису уочене битне тешкоће које би утицале на ток и поступак процене утицаја стратешког карактера Плана детаљне регулације на животну средину. За оцену стања животне средине извршена је процена, на основу увида на терену, услова надлежних институција и имаоца јавних овлашћења, постојеће просторно-планске документације, природних карактеристика просторно - еколошке целине, као и података постојеће студијске, пројектне и друге доступне документације.

9.0. Приказ начина одлучивања за избор предложеног Плана

У складу са Законом о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/09, 81/09, 64/10-одлука УС и 24/11 и 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13- одлука УС, 132/14,145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23), донета је Одлука о изради Одлука о изради Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона („Сл. гласник града Врања“, бр. 3/24) приступило се изради Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона. У складу са Решењем о приступању изради Стратешке процене утицаја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона на животну средину, бр. 350-7/2024-08/1 од 22.01.2024.године, („Сл. гласник града Врања“, бр. 2/24), приступило се изради Стратешке процене утицаја на животну средину.

Стратешка процена утицаја је текла паралелно са израдом Нацрта Плана, а Извештај о Стратешкој процени утицаја Плана на животну средину представља саставни део Плана.

Извештај о Стратешкој процени утицаја на животну средину Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона представља саставни део Плана.

На основу вишекритеријумске анализе и вредновања постојећег стања и планиране намене са усвојеним правилима уређења и правилима грађења за реализацију планских решења, закључак је да је реализација могућа уз интегрисање мера превенције, мера за спречавање значајних негативних утицаја, мера заштите животне средине и мера за спречавање акцидената и удесних ситуација и обавезног мониторинга у свим фазама, односно у фази планирања, пројектовања, фази изградње и током редовног рада постојећих и планираних објеката.

За процес имплементације Плана, све прописане смернице и мере заштите укупног квалитета и капацитета животне и друштвене средине, представљају услов за реализацију планских решења.

На основу свих анализа, закључено је да је предложено варијантно решење, еколошки најприхватљивије са аспекта потенцијалних утицаја на локално становништво, и представља Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, све у складу са смерницама и мерама Стратешке процене утицаја за План.

Утицаји стратешког карактера и укупни ефекти Плана на животну средину могу се утврдити кроз процену и поређење постојећег стања, постојеће намене и функције простора и циљева и планских решења, односно поређењем разматраних могућих варијантних решења Плана. У поступку процене стратешких утицаја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона и планских решења, разматрана су варијантна решења (усвајање и не усвајање Плана) како би се извршило поређење и вредновање за избор боље понуђене варијанте са аспекта заштите простора и животне средине и обезбеђивања услова за даљи одрживи развој подручја. Предложена варијантна решења вреднована су са аспекта:

- могућности успостављања интегралне контроле у простору;
- могућности реализације планиране намене и пројеката на принципима одрживости, економске и еколошке прихватљивости;
- могућности контроле и заштите животне и друштвене средине.

У складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 94/24), Стратешком проценом утицаја на животну средину Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона и Стратешке процене утицаја (Извештај о СПУ), предлог разумних варијантних решења које је надлежни огран за припрему Плана разматрао:

- **Варијанта I** - да се План генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, не усвоји, односно да се настави са досадашњим трендом управљања простором у границама планског документа;

- **Варијанта II** – да се План генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, усвоји и имплементира на еколошки прописан начин, применом и поштовањем интегрисаних мера заштите и мониторинга животне средине.

Поређење варијантних решења извршено је на основу очекиваних позитивних и негативних утицаја које би варијантна решења имала у простору. Ефекти су вредновани са аспекта утицаја на:

- природне вредности-медијуме животне средине (ваздух, површинске и подземне воде, земљиште),
- ниво буке и нејонизујућег зрачења,
- створене вредности (демографске карактеристике, привредне активности),
- предеоне и пејзажне карактеристике подручја,
- инфрструктурну и комуналну опремљеност планског подручја,
- просторне и урбанистичке услове и параметре и могућност контролисаног управљања простором.

Еколошки је прихватљиво решење које омогућава:

- дефинисање правила уређења, правила грађења, правила инфраструктурне и комумалне уређености и опремљености;
- примену мера превенције, санације, мера забране, мера за спречавање и отклањање, спречавање и компензацију свих значајних утицаја у простору и животној средини;
- рационално коришћење и очување природних ресурса у планској поставци;
- спровођење контроле и мониторинга животне средине;
- поштовање еколошких начела и принципа одрживог развоја.

На основу свега изнетог може се закључити да је Варијанта II - усвајање предложеног планског документа, а који је одређен уз поштовња начела превенције као еколошки прихватљиво решење у складу са свим прописаним мерама превенције, мерама за спречавање утицаја, спречавање акцидената, мерама за ублажавање свих потенцијалних утицаја на квалитет ваздуха, вода, земљишта, смањење нивоа буке и нејонизујућег зрачења, управљање акцидентима и отпадом, укупног капацитета животне средине и здравља становништва и мерама еколошке компензације. Усвајањем ове варијанте може се постићи реализација предложених планских решења.

Обавезујуће смернице Стратешке процене утицаја (Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана на животну средину) за нижи хијерархијски ниво је обавеза инвеститора/носиоца пројекта, да за планиране пројекте, пред надлежним органом заштите животне средине, покрене поступак процене утицаја Захтевом за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину за све пројекте за које се утврди утврди да постоји могућност изазивања негативних утицаја на стање животне средине, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 114/08).

10.0. Закључци о Стратешкој процени утицаја на животну средину

10.1. Начин на који су проблеми, питања и циљеви заштите животне средине интегрисани у план

У процесу стратешке процене утицаја на животну средину Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, нису уочене битне тешкоће које би утицале на ток и поступак процене утицаја стратешког карактера Плана на животну средину.

За оцену стања животне средине извршена је процена:

- на основу постојећег стања, постојећих намена и услова насталих у простору у протеклом периоду;
- природних карактеристика просторне целине и постојећих ограничења;
- услова надлежних институција, ималаца јавних овлашћења;
- података из постојеће планске, студијске и остале доступне документације;
- података на основу извршеног увида на терену.

Кроз поступак стратешке процене утицаја на животну средину Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, разматрани су потенцијални утицаји у процесу реализације планираних промена и избор најприхватљивијег решења.

На основу процене могућих просторних и еколошких конфликата постојећих и планираних намена и постојећих условљености надлежних институција, извршена је процена стања и квалитета животне средине, што представља и основ за:

- организацију простора са смерницама и мерама за уређење, коришћење и заштиту простора и животне средине, односно заштиту:
    - ваздуха,
    - површинских и подземних водотокова;
    - земљишта;
    - контролисати ниво буке;
    - контролисати ниво нејонизујућег зрачења;
    - правилно управљање акцидентима и отпадом.
- заштиту здравља и традиционалних вредности и навика локалног становништва;
- заштиту и очување укупног квалитета и капацитета животне и друштвене средине.

Разматрани су проблеми и постојећи еколошки конфликти у границама планског документа, однос Плана и окружења, односно утицаји Плана на окружење и утицаји из окружења на подручје Плана.

10.2. Утврђене значајне утицаје спровођења плана на животну средину

Имајући у виду карактеристике планских решења и карактеристике зоне 4 у Врању – Индустријска зона, разматрали су се утицаји током реализације и редовног рада.

Утицаји на неизграђено земљиште - у квантитативном и квалитативном смислу, представља један од приоритетних циљева анализе. Према планираној намени, односно начину коришћења, земљиште је грађевинско, на коме се и у складу са важећим прописима, могу градити производни комплекси. Планирана намена простора, довешће до промене изворног начина коришћења земљишта, без промене намене, али представља промену у простору и животној средини.

Утицаји на ваздух – планиране промене у планском подручју могу утицати на ваздух у току реализације и редовног рада постојећих и планираних производних комплекса. Сви постојећи и планирани пројекти (објекти, делатности, активности) генератори потенцијални загађивачи, су у обавези да примењују мере заштите ваздуха од загађујућих материја. За случај прекорачења граничних вредности емисије у ваздух из

било ког извора, предузети додатне техничке мере како би се концентрације загађујућих материја свеле у прописане вредности.

Утицаји на воду - у обухвату Плана, налази се Градска река, Рашки поток и јаруга на к.п. 5669 (КО Врање 2) представљају леве притоке реке Јужне Мораве. Утицаји на водотокове могу бити у фази реализације и редовног рада и постојећих и планираних производних комплекса. Заштита квалитета површинских и подземних вода заснована је на мерама и активности којима се њихов квалитет штити преко мера забране, превенције, обавезних мера заштите, контроле и мониторинга, у циљу очувања живог света, постизања стандарда квалитета животне средине, смањења загађења, спречавања даљег погоршања стања вода и обезбеђење нешкодљивог и несметаног коришћења вода за различите намене у складу са условима ЈВП „Србијаводе“ Београд.

Утицаји на предео и пејзаж – планиране промене у планском подручју у одређеној мери ће изменити предео и пејзаж простора. Међутим, планско подручје је индустријска зона која је изграђена и део који ће се реализовати неће утицати на постојећи предео. У овом случају, обавезним озелењавањем,може имати позитиван утицај.

Утицај на биодиверзитет – планско подурчје се не налази унутар заштићеног подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите и не налази се у просторном обухвату еколошке мреже Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 102/2010). Поштовањем прописаних мера и смерница према Условима Завода за заштиту природе, утицај ће бити сведен на минимум.

Утицаји на степен нејонизујућег зрачења - неопходно је констатовати да се у близини трафостаница и далековода је повећан ниво нејонизујућег зрачења. У околини сваког проводника кроз који тече наизменична струја постоји електромагнетно поље. Интензитет електромагнетног поља опада са квадратом растојања од проводника. На већим удаљеностима ефекат нејонизујућег зрачења које потиче од таквог поља постаје безначајан. Електромагнетно зрачење, односно поље ће у највећој мери емитовати инвертори и трансформатори, а затим и електро-опрема у разводним ормарима и други командно-управљачки уређаји и водови (само приликом протицања струје). Ради се о електромагнетном пољу, фреквенције 50 Hz. Ниво електромагнетног поља је низак и локалног је карактера (не простире се ван граница Плана). Електромагнетско поље о коме је овде реч, је поље које спада у нејонизирајућа поља, то значи да његова енергија у примарном акту инциденције није довољна да изазове јонизацију молекула у биолошком ткиву. Осетљивих рецептора нема у непосредном окружењу.

Утицаји на степен и ниво буке - негативни утицаји се могу очекивати током реализације и током редовног рада постојећих и планираних пројекта јер је у питању индустријска зона. Приликом изградње, доћи ће до привременог подизања нивоа буке, са вероватноћом понављања и повременом појавом импулсне буке од грађевинских машина и тешких теретних возила за превоз грађевинског материјала и опреме. Повећање нивоа буке је неминовно, али је привременог карактера, а утицај је краткотрајан, просторно ограничен и доминантан на непосредном месту извођења. Током редовног рада постојећих и планираних производних пројеката, може доћи до прекорачења нивоа буке. Сви постојећи и планирани пројекти (објекти, делатности, активности) генератори буке, су у обавези да примењују мере техничке заштите од буке. На граници ове зоне (индустријске) бука не сме прелазити дозвољене нивое у зони са којом се граничи.

10.3. Предложене мере за спречавање и/или смањење негативних утицаја и начин њиховог спровођења у реализацији плана

Циљ прописаних обавезујућих смерница и мера заштите је спречавање потенцијалних просторних и еколошких конфликта на анализираном простору, а у складу са циљевима и принципима одрживог развоја. Спровођење мера заштите природе и животне средине утицаће на смањење ризика по здравље становништва, и животне средине утицаће на смањење ризика по здравље становништва, ризика од загађивања и деградације простора у границама Плана али и зонама непосредног утицаја. Мере заштите имају за циљ да утицаје на животну средину сведу у законом прописане оквире и границе прихватљивости, односно спрече угрожавање здравља становништва, заступљених

екосистема квалитет живота локалног становништва и свих корисника простора. Смернице и мере заштите простора и животне средине спречавају еколошке конфликте, омогућавају развој и реализацију планиране намене у границама Плана.

У фази реализације планирају се и пројектују превентивне мере за спречавање и смањење штетног утицаја на животну средину и за смањење ризика нежељених догађаја (акцидената):

- превенција и спречавање појаве акцидената, који могу угрожавати здравље и живот људи и стање животне средине, је избор најприхватљивијег решења, уз обавезну примену мера заштите и перманентног надзора и мониторинга;
- максимално уклапање у предео и пејзаж применом познатих метода и поступака који ће минимизирати утицај;
- подизање нових засада усмерити ка осетљивим рецепторима, при чему компензацијско решење мора испуњавати услове да у биолошком и естетско-визуелном смислу, поред функционалности, даје и позитивну естетску карактеристику;
- градилиште се мора организовати - базе за допрему алата, материјала, опреме,;
- транспорт опреме, алата и осталог потребног материјала изводи се одговарајућим превозним средствима до самог градилишта;
- у фази реализације, потребно је максимално користити постојећу путну инфраструктуру (прилазне путеве);
- након завршетка свих радова, уклонити отпадни материјал и сувишни ископ у складу са Планом управљања отпадом од грађења и рушења, санирати и ревитализовати деградиране површине.

10.4. Разумне варијанте које су биле предмет разматрања и разлоге за одабрано решење са становишта циља, сврхе, географског обухвата и утицаја плана на животну средину

На основу вишекритеријумске анализе и вредновања постојећег стања у простору планског обхвата, планирана намена, са предложним правилима уређења и правилима грађења, је могућа уз интегрисање мера заштите животне средине. За процес имплементације Плана генералне регулације, све прописане смернице и мере заштите животне средине, представљају услов за реализацију планиране намене.

У складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 94/24), Стратешком проценом утицаја на животну средину Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона и Стратешке процене утицаја (Извештај о СПУ), предлог разумних варијантних решења које је надлежни огран за припрему Плана разматрао:

- **Варијанта I** - да се План генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, не усвоји, односно да се настави са досадашњим трендом управљања простором у границама планског документа;
- **Варијанта II** – да се План генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, усвоји и имплементира на еколошки прописан начин, применом и поштовањем интегрисаних мера заштите и мониторинга животне средине.

На основу вишекритеријумске анализе и вредновања постојећег стања и планиране намене са усвојеним правилима уређења и правилима грађења за зоне 4 у Врању – Индустријске зоне, закључак је да је реализација могућа уз интегрисање мера превенције, мера за спречавање значајних негативних утицаја, мера заштите животне средине и мера за спречавање акцидената и удесних ситуација и обавезног мониторинга у свим фазама, односно у фази планирања, пројектовања, фази реализације и редовног функционисања објеката у зони 4.

За процес имплементације Плана, све прописане смернице и мере заштите укупног квалитета и капацитета животне и друштвене средине, представљају услов за реализацију планиране намене у зони 4 у Врању - Индустријска зона.

На основу свих анализа, закључено је да је предложено варијантно решење да се План генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, усвоји и имплементира, је еколошки најприхватљивије са аспекта потенцијалних утицаја на локално становништво, медујуме животне средине (ваздух, вода и земљиште), смањење нивоа буке и нејонизујућег зрачења, управљање акцидентима и отпадом, а све у складу са смерницама и мерама Стратешке процене утицаја за План.

10.5. Мере планиране програмом праћења свих значајних утицаја спровођења плана

Заштита животне средине подразумева поштовање свих општих мера заштите животне и друштвене средине, заштите природе и природних вредности утврђених и прописаних законском регулативом. У том смислу се, на основу анализе квалитета и капацитета животне средине, просторних карактеристика и односа планског подручја са непосредним окружењем, планираних активности у планском подручју, процењених односно очекивано могућих негативних утицаја на квалитет животне средине и услова надлежних институција, утврђују се смернице и мере које треба постовати и примењивати током имплементације Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона.

Мере заштите имају за циљ да утицаје на животну средину сведу у законом прописане оквире и границе прихватљивости, односно спрече угрожавање здравља становништва и свих корисника простора, да спрече загађивање ваздуха, воде, земљишта, да спрече повишен ниво буке и нејонизујућег зрачења, као и начин управаљања отпадом. Смернице и мере заштите простора и животне средине спречавају еколошке конфликте, омогућавају развој и реализацију планиране намене у границама Плана:

- Мере заштите вода
- Мере заштите ваздуха
- Мере заштите земљишта
- Мере заштите природе, природних добара и биодиверзитета
- Мере заштите културних добра
- Мере заштите од нејонизујућег зрачења
- Мере заштите од буке и вибрације
- Управљање отпадом

10.6. Начин на који су мишљења и примедбе органа надлежног за заштиту животне средине, заштиту здравља и других заинтересованих органа и организација узете у обзир у плану

Све консултације и услови имаоца јавних овлашћења су наведени и детаљно описани у Поглављу 1.9. и релевантни за Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона и Извештај Стратешкој процени.

Услови и мере надлежних органа, институција, предузећа, ималаца јавних овлашћења су, кроз процес процене, вредновани и имплементирани у планска решења и Извештај о Стратешкој процени утицаја на животну средину Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона.

10.7. Начин на који су мишљења и примедбе јавности узета у обзир у плану

Током одвијања Раног јавног увида није било примедби и сугестије на Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона.

Уколико се након јавног увида у Нацрт Плана и Извештаја о СПУ, добију Мишљења, примедбе и сугестије, биће саставни део Стратешке процене утицаја на животну средину.

10.8. Начин на који су мишљења и примедбе прикупљене у оквиру прекограничних консултацијама узете у обзир у плану

Мишљења и примедбе нису прикупљене у оквиру прекограничним консултацијама обзиром да планско подручје нема прекограничних утицаја.

11.0. Други подаци од значаја за Стратешку процену утицаја

Нема других података који би били од значаја за Стратешку процену утицаја Плана генералне регулације зона 4 у Врању – Индустријска зона на животну средину.

ПРИЛОЗИ

Прилози:

- Одлука о изради Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – индустријска зона („Сл. гласник града Врања“, бр. 3/24);
- Решење о приступању изради Стратешке процене утицаја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – индустријска зона на животну средину, бр. 350-7/2024-08/1 од 22.01.2024.године, („Сл. гласник града Врања“, бр. 2/24);
- Услови заштите природе за израду Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона 03 бр. 021-1299/2 од 26.04.2024. године, Завод за зашиту природе Србије Нови Београд;
- Акт о условима чувања, одржавања, коришћења и утврђеним мерама заштите културних добара и добара која уживају претходну заштиту од значаја за израду Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона бр. 644/2-03 од 03.06.2024. године, Завод за заштиту споменика културе Ниш;
- Услови за потребе израде Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона бр. 001271962 2024 од 12.04.2024. године, Министарство заштите животне средине Београд;
- Услови и захтеви за прилагођавање Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона бр. 6128-4 од 21.05.2024. године, Министарство одбране Сектор за материјалне ресурсе Управа за инфраструктуру Београд;
- Услови 07.10.1 бр. 217-2746/24-1 од 04.04.2024. године, МУП Сектор за ванредне ситуације Одељење за ванредне ситуације у Врању;
- Услови за израду Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона бр. Д.10.22-202210/2-24 од 29.05.2024. године, Електродистрибуција Србије Дистрибутивно подручје Ниш;
- Услови за потребе израде Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона бр. 130-00-UTD-003-357/2024-002 од 10.04.2024. године, Акционарско друштво „ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ“ Београд;
- Решење о издавању водних услова бр. 3811/1 од 12.06.2024. године, ЈВП „Србијаводе“ Београд Водопривредни центар „Морава“ Ниш;
- Услови за израду Плана генералне регулације бр. 953-8352/24-1 од 29.04.2024. године, ЈП Путеви Србије Београд;
- Услови за потребе израде Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона бр. 3/2024-779 од 13.05.2024. године, Инфраструктура железнице Србије Београд;
- Услови за израду Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона бр. 452-1/24 од 03.04.2024. године, ЈП Урбанизам и изградња града Врања;
- Технички услови за пројектовање и прикључење бр.934/2 од 01.06.2024. године, Јавно предузеће „Водовод” Врање;
- Услови за израду Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона бр. 06-03-11/849/1 од 31.05.2024. године, Србијагас Сектор за развој Нови Београд;
- Услови за укрштање и паралелно вођење – израда Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона бр. Н/И-194 од 22.04.2024. године, Југоросгаз а.д. Београд;
- Обавештење бр. 922-3-58/2024 од 08.04.2024. године, Републички хидрометеоролошки завод Београд;
- Одговор на Допис бр. 864 од 09.05.2024. године, Лукоил Србија Београд;
- Услови за израду Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона бр. Д211-155251/2-2024 од 27.05.2024. године, Телеком Србија Предузеће за телекомуникације а.д.;
- Обавештење бр. 22.04. од 2024. године, А1 Србија д.о.о. Нови Београд;
- Подаци о непокретним културним добрима и осталим објектима под управом Народног музеја Врање, бр. 263 од 08.04.2024. године, ЈУ „Народни музеј Врање“;

Графички прилози:

- Еколошка валоризација простора за одрживи развој

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Правни основ за доношење ове одлуке је садржан у одредбама члана 46.став 1 Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/09, 81/09-исправка, 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14 и 145/14, 83/2018 , 31/19, 37/19-др.Закон , 9/20 ,52/21 и 62/23) којим је прописано да Одлуку о изради измена и допуна планског документа доноси надлежни орган за његово доношење односно Привремени органа града Врања по претходно прибављеном мишљењу Комисије за планове града Врања број 06-9/2024-10 од 24.01.2024.године.

Измене и допуне ПГР Зоне 1 у Врању – Централна зона спроводи се по скраћеном поступку на основу чл. 51б Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС—, број 72/09, 81/09-исправка, 64/10- одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 54/13-одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14 и 145/14, 83/2018, 31/19, 37/19-др.Закон , 9/20 , 52/21 и 62/23) чл. 72. и 73. Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања ("Службени гласник РС", број 32/19). Под мањим изменама и допунама планског документа сматрају се измене текстуалног и графичког дела планског документа чији обим и садржај не прелази 50% садржине текста и графичког дела планског документа.

Саставни део образложења је Иницијатива за израду Измена и допуна Плана генералне регулације Зоне 1 у Врању поднета од стране Главног урбанисте под бр сл/2024-10 од дана 05.01.2024.године .Носилац израде оценио је поменуту иницијативу оправданом, те је приступио прописаној процедури.

Предметним изменама локација планског документа врши се:

- усклађивање са изменама у плановима вишег реда
- усклађивање и усаглашавање планских решења са ажурираним подацима у условима имаоца јавних овлашћења,
- корекција траса , профила и регулације саобраћајница
- корекција траса , капцитета и коридора комуналне инфрструктуре
- оправданост измена намена површина у складу са потребама будућих инвеститора, у циљу стварања бољих предуслова за убрзани развој града, отварање нових радних места;
- стварање адекватних услова за изградњу и уређење предметних простора у обухвату Плана.

ОДЕЉЕЊЕ ЗА УРБАНИЗАМ, ИМОВИНСКО-ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ, КОМУНАЛНО-СТАМБЕНЕ ДЕЛАТНОСТИ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

34.

На основу члана 46. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник Републике Србије", број 72/09 и 81/09-исправка 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС,132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.Закон , 9/20 ,52/21 и 62/23), члана 32. Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања («Службени гласник РС», бр. 32/2019), претходног мишљења Комисије за планове града Врања **бр.06-9/2021-10** од **24.01.2024.године** и чл. 25 Пословника Привременог органа града Врања („Службени гласник Града Врања“, број 21/23).Привремени орган града Врања на седници одржаној дана:30.01.2024.године, донео је

О Д Л У К У
О ИЗРАДИ ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗОНЕ 4 У ВРАЊУ-ИНДУСТРИЈСКА ЗОНА

Назив плана

Члан 1.

Приступа се изради Плана генералне регулације Зоне 4 у Врању –Индустријска зона, у даљем тексту: План.

Оквирне границе обухвата планског документа са описом

Члан 2.

Површина подручја обухваћена Планом је око 349 ха и то делови катастарских општина Врање 1 и Врање 2.

Оквирна граница Плана је дата на графичком прилогу који чини саставни део ове одлуке.

Коначна граница Плана биће утврђена приликом израде нацрта Плана .

Услови и смернице планских документата вишег реда и списак потребних подлога за израду Плана

Члан 3.

Планску основу за израду Плана чини Генерални урбанистички план Врања („Сл.гласник града Врања“, бр. 37/2018) , Измене и допуне Генералног урбанистичког плана Врања („Сл.гласник града Врања“, бр. 32/20) и Друге

измене и допуне Генералног урбанистичког плана Врања („Службени гласник града Врања “ број 29/2023).

За израду Плана ће бити коришћене условљености из планских докумената ширег подручја и Програма носиоца израде Плана.

Картографски прикази Елабората Плана биће урађени на катастарском плану Службе за катастар непокретности града Врања.

Принципи, визија, циљеви и концептуални оквир планирања

Члан 4.

Разлози за доношење Плана су: усклађивање са плановивима ширег подручја и вишег реда, одређивање површина јавне намене, преиспитивање постојећих намена површина и параметара градње, као и преиспитивање тренутних планских решења која могу проистећи из анализе досадашњег спровођења Плана и остале промене до којих може настати приликом детаљног анализирања постоојећег стања.

Основни циљ израде Плана је преиспитивање потреба Града и израда таквих решења која ће одговарати специфичним карактеристикама Врања и реалним могућностима његове етапне урбане обнове, а потом и просторног раста и развоја у складу са важећим Законом и плановима вишег реда.

Концепција планирања, коришћења, уређења и заштите подручја обухвата подразумева оптимално коришћење постојећих потенцијала града Врања, са усклађивањем свих видова коришћења и заштите подручја. Планирана намена простора биће у функцији остваривања веће равнотеже економског, демографског, социјалног и еколошког развоја.

Концепт намене простора обухвата две основне намене – земљиште за површине и објекте јавне намене и земљиште за остале намене. Структуру коришћења земљишта у оквиру површина и објеката јавне намене чине објекти и површине саобраћајне и комуналне инфраструктуре а у оквиру површина остале намене као претежна намена са пратећим компатибилним наменама.

Начин финансирања израде Плана, носилац израде и рок за израду

Члан 5.

Средства за израду Плана обезбедиће се из буџета Града Врање.

Носилац израде Плана је Одељење за урбанизам, имовинско-правне послове, комунално-стамбене делатности и заштиту животне средине. Одсек за урбанизам.

Обрађивач израде Плана је ЈП „Урбанизам и изградња Града Врања“.

Рок за израду нацрта Плана је шест месеца од дана ступања на снагу ове одлуке.

Место и начин обављања радног јавног увида и јавног увида

Члан 6.

Израда Плана спроводиће се по поступку који подразумева рани јавни увид у трајању од 15 (петнаест) дана од дана објављивања у средствима јавног информисања и у електронском облику на инетрнет страници Града Врања, ради информисања јавности са општим циљевима и сврхом израде планског документа и прибављања услова и других значајних података за израду планског документаод органа, посебних организација, ималаца јавних овлашћења и других институција, као и јавни увид у трајању од 30 (тридесет) дана од дана објављивања у средствима информисања, огласној табли и у електронском облику на интернет страници Града Врања, када ће се објавити подаци о времену и месту излагања, о начину на који заинтересована правна и физичка лица могу доставити примедбе на Нацрт плана детаљне регулације, као и друге информације од значаја за јавни увид.

Одлука о изради или неприступању израде стратешке процене утицаја

Члан 7.

Саставни део ове одлуке је и Решење о приступању изради стратешке процене утицаја Плана генералне регулације Зоне 4 у Врању – Индустријска зона на животну средину број **350-7/2024-08/1 од 22.01.2024.**године **.**

Податак о потреби израде Студије заштите непокретног културног добра

Члан 8.

Пре доношења Одлуке о изради планског документана, носилац израде Плана прибавио је Мишљење Завода за заштиту споменика културе Ниш број 45/2-03 од 18.01.2024.године да није потребна израда Студије заштите непокретних културних добара , имајући у виду да на предметном простору нема непокретних културних добара, добара под преходном заштитом и добра која уживају заштиту, које је саставни део ове Одлуке.

Члан 9.

Плана генералне регулације Зоне 4 у Врању – Индустријска зона израдиће се у шест примерака

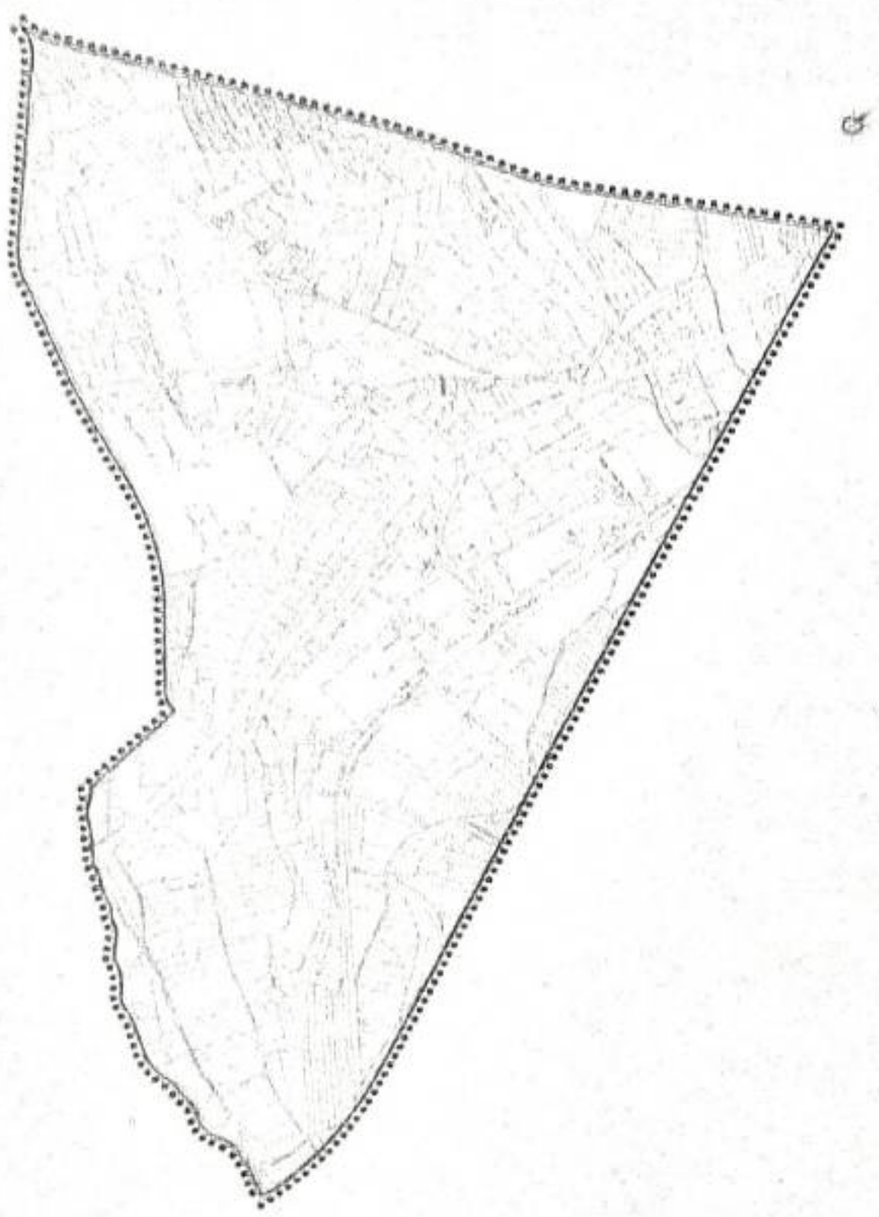
ригинала у аналогном облику и шест примерака у ифиталном облику.

Члан 10.

Ова Одлука објављује се у „Службеном ласнику града Врања“ и ступа на снагу осмог дана од дана објављивања.

ПРИВРЕМЕНИ ОРГАН ГРАДА ВРАЊА, дана: 30.01.2024. године, број: 06-16/5/2024-10

ПРЕДСЕДНИК
ПРИВРЕМЕНОГ ОРГАНА,
др Слободан Миленковић,с.р.

Граница ЛГР Зоне 4 у Врању – Индустријска зона

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Правни основ за доношење ове одлуке је садржан у одредбама члана 46.став 1 Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/09, 81/09-исправка, 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 54/13-одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14 и 145/14, 83/2018 , 31/19, 37/19-др.Закон , 9/20 ,52/21 и 62/23) којим је прописано да Одлуку о изради измена и допуна планског документа доноси надлежни орган за његово доношење односно Привремени орган града Врања, по предходно прибављеном мишљењу Комисије за планове града Врања **бр.06-9/2021-10** од **24.01.2024.године**

Саставни део образложења је Иницијатива за израду Плана генералне регулације Зоне 4 у Врању поднета од стране Главног урбанисте под бр ел/2024-10 од дана 05.01.2024.године .Носилац израде оценио је поменуту иницијативу оправданом, те је приступио прописаној процедури.

Предметним изменама локација планског документа врши се:

- усклађивање са изменама у плановима вишег реда
- усклађивање и усаглашавање планских решења са ажурираним подацима у условима имаоца јавних овлашћења,
- корекција траса , профила и регулације саобраћајница
- корекција траса , капцитета и коридора комуналне инфрструктуре
- оправданост измена намена површина у складу са потребама будућих инвеститора, у циљу стварања бољих предуслова за убрзани развој града, отварање нових радних места;
- стварање адекватних услова за изградњу и уређење предметних простора у обухвату Плана.

ОДЕЉЕЊЕ ЗА УРБАНИЗАМ, ИМОВИНСКО-ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ, КОМУНАЛНО- СТАМБЕНЕ ДЕЛАТНОСТИ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

35.

На основу чл. 16, 17, 18, 19, 20. и 21. Одлуке о јавним признањима града Врања („Сл.гласник града Врања“, бр. 23/11 – пречишћен текст и 25/14, 18/18 и 11/19), чл.6) Одлуке о распуштању Скупштине града Врања и образовању Привременог органа града Врања („Сл.гласник РС“, број:94/23), чл.4) Пословника о раду Привременог органа града Врања („Сл.гласник града Врања“, број:21/23), Привремени орган града Врања, на предлог Комисије за административно правна питања именовање и радно правни статус, на седници одржаној дана 30.01..2024.године, донео је

О Д Л У К У
О ДОДЕЛИ ЈАВНИХ ПРИЗНАЊА ЗА ДАН ГРАДА - 31. ЈАНУАР, ДАН ОСЛОБОЂЕЊА ВРАЊА 1878. ГОДИНЕ

I

„Специјално јавно признање 31. Јануар“, за изузетне дугогодишње резултате и достигнућа у области научног стваралаштва, од значаја за афирмацију града Врања, додељује се Чедомиру

регулације Зоне 5 у Врању - Горња Чаршија - Рашка.

6. Ово Решење објављује се у „Службеном гласнику града Врања“.

Образложење

Правни основ за доношење Решења о неприступању изради стратешке процене утицаја Других измена и допуна Плана генералне регулације Зоне 5 у Врању - Горња Чаршија - Рашка, садржан је у члану 9. став 3 и члану 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 135/04 и 88/10).

Одредбама члана 9. став 3. Закона утврђено је да акт о неприступању изради стратешке процене утицаја плана или програма доноси орган надлежан за његову припрему, док је у ставу 5. истог члана прописано да је Решење о неприступању изради стратешке процене саставни део одлуке о изради плана и програма и објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије“, службеном гласилу аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

У тачки 1. Решења утврђено је да се не приступа изради Стратешке процене утицаја Других измена и допуна Плана генералне регулације Зоне 5 у Врању - Горња Чаршија - Рашка.

У тачки 2. Решења дефинисани су разлози за неприступање, сходно Извештају о Стратешкој процени утицаја Просторног плана града Врања а према поглављу 4.0. Смернице за ниже хијерархијске нивое где је прописано да се стратешка процена утицаја на животну средину не захтева за измене и допуне уколико нема значајних измена.

У тачки 3. Решења дефинисане су локације које су предмет Других измена и допуна Плана генералне регулације Зоне 5 у Врању - Горња Чаршија - Рашка.

У тачки 4. Решења утврђено је да решење ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у Сл. гласнику Града Врања.

На основу наведеног, Начелник градске управе донео је решење као у диспозитиву.

Градска управа Града Врања

Одељење за урбанизам, имовинско-правне послове, комунално-стамбене делатности и заштиту животне средине, дана 22.01.2024.године, број 350-8/2024-08/1.

НАЧЕЛНИК
ГРАДСКЕ УПРАВЕ
Душан Аритоновић,с.р.

25.

На основу члана 9. став 1. и 2. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 135/04 и 88/10), у вези с чланом 46. Закона о планирању и изградњи („Сл.гласник РС“ број 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 - одлука УС, 50/13 - одлука УС, 98/13 - одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 и 37/19 - др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23) и члана 20. Одлуке о организацији Градске управе града Врања („Службени гласник РС“, број 35/2016, 23/2017, 36/2017, 10/2018, 37/2018, 11/2019, 25/2019, 25/2019 - исправка, 36/2020, 22/2021, 27/2022 и 16/2023), Начелник Градске Управе града Врања - Одељење за урбанизам, имовинско-правне послове, комунално-стамбене делатности и заштиту животне средине, доноси:

РЕШЕЊЕ
О ПРИСТУПАЊУ ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗОНЕ 4 У ВРАЊУ – ИНДУСТРИЈСКА ЗОНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

1. Приступа се изради Стратешке процене утицаја Плана генералне регулације Зоне 4 у Врању – Индустријска зона на животну средину, у даљем тексту „Стратешка процена“, према претходно прибављеном мишљењу, **број501-4/2024-08 од 18.01.2024. године.**

2. Поступак стратешке процене спровести по поступку утврђеном Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 135/04 и 88/10).

3. Планом генералне регулације Зоне 4 у Врању – Индустријска зона је обухваћено подручје које чине делови катастарских општина Врање 1 и Врање 2, на територији града Врања. Територија Плана обухвата оквирну површину од 349 ha. Коначне границе обухвата биће дефинисане у току израде Плана генералне регулације.

4. Стратешка процена подразумева припрему извештаја о стању животне средине, спровођење поступака одлучивања и доношења или усвајања одређених планова и програма, а врши се ради приказа утицаја Плана на животну средину са описом мера за спречавање и ограничавање негативних, односно увећање позитивних утицаја на животну средину, односно степена утицаја на друге планове и програме. Извештај о стратешкој процени подразумева део документације која се прилаже уз План и садржи индетификацију, опис и процену могућих значајних утицаја на животну

средину због реализације Плана, као и варијанте разматране и усвојене на основу циљева и обухвата Плана.

5. У оквиру стратешке процене утицаја на животну средину разматраће се постојаће стање животне средине на подручју обухваћеном Планом, значај и карактеристике плана, карактеристике утицаја планираних садржаја на микро и макролокацију и проблеми заштите животне средине у складу са критеријумима за одређивање могућих значајних утицаја плана на животну средину, а узимајући у обзир планиране намене. У оквиру стратешке процене утицаја узети у обзир чиниоце животне средине укључујући податке о: ваздуху, земљишту, клими, јонизујућем и нејонизујућем зрачењу, буци и вибрацијама, биљним и животињском свету, стаништима и биодивзитету, заштићеним природним добрима, становништву, здрављу људи, градовима и другим насељима, инфраструктурним и другим објектима или другим створеним вредностима.

6. Извештај о стратешкој процени је документ којим се описују, вреднују и процењују могући значајни утицаји на животну средину до којих може доћи имплеменетацијом Плана и одређују мере за смањење негативних утицаја на животну средину. Извештај о стратешкој процени садржи:

1) Пролазне основе стратешке процене;
2) Опште и посебне циљеве стратешке процене и избор индикатора;
3) Процену могућих утицаја са описом мера предвиђених за смањење негативних утицаја на животну средину;
4) Смернице за израду стратешких процена на нижим хијерархијским нивоима и процене утицаја пројекта на животну средину;
5) Програм праћења стања животне средине у току спровођења плана и програма (мониторинг);
6) Приказ коришћене методологије и тешкоће у изради стратешке процене;
7) Приказ начина одлучивања, опис разлога одлучујућих за избор датог Плана са аспекта разматраних варијатних решења и приказ начина на који су питања животне средине укључена у план;
8) Закључке до којих се дошло током израде извештаја о стратешкој процени представљене на начин разумљив јавности;
9) Друге податке од значаја за стратешку процену.

7. Избор носиоца израде Извештаја о стратешкој процени извршиће се по поступку утврђеним законом. Носилац израде извештаја о стратешкој процени може бити правно лице или предузетник које је уписано у одговарајући регистар за обављање делатности просторног планирања и израде планских докумената, односно планирања и израде урбанистичких планова. Рок за израду извештаја о стратешкој процени је 90 дана од дана уступања израде документа. Трошкове израде сноси наручилац Плана.

8. Орган надлежан за припрему Плана обезбеђује учешће заинтересованих органа и организација и јавност у поступку припремања одлуке о изради стратешке процене, у поступку разматреања извештаја о стратешкој процен и на јавни увид и у поступку прибављивања сагласности на Извештај о стратешкој процени, на начин утврђен законом.

9. Извештај о стратешкој процени се разматра на јавном увиду и јавној расправи. Јавни увид траје 30дана. Орган надлежан за припрему Плана обавештава јавност о начину и роковима увида у садржину Извештаја и достављања Мишљења, као и времену и месту одржавања јавне расправе у складу са законом којим се уређује поступак доношења Плана.

10. Орган надлежан за припрему Плана израђује Извештај о учешћу заинтересованих органа и организација и јавности, у року од 30 дана од дана завршетка јавне расправе и садржи образложење о свим прихваћеним или неприхваћеним мишљењима.

11. Орган за припрему Плана доставља надлежном органу за заштиту животне средине на сагласност Извештај о стратешкој процени са извештајем о учешћу заинтересованих органа и организација и јавности. По добијању Извештаја, орган надлежан за послове заштите животне средине може прибавити мишљење других овлашћених организација или стручних лица за поједине области. Орган надлежан за послове заштите животне средине врши оцену Извештаја на основу критеријумима садржаних у Прилогу II који је саставни део Закона о стратешкој процени. На основу оцене орган даје сагласност на Извештај о стратешкој процени или одбија захтев за давање сагласности, у року од 30 дана од дана пријема захтева органа надлежног за припрему плана и програма. Орган за припрему плана не може упутити План у даљу процедуру усвајања без сагласности на Извештај о стратешкој процени добијене од надлежног органа за заштиту животне средине

12. Решење о приступању изради Стратешке процене утицаја је саставни део Одлуке о приступању изради Плана генералне регулације Зоне 4 у Врању – Индустријска зона.

13. Решење ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику града Врања“.

14. Ово Решење објављује се у „Службеном ику града Врања“.

Образложење

Изради предметног плана приступиће се на у Одлуке о изради Плана генералне ације Зоне 4 у Врању – Индустријска зона. но одредбама из члана 5. Закона о стратешкој ени утицаја на животну средину („Службени ик РС”, бр. 135/04 и 88/10), Градска управа а Врања - Одељење за урбанизам, имовинско-не послове, комунално–стамбене делатности и иту животне средине, у поступку доношења решења, имајући у виду територију плана ње регулације, планиране намене, чињеницу у планирани будући развојни пројекти одређени лисима којима се уређује процена утицаја на отну средину и Мишљење органа надлежног за лове заштите животне средине 501-4/2024-08 од 01.2024.године, утврдила је да предметни план аљне регулације представља оквир за бравање будућих развојних пројеката и подлеже вези израде стратешке процене утицаја на вотну средину, у смислу члана 5. ст. 1. и 2. кона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10).

На подручју обухваћеном границом плана нералне регулације, у оквиру стратешке процене зматраће се постојеће стање животне средине, ицај планираних садржаја на микро и макро кацију, док се неће разматрати прекогранична рирода утицаја обзиром да имплементација плана е може имати негативан утицај на животну редину друге државе. Извештај о стратешкој роцени утицаја плана генералне регулације адржаће елементе из члана 12. став 2. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10). У тачки 13.овог Решења утврђено је да решење ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у Сл. гласнику Града Врања.

На основу наведеног, Начелник градске управе донео је решење као у диспозитиву.

Градска управа Града Врања

Одељење за урбанизам, имовинско-правне послове, комунално-стамбене делатности и заштиту животне средине, дана 22.01.2024.године, број 350-7/2024-08/1.

НАЧЕЛНИК
ГРАДСКЕ УПРАВЕ
Душан Аритоновић,с.р.

Привремени орган општине Трговиште

26.

На основу члана 43. Закона о буџетском систему („Службени гласник Републике Србије број 54/2009; 73/2010; 101/2010; 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013-испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015 – др.закон, 103/2015,99/2016,113/2017, 95/2018,31/2019, 72/2019, 149/2020, 118/2021, 138/2022 и 118/2021-др.закон), члана 32. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Србије“ број: 129/2007, 83/2014–др.закон, 101/16-др.закон, 47/2018 и 111/2021-др.закон), члана 40. Статута општине Трговиште („Службени гласник Града Врања“, бр. 3/19), и члана 36. Пословника Привременог органа општине Трговиште бр. 110-11/2023 од 31.10.2023. године Привремени орган општине Трговиште, на седници одржаној дана 10.01.2024. године, донео је:

ОДЛУКУ
О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ОДЛУКЕ О БУЏЕТУ ОПШТИНЕ ТРГОВИШТЕ ЗА 2024. ГОДИНУ

Члан 1.

У Одлуци о буџету општине Трговиште бр. 400-39/2023 дана 10.01.2024. године, врше се следеће измене и допуне и то:

- **Члан 3. у Одлуци мења се у делу:**

Економска класификација 413 замењује се износом 2.920.000 динара (извор финансирања 01 – Приход из буџета);
Економска класификација 416 замењује се износом 10.980.000 динара (извор финансирања 01 – Приход из буџета);
Економска класификација 451 замењује се износом 75.801.000 динара (извор финансирања 01 – Приход из буџета);
Економска класификација 511 замењује се износом 133.274.000 динара (извор финансирања 01 – Приход из буџета);
Економска класификација 621 замењује се износом 13.050.000 динара (извор финансирања 01 – Приход из буџета);

- **Члан 4. у Одлуци мења се у делу:**

Функција 110 увећава се и износи 17.320.000 динара;
Функција 160 увећава се и износи 17.986.840 динара;

Р е п у б л и к а С р б и ј а
ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ
НОВИ БЕОГРАД, Јапанска бр. 35
Тел: +381 11/2093-802; 2093-803;
Факс: +381 11/2093-867

Завод за заштиту природе Србије из Београда, ул. Јапанска бр. 35 , на основу члана 9. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010 – исправка, 14/2016, 95/2018-други закон и 71/2021) и члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/2016, 95/2018 - аутентично тумачење и 2/2023-Одлука УС РС), поступајући по Захтеву бр. сл/2024 од 28.03.2024. године, Градске управе града Врање, Одељења за урбанизам, имовинско-правне послове, комунално-стамбене делатности и заштиту животне средине, Одсека за урбанизам, за издавање услова заштите природе за израду Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, дана 26.04. 2024. године под 03 бр. 021-1299/2 доноси

Р Е Ш Е Њ Е

1. Простор за који се планира израда Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, на основу Одлуке о изради Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона („Службени гласник града Врања“, бр. 03/2024), не налази се у оквиру заштићеног подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите, утврђених еколошки значајних подручја и еколошких коридора од међународног значаја еколошке мреже Републике Србије. Сходно томе, издају се следећи услови заштите природе:

   1) Намене површина и урбанистичке параметре ускладити са наменама одређеним планом вишег реда, односно Генералним урбанистичким планом Врања („Службени гласник града Врања“ бр. 37/2018, 32/2020 и 29/2023);
   2) Проценити и дефинисати нове (реалне) капацитете у односу на постојеће у погледу инфраструктурне опремљености и степена изграђености простора. Параметре за изградњу прилагодити планираним грађевинским капацитетима предметног подручја, природним вредностима и реалним могућностима за инфраструктурну опремљеност;
   3) Приликом планирања привредне зоне предвидети забрану изградње објеката који могу угрозити животну средину - буком, гасовима, отпаднима материјама или другим штетним дејствима, односно за које нису предвиђене мере којима се у потпуности обезбеђује околина од загађења;
   4) Приликом планирања намене површина зонирати функционално различите намене, груписати компатибилне садржаје и активности, раздвојити функције, зоне и објекте који се међусобно угрожавају одређивањем неопходних заштитних растојања;
   5) Предвидети формирање заштитних појасева од вишередног и вишеспратног зеленила у контактним зонама становања, индустрије и производне зоне;
   6) Валоризовати постојеће зелене површине и појединачна стабла и групе стабала, како би се сва вредна очувала и просторно и функционално уклопила у планирану концепцију система зеленила;
   7) Озелењавање планирати у складу са наменом површина и са трасама подземних и надземних инсталација. Утврдити обавезу максималног уређења простора око свих јавних површина и припадајућих грађевинских парцела;
   8) Дуж улица намењених за фреквентан саобраћај, планирати допуну постојећег или формирање новог линијског зеленила од аутохтоних врста жбуња и дрвећа, које имају густу и добро развијену крошњу. Као декоративне врсте могу се користити и алохтоне врсте које се могу прилагодити локалним условима, а да при том нису

инвазивне и алергене (тополе и сл.). Инвазивне (агресивне, алохтоне) врсте у Србији су: *Acer negundo* (јасенолисни јавор или негундовац), *Amorpha fruticosa* (багремац), *Robinia pseudoacacia* (багрем), *Ailanthus altissima* (кисело дрво), *Fraxinus americana* (амерички јасен), *Fraxinus pennsylvanica* (пенсилвански јасен), *Celtis occidentalis* (амерички копривић), *Ulmus pumila* (ситнолисни или сибирски брест), *Prunus padus* (сремза), *Prunus serotina* (касна сремза) и др.;

9) Повезати све саобраћајне површине у планском подручју у јединствен систем, а мрежу инфраструктуре спровести у регулационој ширини саобраћајница;
10) Обезбедити заштиту и коришћење вода интегралним управљањем водама, спровођењем мера за очување површинских и подземних вода и њихових резерви, квалитета и количина;
11) Очувати ток, приобаље и живи свет Врањске реке – уређењем и ревитализацијом континуираног појаса приобалног заштитног зеленила. Обезбедити појас аутохтоне вегетације дуж водотока;
12) Предвидети режиме санитарне заштите старих изворишта у алувиону реке Јужне Мораве која су предвиђена за водоснабдевање у ванредним ситуацијама;
13) Приликом планирања намене површина и основних урбанистичких параметара које се односе на изградњу објеката предвидети:
    - да изградња прати постојећу физичку структуру;
    - да степен инфраструктурне опремљености буде у складу са утврђеним грађевинским капацитетима;
    - да се омогући интегрисано управљање атмосферским водама уз могућност рециркулације пречишћених отпадних и атмосферских вода као техничке воде;
    - подизање екстензивних и интензивних зелених површина на крововима објеката, као и вертикално озелењавање фасада објеката, надземних гаража, а све у циљу унапређења микроклиматских услова и подизања енергетске ефикасности објеката;
    - прописана енергетска својства у складу са Правилником о енергетској ефикасности зграда („Службени гласник РС“, бр. 61/2011);
    - пејзажно уређење на начин да се повеже са зеленилом околног простора ради обезбеђивања континуитета система зеленила града;
    - уколико се због изградње уништи постојеће јавно зеленило, оно се мора надокнадити под посебним условима и на начин који одређује јединица локалне самоуправе, сходно Закону о заштити животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 – др. закон, 72/2009 – др. закон, 43/2011 – УС, 14/2016, 76/2018 и 95/2018-др. закон);
14) Предвидети да уколико се током радова наиђе на геолошко-палеонтолошке или минералошко-петролошке објекте, за које се претпоставља да имају својство природног добра, сагласно чл. 99. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010–исправка, 14/2016, 95/2018 - др. закон и 71/2021), налазач је дужан да пријави Министарству заштите животне и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе до доласка овлашћеног лица.

2. Ово решење не ослобађа подносиоца захтева да прибави и друге услове, дозволе и сагласности предвиђене позитивним прописима.
3. У поступку доношења Плана потребно је од Завода прибавити мишљење о испуњености датих услова из овог решења.
4. Уколико подносилац захтева у року од две године од дана достављања овог решења не отпочне радове и активности за које је ово решење издато, дужан је да поднесе захтев за издавање новог решења.
5. При измени предметног Плана, потребно је поднети нови захтев.
6. Подносилац захтева је ослобођен плаћања Таксе за подношење захтева за издавање услова заштите природе на основу Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС“, бр. 43/2003, 51/2003, 61/2005, 5/2009, 54/2009, 50/2011,

93/2012, 65/2013 - други закон, 83/2015, 112/2015, 113/2017, 3/2018 - исправка, 86/2019, 90/2019 - исправка, 144/2020, 138/2022, 54/2023 – усклађени динарски износи и 92/2023) - Тарифни број 186а – Напомена - став 4. тачка 2).

О б р а з л о ж е њ е

Завод за заштиту природе Србије примио је дана 02.04.2024. године Захтев заведен под бр. 021-1299/1, Градске управе града Врање, Одељења за урбанизам, имовинско-правне послове, комунално-стамбене делатности и заштиту животне средине, Одсека за урбанизам, за издавање услова заштите природе за израду Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона.

Уз захтев је достављена Одлука о изради Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона („Службени гласник града Врања“, бр. 03/2024), Графички приказ подручја са границом Плана израђен од стране Ј.П. Урбанизам и изградња града Врања и Графички приказ подручја са границом плана.

На основу достављеног захтева и пратеће документације подносиоца захтева, утврђено је да се предметни План ради на основу Одлуке о изради Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона („Службени гласник града Врања“, бр. 03/2024).

Површина подручја обухваћена Планом је око 349 ha. Основни циљеви уређења и изградње и основни програмски елементи су преиспитивање: намене површина, статуса земљишта, регулације саобраћајног и нивелационог решења, капацитета инфраструктурних прикључака, типологије изградње и дефинисање начина уређења и утврђивање правила изградње објеката.

Планирана намена површина:

- Површине јавне намене:
  - јавни објекти и садржаји;
  - комунални, инфраструктурни и саобраћајни комплекси и објекти;
  - спорт и рекреација;
  - саобраћајнице;
  - уређено градско зеленило (парковске и уређене јавне зелене површине).
- Површине осталих намена:
  - становање малих густина;
  - становање средњих густина;
  - становање – посебни типови;
  - индустрија и производне зоне;
  - пословно производне зоне;
  - пословно услужне зоне;
  - заштитно зеленило.

Увидом у Централни регистар заштићених природних добара и документацију Завода за заштиту природе Србије, а у складу са прописима који регулишу област заштите природе, утврђени су услови заштите природе из диспозитива овог Решења. Обухват Плана се не налази у оквиру подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите, нити у просторном обухвату еколошке мреже Републике Србије.

Законски основ за доношење решења: Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010–исправка, 14/2016, 95/2018-други закон и 71/2021), Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - др. закон, 72/2009 - др. закон, 43/2011 - одлука УС, 14/2016, 76/2018, 95/2018 - др. закон и 95/2018

- др. закон) и Генерални урбанистички план Врања („Службени гласник града Врања“ бр. 37/2018, 32/2020 и 29/2023).

Израдом Плана генералне регулације сагласно издатим условима заштите природе, омогућава се усклађивање људских активности, економских и друштвених развојних планова, програма, основа и пројеката са одрживим коришћењем обновљивих и необновљивих природних ресурса као утврђеним циљем заштите природе.

На основу свега наведеног, одлучено је као у диспозитиву овог решења.

Упутство о правном средству: Против овог решења може се изјавити жалба Министарству заштите животне средине у року од 15 дана од дана пријема решења. Жалба се предаје Заводу за заштиту природе Србије.

в.д. ДИРЕКТОРА

Марина Шибалић

Достављено:
- Подносиоцу захтева
- Архиви

Република Србија
ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ НИШ
Ниш, Добричка 2, тел. 018/523-414, факс 018/523-412
E-mail: kontakt@zzsknis.rs
Број: 644/2-03
Датум: 3.6.2024. год.

ГРАДСКА УПРАВА ВРАЊЕ
Одељење за урбанизам, имовинско-правне послове,
комунално-стамбене делатности и заштиту животне средине
-Одсек за урбанизам-

Краља Милана бр.1
17500 Врање

Завод за заштиту споменика културе Ниш, на основу члана 75. став 1. тачка 2) и члана 107. Закона о културним добрима („Службени гласник РС“, број 71/94, 52/2011 – др. закон, 99/2011 – др. закон, 6/2020 – др. закон, 35/2021 – др. закон и 129/2021 – др. закон) и члана 47б и 47в Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/2009, 81/2009 – испр., 64/2010 – одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 – одлука УС, 50/2013 – одлука УС, 98/2013 – одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 – др. закон, 9/2020 и 52/2021) и члана 137 Закона о културном наслеђу („Службени гласник РС“, број 129/2021), Закон о ратним меморијалима („Службени гласник РС“, број 50/2018) решавајући по Захтеву Градске управе Врање број сл/2024 од 28.3.2024. године, издаје

А К Т
О условима чувања, одржавања, коришћења и утврђеним мерама заштите културних добара и добара која уживају претходну заштиту од значаја за израду ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗОНЕ 4 У ВРАЊУ – ИНДУСТРИЈСКА ЗОНА

I НЕПОКРЕТНА КУЛТУРНА ДОБРА НА ПОДРУЧЈУ ОБУХВАТА ПЛАНА

На простору обухваћеном Планом генералне регулације Зоне 4 у Врању – Индустријска зона, нема утврђених непокретних културних добара, као ни добара која уживају претходну заштиту.
На предметном простору није вршена систематска проспекција терена у циљу утврђивања постојања археолошког наслеђа.

II МЕРЕ ЗАШТИТЕ НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА И ДОБАРА КОЈА УЖИВАЈУ ПРЕТХОДНУ ЗАШТИТУ

Кроз План генералне регулације, потребно је као посебну меру заштите ствари и творевина на које се може наићи у току извођења радова треба прописати следеће обавезе:
- Пре почетка земљаних радова, инвеститор је у обавези да о томе благовремено обавести Завод за заштиту споменика културе Ниш и омогући њихово несметано праћење.

- Извођач је дужан да у случају проналаска археолошких локалитета или археолошких предмета, без одлагања прекине радове и предузме мере да се налаз не уништи, не оштети и да се сачува на месту и положају у коме је откривен, као и да у року од 24 часа о томе обавести Завод за заштиту споменика културе Ниш.
- Ако постоји непосредна опасност оштећења археолошког локалитета или предмета, Завод за заштиту споменика културе Ниш привремено ће обуставити радове, док се не утврди да ли је односна непокретност или ствар културно добро или није.
- У случају проналаска археолошких локалитета или археолошких предмета инвеститор објекта је дужан да обезбеди средства за истраживање, конзервацију и презентацију откривених добара.

III МИШЉЕЊЕ ЗАВОДА НА НАЦРТ ПЛАНА

Нацрт Плана генералне регулације Зоне 4 у Врању – Индустријска Зона се доставља Заводу за заштиту споменика културе Ниш на мишљење. Достављено Мишљење Завода се обавезно прилаже приликом разматрања и доношења плана.

IV ОБАВЕЗА УГРАЂИВАЊА И ПРИМЕНЕ УСЛОВА И МЕРА ЗАШТИТЕ

1. Акт о условима чувања, одржавања, коришћења и утврђеним мерама заштите културних добара и добара која уживају претходну заштиту од значаја за израду Плана генералне регулације Зоне 4 у Врању – Индустријска зона се обавезно уграђује у Нацрт плана, односно чини саставни део документационе основе плана. У супротном, Завод за заштиту споменика културе Ниш у складу са обавезом из Закона о културним добрима и Закона о културном наслеђу, а у циљу отклањања пропуста, о томе обавештава Министарство надлежно за послове културе.
2. За достављање Акта о условима и мерама заштите, надлежној установи заштите припада накнада за додатне трошкове на терет органа надлежног за припремање просторног, односно урбанистичког плана чл.107, став 3. ('Закона о културним добрима" Сл. гласник РС бр. 71/94).

Обрадио,

Горан Радосављевић, диа

ВД ДИРЕКТОРА,

Душан Андрејевић

Доставити:
- наслову
- архиви Завода

Писарница Градске управе Врање

Прим-љено	22 APR 2024			
Орган	Орг.јед.	БРОЈ	прилог	вредн.

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
Број: 001271962 2024
Датум: 12.04.2024.
Немањина 22-26
Београд

Град Врање
Одсек за урбанизам

Краља Милана бр. 1
17500 Врање

Предмет: Услови за потребу израде Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – индустријска зона.

У вези дописа број: сл/2024 од 28.03.2024 године којим сте се обратили Министарству заштите животне средине за издавање услова за потребу израде Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – индустријска зона обавештавамо вас следеће:

- У саставу Одлуке о изради Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – индустријска зона је и Одлука о изради стратешке процене утицаја на животну средину. Извештајем о стратешкој процени утицаја Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – индустријска зона одредиће се мере за смањење негативних ефеката на животну средину које треба применити при реализацији наведеног плана као и при изради пројектне документације.

- У обухвату Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – индустријска зона не налазе се Севесо постројења, тако да нема услова у вези могућег хемијског удеса.

- У складу са члановима 8. и 9. Законом о заштити природе ("Службени гласник РС", број 36/2009, 88/2010, 91/2010 и 14/16), у поступку израде Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – индустријска зона потребно је прибавити услове заштите природе које издаје надлежни Завод за заштиту природе Србије.

ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР
По решењу о овлашћењу
бр. 021-01-36/2022-09
од 10.11.2022.год

Александар Дујановић

Доставити:
- Наслову
- Архиви

ИНТЕРНО

Чувати до 2029.године
Функција 34 ред.бр 42.
Датум: 17.05.2024.год.
Обрађивач: вс. М. Пајагић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ
СЕКТОР ЗА МАТЕРИЈАЛНЕ РЕСУРСЕ
УПРАВА ЗА ИНФРАСТРУКТУРУ

И број 6128-4
21 MAY 2024..... године
Б Е О Г Р А Д

Писарница Градске управе Врање

Прим-љено	27 MAY 2024			
Орган	Орг.јед.	Б Р О Ј	прилог	вредн.

Услове и захтеве за израду Плана генералне регулације, Град Врање, доставља.

ГРАД ВРАЊЕ
ГРАДСКА УПРАВА
Одељење за урбанизам, имовинско-правне послове, комунално-стамбене делатности и заштиту животне средине
ул. Краља Милана бр.1
17500 Врање

Веза: Захтев Градске управе града Врања бр. сл/2024 од 28.03.2024. године

На основу вашег захтева, а у складу са тачком 3. и 8. Одлуке о врстама инвестиционих објеката и просторних и урбанистичких планова од значаја за одбрану ("Службени гласник РС", број 85/15), постављају се услови и захтеви за прилагођавање Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона потребама одбране земље:

1. У обухвату Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона (у даљем тексту План) налази се део заштитне зоне ограничене изградње око војног комплекса. Правилима уређења и изградње обезбедити поштовање дефинисане заштитне зоне (забрана изградње објеката који надвисују војни објекат непосредној близини, забрана изградње индустријских и енергетских објеката, антена и других објеката од металних конструкција).
2. Приликом израде и спровођења Плана обезбедити:
   - функционалност саобраћајне, енергетске, комуналне и друге инфраструктуре за војни комплекс;
   - неповредивост војне имовине.
3. На основу тачке 12 Одлуке о врстама инвестиционих објеката и просторних и урбанистичких планова од значаја за одбрану земље (“Службени гласник РС”, бр.85/15), носилац израде, односно обрађивач планске документације је у обавези да после поступања по наведеним условима, а пре доношења плана, достави документацију о испуњености истих, Министарству одбране, Сектору за материјалне ресурсе, Управи за инфраструктуру, Немањина 15, 11000 Београд.
4. Ако Министарство одбране на основу документације оцени да је поступљено по наведеним условима и захтевима, обавестиће о томе наручиоца, односно обрађивача планске документације у законском року.

У даљој кореспонденцији, обавезно навести наш број предмета.

МП

НАЧЕЛНИК
потпуковник
Милош Перуничић, дипл.инж.грађ.

Израђено у 1 (једном) примерку,
умножено у 1 (једном) примерку и достављено:

- Градској управи града Врања,
- а/а.

Република Србија
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
Сектор за ванредне ситуације
Одељење за ванредне ситуације у Врању
07.10.1 број 217-2746/24-1
04.04.2024.године.
В Р А Њ Е

ГРАД ВРАЊЕ
ГРАДСКА УПРАВА
Одељење за урбанизам, имовинско-правне послове, комунално-стамбене делатности и заштиту животне средине
Краља Милутина бр 1, Врање

ПРЕДМЕТ: Захтев за издавање услова који су од значаја за израду, плана генералне регулације зоне 4 у Врању- Индиустриска зона.

ВЕЗА: Ваш захтев број сл/2024 од 28.03.2024.године.

Разматрајући Ваш захтев и графички прилог предметног плана, обавештавамо Вас да овај орган нема посебне услове у погледу плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустриска зона.

НАЧЕЛНИК ОДЕЉЕЊА
пуковник полиције
Ведран Ташковић

AAAE9128976903718

Дистрибутивно подручје Ниш

Огранак Врање

Број: Д.10.22-202210/2-24
Датум: _____ год.

Писарница Градске управе
29-05-2024 Примљено 03 JUN 2024

Орган	Орг.јед.	БРОЈ	прилог	вред.

Градска управа Града Врања
Одељење за Урбанизам
Краља Милана бр. 1
17500 Врање

Предмет: Услови за израду Плана генералне регулације Зоне 4 у Врању – Индустријска зона

Поступајући по вашем захтеву бр. сл/2024 од 24.04.2024.године, наш бр. Д.10.22-202210/1-24 од 26.04.2024. године, за издавање услова за израду Плана генералне регулације Зоне 4 у Врању – индустријска зона, Електродистрибуција Србије д.о.о. Београд, Огранак Врање, издаје следеће **УСЛОВЕ:**

1. Постојеће стање електроенергетске инфраструктуре

1.1. Напонски ниво 110kV

1.1.2. Трансформаторске станице 110/35kV

1. ТС 110/35kV Врање 1, к.п. 10678 КО Врање 1, снаге 2x31,5MVA, напаја све купце у Зони 4-Индустријска зона

1.2. Напонски ниво 35kV

1.2.1. Трансформаторске станице 35/10kV

1. ТС 35/10kV Јумко, к.п. 9983/1 КО Врање 1, снаге 3x8MVA, делимично напаја купце у Зони 4-Индустријска зона

2. ТС 35/10kV Сењак, к.п. 10559 КО Врање 1, снаге 2x8MVA, делимично напаја купце у Зони 4-Индустријска зона

1.2.2. Водови 35kV

1. 35kV надземни вод од ТС 110/35kV Врање 1 до ТС 35/10kV Јумко, типа и пресека Ал-Че 95mm^2, пролази кроз парцеле: 10678, 10668, 10666, 10660, 10659, 10658, 10657, 10656, 10655, 10654, 10653, 10652, 10651, 10013/1, 10000, 10001, 10002, 10003, 9984 и 9983/1 све КО Врање 1

2. 35kV подземни вод од ТС 110/35kV Врање 1 до ТС 35/10kV Јумко, типа и пресека Ал-Че 95mm^2, пролази кроз парцеле: 10678, 10680, 9971, 10665/2, 10665/1, 10661, 10654, 10653, 10652, 10651, 10632, 10631, 10625, 10622, 10620, 10621, 10619, 10614, 10613, 10612, 10045/2, 10039/2, 10042/2, 10042/1, 10042/4, 10000, 10001, 10013/1, 10000, 10001, 10043/1, 9996, 9999, 10002, 10003, 9984 и 9983/1 све КО Врање 1

3. 35kV надземни вод од ТС 110/35kV Врање 1 до ТС 35/10kV Сењак, типа и пресека Ал-Че 95mm^2, пролази кроз парцеле: 10678, 10668, 10666, 10660, 10659, 10658,

10657, 10656, 10655, 10654, 10653, 10652, 10651, 10632, 10631, 10625, 10622, 10618, 10624, 10611, 10589/1, 10581, 10582, 10584, 10564, 10565, 10568, 10558 и 10559 све КО Врање 1

4. 35kV надземни двоструки вод од ТС 110/35kV Врање 1 до ТС 400/35kV Врање 4 сопствена потрошња, типа и пресека Ал-Че 95mm^2, пролази кроз парцеле: 10678, 10682, 10677, 10676, 9971, 10706/3, 10706/2, 10705, 10704, 10693/3, 10693/1, 10690,10687, 10686, 10685, 10683/1, 12111, 12112, 12119, 12120, 12121, 12122, 12123, 12124, 12125, 12126, 12128, 12129, 12132, 12131, 12137, 12138, 12139, 12141, 12142, 12134, 12144, 12150, 12151, 12152, 12153, 12154, 12155, 12156, 12157, 12158, 12159, 12160, 12161, 12168, 12164/1, 12167, 12171/1 све КО Врање 1

1.3. Напонски ниво 10kV и 1kV

1.3.1. Трансформаторске станице 10/0,4kV

У власништву Огранка Врање

1. ТС 10/04kV „Пекара“, к.п. 6421 КО Врање 1, снаге 630kVA
2. ТС 10/04kV „ЕДВ радионица“, к.п. 6400 КО Врање 1, снаге 400kVA
3. ТС 10/04kV „Љубе Вучковића“, к.п. 6353/1 КО Врање 1, снаге 630kVA
4. ТС 10/04kV „Малина“, к.п. 6295/2 КО Врање 1, снаге 160kVA
5. СТС 10/04kV „Петља Врање“, к.п. 10186/3 КО Врање 1, снаге 160kVA
6. ТС 10/04kV „Армирачки погон“, к.п. 10199/1 КО Врање 1, снаге 250kVA
7. СТС 10/04kV „LUK OIL“, к.п. 6453/1 КО Врање 1, снаге 100kVA

Све ТС 10/04 на предметној зони обухвата, у власништву Огранка Врање, су енергетски попуњене. За повећање капацитета била би потребна изградња нових или реконструкција и замена опреме постојећих.

У власништву трећих лица

8. ТС 10/04kV „Вода црпна 1“, к.п. 10233 КО Врање 1, снаге 2x400kVA
9. ТС 10/04kV „ЖТП Врање“, к.п. 12860 КО Врање 1, снаге 630kVA
10. ТС 10/04kV „Симка“, к.п. 6429/4 КО Врање 1, снаге 2x630kVA
11. ТС 10/04kV „ХИВ“, к.п. 6362 КО Врање 1, снаге 2x630kVA
12. ТС 10/04kV „Елба“, к.п. 10053/3 КО Врање 1, снаге 50kVA
13. ТС 10/04kV „Хладњача Пољопродукт“, к.п. 10044/1 КО Врање 1, снаге 2x630kVA
14. ТС 10/04kV „Петља Врање“, к.п. 4469/4 КО Врање 2, снаге 160kVA
15. ТС 10/04kV „Navip“, к.п. 10496 КО Врање 1, снаге 1000kVA
16. СТС 10/04kV „Југопетрол 1“, к.п. 10453/1 КО Врање 1, снаге 160kVA
17. ТС 10/04kV „Мотел Врање“, к.п. 10453/1 КО Врање 1, снаге 250kVA
18. ТС 10/04kV „Симпо намештај-тапетарија“, к.п. 10492 КО Врање 1, снаге 6x630kVA
19. ТС 10/04kV „Симпо тапетарија 2“, к.п. 10223/1 КО Врање 1, снаге 630kVA
20. ТС 10/04kV „Симпо декоратива“, к.п. 10492 КО Врање 1, снаге 6x630kVA
21. ТС 10/04kV „Симпо механизација“, к.п. 10491 КО Врање 1, снаге 630kVA
22. ТС 10/04kV „Санч“, к.п. 10664/1 КО Врање 1, снаге 630kVA
23. ТС 10/04kV „Ткачница“, к.п. 9983/1 КО Врање 1, снаге 2x630kVA
24. ТС 10/04kV „Стара предионица“, к.п. 9983/1 КО Врање 1, снаге 2x630kVA
25. ТС 10/04kV „Дорада“, к.п. 9983/1 КО Врање 1, снаге 2x1000kVA
26. ТС 10/04kV „Конац“, к.п. 9983/1 КО Врање 1, снаге 3x630kVA
27. ТС 10/04kV „Конфекција“, к.п. 9983/1 КО Врање 1, снаге 630kVA
28. ТС 10/04kV „Нова предионица“, к.п. 9983/1 КО Врање 1, снаге 5x630kVA
29. ТС 10/04kV „Алфа 1“, к.п. 9972/1 КО Врање 1, снаге 3x1000kVA
30. ТС 10/04kV „Алфа 2“, к.п. 9972/1 КО Врање 1, снаге 2x1000kVA

31. ТС 10/04kV „Металац“, к.п. 9972/1 КО Врање 1, снаге 3x630kVA
32. ТС 10/04kV „Заваривач 1“, к.п. 10013/1 КО Врање 1, снаге 2x630kVA
33. ТС 10/04kV „Заваривач 2“, к.п. 10013/1 КО Врање 1, снаге 2x630kVA
34. ТС 10/04kV „Јединство“, к.п. 6450/1 КО Врање 1, снаге 630kVA

1.3.2. Водови 10kV

У власништву Огранка Врање

1. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Сењак“ до ТС 10/04kV „Пекара“, типа и пресека XHE 49A - 150mm^2
2. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Сењак“ до ТС 10/04kV „Симка“, типа и пресека XHE 49A - 150mm^2
3. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Сењак“ до ТС 10/04kV „ХИВ“, типа и пресека XHE 49A - 150mm^2
4. 10 kV подземни вод од ТС 10/04kV „ХИВ“ до ТС 10/04kV „Рашка 1“, типа и пресека PHP 48 - 95mm^2
5. 10 kV подземни вод од ТС 10/04kV „ХИВ“ до ТС 10/04kV „ЕДВ радионица“, типа и пресека XHP 48A - 150mm^2
6. 10 kV подземни вод од ТС 10/04kV „ЕДВ радионица“ до ТС 10/04kV „Ветеринарска станица“, типа и пресека XHP 48A - 150mm^2
7. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Сењак“ до ТС 10/04kV „ЕДВ радионица“, типа и пресека XHE 49A - 150mm^2
8. 10 kV подземни вод од ТС 10/04kV „ЕДВ радионица“ до ТС 10/04kV „Симка“, типа и пресека XHP 48A - 150mm^2 и XHE 49A - 150mm^2
9. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Јумко“ до ТС 10/04kV „БИЦ“, типа и пресека XHE 49A - 120mm^2
10. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Јумко“ до ТС 10/04kV „БИЦ“, типа и пресека XHE 49A - 150mm^2
11. 10 kV подземни вод од ТС 10/04kV „БИЦ“ до ТС 10/04kV „ЕЛБА“, типа и пресека XHE 49A - 150mm^2
12. 10 kV подземни вод од ТС 10/04kV „ЕЛБА“ до ТС 10/04kV „Малина“, типа и пресека XHE 49A - 150mm^2
13. 10 kV подземни вод од ТС 10/04kV „Малина“ до ТС 10/04kV „Љубе Вучковића“, типа и пресека XHE 49A - 150mm^2
14. 10 kV подземни вод од ТС 10/04kV „Љубе Вучковића“ до ТС 10/04kV „Вртић Рашка“, типа и пресека XHE 49A - 150mm^2
15. 10 kV подземни вод од ТС 10/04kV „Пекара“ до ТС 10/04kV „Јединство“, типа и пресека PP 41 - 70mm^2
16. 10 kV подземни вод од ТС 10/04kV „Јединство“ до ТС 10/04kV „LUK OIL“, типа и пресека XHE 49A - 150mm^2
17. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Сењак“ до ТС 10/04kV „Хладњача Пољопродукт“, типа и пресека PHP 48A - 120mm^2
18. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Јумко“ до ТС 10/04kV „Хладњача Пољопродукт“, типа и пресека PHP 48A - 120mm^2
19. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Сењак“ до ТС 10/04kV „Петља Врање“, типа и пресека XHE 49A - 150mm^2
20. 10 kV мешовити вод од ТС 35/10kV „Сењак“ до ТС 10/04kV „Армирачки погон“, типа и пресека PP 41A - 50mm^2, Ал-Че 35 mm^2 и Ал-Че 50 mm^2
21. 10 kV надземни вод од ТС 35/10kV „Армирачки погон“ до СТС 10/04kV „Петља Врање“, типа и пресека Ал-Че 35 mm^2 и Ал-Че 50 mm^2
22. 10 kV надземни вод од рачве између СТС 10/04kV „Петља Врање“ и ТС 10/04kV „Армирачки погон“, на огранку Ћуковац, типа и пресека Ал-Че 25 mm^2

23. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Сењак“ до ТС 10/04kV „Навип“, типа и пресека РНР 48 - 50mm^2
24. 10 kV подземни вод од ТС 10/04kV „Навип“ до ТС 10/04kV „ЖТП Врање“, типа и пресека РНР 48 - 50mm^2
25. 10 kV подземни вод од ТС 10/04kV „ЖТП Врање“ до ТС 10/04kV „Вода црпна 1“, типа и пресека РНР 48 - 50mm^2
26. 10 kV подземни вод од ТС 10/04kV „Вода црпна 1“ према ТС 10/04kV „Фабрика за пречишћавање воде“, типа и пресека РНР 48 - 50mm^2 и ХНЕ 49А - 150mm^2
27. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Сењак“ до ТС 10/04kV „Санч“, типа и пресека ХНЕ 49А - 150mm^2
28. 10 kV мешовити вод од ТС 35/10kV „Јумко“ до ТС 10/04kV „Југопетрол 1“, типа и пресека РНР 48А - 120mm^2, Ал-Че 35 mm^2 и Ал-Че 50 mm^2
29. 10 kV мешовити вод од СТС 10/04kV „Југопетрол 1“ до ТС 10/04kV „Мотел Врање“, типа и пресека РНР 48А - 120mm^2 и Ал-Че 35 mm^2
30. 10 kV надземни вод од рачве између ТС 35/10kV „Јумко“ и ТС 10/04kV „Југопетрол 1“, на огранку Златокоп, типа и пресека Ал-Че 35mm^2 и Ал-Че 50mm^2
31. 10 kV мешовити вод од рачве између ТС 35/10kV „Јумко“ и ТС 10/04kV „Југопетрол 1“, на огранку Вода црпна, типа и пресека Ал-Че 35mm^2 и РНР 48А - 50mm^2
32. 10 kV подземни вод од рачве између ТС 35/10kV „Јумко“ и ТС 10/04kV „Југопетрол 1“, на огранку Симпо механизација, типа и пресека РР 41А - 95mm^2

<u>У власништву трећих лица</u>

33. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Сењак“ до ТС 10/04kV „Симпо декоратива“, типа и пресека РНР 48А - 120mm^2 на изводу Симпо 1
34. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Сењак“ до ТС 10/04kV „Симпо декоратива“, типа и пресека РНР 48А - 120mm^2 на изводу Симпо 2
35. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Сењак“ до ТС 10/04kV „Симпо декоратива“, типа и пресека РНР 48А - 120mm^2 на изводу Симпо 3
36. 10 kV подземни вод од ТС 10/04kV „Симпо декоратива“ до ТС 10/04kV „Симпо тапетарија 2“, типа и пресека РНР 48А - 120mm^2
37. 10 kV подземни вод од ТС 10/04kV „Симпо декоратива“ до ТС 10/04kV „Симпо намештај - тапетарија“, типа и пресека РР 41А - 120mm^2
38. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Јумко“ до ТС 10/04kV „Ткачница“, типа и пресека РР 41А - 120mm^2
39. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Јумко“ до ТС 10/04kV „Стара предионица“, типа и пресека РР 41А - 120mm^2
40. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Јумко“ до ТС 10/04kV „Дорада“, типа и пресека РР 41А - 120mm^2
41. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Јумко“ до ТС 10/04kV „Конац“, типа и пресека РР 41А - 120mm^2
42. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Јумко“ до ТС 10/04kV „Конфекција“, типа и пресека РР 41А - 120mm^2
43. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Јумко“ до ТС 10/04kV „Нова предионица“, типа и пресека РР 41А - 120mm^2
44. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Јумко“ до ТС 10/04kV „Алфа 1“, типа и пресека ХНЕ 49А - 240mm^2
45. 10 kV подземни вод од ТС 10/04kV „Алфа 1“ до ТС 10/04kV „Алфа 2“, типа и пресека ХНЕ 48А - 185mm^2
46. 10 kV подземни вод од ТС 10/04kV „Алфа 1“ до ТС 10/04kV „Металац“, типа и пресека ХНЕ 48А - 185mm^2
47. 10 kV подземни вод од ТС 10/04kV „Алфа 1“ до ТС 10/04kV „Заваривач 1“, типа и пресека ХНЕ 48А - 185mm^2 и РР 41 - 50mm^2

48. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Јумко“ до ТС 10/04kV „Заваривач 1“, типа и пресека PP 41A - 70mm^2
49. 10 kV подземни вод од ТС 10/04kV „Заваривач 1“ до ТС 10/04kV „Заваривач 2“, типа и пресека PP 41 - 50mm^2
50. 10 kV подземни вод од ТС 35/10kV „Сењак“ до рачве између ТС 35/10kV „Јумко“ и ТС 10/04kV „Југопетрол 1“, типа и пресека XHP 48A - 150mm^2 на изводу Мотел

1.3.3. Водови 1kV

1. Трафо реон ТС 10/04kV „Пекара“: четири 0,4kV подземна вода типа PP00-A 4x150mm^2 и PP00-A 4x95mm^2 и један 0,4kV надземни вод различитог типа: Ал-Че 35mm^2, Ал-Че 25mm^2, СКС ХОО/О-А 3x35mm^2 +50/8mm2+2x16mm^2
2. Трафо реон ТС 10/04kV „ЕДВ радионица“: три 0,4kV подземна вода типа PP00-A 4x150mm^2 и PP00-A 4x95mm^2
3. Трафо реон ТС 10/04kV „Љубе Вучковића“: четири 0,4kV надземна вода различитог типа: Ал-Че 50mm^2, Ал-Че 35mm^2, Ал-Че 25mm^2, СКС ХОО/О-А 3x50mm^2+50/8mm2, СКС ХОО/О-А 3x35mm^2+50/8mm2+2x16mm^2,
4. Трафо реон ТС 10/04kV „Малина“: два 0,4kV надземна вода различитог типа: Ал-Че 50mm^2, Ал-Че 35mm^2, Ал-Че 25mm^2, СКС ХОО/О-А 3x70mm^2+50/8mm2, СКС ХОО/О-А 3x35mm^2+50/8mm2+2x16mm^2
5. Трафо реон ТС 10/04kV „Петља Врање“: два 0,4kV надземна вода различитог типа: Ал-Че 35mm^2, СКС ХОО/О-А 3x35mm^2+50/8mm^2, СКС ХОО/О-А 4x16mm^2
6. Трафо реон ТС 10/04kV „Армирачки погон“: два 0,4kV надземна вода различитог типа: Ал-Че 50mm^2, Ал-Че 35mm^2, СКС ХОО/О-А 3x35mm^2+50/8mm^2, СКС ХОО/О-А 4x16mm^2
7. Трафо реон ТС 10/04kV „LUK OIL“: два 0,4kV подземна вода типа PP00-A 4x150mm^2 и PP00-A 4x50mm^2

Заштитни појас за све наведене подземне водове је 1m.

За надземне 10kV водове, Ал-Че тип проводника, је 10m.

Саставни део услова је графички прилог, са уцртаним и обележеним постојећим електроенергетским објектима (ТС и водовима).

1.4. Неенергетски објекти

У предметној зони постоје четири неенергетска објекта у власништву ЕПС Дистрибуција Д.О.О. Београд, Огранак Врање и то:

1. нова управна зграда са подрумом, приземљем и једним спратом, укупне бруто површине од 1.817,49m^2, на к.п. 6400 КО Врање 1

2. стара зграда са канцеларијама и магацинским простором, укупне бруто површине од 926m^2, на к.п. 6400 КО Врање 1

3. гараже са механичарском радионицом и магацинским простором, укупне бруто површине од 1.566m^2, на к.п. 6400 КО Врање 1

4. стражара, укупне бруто површине од 32m^2, на к.п. 6400 КО Врање 1

2. Енергетски подаци из захтева носиоца израде плана

Укупна планирана једновремена снага за обухват планског документа у Захтеву није наведена, односно у овој фази пројекта није позната.

Накнадно урадити процену повећања снаге у односу на постојеће стање (у процентима).

3. Планирано стање електроенергетске инфраструктуре – правила уређења

С обзиром да се планови доносе за временски период од минимум 10 година, а што је наведено у документацији која се ЕДС-у доставља ради издавања услова за потребе израде плана, планирано стање ДЕЕС је потребно сагледати и дати у односу на временски хоризонт важења планског документа.

Сагледавањем планских решења (дате зоне, целине, намена, потребни капацитети) потребно је утврдити услове за даљи развој дистрибутивне ЕЕ мреже у смисли изградње нових објеката, односно реконструкцију (санацију, адаптацију) и/или доградњу постојећих објеката или измештање постојећих ЕЕО.

Извод из важећих техничких прописа и опште смернице за изградњу трафостаница 10/04kV и водова напонског нивоа 10kV и 1kV:

3.0.1. Планирана изградња нових ЕЕО 35 kV и 10 kV

3.0.1.1. ТС 35/10kV и водови 35kV

Електродистрибуција Србије д.о.о. Београд, Огранак Врање, планира да изгради нови 35kV подземни вод од ТС 35/10kV Јумко до ТС 35/10kV Врањска Бања са трасом вода кроз следеће катастарске парцеле у Зони 4: 9983/1, 10046, 10065, 10101, 10260/1 све КО Врање 1 и 5669, 4412/1, 4412/2 све КО Врање 2, типа XHE49-A(4x1)x185mm^2. У паралели оптички кабал типа 72G.652+24G.655 са 96 влакана у PE цев Ф40 mm.

3.0.1.2. ТС 10/04kV и водови 10kV

Град Врање планира да изгради нову ТС 10/04kV Фудбалски стадион за потребе новог стадиона. Стадион ће бити изграђен на парцелама 6432, 6433, 6434, 6442/1, 6445 и 6448/1, док ће будућа трафостаница бити на парцели 6432.

Предвиђено је двоструко напајање:

а) од новоопремљене водне 10kV ћелије у ТС 35/10kV Сењак, која се налази на парцели 10559 КО Врање 1, до ТС 10/04kV Фудбалски стадион подземним каблом типа XHE 49-A минималног пресека 185mm^2

б) од новоопремљене водне 10kV ћелије у ТС 10/04kV Коштана 1, која се налази на парцели 9859/4 КО Врање 1, до ТС 10/04kV Фудбалски стадион подземним каблом типа XHE 49-A минималног пресека 185mm^2

3.1. Напонски ниво 10kV

3.1.1. Изградња нових ТС 10/0,4 kV напонског нивоа

Изградити, за напајање појединих зона предметног обухвата, одговарајући број нових ТС 10/0,4 kV, потребне снаге и капацитета у складу са планираним наменама појединачних целина. Нове ТС 10/0,4 kV лоцирати на погодним местима у оквиру предметних целина у складу са важећим техничким прописима и препорукама.

Као типско решење дистрибутивне трансформаторске станице на дистрибутивном подручју је трансформаторска станица капацитета 1000 kVA. Другачији тип ТС (капацитета 2x1000 kVA) може бити дефинисан условима Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд.

За трансформаторску станицу (ТС) 10/0,4 kV, која се гради као слободностојећи објекат, обезбедити простор минималне површине 5x7 m^2, тако да се спречи ширење пожара на суседне зграде (објекте).

За трансформаторску станицу (ТС) 10/0,4 kV, која се гради као стубна ТС, обезбедити простор минималне површине 4,5x4,5m^2, при чему је потребно остварити растојање трансформатора од суседних објеката од 3 m.

Ако се електроенергетско постројење високог напона поставља на отворени простор у близини стамбене или пословне зграде, болнице, обданишта, школе, робне куће, затворене велике гараже или спортског објекта, наведене удаљености морају се повећати двоструко.

За ТС 10/0,4 kV која се гради у склопу објекта обезбедити просторије у нивоу терена (или са незнатним одступањем) минималне површине 16 m² за капацитет ТС од 1000kVA. Трансформаторске станице капацитета 1000 kVA морају имати одвојена одељења и то:

- Одељење за смештај трансформатора (минималних димензија 2,5 m×2,0 m);
- Одељење за смештај развода вишег и нижег напона (минималних димензија 3,0 m×2,5 m) или
- Одељења за засебан смештај развода вишег и нижег напона (минималних димензија 2,5m×2,0m).
- Минималне висине сваког од наведених одељења је 2,9 m.

Оставља се могућност изградње ТС и у првом подземном нивоу објекта у случајевима када друга решења нису могућа, а уз урбанистичке услове и уз одобрење Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд.

Планирани простор/просторије за смештај ТС, површине адекватне капацитету ТС, морају имати директан колски приступ, најмање ширине 3 m, до најближе саобраћајнице.

За предметно подручје и захтевану појединачну снагу објекта може бити дефинисан и другачији тип и број ТС 10/0,4 kV од наведеног, кроз услове Електродистрибуција Србије д.о.о. Београд након што се буде дефинисала потребна једновремена снага сваке појединачне градње. У сваком новом објекту који се гради или на његовој парцели предвидети могућност изградње нове ТС према правилима градње.

Код избора локације ТС водити рачуна о следећем:

- да буде постављена што је могуће ближе тежишту оптерећења;
- да прикључни водови буду што краћи, а расплет водова што једноставнији;
- о могућности лаког прилаза ради монтаже и замене опреме;
- о могућим опасностима од површинских и подземних вода и сл.;
- о присуству подземних и надземних инсталација у окружењу ТС и
- утицају ТС на животну средину.

Планиране ТС 10/0,4kV прикључити новим 10kV водовима одговарајућег типа и пресека, на постојеће и планиране 10kV водове у оквиру предметног подручја тако да се образује 10kV мрежа у конфигурацији петљи, повезних и радијалних водова.

Изградити одговарајућу мрежу 1 kV од ТС 10/0,4 kV до потрошача и мреже у обухвату плана. Користити 1 kV водове одговарајућег типа и пресека.

3.2. Подземни водове 10 kV и 1 kV:

3.2.1. Уколико се траса кабла нађе испод коловоза за кабловске водове 10kV и 1kV предвидети кабловску канализацију израђену од пластичних цеви одговарајућег пречника. Кабловско окно користити на правој деоници кабловске канализације која је дужа од 40m, на месту промене правца или нивоа кабловске канализације и на местима гранања кабловске канализације.

3.2.2. Предвидети 100% резерве у броју отвора кабловске канализације за напонски ниво 10 kV, а 50% за напонски ниво 1 kV.

3.2.3. Приликом изградње/измештања водова водити рачуна о потребним међусобним растојањима и угловима савијања при паралелном вођењу и укрштању са другим електроенергетским водовима и осталим подземним и надземним инсталацијама и објектима које се могу наћи у новој траси водова. Није дозвољено засађивање средње и високе вегетације изнад подземних водова.

3.2.4. Радове у близини каблова вршити ручно или механизацијом која не изазива оштећење изолације и оловног плашта. При извођењу радова заштитити постојеће кабловске водове од механичког оштећења.

3.2.5. Потребно је да се у траси кабловских водова не налази никакав објекат који би угрожавао електроенергетски вод и онемогућавао приступ кабловском воду приликом квара.

3.2.6. За измештене кабловске деонице 10 kV и 1 kV користити каблове одговарајућег типа и пресека.

3.3. Надземни водови 10 kV и 1 kV:

3.3.1. Ширина заштитног појаса за надземне електроенергетске водове за напонски ниво 1 kV до 35 kV, са обе стране вода од крајњег фазног проводника износи: 1 m за самоносећи кабловски сноп, 10 m за голе проводнике, кроз шумско подручје 3 m, за слабо изоловане проводнике 4 m, кроз шумско подручје 3 m према члану 218. Закона о енергетици ("Службени гласник РС", бр. 145/2014, 95/2018 - др. закон, 40/2021, 35/2023 - др. закон и 62/2023);

3.3.2. Приликом измештања мешовитих 10 kV и 1 kV надземних водова, за упоришта користити одговарајуће стубове прописаних димензија и одговарајући проводник. Ако се планира укидање надземног вода и изградња новог подземног, користити проводник одговарајућег типа и пресека.

3.3.3. При свођењу надземних кућних прикључака користити одговарајући проводник.

3.3.4. Ако се планира укидање надземног или мешовитог вода и изградња новог подземног вода, потребно је обезбедити сагласност за уградњу КПК и успонског вода на свим објектима који се напајају преко надземног кућног прикључка.

4. Инвеститор је у обавези да поштује следеће

4.1. При укрштању и паралелном вођењу каблова са другим инсталацијама поштовати прописима предвиђена сигурносна растојања и углове укрштања.

4.2. За прелазак саобраћајнице постојећих водова обезбедити резерву у кабловицама и то за водове 35 kV и 10kV 100% резерву, а за водове 1 kV 50% резерву. Користити отворе кабловске канализације одговарајућег пречника у односу на пречник вода према условима Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд.

4.3. Радове у близини каблова вршити ручно или механизацијом која не изазива оштећење изолације и оловног плашта. При извођењу радова заштитити постојеће кабловске водове од механичког оштећења.

4.4. Заштита од напона корака и додира и заштитна мера од електричног удара треба да буде усаглашена са важећим прописима и препорукама из ове области и Интерним стандардима Електродистрибуција Србије.

4.5. Све потребне радове у вези са заштитом и измештањем наведених електроенергетских водова извести у складу са важећим техничким прописима и препорукама, као и Интерним стандардима Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд.

4.6. Извођење свих радова вршити уз присуство надлежних служби Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд

4.7. При укрштању и паралелном вођењу надземног електроенергетског вода са мрежом електронских комуникација, поштовати одредбе Правилника о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1kV до 400kV" (Сл. лист РС" број 65/88 и 18/92).

5. Додатни услови за извођење радова на изградњи објеката

5.1. Грађевинске радове у непосредној близини електроенергетских објеката вршити ручно, без употребе механизације и уз предузимање свих потребних мера заштите.

5.2. Најкасније осам дана пре почетка било каквих радова у близини електроенергетских објеката инвеститор је у обавези да се у писаној форми обрати Служби за припрему и надзор одржавања Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд, у коме ће навести датум и време почетка радова, одговорно лице за извођење радова и контакт телефон.

5.3. Обавезује се инвеститор да уколико приликом извођења радова наиђе на подземне електроенергетске објекте, одмах обавести Службу за припрему и надзор одржавања Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд.

5.4. У случају потребе за измештањем електроенергетских објеката морају се обезбедити алтернативне трасе и инфраструктурни коридори и земљиште уз претходну сагласност Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд. Трошкове постављања електроенергетског објекта на другу локацију, као и трошкове градње, у складу са чл. 217. Закона о енергетици ("Службени гласник РС", бр. 145/2014, 95/2018 - др. закон, 40/2021, 35/2023 - др. закон и 62/2023), сноси инвеститор објекта због чије изградње се врши измештање. Одговарајући доказ права на земљишту за изградњу према члановима 69 и 135 Закона о планирању и изградњи („Сл.гласник РС" бр. 72/09, 81/09, 64/10, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19, 9/20 и 52/21) обезбеђује инвеститор објекта због чије изградње се врши измештање.

6. Ови Услови имају важност 12 месеци од дана издавања.

7. Ови Технички услови се могу користити само за израду Плана генералне регулације Зоне 4 у Врању – Индустријска зона. При било којој измени енергетских података наведених у техничким условима, као и при изради измена и допуна Плана генералне регулације, неопходно је да нам се обратите са захтевом за издавање нових техничких услова за план.

Директор Огранка

Горан Николић, дипл.екон.

Доставити:
- Наслову
- Дирекцији за планирање и инвестиције ДП Ниш

1
12
Nadzemní vod 35 kV

АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО
„ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ" БЕОГРАД

Писарница Градске управе Врање
Прим. 22 APR 2024
Орган | Орг.јед. | БРОЈ | прилог | вредн.

ГРАД ВРАЊЕ, ГРАДСКА УПРАВА,
Одељење за урбанизам, имовинско-правне послове, комунално-стамбене делатности и заштиту животне средине
Одсек за урбанизам
Краља Милана бр 1
17500 Врање

Број: 130-00-UTD-003-357/2024- 002

Датум: 19 -04- 2024

Предмет: **Услови за потребе израде Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона**

На основу вашег захтева број сл/2024 од 28.03.2024. године, који је код нас заведен дана 02.04.2024. године, под бројем АСЕ-23585 и достављене документације (Одлука о изради Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – Индустријска зона, Графички приказ подручја са границом Плана у папирном облику), обавештавамо вас да се трасе далековода:

1. 110 kV бр. 153 ХЕ Врла 3 – ТС Врање 1,
2. 110 kV бр. 1219/2 ТС Владичин Хан - ТС Врање 4,
3. 110 kV бр. 168Б/2 ТС Врање 4 - ТС Врање 1,

који су у власништву "Електромрежа Србије" А.Д., једним својим делом укрштају са обухватом предметног плана (ситуацију достављамо у прилогу).

Према Плану инвестиција и Плану развоја преносног планирана је реконструкција ДВ 110 kV бр. 153 ХЕ Врла 3 – ТС Врање 1.

С обзиром на горе поменуте околности обавештавамо вас да је свака градња испод или у близини далековода условљена:
Уредбом о локацијским условима („Сл. гласник РС", бр.115/2020)
Законом о енергетици" ('Сл. гласник РС', бр. 145/2014, 95/2018 - др. закон, 40/2021, 35/2023 - др. закон и 62/2023)
Закон о планирању и изградњи ('Сл. гласник РС', бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - др. закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023)
„Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова назимног напона од 1 kV до 400 kV" („Сл. лист СФРЈ" број 65 из 1988. год.; „Сл. лист СРЈ" број 18 из 1992. год.),
„Правилником о техничким нормативима за електроенергетска постројења назимног напона изнад 1000 V" („Сл. лист СФРЈ" број 4/74),
„Правилником о техничким нормативима за уземљења електроенергетских постројења назимног напона изнад 1000 V" („Сл. лист СРЈ" број 61/95),
„Законом о заштити од нејонизујућих зрачења" („Сл. гласник РС" број 36/2009 и 93/2021) са припадајућим правилницима, од којих посебно издвајамо: „Правилник о границама нејонизујућим зрачењима" („Сл. Гласник РС", бр. 104/2009) и „Правилник о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања" („Сл. Гласник РС", бр. 104/2009),
„SRPS N.C0.101 - Заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења - Заштита од опасности",
„SRPS N.C0.102 - Заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења - Заштита од сметњи" (Сл. лист СФРЈ број 68/86), као и
„SRPS N.C0.104 – Заштита телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења – Увођење телекомуникационих водова у електроенергетска постројења" (Сл. лист СФРЈ број 49/83).

У случају градње испод или у близини далековода, потребна је сагласност ЕМС АД при чему важе следећи услови:

- Сагласност би се дала на Елаборат који Инвеститор планираних објеката треба да обезбеди, у коме је дат тачан однос далековода и објеката чија је изградња планирана, уз задовољење горе поменутих прописа и закона и исти може израдити пројектна организација која је овлашћена за те послове. Трошкови израде Елабората падају у целости на терет Инвеститора планираних објеката.
- Приликом израде Елабората прорачуне сигурносних висина и удаљености урадити за температуру проводника од +80°C, за случај да постоје надземни делови, у складу са техничким упутством ТУ-ДВ-04. За израду Елабората користити податке из пројектне документације далековода које вам на захтев достављамо, као и податке добијене на терену геодетским снимањем који се обављају о трошку Инвеститора планираних објеката.
- Елаборат доставити у минимално три примерка (два примерка остају у трајном власништву ЕМС АД), као и у дигиталној форми.
- У Елаборату приказати евентуалне радове који су потребни да би се међусобни однос ускладио са прописима.

У складу са чланом 218. Закона о енергетици („Сл. гласник РС", бр. 145/2014, 95/2018 – др. Закон и 40/2021) обавештавамо вас да заштитни појас далековода износи 25 m са обе стране далековода напонског нивоа 110 kV од крајњег фазног проводника.

Претходно наведени услови важе приликом израде Елабората о могућностима градње планираних објеката у заштитном појасу далековода, при чему је потребно:

1) Уцртати положаје планиране инфраструктуре у односу на далеководе и проверити њихов однос и усклађеност у складу са горе наведеним условимаи законско техничком регулативом, и дати закључак да ли је испоштовано захтевано са евентуалним предлогом мера за усклађивање.
   У зонама повећане осетљивости Елаборатом морају бити прорачунате и вредности нивоа електромагнетног поља и извршена провера њихове усклађености са законском регулативом. По изградњи објекта (пре добијања употребне дозволе) потребно је да Инвеститор објекта достави А.Д. „Електромрежа Србије" извештај о првим испитивањима јачине електричног поља и магнетне индукције од стране овлашћене лабораторије (правног лица) за испитивање нејонизујећег зрачења која је овлашћена од стране надлежног Министарства, чиме би се додатно проверили резултати добијени прорачуном у Елаборату, односно да ли је задовољен члан 5 „Правилник о границама нејонизујућим зрачењима" („Сл. Гласник РС", бр. 104/2009).
2) Анализирати индуктивни и галвански утицај на потенцијалне планиране објекте од електропроводног материјала.
3) Анализирати индуктивни утицај на потенцијалне планиране телекомуникационе водове (нема потребе да се ради у случају да се користе оптички каблови).

Напомена: Елаборатом мора бити обрађена изградња комплетне инфраструктуре (јавне расвете, саобраћајница, водовод и канализација, топловоди, дистрибутивна мрежа, озелењавање и др.). Такође је неопходно да се у елаборату дефинишу безбедносне мере приликом извођења радова и експлоатације објеката.

У близини далековода, а ван заштитног појаса, потребно је размотрити могућност градње планираних објеката у зависности од индуктивног утицаја на:

- потенцијалне планиране објекте од електропроводног материјала и
- потенцијалне планиране телекомуникационе водове (нема потребе да се ради у случају да се користе оптички каблови).

Предвидети мере попут сопствених и колективних средстава заштите, галванских уметака чији је изолациони ниво виши од граничних вредности утицаја, изоловање надземних делова пластичним омотачима и слично.

Уколико постоје метални цевоводи, у зависности од насељености подручја, потребно је анализирати индуктивни утицај на максималној удаљености до 1000 m од осе далековода. Индуктивни утицај, у зависности од специфичне отпорности тла и насељености подручја, потребно је анализирати на максималној удаљености до 3000 m од осе далековода, у случају градње телекомуникационих водова.

У близини далековода, а ван заштитног појаса ЕМС АД ће по захтеву доставити податке за израду Елабората, при чему подносилац захтева није у обавези да достави Елаборат на увид и сагласност ЕМС АД. У таквим случајевима пожељно је да се изради Елаборат како би се извршила провера утицаја на изграђени или планирани објекат са потребним додатним заштитним мерама приликом рада и експлоатације са аспекта безбедности људи и опреме.

У случају да се из Елабората утврди колизија далековода и планираних објеката са пратећом инфраструктуром и уколико се утврди јавни (општи) интерес планираног објекта и достави налог мера за измештање (реконструкцију или адаптацију) од стране надлежних органа, потребно је да се:

- Приступи склапању Уговора о пословно-техничкој сарадњи ради регулисања међусобних права и обавеза између "Електромрежа Србије" А. Д. и свих релевантних правних субјеката у реализацији пројекта адаптације или реконструкције далековода, у складу са „Законом о енергетици" („Сл. гласник РС", бр. 145/2014, 95/2018 – др. Закон и 40/2021) и „Законом о планирању и изградњи" („Сл. гласник РС" број 72/2009, 81/2009-исправка, 64/2010-одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013-одлука УС и 50/2013-одлука УС, 98/2013-одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - др. Закон и 9/2020).
- О трошку Инвеститора планираних објеката, а на бази пројектих задатака усвојених на Стручном панелу за пројектно техничку документацију "Електромрежа Србије" А. Д., уради техничка документација за адаптацију или реконструкцију и достави "Електромрежа Србије" А. Д. на сагласност.
- О трошку Инвеститора планираних објеката, евентуална адаптација или реконструкција далековода (односно отклањање свих колизија констатованих Елаборатом) изврши пре почетка било каквих радова на планираним објектима у непосредној близини далековода.
- Пре почетка било каквих радова у близини далековода о томе обавесте представници "Електромрежа Србије" А. Д.

Наша препорука је да се било који објекат, планира ван заштитног појаса далековода како би се избегла израда Елабората о могућностима градње планираних објеката у заштитном појасу далековода и евентуална адаптација или реконструкција далековода. Такође, наша препорука је и да минимално растојање планираних објеката, пратеће инфраструктуре и инсталација, од било ког дела стуба далековода буде 12 m, што не искључује потребу за Елаборатом.

Остали општи технички услови:

- Приликом извођења радова као и касније приликом експлоатације планираних објеката, водити рачуна да се не наруши сигурносна удаљеност од 5 m у односу на проводнике далековода напонског нивоа 110 kV.
- Испод и у близини далековода не садити високо дрвеће које се својим растом може приближити на мање од 5 m у односу на проводнике далековода напонског нивоа 110 kV, као и у случају пада дрвета.

- Забрањено је коришћење прскалица и воде у млазу за заливање уколико постоји могућност да се млаз воде приближи на мање од 5 m од проводника далековода напонског нивоа 110 kV.
- Забрањено је складиштење лако запаљивог материјала у заштитном појасу далековода.
- Прикључке извести подземно у случају укрштања са далеководом.
- Нисконапонске, телефонске прикључке, прикључке на кабловску телевизију и друге прикључке извести подземно у случају укрштања са далеководом.
- Приликом извођења било каквих грађевинских радова, нивелације терена, земљаних радова и ископа у близини далековода, ни на који начин се не сме угрозити статичка стабилност стубова далековода. Терен испод далековода и око стубова далековода се не сме насипати.
- Све металне инсталације (електро-инсталације, грејање и сл.) и други метални делови (ограде и сл.) морају да буду прописно уземљени. Нарочито водити рачуна о изједначењу потенцијала.
- Делови цевовода кроз које се испушта флуид морају бити удаљени најмање 30 m од најистуренијих делова далековода под напоном.

Уобичајена је пракса да се у постојећим коридорима далековода могу изводити санације, адаптације и реконструкције, ако то у будућности због потреба интервенција и ревитализација електроенергетског система буде неопходно, а не може бити сагледано у овом часу.

Важност горе наведених услова је две године од датума издавања. Након истека овог рока подносилац захтева је дужан да тражи обнову важности истих.

За сва додатна објашњења можете се обратити Служби за издавање услова мишљења и сагласности, Дирекција за асет менаџмент, Улица војводе Степе 412, 11000 Београд и Драгани Шилер на тел. 011/3957-256 и Александру Куколечи на тел. 011/3957-156.

С поштовањем,

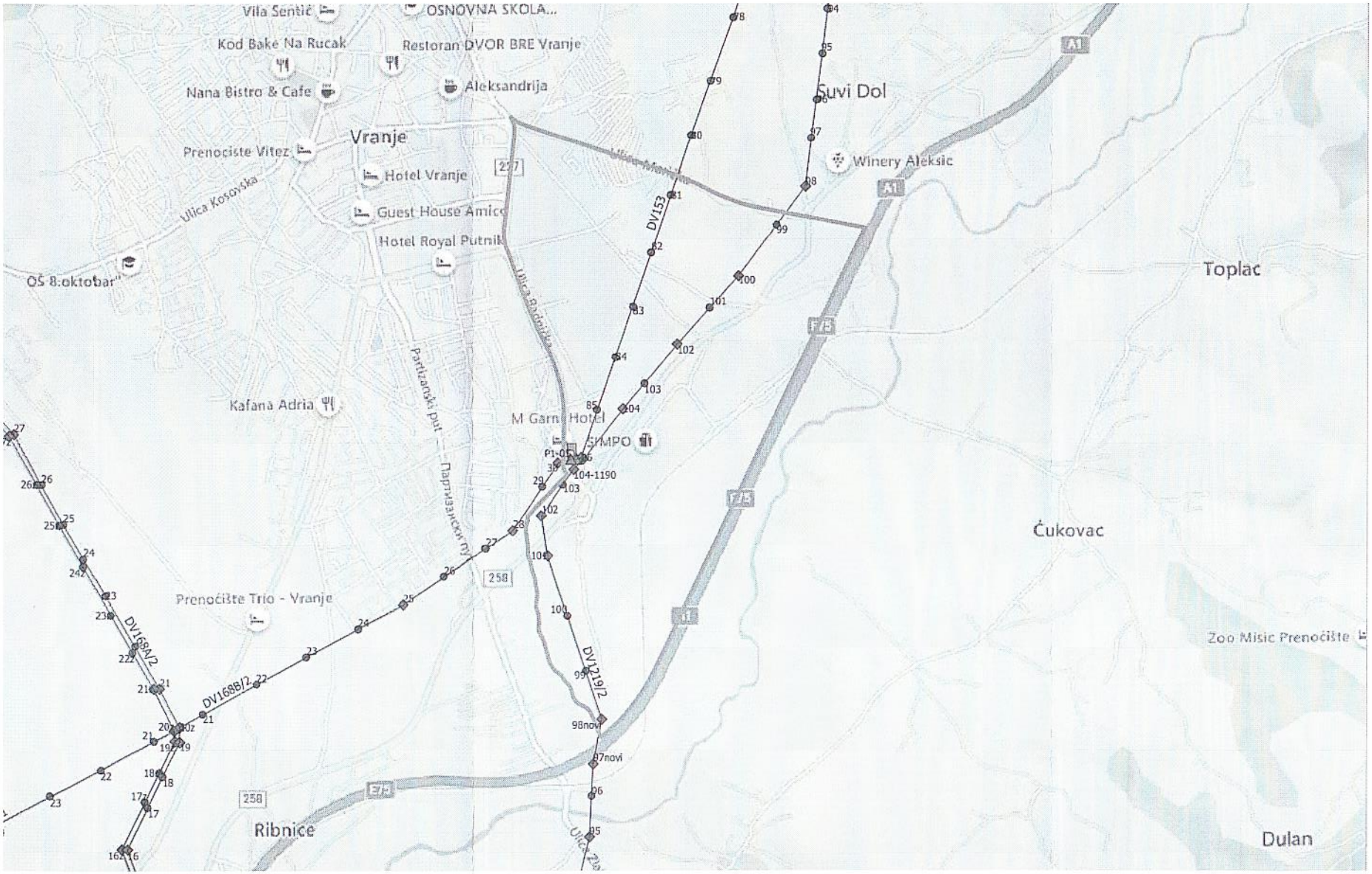
Извршни директор за пренос
електричне енергије

Бранко Ђорђевић, дипл. инж. електр.

Прилог: као у тексту

Копије доставити:
- Инвестиције и развој, Дирекција за инвестиције, Сектор за инвестиционе пројекте високонапонских водова
- Инвестиције и развој, Дирекција за развој, Сектор за развој преносног система
- Инвестиције и развој, Дирекција за развој, Сектор за техничко-технолошки развој и инвестициони план
- Пренос електричне енергије, Дирекција за одржавање преносног система, Регионални центар одржавања Крушевац
- Пренос електричне енергије, Дирекција за асет менаџмент, Служба за издавање услова мишљења и сагласности

Други оригинал:
- Архива

Vila Sentić
OSNOVNA SKOLA...
Kod Bake Na Rucak
Restoran DVOR BRE Vranje
Nana Bistro & Cafe
Aleksandrija
Suvi Dol
Vranje
Prenoćiste Vitez
Hotel Vranje
Winery Aleksic
Ulica Kosovska
Guest House Amico
Hotel Royal Putnik
OŠ 8.oktobar"
Toplac
Kafana Adria
M Garni Hotel
SUMPO
Partizanski put
Ćukovac
Prenoćište Trio - Vranje
Zoo Misic Prenoćište
Ribnice
Dulan
DV153
DV168A/2
DV168B/2
DV219/2
227
258
A1
E75

258
DV153
DV12192
P1x05
Ulica Radnička
Ulica Dr Sime Miloševića
Ulica 20. oktobra
Ulica Donjevranjska
Улица Марије Кири
Ulica Marije Kir
DV16682

Јавно водопривредно предузеће
"Србијаводе" Београд
Водопривредни центар "Морава" Ниш
Број: 3811/1
Датум: 12.06. 2024.год.
Ниш

А.П.

На основу члана 113-118 Закона о водама („Сл. гласник РС“, бр.30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18-др.закон), Правилника о садржини и обрасцу захтева за издавање водних аката, садржини мишљења у поступку издавања водних услова и садржини извештаја у поступку издавања водне дозволе („Сл.гласник РС“, бр.72/17, 44/18 и 12/22), Закона о планирању и изградњи („Сл.гласник РС“, бр.72/09, 81/09-испр., 64/10-одл.УС, 24/11, 121/12 одл.УС, 42/13-одл.УС, 50/13 одл.УС, 98/13 одл.УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон, 9/20, 52/21 и 62/23), решавајући по захтеву бр.сл/2024 од 28.3.2024.год. (наш бр. 3811 од 02.04.2024.год.) Градске управе Града Врања, Одељење за урбанизам, имовинско – правне послове, комунално – стамбене делатности и заштиту животне средине, одсек за урбанизам, за издавање услова и података који су од значаја за израду **Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – индустријска зона**, ЈВП „Србијаводе“ Београд, ВПЦ „Морава“ Ниш, издаје

РЕШЕЊЕ
О ИЗДАВАЊУ ВОДНИХ УСЛОВА

1. Издају се водни услови подносиоцу захтева Градској управи Града Врања, Одељење за урбанизам, имовинско – правне послове, комунално – стамбене делатности и заштиту животне средине, одсек за урбанизам, који морају да се испуне при изради Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – индустријска зона.
2. Водни услови престају да важе по истеку једне (1) године од дана њиховог издавања, ако у том року није поднет захтев за издавање водне сагласности на предметну планску документацију – у целини или по фазама, односно деловима који представљају техничку и функционалну целину.
3. Предметни водни услови су уписани у Уписник водних услова за водно подручје Морава, под редним бројем 110 од 12.06. 2024.године.
4. Предметни водни услови се издају само за израду плана предметног ПГР-а и нису услови за пројектовање и прикључење на комуналну, саобраћајну и другу инфраструктуру, и не могу се користити у поступку издавања локацијских услова.
5. Водним условима се одређују технички и други захтеви који морају да се испуне при изради планских докумената за реконструкцију и изградњу објеката који могу трајно, привремено и повремено утицати на режим вода, односно, за усаглашавање утицаја објеката на режим вода, и обрнуто, режима вода на објекте. Техничку документацију израдити у складу са прописима који уређују израду планова, пројеката и усвојити техничко-технолошка решења уз испуњење следећих услова:

5.1. Да се у обухвату плана предметног ПГР-а, дефинише водно земљиште у складу са одредбама поглавља II. ВОДНОГ ДОБРА Закона о водама.

5.1.1. Представити оријентацију подручја Града Врања са предметним изменама и допунама, у односу на ближе водотокове. **Потребно је дефинисати ширину појаса уз корито водотока на којем се не могу градити објекти (водно земљиште). Треба оставити <u>min 5m'</u> слободног коридора уз нерегулисани**

водоток или min 3m' слободног коридора уз регулисани водоток, за случај спровођења одбране од поплава, уколико се за тим укаже потреба (приступ механизацији и др.)

5.2. Да се у обухвату плана предметног ПГР-а води рачуна о постојећим водним објектима (водним актима и техничкој документацији) на начин који ће обезбедити заштиту њихове стабилности и заштиту режима вода. Омогућити извођење и наставак регулационих радова на уређењу водних тела у складу са постојећом техничком документацијом.

5.3. Да се у обухвату плана предметног ПГР-а предвиди у складу са постојећом и важећом техничком документацијом заштита предметног подручја и објеката на истом од наиласка - утицаја великих вода.

5.3.1. Представити хидрографски положај, сливну површину, плавну зону, ерозиона подручја, интензитет и категорију ерозионих процеса и остале карактеристичне податке предметног водотока, постојећих и планираних водних објеката и спровести хидролошке и хидрауличке прорачуне. Потребан степен заштите, критеријуме, радове и мере усагласити са Стратегијом управљања водама на територији Републике Србије до 2034.године.

5.4. Да положај објеката у обухвату плана предметног ПГР-а не ремети и погоршава водни режим на предметном простору, да не ремети отицање великих вода и омогући спровођење одбране од поплава у складу са Општим и Оперативним планом за одбрану од поплава.

5.5. Да се у обухвату плана предметног ПГР-а води рачуна о приоритету коришћења водних ресурса:

5.5.1. начин водоснабдевања објеката на предметном простору;

5.5.2. приоритет је водоснабдевање, пре свега насеља, а потом мањих корисника;

5.5.3. не смеју се угрозити зоне санитарне заштите евентуалних изворишта водоснабдевања који се налазе на предметном подручју;

5.5.4. дефинисати и представити заштитне санитарне зоне око постојећих изворишта, како би се спречило загађење и

5.5.5. код извођења грађевинских и других објеката у заштићеној зони мора бити у складу са прописаним законским нормама за ова подручја.

5.6. Да се положајем објеката у обухвату плана предметног ПГР-а при укрштању са водним објектима за коришћење вода (магистрални цевовод, резервоари, пумпне станице и др.) не сме угрозити стабилност и функција снабдевања водом за пиће становништва, индустрије и др.

5.7. Да се положајем објеката у обухвату плана предметног ПГР-а при укрштању са водним објектима за сакупљање отпадних и загађених вода и одвођење колекторима до постројења за пречишћавање отпадних вода (ППОВ), не сме угрозити њихова стабилност и функција.

5.8. Да се код отпадних вода из објеката у обухвату плана предметног ПГР-а води рачуна о начину и приоритету решавања одвођења, пречишћавања и испуштања у систем канализације или реципијенте:

5.8.1. отпадне воде пре испуштања у систем канализације или реципијенте делимично или потпуно пречисте до нивоа који одговара прописаном квалитету вода;

5.8.2. отпадне воде које имају карактеристике технолошких и термичких отпадних вода, морају да прођу кроз третман предпречишћавања пре упуштања у канализацију комплекса или насеља, до нивоа где квалитет пречишћених отпадних вода, након третмана, мора да одговара квалитету санитарних отпадних вода које се упуштају у канализацију (МДК);

5.8.3. уколико је потребно: дефинисати локацију за изградњу уређаја за пречишћавање отпадних вода, према коме би се усмеравали главни фекални колектори из предметне зоне (јединствени систем) или наћи друго решење;

5.8.4. није дозвољено испуштање отпадних вода, без претходног пречишћавања, у подземље, водотоке, језера, бунаре или јавну канализацију;

5.8.5. није дозвољена изградња водопропусних септичких јама и понирућих упојних бунара, јер неконтролисано загађују подземље;

5.8.6. тамо где постоји потреба за одвођењем површинских атмосферских вода (насеља која су изграђена у подручју где постоје депресије или у самом приобаљу) предвидети могућност и обезбедити услове за изградњу главних површинских одводних канала или цевовода и њихово уливање у реципијент.

5.9. Да објекти у обухвату плана предметног ПГР-а који имају намену коришћења вода, испуштање отпадних вода, уређења водотока, као и објеката за заштиту од поплава, ерозија и бујица, као и објекти у којима се обавља производња и постоје технолошке отпадне воде (кланице, млекаре, хладњаче, и др. производни програм), морају имати издата водна акта (услови, сагласности и дозволе) у складу са Законом о водама.

5.10. На водном земљишту, катастарским парцелама чији је корисник Република Србија није дозвољена било каква градња. За прелазе инсталација и продуктовода (вода, канализација, ПТТ, ел.инсталације и сл.), мора се прибавити посебно одобрење од ЈВП „Србијаводе“ - Београд.

6. Да по завршеној изради планске документације (у целини или по фазама-деловима који представљају техничку и функционалну целину) и испуњењу водних услова у складу са чл.119 Закона о водама обавеза је обратити се јавном водопривредном предузећу, са захтевом за издавање водне сагласности.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Градска управа Града Врања, Одељење за урбанизам, имовинско – правне послове, комунално – стамбене делатности и заштиту животне средине, одсек за урбанизам, је поднела захтев бр. сл/2024 од 28.03.2024.године ради добијања водних услова за израду планских докумената: Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – индустријска зона.

I. Уз захтев је достављена следећа документација:

- Захтев за издавање услова;
- Одлука о изради Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – индустријска зона;
- Графички приказ подручја са границом Плана;
- Елаборат за рани јавни увид (путем линка).

II. На основу преузете и наше расположиве техничке документације констатовано је следеће:

Плански основ за израду Плана чини Генерални урбанистички план Врања („Сл. гласник града Врања“, бр.37/2018), Измене и допуне Генералног урбанистичког плана Врања

(„Сл.гласник града Врања, бр.32/20) и Друге измене и допуне Генералног урбанистичког плана Врања („Службени гласник града Врања“, бр.29/2023).

Правни основ за израду Плана је садржан у одредбама члана 46. став 1 Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр.72/09, 81/09 – исправка, 64/10 – одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 – одлука УС, 50/13 – одлука УС, 54/13 – одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14 и 145/14, 83/2018, 31/19, 37/19-др. Закон, 9/20, 52/21 и 62/23) којим је прописано да Одлуку о изради измена и допуна планског документа доноси надлежни орган за његово доношење односно Привремени орган града Врања, по претходно прибављеном мишљењу Комисије за планове града Врања, број 06-9/2021-10 од 24.01.2024.године.

Хидрографски и хидролошки параметри на предметној локацији:

Градска река, Рашки поток и јаруга на к.п. 5669 (КО Врање 2) представљају леве притоке реке Јужне Мораве. Основни правац пружања токова је северозапад-југоисток.

Основни параметри слива Градске реке су:

- површина слива: $F = 31,6 \quad km^2$

Хидролошки подаци Градске реке:

- стогодишња велика вода $Q_{1\%} = 28$ m3/s
- педесетогодишња велика вода $Q_{2\%} = 23$ m3/s

Према Одлуци о утврђивању Пописа вода I реда (*"Сл.гласник РС", бр. 83/2010*), Градска река, Рашки поток и јаруга на к.п. 5669 (КО Врање 2) спадају у воде II реда.

1. Обухваћеност Оперативним планом или Општим планом за одбрану од поплава:

Територија Града Врања је обухваћена Општим планом за одбрану од поплава за период од 2019.÷2024.године („Сл.гласник РС“ број 19/2019 од 15.03.2019.године*)*.

Предметни водотоци нису регулисани на предметном подручју. Градска река и Рашки поток се налази у Оперативном плану одбране од поплава за 2024.годину (*„Сл.гласник РС“ број 117/2023 од 27.12.2023.године)*.

Основни административни и хидрографски подаци за водну књигу, у складу са Правилником о садржини, начину вођења и обрасцу водне књиге (*„Сл.гласник РС”, бр.86/2010*), који се уписују у Уписник водних услова за водно подручје Морава.

- административни подаци – назив / положај:
  - Инвеститор: ГРАД ВРАЊЕ
  - објекта / плана: План генералне регулације (ПГР)
  - делатности: -
  - катастарска парцела: -
  - катастарска општина: ВРАЊЕ 1 И ВРАЊЕ 2
  - општина: -
  - управни округ: Пчињски
- хидрографски положај:
  - водно подручје: Морава
  - слив: Јужна Морава
  - водоток / акумулација / језеро / подземна вода: Градска река, Рашки поток и јаруга на к.п. 5669 (КО Врање 2)
  - ток уз објекат: јавна канал./канал/поток/водоток:

- водопривредна делатност:

1. уређење водотока и заштиту од штетног дејства вода
2. коришћење вода
3. заштита воде од загађења

На основу чл.117. Закона о водама, израда планских документа спада под: тип 20. –израда урбанистичких (план генералне регулације и генерални урбанистички план) планова.

У складу са чл.130. Закона о водама, и на основу Правилника о садржини, начину вођења и обрасцу водне књиге (*„Сл.гласник РС“ бр.86/2010*), ови водни услови су уписани у Уписник водних услова за водно подручје Морава, што је дато у услову бр.3.

Услови под тачком број 5. су дати у складу са одредбама поглавља ***II. ВОДНОГ ДОБРА*** (чл. 5, 8, 9, 10); одредбама поглавља ***III. ВОДНИ ОБЈЕКТИ*** (чл. 23); одредбама ***4.1.2.1. Заштита од поплава*** (чл.52-55, 58); одредбама ***4.2.2. Коришћење вода*** (чл.71-73, 77); одредбама ***4.3. Заштита вода од загађивања*** (чл.97 - 106); и одредбама ***1. Забране и ограничења*** (чл. 133) Закона о водама.

Решавајући по поднетом захтеву и на основу достављене документације и увида на терену, стручна служба ЈВП „Србијаводе“, ВПЦ „Морава“ - Ниш предлаже издавање водних услова као у диспозитиву решења.

Водни услови према чл.113 став 3. Закона о водама, су водна акта која нису управна акта, и против ових услова не може се изјавити жалба.

Доставити:

- подносиоцу захтева;
- архиви.

За ЈВП „Србијаводе“ Београд
руководилац ВПЦ „Морава“ – Ниш

Драгана Симић, дипл.правник

(„Сл.гласник града Врања, бр.32/20) и Друге измене и допуне Генералног урбанистичког плана Врања („Службени гласник града Врања“, бр.29/2023).

Правни основ за израду Плана је садржан у одредбама члана 46. став 1 Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр.72/09, 81/09 – исправка, 64/10 – одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 – одлука УС, 50/13 – одлука УС, 54/13 – одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14 и 145/14, 83/2018, 31/19, 37/19-др. Закон, 9/20, 52/21 и 62/23) којим је прописано да Одлуку о изради измена и допуна планског документа доноси надлежни орган за његово доношење односно Привремени орган града Врања, по претходно прибављеном мишљењу Комисије за планове града Врања, број 06-9/2021-10 од 24.01.2024.године.

Хидрографски и хидролошки параметри на предметној локацији:

Градска река, Рашки поток и јаруга на к.п. 5669 (КО Врање 2) представљају леве притоке реке Јужне Мораве. Основни правац пружања токова је северозапад-југоисток.

Основни параметри слива Градске реке су:

- површина слива: $F = 31,6 \quad km^2$

Хидролошки подаци Градске реке:

- стогодишња велика вода $Q_{1\%} = 28$ m3/s
- педесетогодишња велика вода $Q_{2\%} = 23$ m3/s

Према Одлуци о утврђивању Пописа вода I реда (*"Сл.гласник РС", бр. 83/2010*), Градска река, Рашки поток и јаруга на к.п. 5669 (КО Врање 2) спадају у воде II реда.

1. Обухваћеност Оперативним планом или Општим планом за одбрану од поплава:

Територија Града Врања је обухваћена Општим планом за одбрану од поплава за период од 2019.÷2024.године („Сл.гласник РС“ број 19/2019 од 15.03.2019.године).

Предметни водотоци нису регулисани на предметном подручју. Градска река и Рашки поток се налази у Оперативном плану одбране од поплава за 2024.годину (*„Сл.гласник РС“ број 117/2023 од 27.12.2023.године).*

Основни административни и хидрографски подаци за водну књигу, у складу са Правилником о садржини, начину вођења и обрасцу водне књиге (*„Сл.гласник РС”, бр.86/2010*), који се уписују у Уписник водних услова за водно подручје Морава.

- административни подаци – назив / положај:
  - Инвеститор: ГРАД ВРАЊЕ
  - објекта / плана: План генералне регулације (ПГР)
  - делатности: -
  - катастарска парцела: -
  - катастарска општина: ВРАЊЕ 1 И ВРАЊЕ 2
  - општина: -
  - управни округ: Пчињски
- хидрографски положај:
  - водно подручје: Морава
  - слив: Јужна Морава
  - водоток / акумулација / језеро / подземна вода: Градска река, Рашки поток и јаруга на к.п. 5669 (КО Врање 2)
  - ток уз објекат: јавна канал./канал/поток/водоток:

- водопривредна делатност:

1. уређење водотока и заштиту од штетног дејства вода
2. коришћење вода
3. заштита воде од загађења

На основу чл.117. Закона о водама, израда планских документа спада под: тип 20. –израда урбанистичких (план генералне регулације и генерални урбанистички план) планова.

У складу са чл.130. Закона о водама, и на основу Правилника о садржини, начину вођења и обрасцу водне књиге (*„Сл.гласник РС“ бр.86/2010*), ови водни услови су уписани у Уписник водних услова за водно подручје Морава, што је дато у услову бр.3.

Услови под тачком број 5. су дати у складу са одредбама поглавља ***II. ВОДНОГ ДОБРА*** (чл. 5, 8, 9, 10); одредбама поглавља ***III. ВОДНИ ОБЈЕКТИ*** (чл. 23); одредбама ***4.1.2.1. Заштита од поплава*** (чл.52-55, 58); одредбама ***4.2.2. Коришћење вода*** (чл.71-73, 77); одредбама ***4.3. Заштита вода од загађивања*** (чл.97 - 106); и одредбама ***1. Забране и ограничења*** (чл. 133) Закона о водама.

Решавајући по поднетом захтеву и на основу достављене документације и увида на терену, стручна служба ЈВП „Србијаводе“, ВПЦ „Морава“ - Ниш предлаже издавање водних услова као у диспозитиву решења.

Водни услови према чл.113 став 3. Закона о водама, су водна акта која нису управна акта, и против ових услова не може се изјавити жалба.

Доставити:

- подносиоцу захтева;
- архиви.

За ЈВП „Србијаводе“ Београд
руководилац ВПЦ „Морава“ – Ниш

Драгана Симић, дипл.правник

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ПУТЕВИ СРБИЈЕ	Услови за израду плана генералне регулације	Број: 953-8352/24-1 Датум: 29-04-2024

Булевар краља Александра 282, 11000 Београд, Србија, Тел: (+381 11) 30 40 700, www. putevi-srbije.rs

ГРАД ВРАЊЕ – ГРАДСКА УПРАВА
Одељење за урбанизам, имовинско-правне послове, комунално-стамбене делатности и заштиту животне средине

Писарница Града Врања

Примљено	09 MAY 2024			
Орган	Орг.јед.		прилог	вредн.
08				

17500 Врање
Краља Милана бр. 1

Поштовани,

Дописом број сл/2024, од 28.03.2024. године, наш заводни број 953-8352, од 02.04.2024. године, обратили сте ради издавање услова (података) који су од значаја за израду Плана генералне регулације Зоне 4 у Врању – Индустријска зона. У прилогу је достављена одлука о изради овог планског документа. Материјал за рани јавни увид преузета је са званичне интернет стране града Врања.

Увидом у достављени материјал, утврђено је да се у оквиру граница предметног плана налазе трасе државних путева, у складу са Уредбом о категоризацији државних путева („Службени гласник РС”, бр. 87/23 и 24/24) и Референтним системом мреже државних путева, и то:

- државни пут IA реда А1: државна граница са Мађарском (гранични прелаз Хоргош) - Нови Сад - Београд - Ниш - Врање - државна граница са Македонијом (гранични прелаз Прешево);
- државни пут IIA реда број 227: Лесковац - Стројковце - Мирошевце - Власе - Врање - Доњи Стајевац;
- државни пут IIA реда број 258: веза са државним путем А1 (петља Лесковац центар) - Лесковац - Владичин Хан - Врање - Бујановац - државна граница са БЈР Македонијом.

Како у достављеном нису наведене интервенције у вези са државним путевима, овим дајемо опште услове које треба поштовати приликом израде предметних измена и допуна:

- Планирана решења ускладити са Законом о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 – др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23), Законом о путевима („Службени гласник РС”, бр. 41/18, 95/18 – др. закон и 92/23 – др. закон), Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута („Сл. гласник РС”, број 50/11) и другим важећим прописима;
- Планска решења морају бити усклађена и са важећом планском и пројектном документацијом, планском и пројектном документацијом чија је израда у току, а за коју је ЈП „Путеви Србије” издало услове и сагласности; Поштовати заштитни појас и појас контролисане изградње у складу са важећим планским документом и законом;
- Планом предвидети и обезбедити заштитни појас и појас контролисане градње, у складу са чл. 33, 34. и 36. Закона о путевима, тако да први садржаји објеката високоградње морају бити удаљени минимално 10,00 m од границе путног земљишта државног пута II реда, односно минимално 10,00 m од границе путног земљишта државног пута IA реда, уз обезбеђење приоритета безбедног одвијања саобраћаја на државним путним правцима. Ширина заштитног појаса примењује се и у насељима, осим ако је другачије одређено просторним, односно урбанистичким планом;
- Сходно чл. 37. и 38. Закона о путевима обезбедити прегледност јавног пута, како се не би угрозила безбедност саобраћаја;
- Приказати попречни профил државног пута, у складу са важећим планом или сходно напред наведеном правилнику, уколико плански није дефинисан;
- Просторним, односно урбанистичким планом, на основу члана 84. Закона о путевима, одређују се деонице јавног пута, односно објеката са додатним елементима (шири коловоз, тротоар,

раскрнице, простори за паркирање, јавна расвета, бициклистичке и пешачке стазе и сл), објекти и опрема која одговара потребама насеља. Приликом изградње наведених додатних елемената не сме се нарушити континуитет трасе државних путева. Ширина саобраћајних трака мора бити дефинисана у складу са важећим прописима и законима из ове области. Трошкове изградње додатних елемената јавног пута сноси јединица локалне самоуправе која је захтевала изградњу тих елемената;

- Сходно члану 45. Закона о путевима, јединица локалне самоуправе дужна је да планском документацијом смањи број саобраћајних прикључака на државни пут на најмањи могући број;
- Аутобуска стајалишта на јавном путу планирати у складу са чланом 85. Закона о путевима;
- Приликом евентуалне реконструкције/изградње саобраћајних прикључака на државне путеве II реда, потребно водити рачуна о следећем:
  - ширина коловоза приступног пута мора бити минималне ширине 5,00 m и дужине 20,00 m,
  - коловоз мора бити димензионисан за тешко саобраћајно оптерећење,
  - просечном годишњем дневном саобраћају,
  - полупречнике лепеза у зони раскрснице утврдити на основу криве трагова меродавних возила које ће користити предметне саобраћајне прикључке,
  - рачунској брзини на путу,
  - просторним карактеристикама терена,
  - зонама потребне прегледности,
  - обезбедити приоритет саобраћаја на државним путнимм правцима,
  - адекватно решење прихватања и одводњавања површинских вода, уз усклађивање са системом одводњавања државног пута,
  - коловоз прикључне саобраћајнице мора бити пројектован сходно чл. 41-43. Закона о путевима;
- Приликом евентуалног планирања изградње бициклистичких и пешачких стаза поред државног пута узети у обзир Закон о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС”, бр. 41/09, 53/10, 101/11, 32/13 – УС, 55/14, 96/15 – др. закон, 9/16 – УС, 24/18, 41/18, 41/18 – др. закон, 87/18, 23/19 и 128/20 – др. закон) и адекватне одредбе Правилника о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута;
- Општи услови за постављање инсталација:
  - траса инсталација мора се пројектно усагласити са постојећим инсталацијама поред и испод државних путева;
- Услови за подземно укрштање инсталација са путем:
  - да се укрштање са путем предвиди искључиво механичким подбушивањем испод трупа пута, управно на пут, у прописаној заштитној цеви,
  - заштитна цев мора бити пројектована на целој дужини између крајних тачака попречног профила пута увећана за по 3,00 m са сваке стране,
  - минимална дубина предметних инсталација и заштитних цеви од најниже коте коловоза до горње коте заштитне цеви износи 1,35 m,
  - минимална дубина предметних инсталација и заштитних цеви испод путног канала за одводњавање (постојећег или планираног) од коте дна канала до горње коте заштитне цеви износи 1,20 m;
- Услови за паралелно вођење инсталација са путем:
  - инсталације морају бити постављене минимално 3,00 m од крајње тачке попречног профила пута (ножице насипа трупа пута или спољње ивице путног канала за одводњавање),
  - не дозвољава се вођење инсталација по банкини, по косинама усека или насипа, кроз јаркове и кроз локације које могу бити иницијалне за отварање клизишта;

Булевар краља Александра 282, 11000 Београд, Србија, Тел: (+381 11) 30 40 700, www. putevi-srbije.rs

- Услови за вођење надземних инсталација у односу на пут:
  - стубове планирати изван заштитног појаса државног пута (10,00 m мерено од границе путног земљишта за државни пут другог реда), а у случају да је висина стуба већа од прописане ширине заштитног појаса државног пута, растојање предвидети на минималној удаљености за висину стуба, мерено од границе путног земљишта,
  - обезбедити сигурносну висину од 7,00 m мерено од највише коте коловоза до ланчанице, при најнеповољнијим температурним условима.

Графички прилог плана урадити у одговарајућој размери, са јасно обележеном границом плана, обележеним државним путевима, уписаним стационажама на почетку и крају деонице државног пута у обухвату, дефинисаним попречним профилом државног пута.

Уколико, током израде предметног плана, буду планиране конкретне интервенције на траси државних путева, и буду потребни додатни услови, ради издавања истих потребно је да ЈП „Путеви Србије" доставите нове предлоге решења.

У складу са чланом 47б Закона о планирању и изградњи, носилац израде планског документа је у обавези да позове на јавни увид све органе, посебне организације, односно имаоце јавних овлашћења, који су учествовали на раном јавном увиду и доставили посебне услове.

Особа за контакт: Јелена Ивановић, дипл.пр.пл, 011/30-40-625,
jelena.ivanovic@putevi-srbije.rs

С поштовањем,

Обрадио:	
Јелена Ивановић, дипл.простор.план.	
Контролисао:	
Вељко Бојовић, дипл.простор.план.	

ЈП „ПУТЕВИ СРБИЈЕ"
ПОМОЋНИК ДИРЕКТОРА

Миодраг Поледица, маст.инж.саобр.

Достављено:
1. Наслову
2. ЈП „Путеви Србије" Београд, Архиви
3. ЈП „Путеви Србије" Београд, Одељење за пројектну и планску документацију

Инфраструктура железнице Србије а.д.

АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО ЗА УПРАВЉАЊЕ ЈАВНОМ ЖЕЛЕЗНИЧКОМ ИНФРАСТРУКТУРОМ
„ИНФРАСТРУКТУРА ЖЕЛЕЗНИЦЕ СРБИЈЕ“
Београд
ИЗВРШНИ ДИРЕКТОР ЗА РАЗВОЈ, ИНВЕСТИЦИЈЕ И ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ

11000 БЕОГРАД, Немањина 6, МБ:21127094, ПИБ 109108420, Текући рачун: 160-438771-53, Поштански фах 166
Тел.: (381 11) 36 16 841, Жат: 336 E-mail: milan.novovic@srbrail.rs

Број: 3/2024-779
Дана: 13.05.2024
Наш знак: СН

Писарница Градске управе Врање

Прим-љено	14 МАЈ 2024			
Орган	Орг.јед.	БРОЈ	прилог	вредн.

Град Врање
Градска управа
Одељење за урбанизам, имовинско-правне послове, комунално-стамбене делатности и заштиту животне средине
Одсек за урбанизам

Ул. Краља Милана бр. 1
17500 Врање
ПАК: 630315

ПРЕДМЕТ: Услови „Инфраструктура железнице Србије“ а.д. за потребе израде Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – индустријска зона

У вези са вашим захтевом број: сл/2024 који смо примили 11.04.2024. године достављамо услове за израду Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – индустријска зона.

Основни циљ израде Плана је преиспитивање потреба Града и израда таквих решења која ће одговарати специфичним карактеристикама Врања и реалним могућностима његове етапне урбане обнове, а потом и просторног раста и развоја у складу са важећим Законом и плановима вишег реда.

Површина подручја обухваћена Планом је око 349 ha и то делови катастарских општина Врање 1 и Врање 2.

„Инфраструктура железнице Србије“ а.д. у складу са Просторним планом Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 88/10), Законом о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/12-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19, 9/20, 52/21 и 62/23) и планираним развојем железничке инфраструктуре, издаје услове за израду Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – индустријска зона.

На основу разматрања достављеног материјала за израду предметног Плана констатовали смо да се у обухвату Плана налази:

- магистрална једноколосечна електрифицирана железничка пруга Београд Центар – Распутница „Г“ – Раковица – Младеновац – Лапово – Ниш – Прешево – државна граница – (Табановце), у дужини од око 2,16 km, од око наспрам km 353+601 до око наспрам km 355+761, која је део међународног коридора X и која повезује земље југоисточне Европе са централном Европом. За Републику Србију ова пруга је важна као главна железничка осовина која повезује регион јужне Србије са Београдом.
- Службено место: железничка станица Врање у km 354+206 предметне пруге са седам станичних колосека која је у транспортном погледу отворена за пријем и отпрему путника и робе.
- Путни прелаз у:
  - km 353+834 предметне пруге на месту укрштаја са некатегорисаним путем који је обезбеђен браницима и саобраћајним знацима на путу,
  - km 355+081 предметне пруге на месту укрштаја са пољопривредним путем који је обезбеђен саобраћајним знацима на путу и зоном потребне прегледности.

Према Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године (Службени гласник РС, број 88/10) као и Нацртом Просторног плана Републике Србије од 2021 до 2035. године, који је прошао јавни увид, планира се:

1. Реконструкција и модернизација постојећих пруга Коридора 10, самим тим и пруге Београд Центар – Распутница „Г“ – Раковица – Младеновац – Лапово – Ниш – Прешево – државна граница – (Табановце), у двоколосечне пруге високе перформансе за мешовити (путнички и теретни) саобраћај и комбиновани транспорт.

   У току је израда техничке документације за реконструкцију и модернизацију постојеће једноколосечне железничке пруге Београд Центар – Распутница „Г“ – Раковица – Младеновац – Лапово – Ниш – Прешево – државна граница – (Табановце) по постојећој траси, на делу од Брестовца до Прешева.
2. Нова траса за будућу двоколосечну пругу за саобраћај возова великих брзина, која је дефинисана у Просторном плану подручја инфраструктурног коридора Ниш – граница Републике Македоније (Службени гласник РС, број 102/17), од Доњег Нерадовца до Ристовца, коридор пруге за велике брзине после станице „Врање“ пружаће се источно од коридора постојеће пруге и обићи насеља Рибница, Доњи Нерадовац и Горњи и Доњи Павловац, од постојеће станице „Ристовац“, која ће постати службено место.

   Донета је Одлука о изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора железничке пруге Брестовац – државна граница Републике Северне Македоније („Службени гласник РС“, број 14/23).
3. „Инфраструктура железнице Србије“ а.д. задржава земљиште на којем се налазе капацитети јавне железничке инфраструктуре, као јавно грађевинско земљиште са наменом за железнички саобраћај и реализацију развојних програма железнице.

I Општи услови

1. План израдити у складу са Просторним планом Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 88/10), Законом о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/12-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19, 9/20, 52/21 и 62/23), Законом о железници („Службени гласник РС“, број 41/18, 62/23), Законом о безбедности у железничком саобраћају („Службени гласник РС“, број 41/18) и Законом о интероперабилности железничког система („Службени гласник РС“, број 62/23).

2. Поједини изрази коришћени у овим условима имају следеће значење:

а) **железничко подручје** је земљишни простор на коме се налазе железничка пруга, објекти, постројења и уређаји који непосредно служе за вршење железничког саобраћаја, простор испод мостова и вијадуката, као и простор изнад трасе тунела.
б) **јавна железничка инфраструктура** обухвата целокупну железничку инфраструктуру која чини мрежу којом управља управљач инфраструктуре, искључујући пруге и споредне колосеке (индустријске пруге и колосеке), који су прикључени на мрежу.
в) **пружни појас** је земљишни појас са обе стране пруге, у ширини од 8m, у насељеном месту 6m, мерено управно на осу крајњих колосека, земљиште испод пруге и ваздушни простор у висини од 14m. Пружни појас обухвата и земљишни простор службених места (станица, стајалишта, распутница, путних прелаза и слично) који обухвата све техничко-технолошке објекте, инсталације и приступно-пожарни пут до најближег јавног пута.
г) **инфраструктурни појас** је земљишни појас са обе стране пруге, у ширини од 25m, мерено управно на осу крајњих колосека који функционално служи за употребу, одржавање и технолошки развој капацитета инфраструктуре.
д) **заштитни пружни појас** је земљишни појас са обе стране пруге, у ширини од 100m, мерено управно на осу крајњих колосека.
ђ) **развој железничке инфраструктуре** обухвата планирање мреже, финансијско и инвестиционо планирање, као и изградњу и модернизацију инфраструктуре.
е) **унапређење железничке инфраструктуре (модернизација)** обухвата радове великог обима на инфраструктури којима се побољшава њено целокупно функционисање.
ж) **путни прелаз** је место укрштања железничке пруге која припада јавној железничкој инфраструктури, индустријској железници или индустријском колосеку и пута у истом нивоу, који

мерено од осе колосека, укључујући и простор између колосека када се на путном прелазу налази више колосека.

з) **комплекс железничке станице** чине колосеци, перони, сигнално-сигурносни уређаји, телекомуникациони уређаји и постројења, зграде, магацини, рампе, радионице, депои као и станични трг са приступном друмском саобраћајницом од јавне друмске (уличне) мреже до комплекса станице. Станични трг поред приступне саобраћајнице до железничке станице би требало да садржи одговарајући паркинг простор за кориснике железничких услуга, зелене површине, као и пратеће услужне објекте.

II Посебни услови

1. Приликом израде предметног Плана, железничко земљиште мора остати јавно грађевинско земљиште са постојећом наменом за јавни железнички саобраћај и реализацију развојних програма железнице. Све катастарске парцеле чији је корисник "Инфраструктура железнице Србије" а.д. или на којима је уписана пруга као објекат, не могу бити предмет парцелације и препарцелације.
2. Могуће је планирати изградњу објекта (стамбених, пословних, комерцијалних) али на растојању већем од 25m, мерено управно на осу најближег колосека постојеће железничке пруге и ван границе земљишта чији је корисник "Инфраструктура железнице Србије" а.д.
3. У заштитном пружном појасу, на удаљености 50m од осе најближег колосека постојеће железничке пруге, не могу се планирати објекти у којима се производе експлозивна средства или складиште експлозивни производи и други слични објекти.
4. Сви планирани објекти не смеју својом изградњом нити експлоатацијом угрозити безбедност одвијања железничког саобраћаја, као ни безбедност постојећих објеката јавне железничке инфраструктуре.
5. Уколико се планира реконструкција или изградња друмске саобраћајнице паралелно са пругом, исту је могуће планирати ван земљишта чији је корисник железница, али тако да размак између железничке пруге и пута буде толики да се између њих могу поставити сви уређаји и постројења потребни за обављање саобраћаја на прузи и путу, с тим да износи најмање 8m рачунајући од осовине најближег колосека предметних пруга до најближе тачке горњег строја пута. Уколико су и пруга и пут у насипу растојање између њихових ивица ножица насипа не сме бити мање од 1m, као ни мање од 2m од железничких подземних инсталација (каблова).
6. Заштитни зелени појас могуће је планирати на минималном растојању од 10m, мерено од границе пружног појаса, односно на минималном растојању од 16m у насељеном подручју, а 18m ван насељеног места, под условом да високо растиње не смањује прегледност пруге, посебно у зони потребне прегледности путних прелаза.
7. Приликом уређења предметног простора не планирати формирање депонија отпада и слично, као и изливање отпадних вода у инфраструктурном појасу пруге. Не планирати постављање знакова, извора јаке светлости или било којих уређаја и справа које бојом, обликом или светлошћу смањују видљивост железничких сигнала или које могу довести у забуну раднике у вези значења сигналних знакова.
8. Одводњавање површинских вода са предметног простора мора бити контролисано и решено тако да се води на супротну страну од трупа постојећих железничких пруга.
9. У инфраструктурном појасу могу се постављати каблови, електрични водови ниског напона за осветљавање, телеграфске и телефонске ваздушне линије и водови, трамвајски и тролејбуски контактни водови и постројења, канализације и цевоводи и други водови и слични објекти и постројења на основу издате сагласности управљача инфраструктуре, која се издаје у форми решења.
10. Могуће је планирати паралелно вођење трасе комуналне инфраструктуре са трасом постојећих железничких пруга, али ван границе железничког земљишта.
11. Укрштај водовода, канализације, продуктовода и других цевовода са постојећом железничком пругом је могуће планирати под углом од 90°, а изузетно се може планирати под углом не мањим од 60°. Дубина укопавања испод железничке пруге мора износити минимум 1,80 m, мерено од коте горње ивице прага до коте горње ивице заштитне цеви, односно 1,2 m мерено од коте околног терена до горње ивице заштитне цеви инсталације. Заштитне цеви у укрштају са железничком пругом морају се поставити испод трупа пруге у континуитету испод колосека.
12. На основу Закона о планирању и изградњи (Службени гласник РС број 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/12-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19, 9/20, 52/21 и 62/23) "Инфраструктура железнице Србије" а.д. као ималац јавних овлашћења, има

обавезу утврђивања услова за изградњу објеката, односно издавање локацијских услова, грађевинске и употребне дозволе, услова за прикључење на инфраструктурну мрежу, као и за упис права својине на изграђеном објекту. У складу са тим, сви елементи за изградњу објеката, друмских саобраћајница као и за сваки продор комуналне инфраструктуре кроз труп железничке пруге (цевовод, гасовод, оптички и електроенергетски каблови и друго) ће бити дефинисани у оквиру посебних техничких услова "Инфраструктура железнице Србије" а.д. кроз обједињену процедуру.

Обавеза је обрађивача и доносиоца овог Плана да достави "Инфраструктура железнице Србије" а.д. коначан текст са графичким прилозима у одговарајућој размери из којих се може сагледати решење Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – индустријска зона, ради коначног усаглашавања, а због очувања безбедности железничког саобраћаја и јавне железничке инфраструктуре.

ИЗВРШНИ ДИРЕКТОР
ЗА РАЗВОЈ, ИНВЕСТИЦИЈЕ
И ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ

Милан Нововић

ЈП УРБАНИЗАМ И
ИЗГРАДЊА ГРАДА ВРАЊА

Жиро рачун: 200-3282690101008-88
Шифра делатности: 7111
Матични број: 17223437
ПИБ: 101767868

Писарница Градске управе Врање

Прим-љено	30 МАЈ 2024			
Орган	Орг.јед.	Б Р О Ј	прилог	вредн.

Деловодни број: 452-1/24
Датум: 03.04.2024. год.
Врање

Град Врање
Краља Милана бр.1
МБ: 07179715; ПИБ: 100548456
17500 Врање

Предмет: Услови за израду Измена и допуна Плана генералне регулације Зона 4 у Врању – Индустријска зона

Дописом Одељења за урбанизам, имовинско-правне послове, комунално-стамбене делатности и заштиту животне средине број сл/2024 од 28.03.2024.године, наш деловодни број 452/24 од 03.04.2024.године, затражено је издавање услова за потребе израде Измена и допуна Плана генералне регулације Зоне 4 – Индустријска зона. Уз захтев је достављена и Одлука као и графички приказ границе обухвата.

Увидом у предметну документацију утврђено је да се у оквиру граница предметног Плана налазе саобраћајнице које су у нашој надлежности. Приликом израде предметног Плана потребно је испунити следеће услове:

- Планирана решења – измене ускладити са:
- Законом о планирању и изградњи ("Сл. Гласник РС", број 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 43/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 – др. Закон, 9/20 и 52/21)
- Законом о путевима ("Сл.гласник РС", број 41/18 и 95/18 – др. Закон);
- Важећим прописима, правилницима
- као и са планском документацијом вишег реда.
- Планска решења морају да се усагласе са важећом усвојеном планском и урбанистичком документацијом Генерални урбанистички план града Врања, Измене и допуне Генералног урбанистичког плана града Врања и Друге измене и допуне Генерално урбанистичког плана града Врања;
- Задржати категорије саобраћајница на основу Генералног урбанистичкг плана града Врања, Измене и допуне Генерално урбанистичког плана града Врања и Друге измене и допуне Генерално урбанистичког плана града Врања;
-Јавне површине дефинисане као путеви, улице, пешачке стазе и тргови трабају бити јасно дефинисане у простору, са подацима који се могу недвосмислено преузети и користити у даљој изради техничке документације;
-Кроз план јасно дефинисати ранг саобраћајнице у складу са Законом о јавним путевима;
-Планом дефинисати начин полагања подземних и надземнихинсталација које се налазе или се планирају у јавној површини.
-Није дозвољено планирање у истој равни колског и пешачког саобраћаја осим на местима укрштаја. Пешачке комуникације планирати од материјала који су еколошки најприхватљивији запешаке;

Жиро рачун: 200-3282690101008-88
Шифра делатности: 7111
Матични број: 17223437
ПИБ: 101767868

-Посебан осврт кроз план дати на кретање лица са инвалидитетом и испоштовати све законске норме из ове области;

- Обезбедити прегледност јавног пута, како се не би угрозила безбедност саобраћаја (члан 37. и 38. Закон о путевима);

- За све новопројектоване саобраћајнице (градске саобраћајнице првог и другог реда, сабирне саобраћајнице, стамбене саобраћајнице и прилазе) елементи пута и раскрснице применити и ускладити са Законом о путевима.

-Услови за израду Измена и допуна плана генералне регулације Зона 4 – Индустријска зона, важе до усвајања плана и могу се користити искључиво за потребе израде ПГР-а Зона 4 – Индустријска зона у Врању.

Сектор за управљање путевима

ЈП "Урбанизам и изградња града Врања"
вд. директор
Дејан Станојевић

Број: 934/2
Датум: 01.06.2024. године
Врање

Јавно предузеће „Водовод” Врање у поступку по захтеву број: сл/2024 од 28.03.2024. године, Одељења за урбанизам, имовинско-правне послове, комунално-стамбене делатности и заштиту животне средине, Одсек за урбанизам, за издавање техничких услова за пројектовање и прикључење на водоводну и канализациону мрежу, за издавање услова за **израду ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗОНЕ 4 У ВРАЊУ – ИНДУСТРИЈСКА ЗОНА,** подносица захтева **Града Врања** из **Врања,** у складу ***Законом о планирању и изградњи*** *(„Сл. гласник РС”, бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - др. закон и 9/2020);* ***Одлуке о начину обављања комуналних делатности снабдевања водом за пиће и пречишћавања и одвођења атмосверских и отпадних вода на територији града Врања*** *(„Сл. гласник града Врања”, бр. 36/2020)* издаје

ТЕХНИЧКЕ УСЛОВЕ
ЗА ПРОЈЕКТОВАЊЕ И ПРИКЉУЧЕЊЕ

1. ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ПРОЈЕКТОВАЊЕ И ПРИКЉУЧЕЊЕ НА ВОДОВОДНУ МРЕЖУ

1. Прикључење на систем јавног водовода врши се непосредно преко грађевинске парцеле на којој је објекат изграђен.
1. Изузетно, када не постоји техничка могућност прикључења непосредно преко грађевинске парцеле на којој је објекат изграђен, унутрашња водоводна или канализациона инсталација објекта може се прикључити на систем јавног водовода и канализације и преко суседне грађевинске парцеле, уз писану сагласност власника, односно носиоца права коришћења на грађевинској парцели преко које се врши прикључење привременим прикључком.
1. Сваки објекат који се снабдева водом из јавног водовода мора имати сопствени водоводни прикључак.
1. **Прикључење на систем јавног водовода искључиво врши ЈП Водовод Врање**.
1. Сваки објекат, прикључен на јавну водоводну мрежу мора имати засебан водомер, чији тип, врсту и техничке карактеристике одређује ЈП Водовод

Врање.

1. Монтажу и замену водомера врши искључиво ЈП Водовод Врање.
1. Водомер мора бити смештен у посебно склониште за водомер тј. водомерни шахт. Изградња водомерног шахта је обавеза корисника.
1. Водомерни шахт треба да буде на приступачном месту, највише 2м увучен од регулационе линије (ограде).
1. Унутрашње димензије шахта за кућни водомер треба да буду 1.0м х 1.0м са дубином од 1.20м.
1. Димензије водомера за стамбене зграде или индустријске објекте морају да буду довољно велике да могу да се сместе сви потребни елементи за спајање и контролу линије воде. Оквирне димензије треба да буду мин 1.6мх 2.0мх 1.5м.
1. Шахт мора имати уграђене пењалице или прикладне мердевине.
1. Ако се на месту прикључка јављају високе подземне воде, око шахта се мора изградити хидроизолација. Водомер не сме бити у води.
1. Шахт за водомер може бити изграђен од готовог бетона који мора бити прописно армиран или зидан од опеке у цементном малтеру. Дебљина зида треба да буде мин 10цм. (зависно од оптерећења)
1. Шахт мора да има уграђен ливено-гвоздени или пластични поклопац одређене носивости, округлог облика димензија мин Р600мм.
1. **Уколико у улици не постоји изграђена хидротехничка инфраструктура, Инвеститор је у обавези да је изгради у дужини која је потребна за прикључење објекта и нормално функционисање градске мреже а у складу са планским документима**.
1. Уколико радни притисак према хидрауличком прорачуну не може да подмири потребе виших делова објекта, обавезно пројектовати постројење за повећање притиска као саставни део интерне водоводне мреже. Уградња и одржавање такве опреме је обавеза корисника.
1. Димензионисање водоводне мреже извршити према хидрауличком прорачуну, а у складу са важећим планским документом (план хидротехничке инфраструктуре).
1. Испуњеност Техничких услова за прикључење на јавни водовод: пречник прикључка, величину и тип водомера, локацију и тип окна за водомер, у складу са техничким нормативима, контролише ЈП Водовод на основу техничке документације коју израђује Инвеститор.
1. **Пројектно техничку документацију тј. пројекат за грађевиснку дозволу или идејни пројекат**, коју израђује Инвеститор, **доставити на сагласност у ЈП Водовод Врање**. Документације не сме бити старија од 6 месеци.
1. Пројектно техничком документацијом за индивидуалне објекте предвидети да се водомерно окно пројектује увучено око 2м од регулационе линије у парцели

корисника, у окну приступачном за очитавање, подобном за одржавање температуре која онемогућава замрзавање и физичку заштиту од евентуалних оштећења и крађа.

1. Пројектно техничком документацијом у делу стамбеног објекта за колективно становање предвидети да се простор за смештај водомера пројектује посебно за сваки стан, на месту приступачном за очитавање ван стамбене јединице, подобном за одржавање температуре која онемогућава замрзавање и физичку заштиту од евентуалних оштећења и крађа.
1. Прикључење на јавну водоводну мрежу не може се извршити уколико радове на изградњи прикључка није извео ЈП Водовод.
1. Стамбена зграда која се састоји из више грађевинских целина од којих свака има посебну намену или различите власнике, мора имати посебне прикључке за сваки овакав део.
1. Водоводни прикључак јесте цевовод питке воде од споја на уличној водоводној мрежи до главног водомера у објекту или изван њега, укључујући и водомер.
1. Водоводни прикључак се мора пројектовати праволинијски управно на уличну цев.
1. Након извршених радова на изградњи интерне водоводне мреже и прикључка, Инвеститор је у обавези да у службу техничке припреме ЈП Водовод Врање достави геодетски снимак изведене мреже.
1. Рок важности услова је једна година од дана издавања. Уколико се прикључење објекта не изврши у року, Инвеститор је дужан да се обавезно обрати ЈП Водоводу ради усаглашавања евентуалних измена на локацији.
1. Износ накнаде за прикључење као и накнаде стварних трошкова израде услова за пројектовање и прикључење, наплаћује се према важећем ценовнику ЈП Водовод Врање.

1. ПОСЕБНИ УСЛОВИ ЗА ПРОЈЕКТОВАЊЕ И ПРИКЉУЧЕЊЕ НА ВОДОВОДНУ МРЕЖУ

1. На приложеној ситуацији (графички прилог) је уцртана постојећа улична водоводна мрежа датих профила. Дубина постојеће водоводне мреже је од 1.00 -1.50 м.
1. Улична мрежа мора да буде пројектована од ХДПЕ материјала - СДР17, за радни притисак од НП10. Сва цевна мрежа кућног прикључка такође мора да буде пројектована за радни притисак од НП10.
1. Уличне цеви пројектовати јавним површинама и саобраћајницама у складу са планским документима. Није дозвољено пројектовање испод постојећих објеката.
1. На сваком међусобном укрштању цевовода пројектовати чворове са деоничним

вентилима на свим правцима. Сваки чвор са два и више вентила пројектовати у АБ шахти одговарајућих димензија, са ливено гвозденим поклопцем одговарајуће носивости и пењалицама.

1. Цеви прикључног вода кућног прикључка се пројектују праволинијски управно на уличну цев и не смеју бити пројектоване и грађене испод објеката.

1. ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ПРОЈЕКТОВАЊЕ И ПРИКЉУЧЕЊЕ НА КАНАЛИЗАЦИОНУ МРЕЖУ

1. Прикључење на систем јавне канализације врши се непосредно преко грађевинске парцеле на којој је објекат изграђен.

1. Када не постоји техничка могућност прикључења непосредно преко грађевинске парцеле на којој је објекат изграђен, унутрашња канализациона инсталација објекта може се прикључити на систем јавне канализације и преко суседне грађевинске парцеле, уз писану сагласност власника, односно носиоца права коришћења на грађевинској парцели преко које се врши прикључење привременим прикључком. Писану сагласност приложити уз сву осталу документацију, приликом аплицирања за прикључење.

1. Канализациони прикључак може имати сваки легално изграђен објекат.

1. **Прикључење на систем јавне канализације искључиво врши ЈП Водовод Врање**.

1. Индустријски објекти пре прикључења на јавну канализациону мрежу, дужни су изградити уређај за предходно пречишћавање отпадних вода сходно њиховом технолошком поступку, тако да квалитет упуштених отпадних вода задовољава прописане услове из *"Одлуке начину обављања комуналних делатности, снабдевања водом за пиће и пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода на територији града Врања"*.

1. Индустријски објекти пре прикључења на јавну канализациону мрежу, дужни су уградити мерач за континуално мерење протока и шахту за узорковање.

1. Није дозвољено пројектовање и прикључење на канализацију етажа објеката које су испод коте поклопца узводног шахта на уличној канализацији, (сутерени, подруми, укопане гараже и сл.) Овакви објекти или делови објекта се могу прикључити само уколико је предвиђена уградња заштитних уређаја, као што је уградња неповратних вентила и клапни на канализационом одводу из објекта или се мора предвидети препумпавање воде са тих етажа у више хоризонталне разводе интерне канализације. Сви заштитни уређаји за препумпавање спадају у домен интерне и кућне канализације, чије одржавање пада на терет Инвеститора и корисника.

1. Није дозвољено прикључење атмосферске воде из олука, сливника дворишта и сл. у било који канализациони колектор. Сва кровна вода и вода од објекта и дворишта се мора површински одводити на улицу без увођења у уличне

цевоводе.

1. **Пројектно техничку документацију тј. пројекат за грађевинску дозволу или идејни пројекат**, коју израђује Инвеститор, **доставити на сагласност у ЈП Водовод Врање**. Документације не сме бити старија од 6 месеци.
1. Пројектом предвидети ревизионо окно интерне канализације на растојеању од максимално 2м унутар регулационе линије парцеле.
1. Прикључак од ревизионог окна интерне канализације па до уличне канализационе мреже извести падом од 2% до 6% управно на улични канал искључиво у правој линији без хоризонталних ломова.
1. Пречник канализационог прикључка одређивати на основу хидрауличког прорачуна, с тим да пречник цеви не може бити мањи од 150мм.
1. Издати услови и добијена сагласност на пројекат не дају право Инвеститору да приступи било каквим радовима у циљу извођења прикључка на канализациону мрежу.
1. **Уколико у улици не постоји изграђена хидротехничка инфраструктура, Инвеститор је у обавези да је изгради у дужини која је потребна за прикључење објекта и нормално функционисање градске мреже а у складу са планским документима и инструкцијама ЈП Водовод Врање.**
1. Пошто је градска канализациона мрежа сепаратног система, потребно је извршити посебно пројектовање фекалне и кишне канализације.
1. Повезивање дренажних подземних вода интерне канализације на јавну канализацију није дозвољено.
1. Забрањено је самовласно прикључење на јавну водоводну и канализациону мрежу.
1. Након извршених радова на изградњи интерне канализације и прикључка, Инвеститор је у обавези да у службу техничке припреме ЈП Водовод Врање достави геодетски снимак изведене мреже.
1. Рок важности услова је једна година од дана издавања. Уколико се прикључење објекта не изврши у року, Инвеститор је дужан да се обавезно обрати ЈП Водоводу ради усаглашавања евентуалних измена на локацији.
1. Износ накнаде за прикључење као и накнаде стварних трошкова израде услова за пројектовање и прикључење, наплаћује се према важећем ценовнику ЈП Водовод Врање.

1. ПОСЕБНИ УСЛОВИ ЗА ПРОЈЕКТОВАЊЕ И ПРИКЉУЧЕЊЕ НА КАНАЛИЗАЦИОНУ МРЕЖУ

1. На приложеној ситуацији (графички прилог) је уцртана постојећа улична канализациона мрежа датих профила. Дубина постојеће цеви је од 2.00м- 3.00м.

1. Кућне прикључке пројектовати директно на цев или у први низводни шахт на дубини од 1.5м од коте терена, не дуже од 10м. Приликом пројектовања водити рачуна о испуњености услова из тачке 7. општих услова за прикључење.
1. Дозвољено је пројектовање каскаде у улични шахт с тим да се морају поштовати општа правила пројектовања за каскаде веће од 1м.
1. Уличне цеви фекалне канализације пројектовати од једнослојног ПВЦ материјала ободне крутости СН8.
1. Цев кућног прикључка треба да буде од једнослојног ПВЦ материјала адекватне крутости.
1. Пречнике цеви уличног вода и кућног прикључка димензионисати на основу хидрауличког прорачуна, а не мање од ДН 200мм за уличне цеви, и ДН 160мм за кућне прикључке.
1. Ревизиона окна на уличној канализацији пројектовати на максималном растојању од 40м. Већа растојања образложити прорачуном.
1. Цеви прикључног вода кућног прикључка, не смеју бити пројектоване и грађене испод објеката.

Приликом подношења захтева за прикључење на водоводну и канализациону мрежу, Инвеститор је дужан да обезбеди Одобрење за раскопавање јавне површине од управљача путева.

Прилог:

- Ситуација трасе са уцртаним подземним инсталацијама

Служба техничке припреме

Слађана Поповић, дипл.инж.арх.

СЛАЂАНА ПОПОВИЋ 011517207 Auth

Digitally signed by СЛАЂАНА ПОПОВИЋ 011517207 Auth
DN: cn=СЛАЂАНА ПОПОВИЋ 011517207 Auth, c=RS
Date: 2024.06.05 13:31:14 +02'00'

СРБИЈАГАС

Сектор за развој

Град Врање
Градска управа
Одељење за урбанизам, имовинско правне послове, комунално-стамбене делатности и заштиту животне средине
Одсек за урбанизам
Краља Милана бр. 1
17501 Врање
ПАК:630315

Ваш број:

Наш број: 06-03-11/849/1

Датум: 31. 05. 2024

РН 566/24

Предмет: Услови за израду Плана генералне регулације зона 4 у Врању-индустријска зона

Поштовани,

У вези Вашег захтева за издавање услова за израду Плана генералне регулације зона 4 у Врању-индустријска зона, обавештавамо Вас да у обухвату предметног Плана у надлежности ЈП „Србијагас“ не постоји изграђена гасоводна мрежа или објекти, сходно томе ЈП „Србијагас“ нема посебних услова са становишта прописане заштите изграђене гасоводне мреже.

У регулационом појасу постојећих и планираних саобраћајница према свим блоковима (индустрија, производња, котларнице...) планирати деонице дистрибутивне гасоводне мреже од челичних цеви МОР 16 bar за потребе снабдевања природним гасом већих потрошача.

Ови потрошачи би се снабдевали природним гасом прикључивањем на сопствене мернорегулационе станице.

Локације ових појединачних мернорегулационих станица биће дефинисане у поступку спровођења планског документа.

За потребе гасификације потенцијалних потрошача, у текстуалном делу предметног плана предвидети МРС „Индустријска зона“, тако да се омогући снабдевање природним гасом потенцијалних потрошача како у оквиру граница предметног плана, тако и осталих потрошача на територији Града Врање.

Локација ове мернорегулационе станице биће дефинисане у поступку спровођења планског документа, Урбанистичким пројектом.

11070 Нови Београд , Аутопут бр.11, Тел. 011/2672 033 Факс. 011/712 9250

Ове мернорегулационе станице снабдевале би се природним гасом са планиране ГМРС „Врање“, која се налази ван граница предметног плана.

Локација планиране ГМРС „Врање“ предвиђена је Просторним планом подручја посебне намене са елементима детаљне регулацијеза магистрални гасовод МГ 14 ГРЧ Орљане-Лесковац-Врање-граница са Републиком Северном Македонијом, који је тренутно у фази израде.

За потребе гасификације потенцијалних потрошача у обухвату предметног плана предвидети дистрибутивну гасоводну мрежу од полиетиленских цеви МОР 4 bar. Дистрибутивну гасоводну мрежу од полиетиленских цеви МОР 4 bar предвидети имајући у виду густину и намену постојећих и планираних објеката. Дистрибутивни гасовод планирати у регулационом појасу саобраћаница, у јавном земљишту, у зеленим површинама или тротоарима са једне или обе стране саобраћајнице, зависно од потенцијалних потрошача, тако да се омогући једноставно прикључење на дистрибутивни гасовод.

Трасе планираних гасовода синхронизовати са осталим инфраструктурним водовима.

У текстуалном делу предвидети изградњу гасних прикључака од места прикључења на дистрибутивну гасоводну мрежу МОР 4 bar до објеката будућих потрошача и мерно регулационих станица или регулационих станица и мерних сетова (у складу са планираним начином потрошње гаса) за предметне делове стамбено – пословних објеката тако да сваки власник просторне целине (стамбене или пословне) има посебно мерење потрошње гаса.

При избору трасе планираних гасовода мора се осигурати безбедан и поуздан рад дистрибутивног гасовода, као и заштита људи и имовине, тј. спречити могућност штетних утицаја околине на гасовод и гасовода на околину.

При избору трасе гасовода мора се осигурати:

1) да гасовод не угрожава постојеће или планиране објекте, и планирану намену коришћења земљишта у складу са планским документима;

2) рационално коришћење подземног простора и грађевинске површине;

3) испуњеност услова у погледу техничких захтева других инфраструктурних објеката у складу са посебним прописима;

4) усклађеност са геотехничким захтевима.

Потребно је при изради Просторног плана поштовати сва прописана растојања од гасних инсталација, а у складу са:

- Правилником о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar ("Сл. гласник РС", бр. 086/2015),
- и Техничким условима за изградњу у заштитном појасу гасоводних објеката (датим у наставку текста).

11070 Нови Београд , Аутопут бр.11, Тел. 011/2672 033 Факс. 011/712 9250

Технички услови за изградњу у заштитном појасу гасоводних објеката:

1. Дистрибутивни гасовод од челичних цеви МОР 16 bar

Изградња нових објеката не сме угрозити стабилност, безбедност и поуздан рад гасовода.

Минимално растојање темеља објеката од гасовода од је 3 m.

При планирању саобраћајница и уређењу терена потребно је поштовати прописане висине надслоја у односу на укопан гасовод у зависности од услова вођења (у зеленој површини, испод коловоза и сл.).

Минимална висина надслоја у односу на укопан гасовод у зеленој површини је 0,8 m.

Минимална висина надслоја у односу на укопан гасовод у тротоару (рачунајући од горње ивице цеви до горње коте тротоара) је 1,0 m.

Приликом укрштања гасовода са саобраћајницама, оса гасовода је по правилу под правим углом у односу на осу саобраћајнице. Уколико то није могуће извести дозвољена су одступања до угла од 60°.

Приликом укрштања гасоводаса саобраћајницама минимална висина надслоја од горње ивице гасовода до горње коте коловозне конструкције, без примене посебне механичке заштите, ако се статичким прорачуном цевовода на саобраћајно оптерећење утврди да је то могуће, износи 1,35 m.

Приликом укрштања гасовода са саобраћајницама минимална висина надслоја од горње ивице гасовода до горње коте коловозне конструкције када се гасовод механички штити полагањем у заштитну цев, износи 1,0 m, ако се статичким прорачуном цевовода на саобраћајно оптерећење утврди да је то могуће.

Полагање гасовода дуж саобраћајница се врши без примене посебне механичке заштите ако се статичким прорачуном цевовода на саобраћајно оптерећење утврди да је то могуће, с тим да минимална дубина укопавања од горње ивице гасовода до горње коте коловозне конструкције пута у том случају износи 1,35 m, а све у складу са условима управљача пута.

Приликом укрштања гасовода са железничком пругом минимална висина надслоја од горње ивице гасовода до горње ивице прага железничке пруге износи 1,5 m.

Приликом укрштања гасовода са регулисаним воденим токовима минимална висина надслоја од горње ивице гасовода до дна регулисаних корита водених токова износи 1,0 m, односно приликом укрштања гасовода са нерегулисаним воденим токовима минимална висина надслоја од горње ивице гасовода до дна нерегулисаних корита водених токова износи 1,5 m.

При паралелном вођењу гасовода са другим инсталацијама, потребно је поштовати Правилник о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar:

Минимална дозвољена растојања спољне ивице подземних челичних гасовода 10 bar <MOP≤ 16 bar са другим гасоводима, инфраструктурним и другим објектима су:

	Минимално дозвољено растојање (m)	
	Укрштање	Паралелно вођење
Гасоводи међусобно	0,20	0,60
Од гасовода до водовода и канализације	0,20	0,40

11070 Нови Београд , Аутопут бр.11, Тел. 011/2672 033 Факс. 011/712 9250

Од гасовода до вреловода и топловода	0,30	0,50
Од гасовода до проходних канала вреловода и топловода	0,50	1,00
Од гасовода до нисконапонских и високонапонских ел.каблова	0,30	0,60
Од гасовода до телекомуникационих и оптичких каблова	0,30	0,50
Од гасовода до водова хемијске индустрије и технолошких флуида	0,20	0,60
Од гасовода до резервоара* и других извора опасности станице за снабдевање горивом превозних средстава у друмском саобраћају, мањих пловила, мањих привредних и спортских ваздухоплова	-	5,00
Од гасовода до извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих и горивих течности укупног капацитета највише 3 m^3	-	3,00
Од гасовода до извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих и горивих течности укупног капацитета више од 3 m^3 а највише 100 m3	-	6,00
Од гасовода до извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих и горивих течности укупног капацитета преко 100 m^3	-	15,00
Од гасовода до извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих гасова укупног капацитета највише 10 m^3	-	5,00
Од гасовода до извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих гасова укупног капацитета више од 10 m3 а највише 60 m^3	-	10,00
Од гасовода до извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих гасова укупног капацитета преко 60 m^3	-	15,00
Од гасовода до шахтова и канала.	0,20	0,30
Од гасовода до високог зеленила	-	1,50
* растојање се мери до габарита резервоара		

Није дозвољено паралелно вођење подземних водова изнад и испод гасовода.

Није дозвољено постављање шахта изнад гасовода.

Приликом укрштања гасовод се по правилу поставља изнад канализације. Уколико се мора поставити испод, неоходно је применити додатне мере ради спречавања евентуалног продора гаса у канализацију.

2. Минимална хоризонтална растојања МРС, МС и РС од стамбених објеката и објеката у којима стално или повремено борави већи број људи су:

	МОР на улазу		
Капацитет m^3/h	МОР ≤ 4 bar	4 bar < МОР ≤ 10 bar	10 bar <МОР≤ 16 bar
до 160	уз објекат (отвори на објекту морају бити ван зона опасности)	3m или уз објекат (на зид или према зиду без отвора)	5m или уз објекат (на зид или према зиду без отвора)
од 161 од 1500	3m или уз објекат (на зид или према зиду без отвора)	5m или уз објекат (на зид или према зиду без отвора)	8 m

11070 Нови Београд , Аутопут бр.11, Тел. 011/2672 033 Факс. 011/712 9250

од 1501 до 6000	5 m	8 m	10 m
од 6001 до 25000	8 m	10 m	12 m
преко 25000	10 m	12 m	15 m
Подземне станице	1 m	2 m	3 m

Растојање из табеле се мери од темеља објекта до темеља МРС МС, односно РС.

Минимална хоризонтална растојања МРС, МС И РС од других објеката су:

Објекат	МОР на улазу		
	МОР ≤ 4 bar	4 bar < МОР ≤ 10 bar	10 bar <МОР≤ 16 bar
Железничка или трамвајска пруга	10 m	15 m	15 m
Коловоз градских саобраћајница	3 m	5 m	8 m
Локални пут	3 m	5 m	8 m
Државни пут, осим аутопута	8 m	8 m	8 m
Аутопут	15 m	15 m	15 m
Интерне саобраћајнице	3 m	3 m	3 m
Јавна шеталишта	3 m	5 m	8 m
Извор опасности станице за снабдевање горивом превозних средстава у друмском саобраћају, мањих пловила, мањих привредних и спортских ваздухоплова	10 m	12 m	15 m
Извор опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих и горивих течности и запаљивих гасова	10 m	12 m	15 m
Трансформаторска станица	10 m	12 m	15 m
Надземни електро водови	0 bar <МОР≤ 16 bar		
	1 kV ≥ U	Висина стуба + 3 m*	
	1 kV < U ≤ 110kV	Висина стуба + 3 m**	
	1 kV < U ≤ 220kV	Висина стуба + 3,75 m**	
	440 kV < U	Висина стуба + 5 m**	

* али не мање од 10 m

** али не мање од 15 m. Ово растојање се може смањити на 8 m за водове код којих је изолација вода механички и електрично побољшана

Минимално хоризонтално растојање МРС, МС и РС од железничких и трамвајских пруга мери се од ближе ивице шине, а растојање од јавних путева мери се од ивице коловоза.

За зидане или монтажне објекте МРС, МС и РС минимално хоризонтално растојање се мери од зида објекта.

3. Дистрибутивни гасовод од полиетиленских цеви МОР 4 bar

Изградња нових објеката не сме угрозити стабилност, безбедност и поуздан рад гасовода.

Минимално растојање темеља објеката од гасовода од је 1 m.

При планирању саобраћајница и уређењу терена потребно је поштовати прописане висине надслоја у односу на укопан гасовод у зависности од услова вођења (у зеленој површини, испод коловоза и сл.).

Минимална висина надслоја у односу на укопан гасовод у зеленој површини је 0,8 m.

Минимална висина надслоја у односу на укопан гасовод у тротоару (рачунајући од горње ивице цеви до горње коте тротоара) је 1,0 m.

11070 Нови Београд , Аутопут бр.11, Тел. 011/2672 033 Факс. 011/712 9250

Приликом укрштања гасовода са саобраћајницама и пругама, оса гасовода је по правилу под правим углом у односу на осу саобраћајнице. Уколико то није могуће извести дозвољена су одступања до угла од 60°.

Приликом укрштања гасовода са саобраћајницама минимална висина надслоја од горње ивице гасовода до горње коте коловозне конструкције, без примене посебне механичке заштите, ако се статичким прорачуном цевовода на саобраћајно оптерећење утврди да је то могуће, износи 1,35 m.

Приликом укрштања гасовода са саобраћајницама минимална висина надслоја од горње ивице гасовода до горње коте коловозне конструкције када се гасовод механички штити полагањем у заштитну цев, износи 1,0 m, ако се статичким прорачуном цевовода на саобраћајно оптерећење утврди да је то могуће.

Полагање гасовода дуж саобраћајница се врши без примене посебне механичке заштите ако се статичким прорачуном цевовода на саобраћајно оптерећење утврди да је то могуће, с тим да минимална дубина укопавања од горње ивице гасовода до горње коте коловозне конструкције пута у том случају износи 1,35 m, а све у складу са условима управљача пута.

Приликом укрштања гасовода са железничком пругом минимална висина надслоја од горње ивице гасовода до горње ивице прага железничке пруге износи 1,5 m.

Приликом укрштања гасовода са регулисаним воденим токовима минимална висина надслоја од горње ивице гасовода до дна регулисаних корита водених токова износи 1,0 m, односно приликом укрштања гасовода са нерегулисаним воденим токовима минимална висина надслоја од горње ивице гасовода до дна нерегулисаних корита водених токова износи 1,5 m.

При паралелном вођењу гасовода са другим инсталацијама, потребно је поштовати Правилник о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar:

Минимална дозвољена растојања спољне ивице подземних ПЕ гасовода МОР $\leq$ 4 bar са другим гасоводима, инфраструктурним и другим објектима су:

	Минимално дозвољено растојање (m)	
	Укрштање	Паралелно вођење
Гасоводи међусобно	0,20	0,40
Од гасовода до водовода и канализације	0,20	0,40
Од гасовода до вреловода и топловода	0,30	0,50
Од гасовода до проходних канала вреловода и топловода	0,50	1,00
Од гасовода до нисконапонских и високонапонских ел.каблова	0,20	0,40
Од гасовода до телекомуникационих и оптичких каблова	0,20	0,40
Од гасовода до водова хемијске индустрије и технолошких флуида	0,20	0,60
Од гасовода до резервоара* и других извора опасности станице за снабдевање горивом превозних средстава у друмском саобраћају, мањих пловила, мањих привредних и спортских ваздухоплова	-	5,00

11070 Нови Београд , Аутопут бр.11, Тел. 011/2672 033 Факс. 011/712 9250

Од гасовода до извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих и горивих течности укупног капацитета највише 3 m3	-	3,00
Од гасовода до извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих и горивих течности укупног капацитета више од 3 m3 а највише 100 m3	-	6,00
Од гасовода до извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих и горивих течности укупног капацитета преко 100 m3	-	15,00
Од гасовода до извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих гасова укупног капацитета највише 10 m^3	-	5,00
Од гасовода до извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих гасова укупног капацитета више од 10 m^3 а највише 60 m^3	-	10,00
Од гасовода до извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих гасова укупног капацитета преко 60 m^3	-	15,00
Од гасовода до шахтова и канала.	0,20	0,30
Од гасовода до високог зеленила	-	1,50
* растојање се мери до габарита резервоара		

Није дозвољено паралелно вођење подземних водова изнад и испод гасовода.

Није дозвољено постављање шахта изнад гасовода.

Приликом укрштања гасовод се по правилу поставља изнад канализације. Уколико се мора поставити испод, неоходно је применити додатне мере ради спречавања евентуалног продора гаса у канализацију.

4. **Минимална хоризонтална растојања подземних челичних гасовода МОР 16 bar и полиетиленских гасовода МОР 4 bar од надземне електро мреже и стубова далековода су:**

	Минимално растојање	
Називни напон	при укрштању (m)	при паралелном вођењу (m)
1 kV ≥ U	1	1
1 kV < U ≤ 20 kV	2	2
20 kV < U ≤ 35 kV	5	10
35 kV < U	10	15

Минимално хоризонтално растојање се рачуна од темеља стуба далековода.

Рок важности овог документа је годину дана од дана његовог издавања.

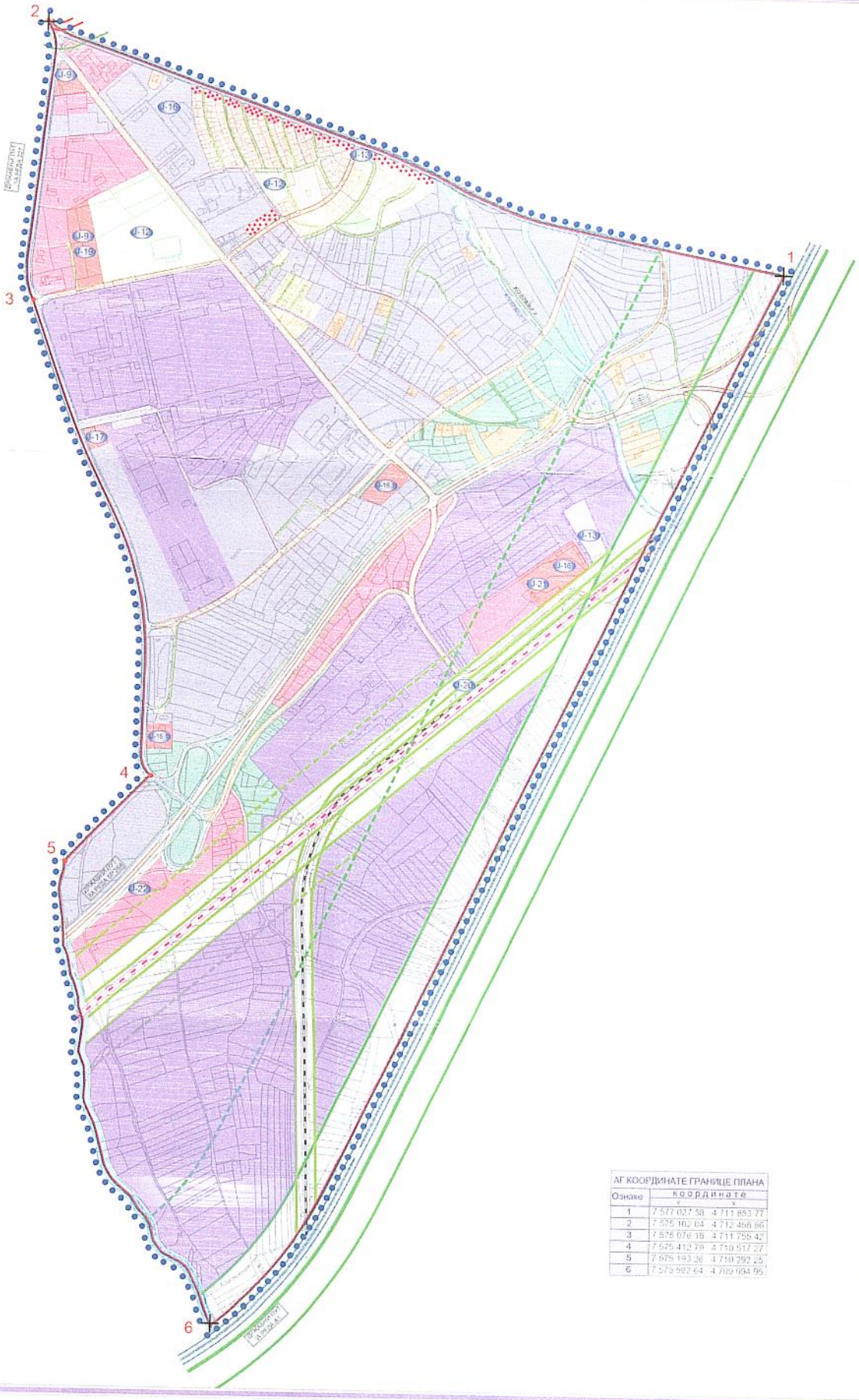
С поштовањем,

СЕКТОР ЗА РАЗВОЈ
ДИРЕКТОР

Јавно предузеће "СРБИЈАГАС" Нови Сад

11070 Нови Београд , Аутопут бр.11, Тел. 011/2672 033 Факс. 011/712 9250

ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗОНЕ 4 У ВРАЊУ
-ИНДУСТРИЈСКА ЗОНА-

ПЛАНИРАН

АГ КООРДИНАТЕ ГРАНИЦЕ ПЛАНА		
Ознаке	координате	
	y	x
1	7 577 027.58	4 711 853.77
2	7 575 102.04	4 712 456.86
3	7 575 076.15	4 711 755.42
4	7 575 412.79	4 710 517.27
5	7 575 193.26	4 710 292.25
6	7 575 592.64	4 709 094.95

„YUGOROSGAZ" a.d.
Број Н/и-194
Датум 22.04.2024. год.

ЈУГОРОСГАЗ

Предузеће за изградњу гасоводних система, транспорт и промет природног гаса а.д.

ЮГОРОСГАЗ

Предприятие по строительству газопроводных систем, транспорту и торговле природным газом а.о.

Београд

Писарница Градске управе Врање

25 APR 2024

Орг.јед. БРОЈ

Подносилац захтева:
Град Врање
Градска управа
Одељење за урбанизам, имовинско-правне послове, комунално-стамбене делатности и заштиту животне средине
Одсек за урбанизам
ул. Краља Милана бр.1
17501 Врање

Предмет: Услови за укрштање и паралелно вођење - израда Плана генералне регулације Зоне 4 у Врању – Индустријска зона

Према вашем захтеву бр. **Сл./2024 од 28.03.2024.године,** достављамо вам

УСЛОВЕ

за укрштање и паралелно вођење - израда Плана генералне регулације Зоне 4 у Врању – Индустријска зона:

- Према приложеној ситуацији (обележени обухват из прилога вашег захтева) „ЈУГОРОСГАЗ" а.д. на предметној локацији нема изведену као ни пројектовану гасоводну мрежу.

- Рок услова је годину дана од дана издавања
- За евентуална обавештења можете се обратити „ЈУГОРОСГАЗ"-у. Контакт телефон: 018 4285940

С поштовањем

У Нишу, 09.04.2024.

За **„ЈУГОРОСГАЗ" а.д. Београд**

Р е п у б л и к а С р б и ј а
РЕПУБЛИЧКИ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ ЗАВОД
Београд, Кнеза Вишеслава 66, поштански фах 100
Тел.: 011/30 50 923 Факс: 011/30 50 847
http://www.hidmet.gov.rs

QF-C-020

Број: 922-3-58/2024
Датум: 08. април 2024. године

Писарница Градске управе Врање

Прим-љено	10 APR 2024		
Орган	[illegible]	прилог	вредн.

ГРАДСКА УПРАВА ВРАЊЕ
Одељење за урбанизам, имовинско-правне послове, комунално-стамбене делатности и заштиту животне средине
ул. Краља Милана бр. 1
17500 ВРАЊЕ

Предмет: Повраћај техничке документације за израду Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – индустријска зона

У вези захтева број сл/2024 од 28.03.2024. године (достављен 02.04.2024. године) којим сте се обратили Републичком хидрометеоролошком заводу (у даљем тексту: РХМЗ) за издавање услова (података) који су од значаја за израду Плана генералне регулације зоне 4 у Врању – индустријска зона, обавештавамо вас следеће:

1. Достављени захтев је нејасан у погледу надлежности РХМЗ.
2. РХМЗ не утврђује посебне услове за заштиту и уређење простора и изградњу објеката у смислу Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС" број 72/09 и други).
3. Према достављеној документацији, планска документација се односи на релативно мало подручје (површина обухвата Плана генералне регулације износи око 349 ha). Законом о планирању и изградњи није прописано прибављање услова РХМЗ у поступку добијања грађевинских дозвола и израде урбанистичких планова и пројеката за изградњу појединачних објеката.
4. За издавање хидролошких и/или метеоролошких података, неопходно је обратити се захтевом у коме ће бити прецизно наведени назив мерног места, тип, врста и обим података који су потребни за израду пројектне документације.
5. Планска документација треба да буде у складу са Законом о метеоролошкој и хидролошкој делатности ("Службени гласник РС" бр. 88/10) и Уредбом о утврђивању локација метеоролошких и хидролошких станица државних мрежа и заштитних зона у околини тих станица, као и врстама ограничења које се могу увести у заштитним зонама ("Службени гласник РС" бр. 34/13), да обезбеди поштовање заштитних зона уведених око станица и да буде у складу са прописаном удаљеношћу од лансирних (противградних) станица. Изградња нових објеката на одстојању мањем од 500 m од лансирних (противградних) станица могућа је само по обезбеђењу посебне сагласности и мишљења РХМЗ.
6. РХМЗ је, према Закону о планирању и изградњи, на ваш захтев дао хидрометеоролошке услове број 922-3-157/2016 од 08.12.2016. године, као информацију о положају мерних места из државних мрежа РХМЗ на целокупној територији града за потребе израде Измена и допуна Просторног плана града Врања. У складу са тим и уколико је потребно, наведени хидрометеоролошки услови се могу користити и при изради предметне и друге планске документације нивоа нижег од Просторног плана.

У складу са напред наведеним, РХМЗ НЕМА ОСНОВА за решавање по предметном захтеву.

В. Д. ПОМОЋНИКА ДИРЕКТОРА

мр Славимир Стевановић, дипл. инж. грађ.

СЕКТОР ЗА ХИДРОЛОШКИ ОСМАТРАЧКИ СИСТЕМ И АНАЛИЗЕ

ЛУКОИЛ СРБИЈА
Друштво са ограниченом одговорношћу за промет нафтних деривата
Бр. 864
09-05-2024. год.
Београд, Булевар Михајла Пупина 165 Д

ЈП „УРБАНИЗАМ И ИЗГРАДЊА ГРАДА ВРАЊА“
ул. Иве Лоле Рибара број 1
17 501 Врање
За Татјану Цветковић

ПРЕДМЕТ: Одговор на Допис број 227-2/24 од 04.04.2024. године, заведен у Друштву под бројем 2409 од 16.04.2024. године

Република Србија
Јавно предузеће
Урбанизам и изградња града Врања
Ул. Лоле Рибара 1, Врање
Број 720/24
Датум 14.05.2024 године
Врање

Поштовани,

Доставили сте нам обавештење да је покренута израда Плана генералне регулације Зоне 4 у Врању – индустријска зона („Службени гласник града Врања“ број 03/2024) и да су вам потребни следећи подаци о објектима „ЛУКОИЛ СРБИЈА“ д.о.о. Београд, и то .

1. Постојеће стање са потребним информацијама о садржајима, описима и дефинисаним капацитетима,
2. Предлог за могуће/планирано стање, са сугестијама и реализацијом.

1. ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ:

Комплекс БС „Врања 1“ обухвата следеће катастарске парцеле, и то:

- Катастарску парцелу број 6453/1 КО Врања 1, Општина Врања, на којој се налази сав садржај комплекса,
- Катастарске парцеле број 6454 и 6453/2, обе КО Врање 1, Општина Врање, које се налазе испред комплекса наше станице БС „Врање 1“ и преко којих се приступа парцели 6453/1, односно комплексу БС „Врање 1“.

Напомена: За све три парцеле „ЛУКОИЛ СРБИЈА“ д.о.о. Београд је поднело захтев за конверзију земљишта и наведени поступак је у току.

На комплекс станице за снабдевање моторних возила горивом са пратећим садржајима БС „Врање 1“.приступа се из Булевара Николе Тесле (претходни назив улице: Париске комуне), са државног пута II А реда број 227, преко парцеле 6454 на улазу/излазу у комплекс и преко парцеле 6453/2 на излазу са комплекса.

„ЛУКОЛ СРБИЈА“ д.о.о. Београд има регулисане обавезе у смислу плаћања накнаде за коришћење делова путног земљишта државног пута и другог земљишта које припада државном путу II А реда број 227 (по Анексу 1 Уговора, Друштво нема обавезе накнаде, управо због тога што се на парцелу комплекса приступа са парцеле 6454 КО Врање 1, у власништву/корисништву Друштва).

Булевар Николе Тесле од комплекса БС „Врање 1“ одваја саобраћајно разделно острво, са зеленилом и смештеним Тотемом (ценовним дисплејем), јарболима и сепаратором за масти и уља.

Комплекс се састоји од:

- Продајног објекта, димензија 15,6 м х 12,6 м, површине П=196,56 м2,
- Главне надстрешнице, која наткрива точиона острва са точионим апаратима за светла горива и течним нафтним гасом (ТНГ), димензија 20,55 м х 9,50 м,
- Везне надстрешнице, која повезује главну надстрешницу са продајним објектом, димензија 8,20 мх 10,20 м, укупне површине обе надстрешнице П=278,87 м2,
- Три точиона острва са точионим апаратима за опслуживање клијената,
- Резервоарског простора за смештање светлих горива (дизела и бензина), 3 х 60 м3, подељеног на коморе (R1=20 м3, R2=40 м3, R3=60 м3, R4=40 м3 и R5=20 м3) и резервоарског простора за течни нафтни гас (ТНГ), капацитета R6 =30 м3, са инсталацијом ТНГ,
- Резервоарски простор за светла горива и ТНГ је смештен у зеленој површини, десно од главне надстрешнице, и исти је подземним цевоводима повезан са точионим апаратима испод надстрешнице,
- Саобраћајне и манипулативне површине за приступ возилима до точионих места и излаз са комплекса, паркинг површинама и пешачком стазом око самог продајног објекта.

Иза објекта и паркинг простора за возила се налази зелена површина, која није изграђена.

2.ПРЕДЛОЗИ ЗА ПЛАНИРАНО СТАЊЕ:

- Што се тиче сугестија и планираних додатних садржаја, иза објекта би се на месту дела паркинг простора формирала „летња башта“ кафића, оквирних димензија: 5,00 х 8,00 м, наслоњена на постојећи објекат, на делу зелене површине/паркинг простора, повезана са продајним објектом, како би се клијентима омогућио додатни простор за одмор,
- Део паркинг простора, на месту иза објекта, би се „преместио“ односно формирао у залеђу парцеле, близу граница парцела 6455/1 и 6455/2, а како би се обезбедили урбанистички параметри,
- У делу неизграђене зелене површине бисмо предвидели проширење садржаја и проширење понуде услуге - изградњом самоуслужне перионице са 2 до 4 бокса.

Летњу башту предвидети као бочно застакљену површину, покривену перголом, која унутар ограђеног простора садржи мобилијар - столове и столице кафића, клима уређај за хлађење и грејање простора и, евентуално, са ТВ-ом и утичницама за пуњење батерија телефонских и других електричних уређаја, и комуникацијом преко постојећих врата са задње стране објекта, која би, по потреби, била двокрилна, клизна, аутоматска врата.

Даље, преко пута објекта, на садашњем месту паркинг простора, предвидели бисмо самоуслужну перионицу („Jet wash“ перионицу) са четири бокса и смештеним техничким делом перионице у средишту, између другог и трећег бокса. Положај и димензије самоуслужне перионице, паркинг простора и „летње баште“ уцртани су и достављени путем мејла, у електронском облику.

Напомена за положај Перионице: с обзиром да нисмо имали тачан положај грађевинске линије са те задње стране објекта, и ка суседима, уколико је могуће, перионицу сместити скроз уз ту грађевинску линију.

У прилогу Дописа достављамо предложену Ситуацију.

Са поштовањем,

Заменик директора за развој и експлоатацију

С. Арнаут

Н. Рајковић
+381 63 10 21 187

Skenirano pomoću CamScanner-a

Телеком Србија
Предузеће за телекомуникације а.д.

Београд, Таковска 2
ДЕЛОВОДНИ БРОЈ: Д 211-155251/2 - 2024 **А. Перић**
ДАТУМ: 27.05.2024. г.
ИНТЕРНИ БРОЈ:
БРОЈ ИЗ ЛКРМ:
ДИРЕКЦИЈА ЗА ТЕХНИКУ
СЕКТОР ЗА МРЕЖНЕ ОПЕРАЦИЈЕ
СЛУЖБА ЗА ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊУ МРЕЖЕ НИШ
НИШ, ВОЖДОВА 11
ВЕЗА:

Град Врање
Градска управа
Одељење за урбанизам, имовинско-правне послове, комунално – стамбене делатности и заштита животне средине

Ул. Краља Милана 1.,
Врање

Предмет: Услови Телекома Србија за ИЗМЕНУ И ДОПУНУ ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗОНЕ 4. У ВРАЊУ - ИНДУСТРИЈСКА ЗОНА.

На захтев Градске управе Врање број сл/24 од 28.03.2024.г., а у складу са чланом 48. став 2. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник Релублике Србије", број 72/09, 81/09-исправка, 64/I0-УС, 24/11,121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19, 9/20, 52/21 и 62/23) Правилника о поступку спровођења обједињене процедуре („Службени гласник РС“ број 22/2015 и 89/2015), члана 8. Уредбе о локацијским условима („Службени гласник РС“ број 35/2015) и Закона о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“ број 44/10 и 62/14), а у циљу заштите телекомуникационих објеката Телекома Србија и стварања услова за прикључење, овим дајемо:

У С Л О В Е

За издавање услова (података) који су од значаја за израду ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗОНЕ 4 У ВРАЊУ — ИНДУСТРИЈСКА ЗОНА

ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ НА ПОДРУЧЈУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОТЕЗА ЗОНЕ 4. У ВРАЊУ - ИНДУСТРИЈСКА ЗОНА.

На подручју које је обухваћено ПГР, а које је представљено Ситуационом планом (Прилог 1), (Прилог 2) и (Прилог 3), **постоје** телекомуникациони (ТК) објекти и подземни и надземни телекомуникациони каблови Телеком-а Србија.

На предметном подручју нема активних РБС локација, али су исте планиране и назначене у Ситуационом плану и то:

1. **VR-Planirana 1**
+21˚ 54’ 52.90’’
+42˚ 32’ 48.40’’.
Easting: 7575563
Northing : 4711802

2. **VR-Planirana 2**
+21˚ 54’ 40.70’’
+42˚ 33’ 6.50’’.
Easting: 7575278
Northing : 4712358

3. **VR-Planirana 3**
+21˚ 54’ 47.04’’
+42˚ 32’ 37.44’’.
Easting: 7575433
Northing : 4711463

- U prilogu je podloga se ucrtanim linkovima (5 postojećih). Planiranih za sada nemamo.

Услови за израду плана детаљне регулације

При изради Плана **неопходно је и потребно предвидети** односно дефинисања простора на посебне зоне, целине и регулационих линија улица и јавних површина, предвидети коридоре за изградњу телекомуникационе кабловске канализације (ТКК) са обе стране саобраћајница и јавних површина, дуж свих саобраћајница.

На јавним површинама предвидети локације за постављање контејнера електронских комуникација тзв. приступних чворова бакарних кабловских приступних мрежа (ИПАН-а) као и локације радио базних станица мобилне телефоније.

Потребно је предвидети нове телекомуникационе коридоре уз све ново планиране саобраћајне објекте. Приликом планирања нових саобраћајних коридора или реконструкције постојећих потребно је планирати полагање одговарајућих цеви за накнадно увлачење телекомуникационих каблова Телекома Србија у оквиру парцела у власништву имаоца саобраћајне инфраструктуре. У свим саобраћајницама, планираним и постојећим, у оба тротоара, односно у оквиру регулације улица, предвидети полагање подземних бакарних и/или оптичких каблова, а прелазе саобраћајница (полагање телекомуникационих канализационих пластичних цеви ПВЦ фи 110мм) предвидети код сваке раскрснице и прикључка путева. Уколико се планом предвиђа саобраћајница чија једна страна није предвиђена за изградњу стамбених, привредних или пословних објеката, онда само другом страном предвидети телекомуникациони коридор за полагање подземних инсталација.

Приликом израде плана придржавати се одредби Правилника о захтевима за утврђивање заштитног појаса за електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава, радио коридора и заштитне зоне и начину извођења радова приликом изградње објеката („Сл. Гласник РС“, бр. 16/12).

Израђивач плана треба да план усклади са чланом 43. Закона о електронским комуникацијама и Правилником о техничким и другим захтевима при изградњи пратеће инфраструктуре потребне за постављање електронских комуникационих мрежа, припадајућих средстава и електронске комуникационе опреме приликом изградње пословних и стамбених објеката („Сл. Гласник РС“, број 16/12), чиме ће се максимално поједноставити и убрзати процес издавања локацијских услова, а тиме и издавање грађевинских дозвола. То значи да се за сваки планирани или реконструисани објекат предвиди обавезна изградња приступне кабловске канализације од регулационе линије до увода у зграду кроз парцелу инвеститора у коју ће касније по склапању уговора између инвеститора и телекомуникационог оператера, оператер положити своје каблове и инсталирати опрему у имовину инвеститора

због прикључења изграђеног или реконструисаног простора на електронску комуникациону мрежу.

За сва евентуална обавештења у вези издатих Услова можете се обратити Предузећу за телекомуникације „Телеком Србија“ а.д., Служба за планирање и изградњу мреже Ниш, одељење у Врању, особа за контакт Предраг Марић 064/6121770, 017/423240, predragmar@telekom.rs .

С поштовањем,

Прилог: 1. Ситуациони план са уцртаном постојећом ТК инфраструктуром (двг)

Ana Radević 200023521

Digitally signed by Ana Radević 200023521
Date: 2024.05.31 14:52:07 +02'00'

Шеф службе за планирање и изградњу мреже Ниш

Маја Мрдаковић - Тодосијевић, дипл.инж.

REPUBLIKA SRBIJA
Grad Vranje
JP Urbanizam i izgradnja grada Vranja
Ive Lole Ribara 1
Vranje 17000

Broj zahteva: 227-2/24 od 04.04.2024. godine

Република Србија
Јавно предузеће
Урбанизам и изградња града Врања
Ул. Иве Лоле Рибара 1, Врање

Број 613/24

Датум: 22.04. 2024 године
Врање

Poštovani,

Izgrađene bazne stanice definisane su svojim koordinatama i tipom lokacije, dok pozicije koje su definisane kao potencijalno interesantne date su koordinatama u čijoj će se okolini tražiti rešenje za buduću baznu stanicu i deo su našeg dugoročnog plana razvoja mreže na navedenom području.

Lokacije navedene u tabeli obuhvataju potrebu za infrastrukturom koju u ovom trenutku možemo sagledati, a na osnovu dosadašnjeg iskustva i trenutnih pravaca razvoja javnih mobilnih mreža u svetu. S obzirom da su telekomunikacije jako dinamična oblast, te da se potrebe Korisnika neprestano razvijaju i menjaju ovu listu lokacija ne treba shvatati kao konačnu.

Name	Longitude	Latitude	Altitude (m)	Implementation Status	Radijus zone traženja
NI4373	21.925355556E	42.5487N	[416]	On Air	/
1	21.911182518E	42.541669928N	[427]	Planiran	500m
2	21.924270166E	42.538765363N	[374]	Planiran	500m
3	21.912083333E	42.551719444N	[456]	Planiran	500m
4	21.914537E	42.534251N	[415]	Planiran	500m

Za sve potrebne informacije i dopune sa naše strane slobodno nas kontaktirajte:

- Milica Škorić m.skoric@a1.rs
- Tanja Dražeta t.drazeta@a1.rs
- Lidija Lazić Sovrlić l.lazic@a1.rs

S poštovanjem,

Nenad Radojičić
Head of Network Construction
A1 Srbija d.o.o.

ЈУ„НАРОДНИ МУЗЕЈ ВРАЊЕ“
Деловодни број: 263 од: 08.04.2024.
Адреса: Пионирска бр. 1, 17500 Врање
Тел.: 017/424-018 e-mail: muzejvranje@gmail.com
ПИБ: 100547380, МВ: 07196784, Т.р. 840-101668-92

Писарница Градске управе Врање

Прим-љено				
Орган	Орг.јед.	Б Р О Ј	прилог	вредн.

ГРАД ВРАЊЕ
ГРАДСКА УПРАВА
Одељењу за урбанизам, имовинско-правне послове,
комунално стамбене делатности и заштиту животне средине
Одсек за урбанизам

Ул.Краља Милана бр.1
В Р А Њ Е

ПРЕДМЕТ:Подаци о непокретним културним добрима и осталим објектима под управом Народног музеја Врање

Поводом Вашег дописа број сл/2024 од 04.04.2024. године (музејски деловодни број 260 од 05.04.2024.године) који се односи на израду плана генералне регулације зоне 4 у Врању-Индустријска зона достављам следеће податке о тренутном стању, локацијама, планираном стању објеката којима Музеј управља:

Комплекс Пашини конаци на адреси Пионирска бр.1 Врање, чине здања селамлук и харемлук. У селамлуку је након спроведених конзерваторско-рестаураторских радова на комплетном објекту, реализована нова стална изложбена поставка о начину живота у овим крајевима од 18. века до почетка 20. века.

Здање харемлук је Решењем о уступању права коришћења непокретности од стране Града Врања од 26.08.2021.године под управом Музеја. На управу је предат девастирани објекат у смислу крова који прокишњава, запуштеног стања унутрашњости објекта (зидова услед влаге, свих инсталација, столарије, делом подова, стубова и плафона-таваница на простору диванхане на спрату). Завршени су радови на потпуној санацији крова.
Изведени су радови на испитивању стабилности конструкције зграде, тј. припремни конзерваторски радови као предуслов израде пројекта санације зграде.
Оба здања Пашиних конака представљају непокретна културна добра од великог значаја за Републику Србију и под заштитом су Регионалног завода за заштиту споменика културе у Нишу.

Музеј кућа Боре Станковића у ул.Баба Златина бр.9, непокретно културно добро од великог значаја део је просторно културно историјске целине. У њој је смештена стална поставка са личним и породичним предметима писца, као и књижевним издањима и преписками. Сем унутрашњег уређења помоћног објекта – суврениринице, која је истовремено службена просторија за кустосе-водиче, нису предвиђени радови на промени габарита нити саме куће, нити пропратних објеката.

Прибојчићева кућа у ул.Оца Јустина Поповића бр.6, објекат традиционалне балканске

архитектуре, културно добро од великог значаја, под управом је Музеја од 05.04.2019.године. Објекат је у солидном стању, прилагођен потребама рада административне управе установе, а у складу са захтевима Регионалног завода за заштиту споменика културе у Нишу.
Планирано је реновирање помоћног објекта уз кућу, који такође има споменичке карактеристике као и главни објекат.

Стари турски амам културно добро од великог значаја. Објекат се налази у лошем стању, услед капиларне влаге унутар дебелих зидова након нестручне санације у ранијем периоду. Објекат је у функцији приручног археолошког депоа са материјалом са локалитета дуж Коридора 10. Предвиђа се санација објекта уз строги стручни надзор, као и израда пројекта ревитализације, односно будућа намена споменика.

Дом културе је простор који Народни музеј користи у делу Галерије Народног музеја Врање, улаз из улице Хероји са Копара и депоа са стручном библиотеком, улаз из Партизанске улице. Галерија заузима простор у приземљу, честа су прокишњавања услед обилних падавина. Поједине просторије депоа су у изградњи, неизведени завршни радови. Самим тим, три просторије су готово неупотребљиве и не испуњавају музејске стандарде чувања музеалија. Намера је да временом ове просторије буду приведене намени како би све бројнији материјал са локалитета и историјско – уметнички предмети били адекватно смештени.

У Врању дана 08.04.2024.г.

в.д.директора
Маја Алексић

Република Србија
КОМЕСАРИЈАТ ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ И МИГРАЦИЈЕ
Народних хероја 4, 11070 Београд
тел: +381 11 311 72 72, факс: +381 11 312 95 85, e-mail: kirs@kirs.gov.rs

Број: 351 – 15/1 – 2024

Београд 09 APR 2024

Град Врање
Градска управа,
Одељење за урбанизам, имовинско правне послове,
комунално стамбене делатости и заштиту животне средине

17 500 Врање
Краља Милана 1

Предмет: Приговор на План генералне регулације Зоне 4 у Врању – индустријска зона ("Службени гласник града Врања", број 03/2024) у периоду раног јавног увида.

На захтев обрађивача ЈП Урбанизам и изградња града Врања, а за потребе израде Плана генералне регулације Зоне 4 у Врању – индустријска зона ("Службени гласник града Врања", број 03/2024), доставља вам следеће податке о објектима:

- Закључком Владе 05 Број 464-4036/2016 од 24.5.2016. године објекат мотела "Врање " уступљен је Комесаријату за избеглице и миграције на коришћење;
- Закључком Владе 05 Број 464-3743/2021 од 22.4.2021. године објекат мотела "Врање " прибављен је у својину Републике Србије за потребе Комесаријату за избеглице и миграције и уписаће се у јавне књиге о евиденцији непокретности и правима на њима, као власник Република Србија, а као корисник Комесаријат за избеглице и миграције;
- Одлуком Владе 05 Број 02-5650/2021 од 16.6.2021. године основан је Центар за азил у Врању , ул. Радничка бб, ради обезбеђења материјалних услова прихвата лицима која траже азил до доношења коначне одлуке о захтеву за азил.објекат мотела "Врање " прибављен је у својину Републике Србије за потребе Комесаријату за избеглице и миграције на коришћење;
- Закључком Владе 05 Број 351-4019/2022 од 26.5.2022. године дата је сагласност Комесаријату за избеглице и миграције, да у име и за рачун Републике Србије врши инвеститорска права на изградњи монтажног објекта на катастарској парцели бр. 10453/1 КО Врање I, а у оквиру Центара за азил у Врању , ул. Радничка бб;
- Центар за азил налази се на катастарској парцели број 10453/1, лист непокретности бр. 7090 КО Врање 1, укупне површине земљишта је 2.47.01ha и оно је уписано као грађевинско земљиште, изван грађевинског подручја, јавна својина, корисник Комесаријат за избеглице и миграције;

Објекти који се налазе у оквиру Центар за азил у Врању, Радничка 2 и уписани су у катастру непокретности:

Објекат 1 – мотел 855 м2 По+П+1 Јавна својина Републике Србије, корисник Комесаријат за избеглице и миграције, начин коришћења и назив објекта је зграда туризма – мотел, објекат има одобрење за употребу. Потребно је урадити пренамену објекта у Центар за азил, категорија објекта В 113002, али тек када буде измењен План генералне регулације Зоне 4 Врање.

Објекат 2 – мотел 395м2 П Јавна својина Републике Србије, корисник Комесаријат за избеглице и миграције, начин коришћења и назив објекта је зграда туризма – мотел, објекат има одобрење за употребу. Потребно је урадити пренамену објекта у Центар за азил, категорија објекта В 113002, али тек када буде измењен План генералне регулације Зоне 4 Врање.

Објекат 3 – објекат у коме се налази стан 44 м2 П Државна својина Републике Србије, држалац Комесаријат за избеглице и миграције, начин коришћења и назив објекта пословна за коју није утврђена делатност, објекат изграђен без одобрења за градњу (уписан објекат 20.8.2003.). Потребно је озаконити објекат, али тек када буде измењен План генералне регулације Зоне 4 Врање.

Објекат 4 - зграда техничких услуга 20 м2 П Државна својина Републике Србије, држалац Комесаријат за избеглице и миграције, начин коришћења и назив објекта зграда техничких услуга, објекат изграђен без одобрења за градњу (уписан објекат 20.8.2003.). Потребно је озаконити објекат, али тек када буде измењен План генералне регулације Зоне 4 Врање.

Објекат 5 - ТРАФО-СТАНИЦА 8 м2 П Државна својина Републике Србије, држалац ЈУГОИСТОК ДОО, начин коришћења и назив објекта трфо-станица, објекат изграђен без одобрења за градњу (уписан објекат 20.8.2003.). Потребно је извршити препарцелацију и формирати нову парцелу под трафо-станицом и исту, заједно са објектом, искњижити и пренети на коришћење ЕПС-у.

Објекат 6 – вртић 68 м2 П Друшвена својина, држалац Угоститељско предузеће ВРАЊЕ, начин коришћења и назив објекта остале зграде - вртић, објекат изграђен без одобрења за градњу (уписан 17.8.2017.). Уговор о сарадњи на постављању монтажног објекта у коме ће бити дечији кутак у оквиру ЦА у Врању бр.019-287/19 од 17.05.2017. потписан између КИРС-а, Града Врања, ЦРС и Фондације Ана и Владе Дивац. Решење за изградњу монтажног објекта за повремени боравак људи и реализацију едукативних радионица за мигранте инвеститору Граду Врању број ROP-VRE-16450-CPI-2/2017 Заводни број: 351-1810/2017-08-1 од 29.06.2017. године. Потврду о пријави радова инвеститору Граду Врању број ROP-VRE-16450-WA-4/2017 Заводни број: 350-83/2017-08-1 од 21.07.2017. године. Град Врање је имао обавезу по уговору да формира комисијуза технички преглед објекта, изда употребну дозволу и укњижи се као власник објекта. По окончаном поступку, размотрити могућност преноса право јавне својине са Града Врања на Републику Србију, корисник КИРС.

Објекат 7 - пословна зграда на којој није утврђена делатност 101 м2 Други облици својине, за објекат није утврђен власник - држалац, (објекат уписан 25.1.2023). Издато Решење о одобрењу за изградњу број ROP-VRE-10093-CPI-3/2022 од 21.07.2022. године и Решење о измени грађевинске дозволе број ROP-VRE-10093-CPA-9/2022 од 25.11.2022. године којим се одобрава извођење радова на изградњи монтажног објекта у оквиру Центра за азил. У међувремену добијена употребна дозвола, али још увек није уписана.

Објекти који се налазе у оквиру Центар за азил у Врању, али нису уписани у катастру непокретности су следећи:

Објекат 8 – амбуланта 68 м2 П Меморандум о сарадњи на постављању монтажног објекта у коме за пружање медицинске помоћи у оквиру ЦА у Врању бр.019-287/21 од 24.08.2017. године потписан између КИРС-а, Града Врања, ЦРС и Фондације Ана и Владе Дивац Решење за изградњу монтажног објекта-амбуланте за мигранте инвеститору Граду Врању број ROP-VRE-23034-CPI-4/2017 Заводни број: 351-5008/2017-08-1 од 21.11.2017. године Град Врање је имао обавезу по меморандуму да формира комисију за технички преглед објекта, изда употребну дозволу и укњижи се као власник објекта. По окончаном поступку, размотрити могућност преноса право јавне својине са Града Врања на Републику Србију, корисник КИРС.

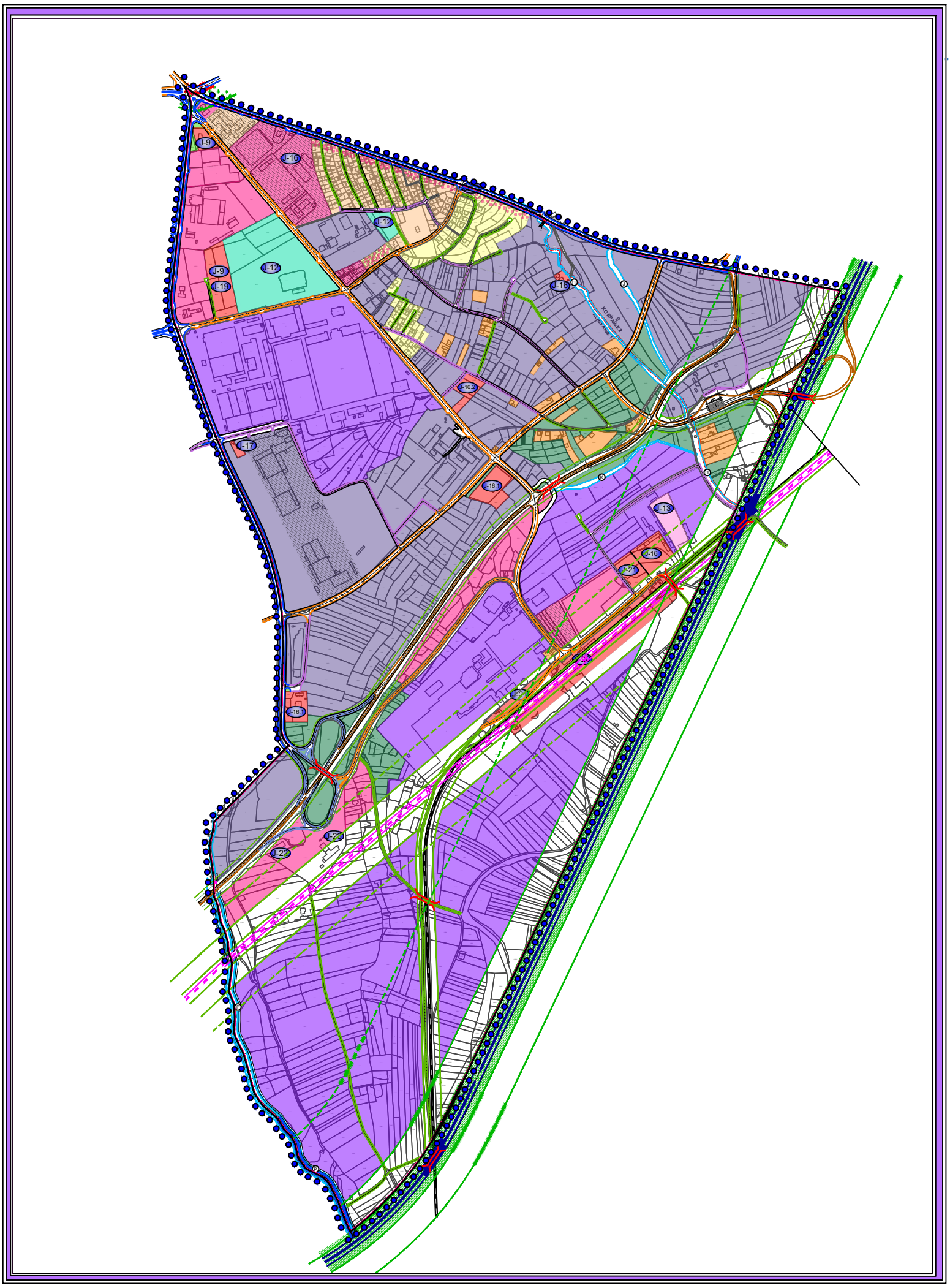
Објекат 9 - зграда пословних услуга (монтажни објекат 101 м2 П) У току је спровођење поступка за прибављање неопходне документације, преко ЦЕОП-а, за изградњу монтажног објекта. Донета Одлука о пријави темеља број ROP-VRE-45339-CCF-7/2024.

С обзиром на горе наведено, као и на закључке Владе којима смо обавезани да руководимо Центром за азил и да се упишемо у катастар непокретности као корисници објеката, а имајући у виду да се 2/3 парцеле на којој се налази Центар за азил налази у заштитном појасу брзе пруге Ниш – Северна Македонија и да је завршен рани јавни увид у Просторни план подручја посебне намене брзе пруге од Ниша до Републике Северне Македоније које ради Институт за архитектуру и урбанизам Србије, неопходно је да у обостраном интересу решимо проблеме који су евидентирани на предметној парцели, првенствено задржимо постојећи Центар за азил у заштитном појасу брзе пруге.

С поштовањем,

ЗАМЕНИК КОМЕСАРА

Светлана Велимировић

ПЛАНИРАНЕ ПРЕТЕЖНЕ НАМЕНЕ ПОВРШИНА

- НАЦРТ ПЛАНА -

N NE E SE S SW W NW

Еколошка целина „Зона 4 - Индустријска зона“

ГРАНИЦА ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА

ГРАНИЦА КАТАСТАРСКИХ ОПШТИНА

КАТАСТАРСКИ ПЛАН

Еколошка подцелина - Површине јавне намене

Еколошка зона - Јавни објекти и садржаји

J-9 АДМИНИСТРАЦИЈА

J-16 ТЕХНИЧКА СЛУЖБА ЈАВНИХ ПРЕДУЗЕЋА (ЕПС,ВОДОВОД,ПОШТА)

J-17 ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКА СТАНИЦА

J-19 САОБРАЋАЈНИ КОМПЛЕКС - АУТОБУСКА СТАНИЦА

J-20 САОБРАЋАЈНИ КОМПЛЕКС - ЖЕЛЕЗНИЧКА СТАНИЦА

J-21 ЈАВНИ ПАРКИНГ ПРОСТОР

J-22 АМСС

J-23 КОМЕСЕРИЈАТ ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ И МИГРАЦИЈЕ

Еколошка зона - Комунални, инфраструктурни и саобраћајни комплекси и објекти

J-16 ТРАФОСТАНИЦА

J-16.2 РЕЦИКЛАЖНО ДВОРИШТЕ

J-13 ПИЈАЦА

ЗОНА ЗАБРАЊЕНЕ ГРАДЊЕ

ЗОНА ОГРАНИЧЕНЕ ГРАДЊЕ

Еколошка зона - Спорт и рекреација

J-12 СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА

Еколошка зона - Учице и заштитни појаси

ГС I - ГРАДСКА САОБРАЋАЈНИЦА I РЕДА

ГС II - ГРАДСКА САОБРАЋАЈНИЦА II РЕДА

ГС - ГРАДСКА САБИРНА САОБРАЋАЈНИЦА

СТАМБЕНА САОБРАЋАЈНИЦА

ПРИЛАЗ, ПРИСТУПНИ ПУТ

ДЕНИВЕЛИСАНИ УКРШТАЈ

ПЛАНИРАНИ МОСТ

КОРИДОР ДРЖАВНОГ ПУТА IA РЕДА А1

ДРЖАВНИ ПУТ IIA РЕДА БР.258 - ГРАДСКА МАГИСТРАЛА

ДЕО ДРЖАВНОГ ПУТА IIA РЕДА БР.227 - БУЛЕВАР НИКОЛЕ ТЕСЛЕ

ПОСТОЈЕЋА ЖЕЛЕЗНИЧКА ПРУГА

ТРАСА ПЛАНИРАНЕ ПРУГЕ ЗА ВЕЛИКЕ БРЗИНЕ Е 85

ТРАЈНО ЗАУЗИМАЊЕ ЗЕМЉИШТА ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА

НЕПОСРЕДНИ ПОЈАС ЗАШТИТЕ ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА

ШИРИ ПОЈАС ЗАШТИТЕ ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА

Еколошка зона - Уређено градско зеленило - јавне зелене површине

УРЕЂЕНО ГРАДСКО ЗЕЛЕНИЛО

Еколошка подцелина - Површине остале намене

Еколошка зона - Становање малих густина

МАЛИХ ГУСТИНА

Еколошка зона - Становање средњих густина

СРЕДЊИХ ГУСТИНА

Еколошка зона - Становање - посебни типови ТИП Ц

ПОСЕБНО СТАНОВАЊЕ ТИП Ц

КОМПАТИБИЛНА НАМЕНА ИЗ ГУП-а ВРАЊА

Еколошка зона - Пословно-услужни садржаји

ПОСЛОВНО-УСЛУЖНЕ ЗОНЕ
ПОСЛОВАЊЕ
ТРГОВИНА
УГОСТИТЕЉСТВО И УСЛУГЕ

ПОЈАС ПОСЛОВНО-УСЛУЖНИХ САДРЖАЈА

Еколошка зона - Пословно-производне зоне

ИНДУСТРИЈА И ПРОИЗВОДНЕ ЗОНЕ
ПРЕРАЂИВАЧКА ИНДУСТРИЈА
ГРАЂЕВИНСКА ИНДУСТРИЈА
МАНУФАКТУРНА И ЗАНАТСКА ПРОИЗВОДЊА
СКЛАДИШТА

Еколошка зона - Индустрија и производне зоне

ПОСЛОВНО-ПРОИЗВОДНЕ ЗОНЕ
ПРЕРАЂИВАЧКА ИНДУСТРИЈА МАЛИХ КАПАЦИТЕТА
ЗАНАТСКА ПРОИЗВОДЊА
СКЛАДИШТА
РОБНО-ТРАНСПОРТНИ ЦЕНТРИ

Еколошка зона - Заштитно зеленило

ЗАШТИТНО ЗЕЛЕНИЛО

Еколошка подцелина - Неизграђене површине

Еколошка зона - Речна корита и водно земљиште

РЕКА ПОТОК КАНАЛ ЈАРУГА

ПОЈАС ОД **5m** УЗ КОРИТО ВОДОТОКА НА КОЈЕМ СЕ **НЕ МОГУ** ГРАДИТИ ОБЈЕКТИ - ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ

Назив документа:

ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗОНЕ 4 У ВРАЊУ - ИНДУСТРИЈСКА ЗОНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Наручилац Стратешке процене утицаја:

ГРАД ВРАЊЕ

Обрађивач:
ECOLogica URBO DOO
Крагујевац

Одговорно лице:
Евица Рајић, дипл.еколог

Назив прилога:

ЕКОЛОШКА ВАЛОРИЗАЦИЈА ПРОСТОРА

Размера:	**Датум:**	**Број листа:**
1:5000	**Јул, 2025. године**	1